

Univerzita Karlova v Praze

Filozofická fakulta

Ústav informačních studií a knihovnictví

Diplomová práce

Mgr. Zita Kadlecová

Sociální sítě a internetové stránky pro čtenáře

Social networks and websites for readers

Praha 2015

vedoucí práce: PhDr. Hana Landová, PhD.

Poděkování

Touto cestou bych ráda poděkovala vedoucí práce PhDr. Haně Landové, PhD. za podnětné připomínky, odborné konzultace a podporu při zpracovávání této diplomové práce.

Prohlášení

„Prohlašuji, že jsem diplomovou práci vypracovala samostatně, že jsem řádně citovala všechny použité prameny a literaturu a že práce nebyla využita v rámci jiného vysokoškolského studia či k získání jiného nebo stejného titulu.“

V Praze dne 17. července 2015

Podpis:

Abstrakt

Tato diplomová práce se věnuje sociálním sítím a internetovým stránkám pro čtenáře. První část obsahuje uvedení do problematiky, dále je představeno několik typologií uživatelů sociálních sítí doplněných o charakteristiku specifickou pro uživatele čtenářských sítí a struktura těchto stránek z obecného hlediska. Následuje podrobnější rozbor vybraných českých a zahraničních sítí a internetových stránek, přičemž zvláštní pozornost bude věnována projektům Goodreads a Databáze knih. Ve výzkumné části jsou zpracována data a výsledky dotazníkového šetření a strukturovaných rozhovorů získané od uživatelů vybrané čtenářské sítě. Šetřením byly zjišťovány preference a názory dotázaného vzorku uživatelů s cílem nastínit charakteristiku čtenářské sítě splňující požadavky a představy uživatelů.

Klíčová slova: sociální sítě, internetové stránky pro čtenáře, čtení

Abstract

This master thesis focuses on social networks and websites for readers. The first part includes an introduction to the topic, it also presents several typologies of users of social networks coupled with the characteristics specific to the users of readers networks, including structure of these sites in general. A detailed analysis of selected Czech and foreign networks and websites follows, while special attention was paid to the projects Goodreads and *Databáze knih*. The research section includes processed data and the results of the questionnaire survey and structured interviews with users of Goodreads. Preferences and opinions of the respondents sample of users were analyzed during the survey in order to outline the characteristics of the reader network, which will meet the user's requirements and expectations.

Key words: social networks, websites for readers, reading

Obsah

1. PŘEDMLUVA	8
2. ÚVOD.....	10
3. INTERNETOVÉ STRÁNKY A SOCIÁLNÍ SÍTĚ PRO ČTENÁŘE.....	11
4. TYPOLOGIE UŽIVATELŮ	15
4.1 PRVNÍ TYPOLOGIE VOJTĚCHA BEDNÁŘE – PODLE AKTIVIT NA SOCIÁLNÍCH SÍTÍCH.	15
4.2 TYPOLOGIE PODLE AMERICKÉ VÝZKUMNÉ AGENTURY FORRESTER RESEARCH	17
4.3 TYPOLOGIE JANE HART	19
4.4 TYPOLOGIE SPOLEČNOSTI TNS DIGITAL LIFE	19
4.5 TYPOLOGIE UK SOCIAL MEDIA CENSUS 2011	21
4.6 DRUHÁ TYPOLOGIE VOJTĚCHA BEDNÁŘE – PODLE VZTAHU K OBJEKTU NA SÍTI.....	22
5. ANALÝZA VYBRANÝCH ČTENÁŘSKÝCH SÍTÍ.....	24
5.1 GOODREADS.....	24
5.2 DATABÁZE KNIH.....	43
6. PŘEHLED VYBRANÝCH INTERNETOVÝCH STRÁNEK A SOCIÁLNÍCH SÍTÍ PRO ČTENÁŘE	52
6.1 VYBRANÉ ZAHRANIČNÍ INTERNETOVÉ STRÁNKY A SOCIÁLNÍ SÍTĚ PRO ČTENÁŘE....	52
6.1.1 <i>All About Romance</i>	52
6.1.2 <i>aNobii</i>	55
6.1.3 <i>Bookish</i>	58
6.1.4 <i>BookLikes</i>	59
6.1.5 <i>Crime Fiction Lover</i>	63
6.1.6 <i>Leafmarks</i>	64
6.1.7 <i>LibraryThing</i>	67
6.1.8 <i>Shelfari</i>	70
6.1.9 <i>The Reading Room</i>	74
6.2 VYBRANÉ ČESKÉ INTERNETOVÉ STRÁNKY A SOCIÁLNÍ SÍTĚ PRO ČTENÁŘE	76
6.2.1 <i>Baila.net</i>	76
6.2.2 <i>ČBDB – Československá bibliografická databáze</i>	78
6.2.3 <i>Čítárny – knihy</i>	81
6.2.4 <i>Děti noci</i>	83
6.2.5 <i>Knihy.cz</i>	85
6.2.6 <i>Knihovnice.cz</i>	87

6.2.7	<i>Knihovnicka.NET</i>	89
6.2.8	<i>Legie - databáze knih Fantasy a Sci-Fi</i>	91
6.2.9	<i>Renčina červená knihovna</i>	92
6.3	SHRNUTÍ FUNKCÍ VYBRANÝCH INTERNETOVÝCH STRÁNEK A SOCIÁLNÍCH SÍTÍ PRO ČTENÁŘE	94
7.	VÝZKUMNÁ ČÁST	99
7.1	ZVOLENÉ METODY VÝZKUMU A POPIS VZORKU RESPONDENTŮ	99
7.2	CÍLE VÝZKUMU A HYPOTÉZY	100
7.3	DOTAZNÍKOVÉ ŠETŘENÍ MEZI UŽIVATELI GOODREADS.....	101
7.3.1	<i>Délka používání stránky a četnost návštěv na ní</i>	102
7.3.2	<i>Hodnocení přečtených knih</i>	103
7.3.3	<i>Záznamy aktuální četby</i>	107
7.3.4	<i>Vytváření seznamu titulů k přečtení</i>	108
7.3.5	<i>Individuální členěné knihovny uživatelů</i>	110
7.3.6	<i>Zájmové skupiny a interakce uživatelů</i>	112
7.3.7	<i>Vyhledávání z pohledu uživatelů</i>	114
7.3.8	<i>Systém doporučení</i>	116
7.3.9	<i>Roční výzva a účast na hlasování</i>	117
7.3.10	<i>Interakce s autory</i>	119
7.3.11	<i>Uživatelova reálná knihovna</i>	121
7.3.12	<i>Využívání jiných stránek pro čtenáře</i>	122
7.3.13	<i>Věkové rozložení respondentů a jejich mateřský jazyk</i>	123
7.3.14	<i>Shrnutí výsledků dotazníkového šetření a porovnání s hypotézami</i>	125
7.4	STRUKTUROVANÉ ROZHOVORY S NĚKOLIKA UŽIVATELI.....	127
7.4.1	<i>Realizace a zpracování strukturovaných rozhovorů</i>	127
7.4.2	<i>Shrnutí výsledků strukturovaných rozhovorů</i>	131
7.5	MOŽNOSTI VYUŽITÍ POZNATKŮ Z VÝZKUMU V KNIHOVNÁCH.....	133
8.	ZÁVĚR	135
9.	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY	139
10.	SEZNAM OBRÁZKŮ	150
11.	SEZNAM TABULEK	152
12.	SEZNAM GRAFŮ	153
13.	SEZNAM PŘÍLOH	155

1. Předmluva

Tato diplomová práce s názvem Sociální sítě a internetové stránky pro čtenáře se pokouší zmapovat tuto v současnosti mezi čtenáři stále populárnější oblast, která se rozvíjí v souvislosti s rozšiřováním moderních technologií. Záměrem práce bylo popsat a charakterizovat čtenářské sociální sítě a stránky s tímto zaměřením. Následně bylo plánováno z dotazníkového šetření a strukturovaných rozhovorů s uživateli stránky Goodreads zjistit preference a typické chování uživatelů těchto sítí, charakterizovat jakousi ideální čtenářskou sociální síť podle představ uživatelů a navrhnout možnosti využití informací z těchto sítí v knihovnách.

Úvod první části práce je věnován obecné charakteristice sociálních sítí a jejich uživatelů. Následně jsou podrobněji specifikovány základní rysy internetových stránek a sociálních sítí pro čtenáře, a popsány některé jejich standardní funkce. Také je zde stručně představeno možné dělení stránek tohoto typu, které bylo částečně využito také v dalších kapitolách práce.

Následující část obsahuje přehled několika typologií uživatelů sociálních sítí, které byly aplikovány na uživatele knižních sociálních sítí, například typologie Vojtěcha Bednáře nebo Jane Hart. U každé z nich jsou alespoň stručně představeny jednotlivé typy uživatelů, včetně jejich typického chování na síti.

Třetí obsáhlá část této diplomové práce obsahuje analýzu dvou vybraných sociálních sítí pro čtenáře. Ze zahraničních respektive mezinárodních byla zvolena stránka Goodreads, která je pravděpodobně nejvyužívanější stránkou s celosvětovou působností, a z českých byla vybrána Databáze knih. U obou sítí byly podrobně popsány jejich funkce a možnosti, a text obsahuje pro ilustraci i několik náhledů.

Několik dalších, celkem osmnáct zahraničních a českých internetových stránek a sociálních sítí specializovaných na čtenáře, je stručněji popsáno v následující kapitole. Tyto tak představují širší spektrum tohoto typu stránek s ohledem na jejich velikost, žánrové zaměření i další kritéria. Na konci této části jsou také všechny představené stránky porovnány s ohledem na několik hlavních ukazatelů.

Následuje poměrně obsáhlá výzkumná část práce. Zde jsou přestaveny zvolené metody výzkumu, popsán vzorek respondentů a stanoveny cíle a hypotézy výzkumu. Následuje rozbor dotazníkového šetření realizovaného mezi uživateli stránky Goodreads prostřednictvím dotazníku přístupného na stránce Google Forms. Výsledky jsou představeny prostřednictvím řady grafů a tabulek, a následně porovnány se

stanovenými hypotézami. Kvalitativní část výzkumu je zastoupena několika strukturovanými rozhovory opět s uživateli stránky Goodreads, což umožnilo hlubší analýzu některých oblastí zkoumaných již v dotazníkovém šetření. Výstupy z těchto rozhovorů byly přehledně zpracovány a shrnuty v následující podkapitole, a jejich doslovný přepis je zahrnut v příloze práce. V poslední části této kapitoly jsou nastíněny některé možnosti využití získaných poznatků v knihovnách.

Poslední částí práce je závěr, který kromě shrnutí základních poznatků z celé práce, obsahuje i návrh ideální čtenářské sociální sítě z pohledu uživatelů. Tento návrh zohledňuje výsledky dotazníkového šetření i kvalitativní části výzkumu.

Diplomová práce byla vypracována v souladu s platnými vnitřními předpisy FF UK a dalšími metodickými a normativními dokumenty. Na konci práce je zařazen seznam použité literatury obsahující všechny v práci využitě zdroje řazené abecedně podle záhlaví. Zdroje jsou citovány podle normy ČSN ISO 690 platné od 1. dubna 2011. V textu jsou použité zdroje uváděny v průběžně číslovaných poznámkách pod čarou, ve kterých jsou v několika případech uvedeny také doplňující či vysvětlující informace k textu práce. V závěru práce je umístěn také seznam obrázků, tabulek, grafů a příloh. Rozsah této práce je 240 265 znaků, po přepočtu přibližně 133 normostran.

2. Úvod

Internet je v současnosti významným fenoménem, který zasahuje do každodenního života, lidé zde hledají informace i navazují sociální kontakty, a to jak v pracovním, tak soukromém životě. Internetové stránky a sociální sítě pro čtenáře jsou propojením moderních technologií a prostředků komunikace s klasickým pojetím četby. Mobilní aplikace, které část stránek podporuje, navíc dovolují uživatelům přístup na stránky téměř odkudkoli a kdykoli. V České republice i v zahraničí existuje více druhů těchto stránek a sociálních sítí, které lze dělit podle různých kritérií do několika skupin. Relativně vysoké počty registrovaných uživatelů napovídají, že tento typ stránek je v posledních letech stále více využíván.

Na čtenářských sociálních sítích mohou jejich uživatelé bezprostředně komunikovat o svých dojmech z četby, vyměňovat si informace a hledat další zajímavé tituly k přečtení, a to s ostatními uživateli bez ohledu na jakém kontinentu nebo v jakém časovém pásmu se právě nachází. Většina stránek pro čtenáře disponuje i velmi rozsáhlými databázemi titulů, v případě některých však omezenými na určité žánry nebo jazyky. Data, která jsou na stránkách pro čtenáře shromážděna, poskytují uživatelům ucelené informace k jednotlivým titulům, a tímto činí výběr četby a případný nákup rychlejším, komplexnějším a dostupnějším. Část zde dostupných informací by mohla být využita jak knihovnami, tak autory a nakladatelskými domy. Tyto stránky také nabízejí mnoho nadstavbových funkcí, které se snaží stále rozšiřovat a inovovat. Pro uživatele je jednou z nejdůležitějších funkcí těchto stránek pravděpodobně možnost vytvářet vlastní virtuální knihovny.

Jistě je důležité zmínit, že priority a chování různých uživatelů na těchto stránkách mohou být odlišné stejně jako je tomu na standardních sociálních sítích. I uživatele čtenářských sítí lze rozdělit na několik typů v závislosti na jejich chování ve virtuálním prostoru, a je třeba zohledňovat potřeby a priority všech skupin. Ve výzkumné části práce byl vzhledem k mezinárodnímu charakteru nejvýznamnějších stránek tohoto typu osloven takový vzorek respondentů, který toto reflektoval. Současně byl ovšem ve vzorku vyšší podíl uživatelů z České republiky a Slovenska, aby byly výsledky výzkumu aplikovatelné na domácí prostředí. Na závěr bylo naší snahou nastínit, jak by měla vypadat ideální čtenářská sociální síť podle představ uživatelů, zohledňující výsledky dotazníkového šetření a strukturovaných rozhovorů s uživateli stránky Goodreads.

3. Internetové stránky a sociální sítě pro čtenáře

Internet respektive sociální sítě slouží k vytváření jistých pout mezi jednotlivci s podobnými zájmy, kteří by často neměli možnost se mimo virtuální prostor internetu setkat. Sociální sítě nabízí dynamický obraz sociálních interakcí jednotlivce – uživatelé vkládají obrázky, mění svůj aktuální status, komentují profily ostatních, představují svá oblíbená místa a mnoho dalšího¹. „Klíčovým prvkem sociálních sítí je budování komunit – a internet není výjimkou.“² Internet z obecného hlediska zjednodušuje a zrychluje komunikaci, zvláště u zájmových sociálních sítí je právě tímto značně usnadněna interakce mezi jedinci se specifickými zájmy. Toto samozřejmě platí i v případě knižních sociálních sítí, jako příklady lze uvést Goodreads, Databázi knih či aNobii.

V současnosti není mnoho aplikací anonymních³. Na sociálních sítích mají uživatelé dvě hlavní obavy týkající se šíření osobních informací, na jedné straně odhalení těchto informací neautorizovanými uživateli a na druhé straně obavu, že se potřebné informace nedostanou k autorizovaným uživatelům⁴. Důvěra uživatelů v sociální sítě by mohla být také rozdělena na důvěru v samotnou sociální síť a důvěru v další uživatele této sítě⁵. Možná proto existují v podstatě dvě skupiny uživatelů, jedna, která se pomocí odkazů a informací o sobě snaží své profily na různých sítích propojit, a pak druhá, která se je naopak pokouší co nejvíce separovat. Mnoho uživatelů také odděluje své profesionální či zájmové stránky a profily od těch osobních, často například specifikují svou lokaci jen velmi obecně, obvykle uvedou jen stát. Na zájmových sociálních sítích se větší část uživatelů omezuje na informace vztahující se k dané oblasti, například v případě čtenářských stránek jde o čtenářské preference nebo obsah domácí knihovny.

V rámci zmíněných knižních sociálních sítí obvykle mohou vznikat ještě kompaktnější skupiny, které sdružují uživatele se zájmem například o určitého autora nebo specifický literární žánr. Knižní sociální sítě tedy vychází z toho, že společným zájmem všech jejich uživatelů jsou knihy, četba a literatura obecně, a těmto nabízí

¹ TUFEKCI, Zeynep. Gender, Social Capital And Social Network(ing) Sites: Women Bonding, Men Searching, s. 9-10.

² RYLICH, Jan. KNIHOVNY A WEB 2.0: Chyťte se do sociálních sítí.

³ TUFEKCI, Zeynep. Gender, Social Capital And Social Network(ing) Sites: Women Bonding, Men Searching, s. 1.

⁴ HAN, Bo. User's Willingness to Pay on Social Network Sites, s. 32.

⁵ Tamtéž.

prostor pro vyjádření a komunikaci. Podrobnější specifikaci zájmů v uživatelském profilu nebo skrze svá vyjádření na síti a následné vyhledání dalších jedinců inklinujících k podobnému okruhu titulů ponechávají již na samotných uživateli. Naopak většina internetových stránek pro čtenáře je spíše specializovaná na určitý literární žánr nebo konkrétní tematiku.

Rozdíl lze spatřovat i v tom, že předpokladem pro využívání všech funkcí knižní sociální sítě je požadavek na registraci uživatele s cílem získat základní informace pro jeho uživatelský profil, který jej bude reprezentovat směrem k ostatním uživatelům. Internetové stránky pro čtenáře buď registraci vůbec neumožňují, nebo ji nevyžadují, protože jejich primárním cílem není interakce mezi uživateli, ale spíše prezentace předem vytvářeného obsahu. Velké množství obsahu na knižních sociálních sítích je dílem samotných uživatelů za minimální podpory správců, sociální síť tak žije do určité míry svým vlastním životem.

Obecně lze říci, že internetové stránky pro čtenáře obsahují určité množství recenzí, tematických článků s ohledem na specifické zaměření stránky, informace o určitých autorech a nových titulech. Uživatelé se mohou vyjadřovat ke zveřejněnému obsahu v komentářích nebo v některých případech diskutovat na fóru stránky. Oproti tomu knižní sociální sítě mají zcela odlišnou strukturu, základem je databáze titulů, které si následně uživatelé přidávají do svých virtuálních knihoven, hodnotí je a píšou k nim recenze. Dalším základním prvkem je nabídka několika kanálů vzájemné komunikace mezi uživateli, může se jednat o navazování přátelství⁶ mezi nimi, komunikaci prostřednictvím vnitřní pošty, komentování aktivit a příspěvků ostatních a také diskuze v rámci zájmových skupin na stránce. Čtenářské sociální sítě umožňují zřízení profilu také autorům a následně i vzájemnou přímou komunikaci mezi nimi a uživateli, čímž autoři získávají jistý bonus v podobě online zpětné vazby na svá díla.

Sociální sítě pro čtenáře umožňují začínajícím autorům, aby se dostali do většího povědomí čtenářské komunity⁷. Například na Goodreads mohou nabídnout několik výtisků svých knih k recenzi uživatelům, ti si následně knihu přidají na své poličky, případně ji ohodnotí, a autor tak získá větší pozornost. Aby se internetová stránka nebo sociální síť pro čtenáře stala pro uživatele atraktivní, měla by nabízet příjemné

⁶ Přátelství je zde i na dalších místech v této práci chápáno ve smyslu přátelství na sociálních sítích obecně, což je obvykle vzájemně akceptované částečné provázání či odemknutí uživatelských profilů. Takoví přátelé vzájemně vidí větší rozsah aktivit protistrany, a zároveň jsou jim po přihlášení na síť proaktivně nabízeny informace o spřátelených uživateli.

⁷ PALMER, Alex. On Readers' Radar: Social media expands discoverability options for self-published authors, s. 2.

uživatelské rozhraní a adekvátní grafický design, intuitivní ovládání, a současně snadnou přístupnost většího množství různých funkcí. Sociální stránky pro čtenáře jsou často spojovány s termínem sociálního katalogizování neboli social cataloging⁸. Tento pojem vychází z toho, že si uživatelé katalogizují svou osobní virtuální knihovnu a zároveň ji prezentují dalším uživatelům v rámci jakési sociální interakce⁹. Uživatelé samozřejmě používají i mírně rozdílnou škálu zařazování titulů mezi různé typy žánrů nebo témat, a další uživatelé si tak snáze najdou někoho s podobným přístupem.

Knižní doporučení zakládající se na preferencích samotných uživatelů, jsou jistě jednou z funkcí, která je na knižní síti láká. Doporučující systémy byly vyvinuty, aby se vypořádaly s přebytkem informací a nabídly personalizovaná doporučení obsahu a služeb uživatelů, a byly implementovány do mnoha oblastí. Využití tagů¹⁰ přiřazených uživateli na knižních webech může například zefektivnit generování doporučení, jelikož frekvence užívání určitého tagu reprezentuje sílu uživatelských preferencí vzhledem k dané kategorii¹¹. Ideálně je však třeba zohlednit i aktuálnost daného označení, protože novější tagy mají větší význam. Samozřejmě takto získané informace mohou být pro tvůrce stránek podstatné při veškerých personalizovaných doporučeních směřovaných na jednotlivé uživatele¹². Na knižních sociálních sítích může být označování tagy důležité například k zařazení určitého titulu do některé ze skupin, například romantická literatura či kriminální román, stejně jako zařazení uživatele do určité preferenční skupiny, tedy, že pokud bude tento ve velkém množství používat označení například „kriminální román“, lze předpokládat, že preferuje tento typ titulů.

Na větších sociálních sítích může uživatele také zaujmout nabídka různých typů recenzí,¹³ někdo hodnotí více technicky, jiný zdůrazňuje zápletku, další psychologii postav, a každý čtenář si tak může najít takový typ recenze, která nejvíce vyhovuje jeho založení. Stejně tak se zde nachází větší počet diskuzních skupin soustředujících se na různé žánry nebo autory, což také umožňuje uživateli komunikovat o tématech, která ho

⁸ JEFFRIES, Scott. Social cataloging tools: a comparison and application for librarians, s. 1.

⁹ Tamtéž.

¹⁰ Tagy jsou v podstatě slova, která vystihují obsah například určitého článku, obrázku, videa nebo jiného příspěvku, a přiřazují je tak do různých kategorií. Přidělování tagů je vlastně způsobem značkování, a jednotlivým příspěvkům je mohou přidělovat jak uživatelé, tak správci stránky. Toto následně zjednodušuje vyhledání příspěvku s požadovaným obsahem.

¹¹ HUANG, Cheng-Lung. Utilizing user tag-based interests in recommender systems for social resource sharing websites, s. 86-87.

¹² Tamtéž.

¹³ HOFFERT, Barbara. Every Reader a Reviewer, s. 25.

zajímají. Díky tomuto typu stránek se čtení stává interaktivním, a poskytuje uživatelům nový druh sdílení zážitku, přičemž je ještě vybízí k větší čtenářské aktivitě¹⁴.

Internetové stránky a sociální sítě pro čtenáře můžeme primárně rozdělit na mezinárodní, na nichž je obvyklým komunikačním jazykem angličtina, a lokální, které většinou používají jazyk země původu. V případě této práce budou samozřejmě jako příklad lokálních, použity stránky české. Jako mezinárodní lze zpravidla označit ty zahraniční stránky, kde se komunikuje v angličtině, a současně je využívají uživatelé z více států, nejen ze země původu stránky. Dalším podstatným rozlišením u stránek pro čtenáře je členění na stránky umožňující vytváření virtuální knihovny (ať již omezené či neomezené s ohledem na počet vložených titulů), a takové, které tuto možnost svým uživatelům neposkytují. Právě vytváření virtuální knihovny, které předpokládá přihlášení uživatele, a následné hodnocení přečtených titulů, je předpokladem pro poskytování knižních doporučení. Webové stránky a knižní sítě pro čtenáře lze také rozčlenit na skupinu zaměřenou jen určité téma nebo specifický žánr, a na skupinu, která se takto nevymezuje a sdružuje čtenáře obecně. Většinu sociálních sítí pro čtenáře nalezneme spíše ve druhé skupině.

V souvislosti s webem 2.0 a sociálními sítěmi lze poukázat také na jakési neformální vzdělávání uživatelů, kdy uživatelé získávají různé znalosti a schopnosti, ačkoli tyto primárně nevyhledávají¹⁵. Na knižních sociálních sítích se může jednat o informace a doporučení jak psát, redigovat texty, recenzovat, posuzovat či kvalitně číst tituly, a tyto získají například v diskuzích či skrze recenze jiných uživatelů. Podstatné je, že mnohdy se uživatel sociálních sítí zapojuje především do těch aktivit, které se týkají jeho zájmů, a díky tomu přirozeně a nenásilně získává další znalosti či rozšiřuje své schopnosti.

¹⁴ MERGA, Margaret K. Are Avid Adolescent Readers Social Networking About Books?, s. 1-2.

¹⁵ HEO, Geyong Mi. Blogs and Social Network Sites as Activity Systems: Exploring Adult Informal Learning Process through Activity Theory Framework, s. 133-134.

4. Typologie uživatelů

V současné době jsou sociální sítě velmi intenzivně využívaným komunikačním prostředkem v osobním i profesním životě. Sociální sítě bychom nejobecněji mohli rozdělit na všeobecné a zájmově zaměřené. Ačkoli v dalších částech práce budou představovány sociální sítě zaměřené adresně na čtenáře a knihy, tak zde uvedené typologie jsou původně vztaheny k sociálním sítím z obecného pohledu. V českém prostředí kvalitně zpracovala typologii uživatelů sociálních sítí ve svých pracích Štěpánka Tůmová¹⁶.

4.1 První typologie Vojtěcha Bednáře – podle aktivit na sociálních sítích

Všechny níže představené typologie byly vybrány také z důvodu jejich dobré aplikovatelnosti na knižní sociální sítě. Ztotožňujeme se s názorem Š. Tůmové, že je vhodné primárně vycházet z rozdělení podle Vojtěcha Bednáře, který dělí uživatele jednak podle jejich aktivit na sociálních sítích, a jednak podle jejich vztahu k objektu na síti¹⁷. Pro naši problematiku je podstatnější rozdělení uživatelů podle jejich aktivit na vybraných sociálních sítích. Bednář dělí uživatele sociálních sítí do pěti skupin:

- aktivní uživatel – tvůrce a poskytovatel obsahu,
- aktivní uživatel – hodnotitel a distributor,
- pasivní uživatel – hodnotitel obsahu,
- pasivní uživatel – pozorující autorita,
- pasivní uživatel – pozorovatel.¹⁸

Aktivní uživatel – tvůrce a poskytovatel obsahu – využívá sociální sítě pravidelně a velmi často, je spolutvůrcem obsahu, který je ostatními vnímán jako smysluplný, a proto bývá předáván dále. Tito jedinci bývají ostatními respektováni a považováni za uživatele hodné pozornosti, jakousi vyšší instanci. Uživatelé tohoto typu jsou jádrem každé sociální sítě, nemusí jich být mnoho, ale určitý počet těchto respektovaných jedinců je vždy třeba, aby sociální síť nezanikla.¹⁹ V rámci sociálních sítí pro čtenáře by tito uživatelé, jednak přidávali nové knižní tituly nebo další edice knih, jednak aktivně

¹⁶ TŮMOVÁ, Štěpánka. Co má typologie uživatelů sociálních sítí společného s knihovnami?.;

TŮMOVÁ, Štěpánka. Typologie uživatelů: Sociální sítě a knihovny.

¹⁷ TŮMOVÁ, Štěpánka. Typologie uživatelů: Sociální sítě a knihovny, s. 4.

¹⁸ Tamtéž.

¹⁹ BEDNÁŘ, Vojtěch. *Marketing na sociálních sítích: prosad'te se na Facebooku a Twitteru*, s. 15-16.; TŮMOVÁ, Štěpánka. Typologie uživatelů: Sociální sítě a knihovny, s. 4.

knihy hodnotili nejen bodovou škálou, ale i zveřejněním obsáhlejších recenzí. Často by se jednalo o uživatele hodnotící knihy ještě před oficiálním vydáním v rámci distribuce recenzních výtisků poskytnutých autory nebo nakladatelskými domy. Pravděpodobně by buď zakládali a vedli vlastní skupiny, nebo by minimálně aktivně přispívali ve skupinách, v nichž jsou členy. Můžeme předpokládat, že se bude jednat o aktivní bloggery, profesionální nebo poloprofesionální recenzenty nebo populární booktubery²⁰.

Aktivní uživatel – hodnotitel a distributor – tyto uživatele dále distribuují obsah, který již na síť někdo vložil. Účastní se diskuzí, dále sdílí příspěvky dalších uživatelů, případně je stručně hodnotí.²¹ Na čtenářských sítích by tyto samostatně hodnotili knižní tituly, ale jejich vlastní slovní hodnocení by byla spíše kratší až sporadická, ve větší míře by komentovali příspěvky jiných uživatelů. Vstupovali by do kontaktu s dalšími uživateli, účastnili se diskuzí ve skupinách, ovšem jednalo by se obvykle o reakce na názory jiných aktivnějších uživatelů, sami by diskuzi nezačali.

Pasivní uživatel – hodnotitel obsahu – tato skupina uživatelů je obtížně identifikovatelná a těžko uchopitelná, jejich aktivita se omezuje pouze na strohé označování a sdílení příspěvků ostatních. Typickou aktivitou je zvyšování počtu „like“ u příspěvků.²² Tento typ uživatelů navštěvuje knižní sociální sítě spíše kvůli informovanosti, aby si přečetli recenze a hodnocení ostatních uživatelů. Příspěvky, které je zaujmou, označí tlačítkem „like“ nebo jeho obdobou. Komunikují jen se svými přáteli, ačkoli pravděpodobně budou přečtené knihy také bodově hodnotit, nelze od nich očekávat slovní komentáře.

Pasivní uživatel – pozorující autorita – tento typ uživatelů není příliš častý, nicméně jejich vliv je poměrně významný, a v případě, že se na síti nějak vyjádří, je jejich názoru přikládán velký význam, který bývá díky velkému počtu kontaktů rychle šířen dále.²³ Do této skupiny mohou patřit osoby s profesní znalostí problematiky či tématu. U knižních sociálních sítí by se jistě mohlo jednat o profesionály z oboru, jako například nakladatele, vydavatele, literární agenty, ale také může jít o samotné autory knih. Obecně se bude jednat o uživatele, kteří jsou ostatními považováni za důvěryhodné, zajímavé, a s jejichž názory se mnoho dalších uživatelů ztotožňuje.

²⁰ Booktuber – jedná se o uživatele služby Youtube, kteří na svých videích hovoří hlavně o knihách a příbuzných tématech, případně je tímto způsobem recenzují.

²¹ BEDNÁŘ, Vojtěch. *Marketing na sociálních sítích: prosad'te se na Facebooku a Twitteru*, s. 16.; TŮMOVÁ, Štěpánka. *Typologie uživatelů: Sociální sítě a knihovny*, s. 5.

²² Tamtéž.

²³ BEDNÁŘ, Vojtěch. *Marketing na sociálních sítích: prosad'te se na Facebooku a Twitteru*, s. 17.; TŮMOVÁ, Štěpánka. *Typologie uživatelů: Sociální sítě a knihovny*, s. 5.

Pasivní uživatel – pozorovatel – sociální sítě využívá, ale není na nich sám aktivní. Obvykle se jedná o uživatele, kteří jsou nuceni se sociálními sítěmi pracovat, a v podstatě jsou pouze konzumenty obsahu, a tato konzumace je nijak zvlášť neoslovuje (nepovažují to za zábavu).²⁴ V případě knižních sociálních sítí by se mohlo jednat o určitou skupinu profesionálů, pro kterou je tento způsob práce nutností. Je pravděpodobné, že zvláště u takto úzce zaměřené sociální sítě nebude skupina obvyklých uživatelů, která by sem přistupovala jen z povinnosti.

Tato typologie je zajímavá tím, že funguje dvouúrovňově, protože uživatele nejprve rozdělí na aktivní a pasivní, kteří jsou v podstatě jen příjemci, a v další fázi tyto skupiny dále diferencuje. Zároveň lze toto rozdělení vcelku dobře použít mimo jiné také na knižní sociální sítě, kde je míra uživatelské aktivity také primárním rozlišovacím znakem.

4.2 Typologie podle americké výzkumné agentury Forrester Research

Další rozdělení uživatelů sociálních sítí z obecného pohledu představil Daniel Dočekal nebo Jonas Klit Nielsen, vycházejíc z průzkumu americké výzkumné agentury Forrester Research z roku 2011, kde byli uživatelé rozděleni na sedm typů uvedených níže²⁵. Tato obecná typologie byla již v prvním kroku aplikována na knižní sociální sítě. Původní charakteristika skupin pracovala s velkou druhovou diferenciací sociálních sítí, a v základní podobě by část charakteristik nebyla pro samotné knižní sociální sítě vypoovídající.

- *Tvůrci / creators* – jsou, jak již název napovídá, tvůrci obsahu, tvoří aktivně recenze často doplněné o grafický doprovod. Většinou budou mít svůj uživatelský účet propojen také se svým blogem a účtem na Youtube, případně na dalších sociálních sítích.
- *Vypravěči / conversationalists* – navštěvují stránky minimálně jednou týdně²⁶, aktualizují záznamy o svých přečtených knihách i o těch, které aktuálně čtou. Již přečtené knihy také hodnotí, případně také stručnými slovními recenzemi. Občas vstupují do interakcí s dalšími uživateli například v rámci skupin.

²⁴ BEDNÁŘ, Vojtěch. *Marketing na sociálních sítích: prosad'te se na Facebooku a Twitteru*, s. 17.; TŮMOVÁ, Štěpánka. *Typologie uživatelů: Sociální sítě a knihovny*, s. 5.

²⁵ DOČEKAL, Daniel. *Typologie sociálních aktivit uživatelů – Social Technographics Ladder*.; NIELSEN, Jonas Klit. *Global Social Media Adoption In 2011 [White Paper]*.

²⁶ TŮMOVÁ, Štěpánka. *Typologie uživatelů: Sociální sítě a knihovny*, s. 6.

- *Kritici / critics* – tito budou aktivně komentovat v různých skupinách, budou opravovat stávající záznamy o knihách, aktivně publikovat své recenze a hodnocení, ale také se budou vyjadřovat k příspěvkům ostatních. Skrze příslušné kanály budou poskytovat zpětnou vazbu i provozovateli příslušné sociální sítě.
- *Sběratelé / collectors* – zde by se mohla charakteristika vcelku shodovat s původní, tito uživatelé často využívají RSS, případně se účastní různých hlasování a podobných aktivit.²⁷
- *Účastníci / joiners* – mají poměrně podobnou skladbu aktivity jako vypravěči, jen jejich aktivita není nutně tak častá, přesto se na síť přihlašují relativně pravidelně. I oni produkují nějaký obsah v podobě hodnocení či stručných recenzí knih. Stejně jako vypravěči mohou být členy různých skupin, v nichž však budou aktivní minimálně.
- *Diváci / spectators* – tito budou navštěvovat stránky méně často, převážně budou číst hodnocení a recenze ostatních uživatelů, a sami budou zpravidla používat pouze příslušný „bodový“ hodnotící systém, nikoli slovní vyjádření.
- *Neaktivní / inactives* – u této skupiny je popis velmi snadný, protože o příslušných sociálních sítích nevědí, nezajímají je a nevyužívají je.²⁸

Tato typologie vychází z jiných základů než předchozí, kdy uživatele rozděluje podle míry a typu publikovaných informací. Již samotný výše uvedený popis skupin naznačuje, že mnohé uživatele nebude možné zařadit pouze do jedné skupiny²⁹. Navíc na knižních sociálních sítích může docházet k plynulým přechodům uživatelů zvláště mezi středně aktivními typy, a to i během krátké doby, protože významným předpokladem míry jejich aktivity je obvykle přečtení určitého počtu knih, ke kterým se mohou vyjadřovat, hodnotit je, komentovat je a účastnit se dalších aktivit. Uživatelé knižních sociálních sítí jsou tak na rozdíl uživatelů nezaměřených sociálních sítí závislí na jistém množství přečteného materiálu, který následně zveřejňují, komentují nebo jinak používají.

²⁷ TŮMOVÁ, Štěpánka. Typologie uživatelů: Sociální sítě a knihovny, s. 6.

²⁸ Tamtéž.

²⁹ Tamtéž.

4.3 Typologie Jane Hart

Jane Hart ve své typologii rozděluje uživatele na tři typy podle stupně jejich závazku k sociálním médiím a sítím, jak často a pravidelně je navštěvují, kolik různých prostředků používají a jakým způsobem³⁰. I tuto typologii lze aplikovat přímo na uživatele knižních sociálních sítí a internetových stránek pro čtenáře.

- *Uživatelé čtenáři / readers* – jedná se v podstatě o pasivní konzumenty, jejichž online aktivity se omezují na surfování, sledování příspěvků jiných uživatelů, a aktivně se nikde neprojeví³¹. Tuto charakteristiku lze snadno aplikovat i na čtenářské sociální sítě, kde by tito byli také jen pasivními konzumenty obsahu vytvořeného jinými uživateli.
- *Uživatelé účastníci / participants* – zde se již jedná o aktivní přispěvatele, kteří chtějí navazovat kontakt a dělit se o informace s ostatními. Provádí veškeré aktivity jako předchozí skupina, ale navíc sdílí své vlastní příspěvky, hodnotí a diskutuje.³² Na knižních sociálních sítích by tito uživatelé knihy hodnotili, někdy přidávali i kratší recenze, účastnili se diskuzí ve skupinách, popřípadě také komentovali příspěvky a hodnocení ostatních.
- *Uživatelé tvůrci / creators* – tito uživatelé samozřejmě provádějí stejné aktivity jako obě předchozí skupiny. Navíc tvoří a sdílí velké množství svého vlastního materiálu, může se jednat o texty, obrázky či videa. Jsou velmi aktivní na více sociálních sítích, tvoří vlastní blogy, v podstatě jsou online téměř nepřetržitě a maximálně využívají prostředky dostupné prostřednictvím sociálních médií.³³ Na knižních sociálních sítích půjde o nejaktivnější uživatele zveřejňující velké množství příspěvků a recenzí, aktivně se budou zapojovat do různých tematických skupin a budou odkazovat na další sociální kanály, kde publikují.

4.4 Typologie společnosti TNS Digital Life

Další rozdělení lze nalézt ve studii společnosti TNS Digital Life, která zkoumá chování uživatelů sociálních sítí respektive internetu, a tyto také dělí do šesti skupin³⁴.

³⁰ HART, Jane. Understanding Today's Learner.; BALLANO, Sonia. Young users and the digital divide: readers, participants or creators on Internet?, s. 149.

³¹ Tamtéž.

³² Tamtéž.

³³ Tamtéž.

³⁴ HANDL, Jan. Digitální životní styl.; HANDL, Jan. Šest typů uživatelů internetu. Který jste vy a co s nimi?.; TŮMOVÁ, Štěpánka. Typologie uživatelů: Sociální sítě a knihovny, s. 8-9.

- *Ovlivňovatelé / influencers* – jsou připojeni k internetu a sociálním sítím téměř neustále, a díky intenzivní aktivitě na síti mají velký vliv³⁵. Na knižních sociálních sítích se tento typ nebude vyskytovat tak často, protože zde není tolik příležitostí soustavně přispívat, vyjma komentářů k postupu četby a podobně, ovšem i tyto jejich příspěvky se budou těšit velké pozornosti dalších uživatelů.
- *Komunikátoři / communicators* – tito se vyjadřují nejen za sebe, ale často také vstupují do diskuzí vyvolaných jinými uživateli, a na sociálních sítích budou neaktivnějšími uživateli diskuzních skupin³⁶.
- *Hledači znalostí / knowledge-seekers* – jejich prioritou nejsou sociální sítě, nezajímá je komunikace s ostatními uživateli, ale jde jim primárně o hledání a získávání informací³⁷. Na internetových stránkách či sociálních sítích pro čtenáře se tito budou vyskytovat spíše jako neregistrovaní uživatelé, kteří si chtějí pouze přečíst recenze ostatních, případně získat další informace o knihách. Budou využívat jen základní funkce stránek, které nevyžadují přihlášení.
- *Síťovači / networkers* – tito jsou naopak velmi častými uživateli sociálních sítí, a komunikace s ostatními uživateli jim nahrazuje klasické mezilidské vztahy. Rádi budou vstupovat do interakcí s ostatními, ale nebudou příliš často prezentovat své názory.³⁸
- *Uchazeči / aspirers* – začátečníci v užívání internetu a sociálních sítí, kteří se postupem času stanou jiným typem uživatelů³⁹.
- *Praktici / functionals* – sami o sobě uvádějí, že je sociální sítě nezajímají, mají obavy o svá data a využívají spíše e-mailu⁴⁰. Stránky pro čtenáře budou využívat spíše sporadicky, ne cíleně, a půjde jim pouze o získání určitých konkrétních informací.

³⁵ HANDL, Jan. Šest typů uživatelů internetu. Který jste vy a co s nimi?.; TŮMOVÁ, Štěpánka. Typologie uživatelů: Sociální sítě a knihovny, s. 9.

³⁶ Tamtéž.

³⁷ Tamtéž.

³⁸ Tamtéž.

³⁹ Tamtéž.

⁴⁰ Tamtéž.

4.5 Typologie UK Social Media Census 2011

Zajímavá je i typologie nazvaná UK Social Media Census 2011, která byla omezena na Velkou Británii, ale jistě je možné ji aplikovat širěji. Uživatele rozdělila na základě způsobu využívání sociálních médií.⁴¹

- *Prodejci / commercialist* – tvoří podporu prodeje zboží či služeb⁴². Na knižních sítích by se mohlo jednat o autory či nakladatele.
- *Tvůrci / creators* – vytváří velké množství vlastního obsahu, často odkazují ještě na další místa, kde prezentují své myšlenky a názory.
- *Spolupracovníci / collaborators* – tito jsou na sítích také aktivní, často předávají dál materiál či odkazy na jiné uživatele.
- *Sběratelé / collectors* – shromažďují informace, účastní se hlasování a využívají RSS kanály.
- *Kritici / critics* – jsou velmi aktivní při hodnocení a publikování recenzí.
- *Vypravěči / conversationalists* – bývají aktivní v různých skupinách, komentují příspěvky ostatních a sami publikují hodnocení.
- *Připojení / connectors* – jsou aktivní, velmi často online, ale obvykle produkují minimum vlastního obsahu.
- *Dočasně neaktivní / currently inactive* – již název naznačuje, že sociální sítě zatím nepoužívají.
- *Členové davu / crowd-members* – sledují a čtou obsah na stránkách, ale aktivně se nezapojují.⁴³

U této typologie, zvláště u čtenářských sociálních sítí, bude ještě vhodnější zařazení uživatelů do více skupin současně, případně lze očekávat jejich častou migraci mezi skupinami.

Stejně jako pro ostatní sociální sítě a internetové stránky jsou i pro ty čtenářské důležité všichni uživatelé, ať již jsou jakkoli aktivní. Tím, že se jedná o tematicky zaměřené stránky, tak se zde téměř nebudou vyskytovat někteří zcela pasivní a neaktivní uživatelé. Samozřejmě významnou a neopominutelnou skupinou budou ti, kteří publikují velké procento obsahu, kteří jsou ve většině typologií označováni

⁴¹ DOČEKAL, Daniel. Infografika: Typologie uživatelů sociální médií.; Social media census 2011.; TŮMOVÁ, Štěpánka. Typologie uživatelů: Sociální sítě a knihovny, s. 6-7.

⁴² DOČEKAL, Daniel. Infografika: Typologie uživatelů sociální médií.; Social media census 2011.; TŮMOVÁ, Štěpánka. Typologie uživatelů: Sociální sítě a knihovny, s. 7.

⁴³ Tamtéž.

přibližně jako „tvůrci“. Již z podstaty jsou na čtenářských sociálních sítích významní uživatelé, které bychom mohli označit jako „hodnotitele či kritiky“, jelikož jednou ze základních funkcí tohoto typu stránek je recenzování a hodnocení literární produkce. Právě tento druh obsahu následně láká velkou část spíše pasivnějších uživatelů, které zajímají především příspěvky ostatních. Vzhledem k tomu, že čtenářské weby se zaměřují na specifický druh aktivity či zájmu, tak je zřejmé, že pro jejich uživatele je toto téma zájmem společným, a proto je zde potenciál, že i pasivnější uživatelé se snadněji mohou zapojit, a například skrze diskuze se časem stát uživateli aktivnějšími.

4.6 Druhá typologie Vojtěcha Bednáře – podle vztahu k objektu na síti

Již dříve zmíněný Vojtěch Bednář pracuje také s typologií uživatelů sociálních sítí, podle toho jaký mají vztah k objektu na síti. Identifikoval šest ideálních typů uživatelů uvedených níže. Většinu uživatelů nelze zařadit jen do jednoho typu, navíc se může jejich zařazení měnit i s ohledem na to, ke kterému konkrétnímu objektu jej vztahujeme.⁴⁴ Na knižních webech bude logicky objektem literární titul nebo autor, z čehož vycházíme při popisu jednotlivých typů uživatelů knižních sociálních sítí.

- *Advokáti* – zcela nekriticky obhajují a oceňují titul či autora. Jsou velmi aktivní, ochotně diskutují s dalšími uživateli, případně odpovídají na jejich dotazy. Budou disponovat znalostmi o objektu, který podporují⁴⁵.
- *Aktivní podporovatelé* – tito budou ve většině případů titul i autora pozitivně hodnotit, v tomto duchu se budou vyjadřovat i v obecnějších diskuzích. Aktivní pozorovatelé se stejně jako advokáti mnohdy s titulem seznámili ještě před jeho vydáním či těsně po něm, a na základě pozitivního dojmu se z nich stali jeho nadšení zastánci.
- *Pasivní podporovatelé* – jedná se o poměrně rozsáhlou skupinu uživatelů, která zastává k danému titulu či autorovi pozitivní vztah. Ačkoli nebude objekt záměrně intenzivně podporovat, tak v případě jakékoli diskuze otevřeně vyjádří své sympatie či souhlasné postoje.
- „*Neutrální*“ *uživatelé* – ve skutečnosti tato skupina vůbec neexistuje a jedná se o uživatele, kteří si zatím nejsou zcela jisti svým názorem⁴⁶.

⁴⁴ BEDNÁŘ, Vojtěch. *Marketing na sociálních sítích: prosad'te se na Facebooku a Twitteru*, s. 159-162.; TŮMOVÁ, Štěpánka. *Typologie uživatelů: Sociální sítě a knihovny*, s. 10-11.

⁴⁵ BEDNÁŘ, Vojtěch. *Marketing na sociálních sítích: prosad'te se na Facebooku a Twitteru*, s. 159.

- *Konstruktivní kritici* – na čtenářských webech mohou být zvláště důležití pro samotné autory, nakladatele, vydavatele či literární agenty, protože jejich argumentace je podložena znalostmi a fakty. Samozřejmě jsou jejich podněty vítány spíše před uvedením titulu do prodeje, kdy poskytují cennou zpětnou vazbu.
- *Destruktivní kritici* – ti se vyjadřují v diskuzích negativně, mnohdy však nedisponují potřebnými fakty, o které by se mohli opřít. Často se snaží pouze o manipulaci, protože mohou být například aktivními podporovateli jiného autora či titulu.⁴⁷

⁴⁶ BEDNÁŘ, Vojtěch. *Marketing na sociálních sítích: prosad'te se na Facebooku a Twitteru*, s. 160.; TŮMOVÁ, Štěpánka. *Typologie uživatelů: Sociální sítě a knihovny*, s. 10.

⁴⁷ BEDNÁŘ, Vojtěch. *Marketing na sociálních sítích: prosad'te se na Facebooku a Twitteru*, s. 161.; TŮMOVÁ, Štěpánka. *Typologie uživatelů: Sociální sítě a knihovny*, s. 11.

5. Analýza vybraných čtenářských sítí

K podrobnější analýze byly vybrány dvě čtenářské sítě (jedna zahraniční a jedna česká), zohledněna byla míra jejich využívání, především počet registrovaných uživatelů. Při výběru byl brán zřetel také na popularitu těchto sítí mezi čtenářskou veřejností. Ze zahraničních jsme zvolili Goodreads, a z českých byla vybrána Databáze knih. Stránka Goodreads bude i předmětem výzkumné části této diplomové práce, protože je celosvětově nejužívanější čtenářskou sítí, a je hojně využívána i uživateli z České republiky.

5.1 Goodreads

<https://www.goodreads.com/>⁴⁸

Registrovaných uživatelů: více než 40 000 000

Počet knih v databázi: více než 1 100 000 000

Goodreads je světově největší stránka určená pro čtenáře, kterou v lednu 2007 společně založili a zprovoznili Otis Chandler a Elizabeth Khuri Chandler⁴⁹. Prvotním impulsem pro založení stránky bylo umožnit uživatelům nalézt zajímavé tituly ke čtení skrze doporučení přátel, kteří mají například podobný vkus na knihy, a to je podle názoru Otise Chandlera přijatelnější než jakákoli anonymní doporučení nebo seznamy nejprodávanějších knih⁵⁰. Díky tomu, že Goodreads umožňuje čtenářům komunikovat, vyměňovat si informace a názory, a pomáhají tím vytvářet jakousi čtenářskou komunitu či komunity, tak můžeme Goodreads jistě označit za specializovanou sociální síť zaměřenou na čtenáře. Goodreads je také ideálním příkladem společnosti plně využívající výhod Webu 2.0, podporuje participaci uživatelů využívajících různých služeb či sítí i různých zařízení, spojuje v sobě prvky čtenářské sítě a komunity fanoušků⁵¹. V březnu 2013 byla realizována akvizice Goodreads společností Amazon.com (v tuto dobu již vlastnil „konkurenční“ stránku Shelfari a částečně i LibraryThing), přičemž bylo řečeno, že stránka zůstane nadále nezávislou a bude nabízet odkazy i na další prodejce,⁵² což bylo také dodrženo. Goodreads je dostupné

⁴⁸ GOODREADS. *Goodreads* [online].

⁴⁹ About Goodreads. *Goodreads* [online].

⁵⁰ Tamtéž.

⁵¹ NAKAMURA, Lisa. "Words with Friends": Socially Networked Reading on Goodreads, s. 239-240.

⁵² WILLIAMS, Martyn. Amazon to acquire Goodreads book recommendation site.; GERON, Tomio. Goodreads Investor Jon Callaghan On Amazon Acquisition Of 'Scrappy' Startup.; BERCOVICI, Jeff.

také jako aplikace pro iPhone, iPad a zařízení s operačním systémem Android. Od roku 2013 je dostupná i aplikace pro čtečky Kindle,⁵³ která je na nových modelech již v základní výbavě.

Na stránce jsou nejen základní informace o jednotlivých titulech, ale i rozsáhlá nadstavba. Stále roste nejen počet registrovaných uživatelů Goodreads, ale i rozsáhlá databáze titulů, která nyní obsahuje i všechny tituly z databáze společnosti Amazon.com. Od prvních měsíců až dosud se stránka Goodreads vyvíjí a jsou na ni implementovány stále nové funkce, a také jsou rozšiřovány možnosti stávajících, přičemž zvláštní pozornost je věnována například problematice knižních doporučení. Hlavní funkcí a úkolem stránky však nadále zůstává umožnit čtenářům vytváření virtuální knihovny s různými poličkami, přečtené knihy hodnotit a díky různým doporučením nalézat stále nové zajímavé tituly ke čtení. Na Goodreads se propojuje tradiční četba (ať už jde o papírové knihy, e-knihy nebo audioknihy), moderní technologie (například aplikace pro mobilní telefony) i možnosti internetu a sociálních sítí. Finanční prostředky Goodreads získává zejména z inzerce a reklamy, spolupracuje s velkými i menšími nakladateli a vydavateli, ale také s jednotlivými autory, a současně se soustředí na cílenou reklamu⁵⁴. Jako většina srovnatelně velkých stránek má i Goodreads jasně nastavené podmínky užití/„Terms of Use“⁵⁵ a ochrany soukromí/„Privacy Policy“,⁵⁶ které jsou zveřejněny na stránkách včetně případných aktualizací. Uživatel může část služeb a funkcí stránky využívat i bez přihlášení (například vyhledávání knih v databázi stránky), některé možnosti ovšem nejsou v tomto případě aktivní (například funkce virtuální knihovny).

Amazon Buys Goodreads. Take That, Bookish!.; KAUFMAN, Leslie. Amazon to Buy Social Site Dedicated to Sharing Books.

⁵³ NARULA, Svati Kirsten. Millions of People Reading Alone, Together: The Rise of Goodreads.

⁵⁴ JUERGEN, Michelle. Reading goes social, s. 57.

⁵⁵ Terms of Use. *Goodreads* [online].

⁵⁶ Privacy Policy. *Goodreads* [online].

Obrázek č. 1 Ukázka úvodní obrazovky stránky Goodreads (<https://www.goodreads.com/>)

Pokud není uživatel přihlášen, obsahuje úvodní stránka i krátké informace o možnostech, které Goodreads nabízí (Obrázek č. 1). V záhlaví stránky jsou umístěna pole pro přihlášení registrovaného uživatele, formulář pro registraci nového uživatele se nachází níže na pravé straně. Uživatel se může registrovat buď pomocí platné e-mailové adresy, nebo lze použít přihlašovací údaje z těchto stránek – Facebook, Twitter, Google+, Amazon. Současně uživatel vyplněním a potvrzením své registrace dokládá, že jen mu nejméně 13 let. V případě, že je registrovaným publikovaný autor, je postup totožný, jen se následně přihlásí do Programu pro autory/„Goodreads Author Program“.

Dále jsou v centrální části úvodní stránky uvedeny již výše zmíněné stručné informace o funkcích stránky obsahující i odkaz na podrobnější přehled a vysvětlení jednotlivých funkcí.

Ve sloupci vpravo je sekce, kde jsou zobrazena profilová foto dvanácti náhodně vybraných přihlášených uživatelů. Přes tato si lze otevřít profil vybraného uživatele obsahující různé informace, přičemž jejich množství je závislé na tom, jak je zvolený účet nastaven s ohledem na množství veřejných a skrytých informací. Na volbě uživatele je, zda budou určité informace viditelné všem uživatelům, jen přihlášeným uživatelům nebo jen jeho přátelům (ve smyslu přátel na sociálních sítích). Níže v tomto sloupci je umístěna sekce seznamů/„lists“, jedná se o seznamy knih na určité téma, které je obvykle zřejmé již z jejich názvu (například „Best Crime & Mystery Books“ nebo „Best for Book Clubs“). Vytvořit nový seznam může, kterýkoli přihlášený uživatel, a další mohou následně pomocí hlasování pro různé knihy tento seznam rozšiřovat, a také

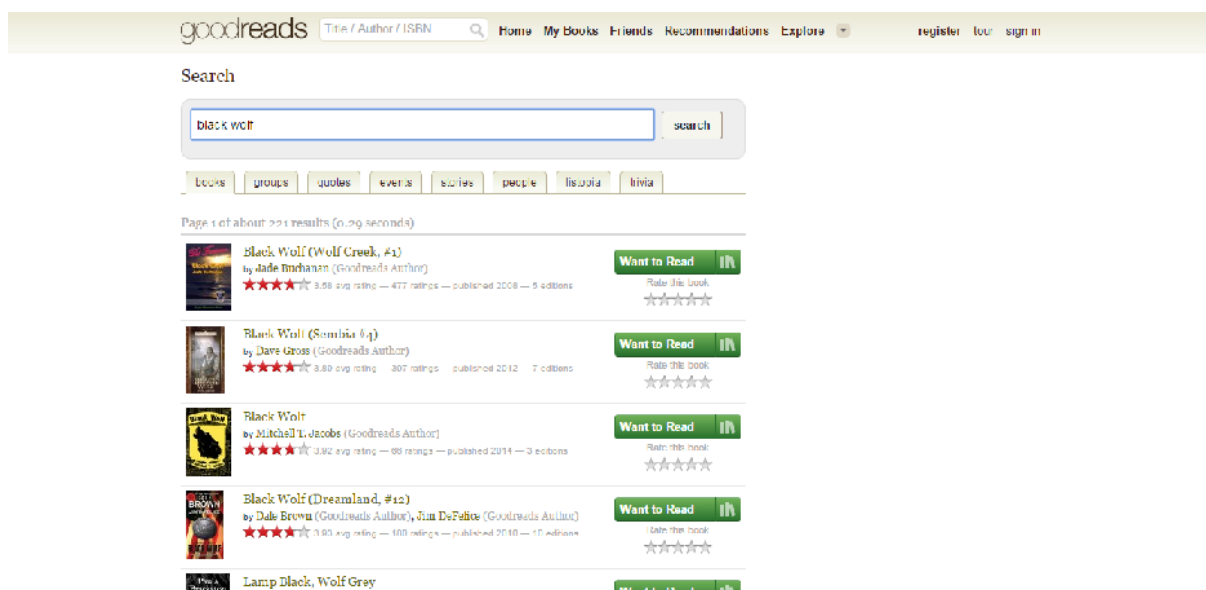
ovlivňovat pořadí knih v něm zařazených. V tomtéž sloupci se nachází i tlačítka odkazující na informace o Programu pro autory a o možnosti inzerovat/„Advertise“.

Uprostřed centrální části stránky je situována sekce hledání a procházení knih/„Search and browse books“, kde lze otevřít přehled knih určitého žánru (například „Fantasy“, „History“ nebo „Poetry“) nebo využít pole jednoduchého vyhledávání. Níže uživatel najde několik položek ke každé z následujících sekcí – literární otázky/„Trivia“, kvízy/„Quizzes“ a citáty/„Quotes“. Na konci stránky je oddíl týkající se Goodreads Choice Awards, což jsou literární ocenění udělovaná každoročně, aktuálně ve dvaceti různých kategoriích. O vítězi rozhodují hlasy čtenářů registrovaných na Goodreads, kteří hlasují ve třech kolech v průběhu listopadu příslušného roku, přičemž v roce 2014 bylo odevzdáno celkem 3 317 504 hlasů. Názvy jednotlivých kategorií jsou vlastně funkčními tlačítky, přes něž si uživatel může prohlédnout finalisty i vítězný titul příslušné kategorie⁵⁷. V zápatí úvodní stránky je možno nalézt odkazy pro přechod na obsáhlou sekci informací o stránce/„about us“, dále například možnosti inzerce/„advertise“, nabídku pracovních míst/„jobs“, blog stránky/„blog“ nebo nápovědu/„help“. Zcela vpravo je situováno tlačítko pro přechod na mobilní verzi stránky.

V již zmíněné sekci „Search and browse books“ si uživatel může po aktivaci tlačítka určitého žánru otevřít stránku obsahující v centrální části stručné informace o zvoleném žánru a nabídku nových knih označených tagem tohoto žánru. Níže na této stránce je přehled knih darovaných autory/„Giveaways“, výčet nejčtenějších knih za poslední týden, nabídka tematických seznamů, a přehled obecně populárních knih. Každý z oddílů lze dále samostatně otevřít a zobrazit více položek, stejně tak je možno zobrazit podrobné záznamy jednotlivých titulů. Ve sloupci vpravo jsou pod sebou řazeny oddíly obsahující seznam příbuzných žánrů, přehled doporučení od autorů, tematické citáty a videa, přehled skupin zaměřených na zobrazený žánr, a seznam výrazů zahrnutých do vybraného žánru (může se jednat například o různé jazykové verze pojmů nebo synonymické výrazy). Některé funkce a tlačítka zobrazená po

⁵⁷ V rámci Goodreads Choice Award: The Best Books 2014 bylo ocenění udělováno v těchto kategoriích – Best Fiction 2014, Best Mystery & Thriller 2014, Best Historical Fiction 2014, Best Fantasy 2014, Best Romance 2014, Best Science Fiction 2014, Best Horror 2014, Best Humor 2014, Best Nonfiction 2014, Best Memoir & Autobiography 2014, Best History & Biography 2014, Best Food & Cookbooks 2014, Best Graphic Novels & Comics 2014, Best Poetry 2014, Best Debut Goodreads Author 2014, Best Young Adult Fiction 2014, Best Young Adult Fantasy & Science Fiction 2014, Best Middle Grade & Children's 2014, Best Picture Books 2014, Best Business Books 2014.

otevření jednotlivých sekcí a oddílů jsou použitelná pouze pro registrované uživatele, ostatní jsou vyzváni k přihlášení.

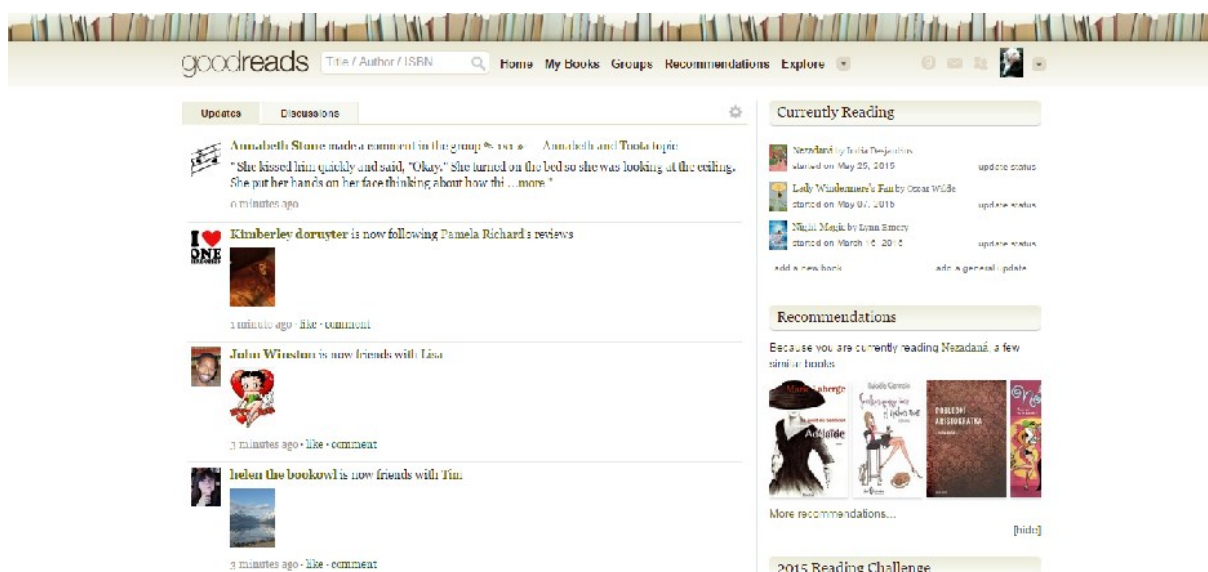

Obrázek č. 2 Ukázka obrazovky s výsledky vyhledávání na Goodreads (<https://www.goodreads.com/>)

Do pole jednoduchého vyhledávání v sekci „Search and browse books“ může uživatel zadat název titulu, jméno autora nebo ISBN, použít lze také jen část určitého údaje nebo je kombinovat. Původně bylo třeba dbát na to, aby zadání neobsahovalo překlepy či jiné chyby, a výrazy byly přesně v podobě, jak se vyskytují v databázi stránky, v opačném případě se nezobrazil žádný výsledek vyhledávání. V květnu 2015 bylo do vyhledávání na Goodreads implementováno několik vylepšení, a nyní drobné překlepy či nepřesnosti v zadání systém opraví, také nově neovlivní výsledky vyhledávání, zda je číselná hodnota zadána slovem či číslem. Pokud se hledaný výraz v databázi nevyskytuje, systém uživateli nabídne nejpodobnější záznam a nabídku dalších podobných výrazů. Rozšířené vyhledávání není na stránkách implementováno. Výsledky vyhledávání se zobrazí v centrální části stránky, a jsou rozděleny do několika funkčních záložek, mezi kterými lze v horní části přepínat (*Obrázek č. 2*). Primárně je aktivní záložka s kategorií knihy/„books“, a dále jsou zde skupiny/„groups“, citáty/„quotes“, události/„events“, povídky/„stories“, lidé/„people“, listopie/„listopias“ a literární otázky/„trivia“. Od každé z vyhledaných položek je možno zobrazit podrobný záznam, u záznamů titulů v záložce „books“ je uvedeno i průměrné hodnocení, a přihlášený uživatel si může titul vložit na některou ze svých poliček/„shelves“ (z přednastavených například „Want to Read“ nebo „Read“), případně jej hodnotit pomocí

hvězdiček/„star rating“. Přidělit lze pouze celé hvězdičky v rozmezí jedna až pět, ale průměrné hodnocení se zobrazuje i s desetinnými místy (hodnocení je například uvedeno takto „4.11“, myšleno hvězdiček).

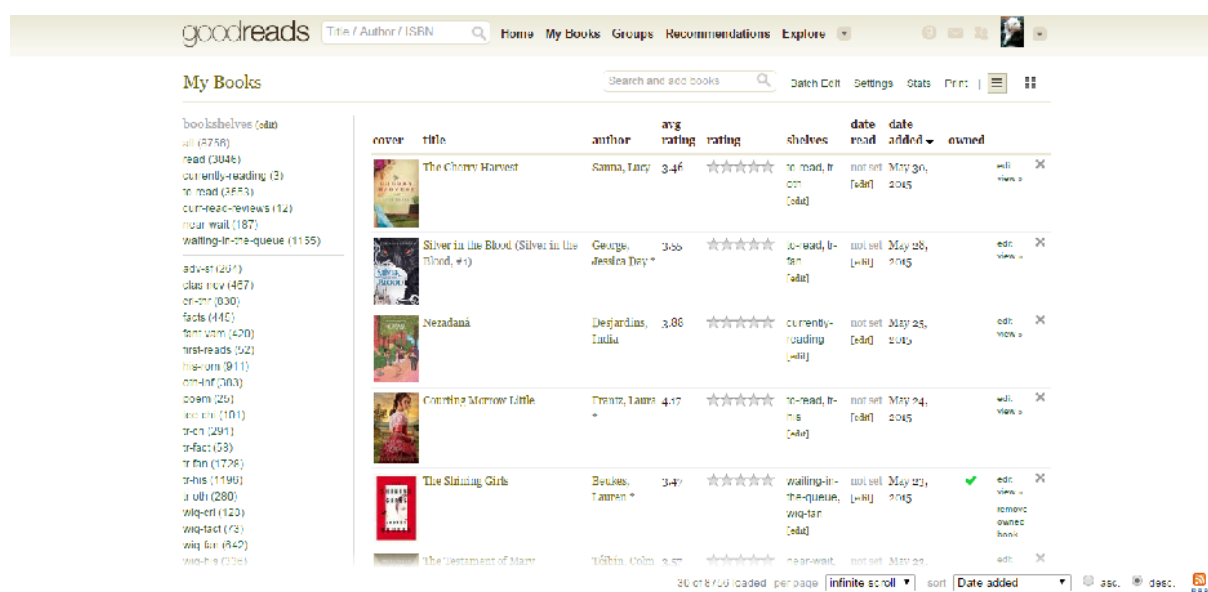
Pokud výsledek vyhledávání neobsahuje hledaný titul, může jej přihlášený uživatel přidat do databáze pomocí tlačítka "Manually add a book" umístěného v pravém sloupci centrální části stránky. Níže v tomtéž sloupci je také oddíl s názvy poliček vytvořených jinými uživateli, na kterých se hledaný výraz či titul nachází. Uživatel může také do databáze importovat své knihy buď z webové stránky s uvedenými ISBN knih, nebo použije soubor ve formátu CSV, XLS případně TXT. Soubor může přímo obsahovat názvy příslušných poliček, respektive tagů, kam dané tituly v účtu uživatele zařadit. Názvy poliček uživatelů jsou na stránkách Goodreads používány i ve smyslu tagů, které uživatelé přidělují jednotlivým titulům (velmi často jsou poličky pojmenovány například podle žánrů či témat).

Obrázek č. 3 Ukázka úvodní obrazovky stránky Goodreads po přihlášení uživatele (<https://www.goodreads.com/>)

Po přihlášení se uživateli zobrazí jeho osobní úvodní stránka, tato obsahuje u všech uživatelů totožné sekce, ale její podoba je odlišná od úvodní stránky neregistrovaného uživatele (Obrázek č. 3). Na hlavní horizontální funkční liště je situováno pole jednoduchého vyhledávání, které bylo podrobněji popsáno již dříve. Přihlášení uživatelé si mohou dodatečně na stránce s výsledky vyhledávání zvolit, zda má vyhledávání probíhat – ve všech položkách, jen v názvech, ve jménech autorů nebo pouze v žánrech. Taktéž je zde drobné tlačítko „search tips“, které otevře dialogové

okno s krátkou nápovědou k vyhledávání. Po zpřesnění hledaného výrazu či úpravě rozsahu vyhledávání může uživatel vyhledávání zopakovat, a tak získat relevantnější výsledek. Tato lišta dále obsahuje pět funkčních tlačítek – domů/„Home“, moje knihy/„My Books“, skupiny/„Groups“, doporučení/„Recommendation“ a prozkoumej/„Explore“. Dále je na liště rozbalovací menu obsahující řadu dalších funkcí, čtyři funkční ikony včetně ikony profilu uživatele (dále také notifikace, pošta a přátelé), a rozbalovací menu pro práci s tímto profilem. Hlavní horizontální lišta zůstává dostupná a neměnná. Stisknutím tlačítka „Home“ se uživatel vrátí na svou úvodní stránku z jakékoli sekce na Goodreads.

Obrázek č. 4 Ukázka obrazovky sekce „My Books“ na Goodreads (<https://www.goodreads.com/>)

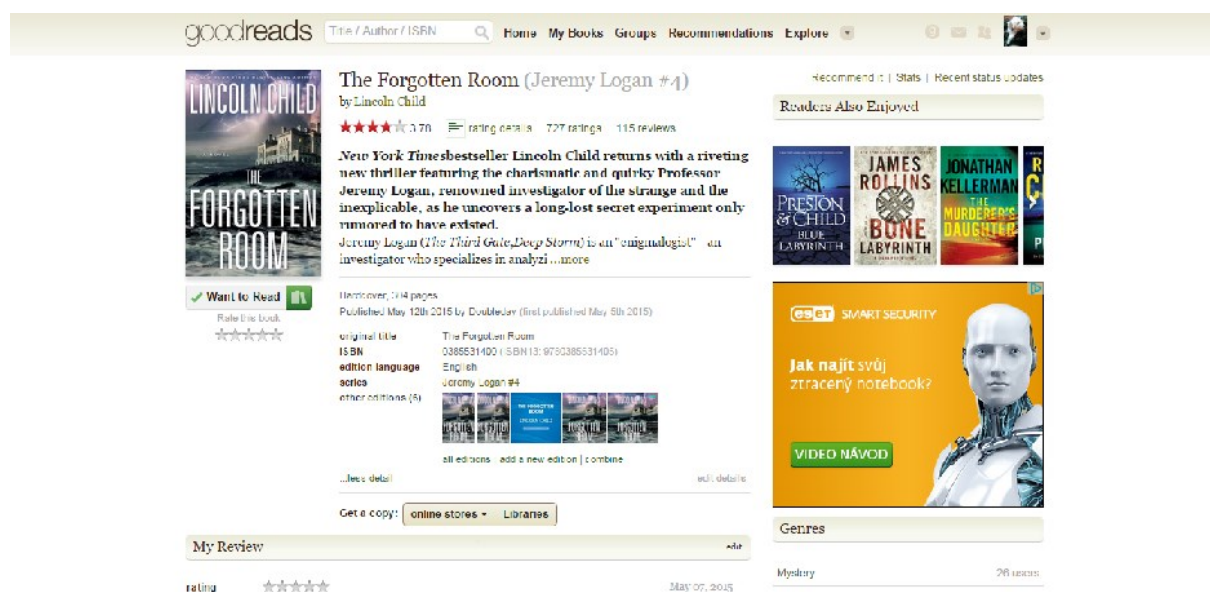
Aktivací tlačítka „My Books“ se uživatel přesune do sekce osobní virtuální knihovny, stránka je zde rozdělena do tří oddílů – horizontální funkční lišty, levé vertikální nabídky a centrální části stránky (Obrázek č. 4). Součástí horizontální lišty je pole jednoduchého vyhledávání, přes nějž jsou prohledávány pouze tituly, které má uživatel na svých políčkách. Vyhledaný titul nebo tituly se zobrazí v centrální části stránky, a pokud se hledaný titul na políčkách nenachází, jsou v této části uživateli nabídnuty nejpodobnější tituly z databáze Goodreads, které si může přidat. Následující tlačítko editace dávky/„Batch Edit“ umožňuje hromadně pracovat s tituly umístěnými na právě aktivní poličce (například hledat duplikáty, mazat tituly a další). Přes tlačítko nastavení/„Setting“ lze zvolit, které informace se budou zobrazovat u titulů umístěných na dané poličce, a jak budou tyto tituly řazeny. Aktivací možnosti statistiky/„Stats“ se

uživateli zpřístupní stránka se statistickými údaji – kolik knih za který rok přečetl, na jakých poličkách byly tyto umístěny a další. Tlačítko tisk/„Print“ zobrazí seznam titulů na dané poličce ve verzi pro tisk. Zcela vpravo jsou ještě dvě ikony pro přepínání mezi řádkovým a dlaždicovým zobrazením titulů na poličkách.

Levá vertikální nabídka je rozdělena do dvou hlavních sekcí – poličky/„bookshelves“ a nástroje/„tools“. Sekce „bookshelves“ obsahuje především nabídku přednastavených poliček (například „read“ nebo „to-read“) a poliček vytvořených samotným uživatelem. Tlačítka s názvy jednotlivých poliček včetně počtu titulů, které jsou na ní umístěny, umožňují zobrazení titulů z dané poličky v centrální části stránky. Poličky jsou rozděleny do dvou skupin – exkluzivní a standardní. Titul může být umístěn jen na jedné exkluzivní poličce, ale na libovolném počtu standardních poliček. V sekci „bookshelves“ je situováno tlačítko umožňující vytvoření nové poličky a editaci stávajících poliček přihlášeného uživatele, nastavit lze například exkluzivitu poličky, možnost generovat doporučení nebo řadit tituly na poličce. Nabídka obsahuje i speciální tlačítko „add shelf“ pro snadné a rychlé vytvoření nové poličky. Poslední funkční tlačítko lze nazvat knihy ve vlastnictví/„owned books“, po jeho aktivaci se uživateli zobrazí nová stránka umožňující práci se seznamem knih v uživatelově vlastnictví. Na liště v horní části této stránky je umístěno vyhledávací pole a tlačítka pro přidání knih do seznamu, v centrální části je samotný seznam vlastněných knih, u kterých je možno specifikovat například stav knihy nebo datum jejího nabytí.

Další sekcí levé vertikální nabídky je sekce „tools“, kde lze použít osm funkčních tlačítek. Většina jejich názvů vypovídá o jejich funkci – doporučení/„recommendations“, widgety/„widgets“, import a export záznamů/„import/export“, najdi duplicity/„find duplicates“, vizualizace poliček/„shelf cloud“, nejčtenější autoři/„most read authors“, statistiky/„stats“ a rozhraní pro programování aplikací API/„api“. Tlačítko „recommendations“ má stejnou funkci jako obdobné tlačítko na hlavní horizontální funkční liště, a toto bude tedy podrobněji popsáno níže. Widgety může uživatel umístit například na jiné internetové stránky nebo blogy, možnost importu a exportu byly popsány výše, tlačítka „shelf cloud“ a „most read authors“ obsahují seznamy odpovídajících dat. Aktivací tlačítka „find duplicates“ se uživateli na nové stránce zobrazí přehled všech titulů, od nichž má ve virtuální knihovně vloženo několik vydání. Přehledy počtů knih, které uživatel přečetl za jednotlivé roky včetně některých dalších statistických údajů (například počty stran nebo roky vydání) lze zobrazit po aktivaci tlačítka „stats“.

V centrální části stránky sekce „My Books“ je zobrazen přehled titulů umístěných na právě aktivní policičce. U řádkového zobrazení vidí uživatel i několik dalších informací, přičemž jejich přesné složení lze individuálně nastavit. Obvykle je kromě názvu a jména autora zobrazeno ještě například průměrné hodnocení titulu, hodnocení uživatele, datum přidání nebo datum přečtení. Některé údaje (například datum přečtení nebo hodnocení knihy) může uživatel upravovat přímo v tomto přehledu. Také je zde možno knihu vyřadit z knihovny uživatele.

Obrázek č. 5 Ukázka obrazovky s podrobným záznamem titulu na Goodreads (<https://www.goodreads.com/>)

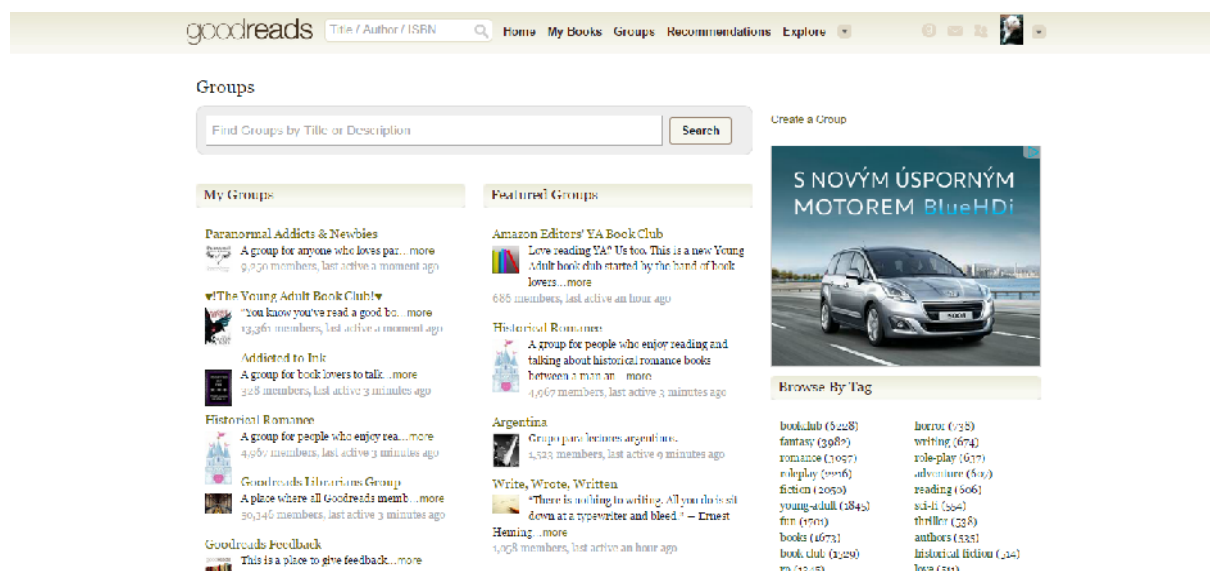
Podrobný záznam jednotlivých titulů lze zobrazit kliknutím na jejich název či obálku v jakékoli sekci stránky Goodreads (Obrázek č. 5). Tento záznam obsahuje řadu údajů v mnoha různých sekcích, a samotná stránka je rozdělena do dvou sloupců – centrálního a pravého. V centrálním sloupci nahoře jsou údaje o knize – obálka, název titulu, jméno autora, případně název série a pořadí v ní, anotace, ISBN a další informace o konkrétním vydání titulu. Pod obálkou knihy je aktivní tlačítko pro přidání knihy na vybranou policičku (uživatel má možnost toho umístění následně měnit), dále prostor pro hodnocení titulu hvězdičkami, případně také tlačítka pro zobrazení úryvku z knihy, či pro přečtení nebo stažení e-knihy. U titulu je dále uvedeno průměrné hodnocení, jejich počet, počet recenzí, a je možno zobrazit podrobnosti o hodnocení ostatních uživatelů. V oddílu s údaji o konkrétním vydání titulu je i přehled ostatních vydání v databázi, a uživatel může mezi těmito vydáními přecházet, nebo doplnit vydání nové, které ještě

není na Goodreads vloženo. V boxu získat kopii/„Get a copy“ jsou dvě funkční tlačítka, jednak tlačítko pro výběr z řady online obchodů (například Amazon, Kobo, Better World Books nebo Target.com) a druhé umožňuje vyhledat, ve které knihovně je titul dostupný (uživatel je přesměrován na stránku WorldCat.org). Pokud má uživatel titul ve své knihovně, tak ji může v sekci „My Review“ hodnotit, vložit recenzi, měnit její umístění na políčkách, případně zadat datum přečtení titulu. Prostřednictvím tlačítka „edit review“ lze zpřístupnit stránku pro editaci recenze, která obsahuje i stručnou nápovědu ohledně formátování. Následují sekce recenze přátel/„Friends Reviews“ a recenze osob, které sledujete/„Reviews from People You Follow“, v nichž je možné jednotlivé recenze komentovat či jim přidělit „Like“. Níže je sekce otázek a odpovědí/„Reader Q&A“, kde lze pokládat otázky dalším uživatelům Goodreads, případně na některou otázku odpovědět. V následujícím oddílu „Lists with This Book“ jsou uvedeny různé seznamy, na nichž se příslušná kniha vyskytuje. Rozsáhlá část recenze komunity/„Community Reviews“ obsahuje recenze a hodnocení dalších uživatelů. Pomocí funkčních tlačítek v této sekci je možno přehled filtrovat (například podle počtu hvězdiček nebo jen recenze obsahující slovní hodnocení) a řadit (například od nejnovějších nebo nejstarších recenzí). Jednotlivé recenze lze i komentovat a označovat „Like“. Nejniže v centrálním sloupci je sekce diskuze ke knize/„Discuss This Book“.

V pravém sloupci nahoře jsou umístěna tři funkční tlačítka – doporučit/„Recommend it“, statistiky/„Stats“, poslední změny statusu/„Recent status update“. Aktivací tlačítka „Recommend it“ uživatel vyvolá nové dialogové okno obsahující seznam jeho přátel, kterým může jedním stiskem odeslat doporučení na právě aktivní knihu, případně i dopsat krátkou zprávu. Tlačítko „Stats“ zobrazí graf, který ilustruje průběh přidávání knihy do virtuálních knihoven a políček jednotlivých uživatelů. Přehled změn statusů titulů u různých uživatelů je možno zobrazit aktivací tlačítka „Recent status update“. V další sekci s názvem „Readers Also Enjoyed“ jsou uživatelům nabízeny různé tituly, které byly také kladně hodnoceny jinými čtenáři zobrazeného titulu. Sekce žánry/„Genres“ obsahuje přehled žánrů, které uživatelé k titulu přiřadili (například Mystery, Adult nebo Science Fiction). Zároveň jsou názvy aktivními tlačítky pro přechod na stránku příslušného žánru, jejíž podoba byla popsána výše. Krátký medailonek či životopis autora nalezneme v oddílu „About...“. Následují oddíly „Other Books in the Serie“ a „Books by...“, první obsahuje přehled případných dalších dílů dané série, a druhý přehled dalších titulů od téhož autora. V sekci „Share

This Book“ je možno rychle vložit příspěvek k titulu na různé sociální sítě (například Twitter nebo Pinterest). Posledním oddílem je „Trivia About...“, který může obsahovat kvízy k zobrazenému titulu.

Jak již bylo zmíněno, účet na Goodreads si mohou založit i autoři, jejich profil se částečně liší od profilu standardního uživatele. Autory s aktivním účtem na Goodreads lze snadno identifikovat, jsou u jména označeni „(Goodreads Author)“. V profilu takového autora je přístupná sekce „Ask the Author“, a zde mu uživatelé mohou pokládat otázky. Kromě toho autorův profil zahrnuje tytéž sekce jako standardní uživatelský profil (například přehled poslední aktivity a poliček uživatele) a sekce, které jsou na profilových stránkách všech autorů (například přehled všech autorových knih v databázi stránky).

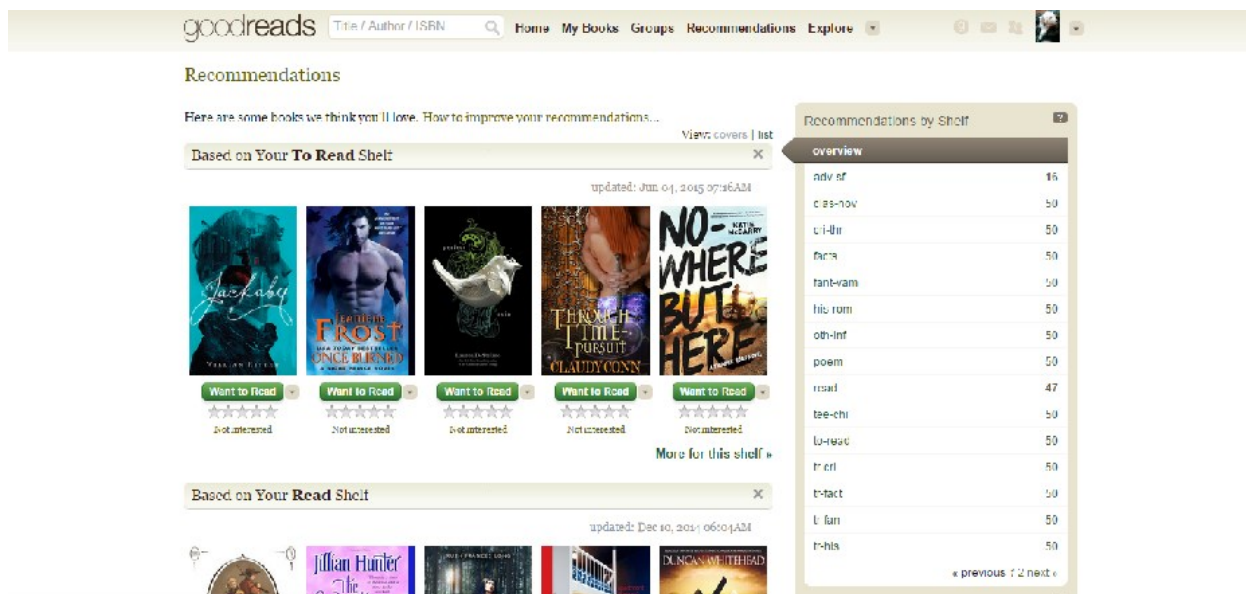
Obrázek č. 6 Ukázka obrazovky sekce „Groups“ na Goodreads (<https://www.goodreads.com/>)

V sekci skupiny/„Groups“ je v centrální části stránky situována vyhledávací lišta, kam lze zadat název nebo popis skupiny (Obrázek č. 6). V oddílu „My Groups“ je seznam skupin, v nichž je přihlášený uživatel členem. Centrální část stránky obsahuje i další oddíly – naposledy aktivní skupiny/„Recently Active Groups“, nové skupiny/„New Groups“, aktivní skupiny/„Featured Groups“, skupiny uživatelů, které aktuálně čtou knihy z „to-read“ poličky/„Groups Reading My To-Read Books“, skupiny Goodreads autorů/„Goodreads Author Groups“. Následující oddíl se liší podle lokace, kterou uživatel uvedl při registraci, v případě uživatelů z České republiky jde o „Groups in Czech Republic“. V pravém vertikálním sloupci lze nalézt funkční tlačítko pro

vytvoření nové skupiny „Create a Group“. Vyhledávání skupin, které odpovídají zájmům a preferencím uživatele je možné přes funkční nabídku tagů „Browse by Tag“ (například romance, roleplay, mystery nebo magic). Tři oficiální skupiny jsou přístupné přes oddíl „Official Groups“ (jedná se o skupiny Goodreads Feedback, Goodreads Author Feedback Group a Goodreads Librarian Group). Posledním oddílem jsou kategorie skupin/„Group Categories“, obsahující několik přednastavených tematických kategorií, a sem může být nová skupina zařazena (například Business, Just for Fun nebo Friends & Common Interest).

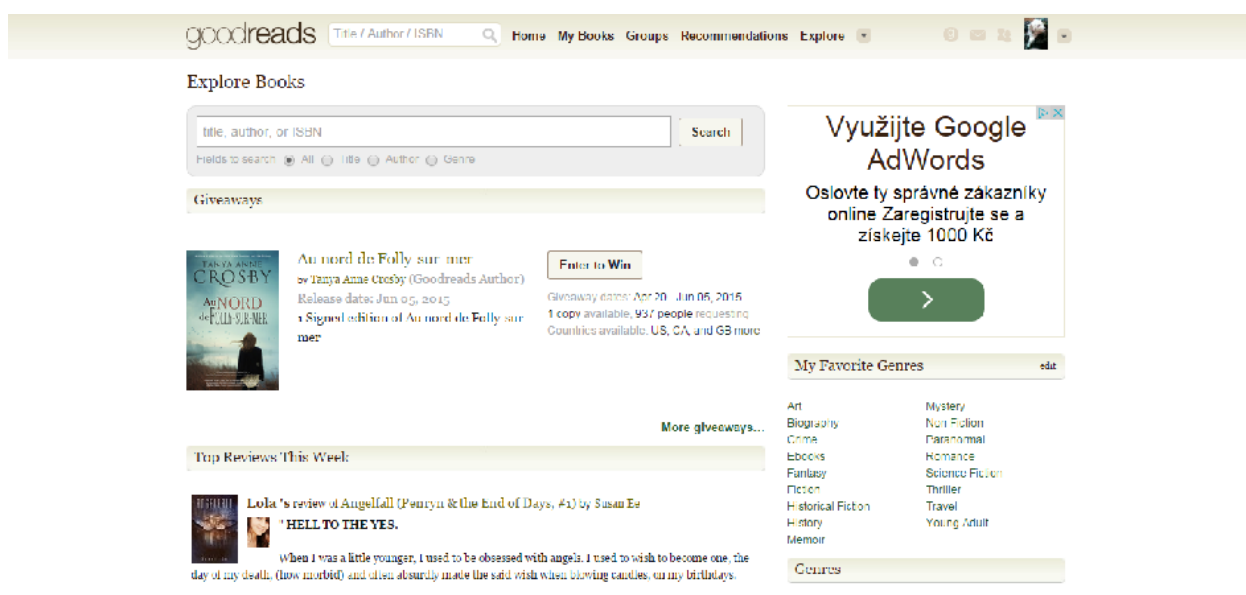
Stránky uživatelských skupin mají několik společných oddílů. Ke členství ve skupině se lze přihlásit pomocí tlačítka „Join Group“ umístěného vedle stručného popisu příslušné skupiny, případně je zde informace „You are a member.“, že uživatel již je členem dané skupiny. Oddíl „Currently Reading“ obsahuje přehled knih, které skupina aktuálně čte, a to včetně podrobností o společné četbě (například datum začátku a konce četby), případně je zde oddíl s probíhajícími soutěžemi, které jsou v rámci skupiny organizovány. Informace kdo skupinu „vede“ či moderuje, naleznou uživatelé v oddílu „Moderators“, moderátoři mají ve skupinách speciální oprávnění, aby mohli skupinu efektivně spravovat.

Vpravo na stránce je umístěno devět funkčních tlačítek – domovská stránka skupiny/„Group Home“, knihovna/„Bookshelf“, diskuze/„Discussions“, události/„Events“, fotky/„Photos“, videa/„Videos“, pozvi přátele/„Invite People“, členové/„Members“ a hlasování/„Polls“. Aktivací tlačítka „Bookshelf“, si uživatel zobrazí poličku skupiny, na které jsou obvykle umístěny knihy, které už skupina četla, čte nebo je hodlá číst. Přehled tematických diskuzí v rámci skupiny lze zpřístupnit přes tlačítka „Discussions“, do vyhledávacího pole je možno zadat konkrétní výraz či spojení pro vyhledávání v diskuzních příspěvcích skupiny. Přehled diskuzí je přístupný i v oddíle „Discussion Board“, kde jsou tyto děleny podle hlavních témat a následně podtémat. Funkční tlačítka „Invite People“ slouží pro pozvání přátel uživatele do dané skupiny, a lze jej doplnit i krátkou zprávou. Seznam všech členů skupiny lze zobrazit v oddíle „Members“, přehled aktivních i neaktivních hlasování v oddíle „Polls“, přičemž hlasovat mohou jen členové skupiny, kteří obvykle obdrží po otevření nového hlasování informativní e-mail. Komunikace mezi členy skupiny je realizována především přes různé diskuze, kam mohou přispívat. Do diskuzí uzavřených jejich moderátory nelze již vkládat další příspěvky.

Obrázek č. 7 Ukázka obrazovky sekce „Recommendations“ na Goodreads (<https://www.goodreads.com/>)

Aktivací funkčního tlačítka z hlavní horizontální funkční lišty lze vstoupit do sekce „Recommendations“, kde jsou dostupné informace k doporučením pro uživatele nebo od něho (Obrázek č. 7). Celá centrální část této stránky obsahuje nabídky doporučení, které korespondují s tituly na políčkách virtuální knihovny přihlášeného uživatele, a případně s úrovní uživatelského hodnocení. Doporučované knihy lze pomocí funkčního tlačítka pod náhledem obálky přidat do virtuální knihovny. V pravé vertikální liště jsou umístěny dvě nabídky – podle políček uživatele a podle žánrů (tyto označil během registrace jako oblíbené), u každého tedy jde o individuální nabídky. Po aktivaci některé z nabízených políček či žánrů se přehled doporučovaných titulů zobrazí v centrální části stránky. Titul z nabídky je možno odstranit prostřednictvím tlačítka „Not interested“. Poslední oddíl boční lišty „More Actions“ obsahuje čtyři funkční tlačítka – doporučení od uživatelů/„Recommendations from Users“, dej doporučení/„Give Recommendations“, požádej o doporučení/„Ask for Recommendations“ a knihy, o které nemám zájem/„Books Marked as ‘Not interested’“. Po vstupu na stránku „Recommendations from Users“ může uživatel spravovat všechna doporučení, která obdržel a také je komentovat. Uživatel může doporučit titul svým přátelům na stránce „Give Recommendations“, kde mu jsou nabízeny i tituly, které nedávno dočetl nebo doporučil. Pokud uživatel ohodnotí titul čtyřmi nebo pěti hvězdičkami, tak se mu zpřístupní dialogové okno umožňující doporučení právě ohodnoceného titulu některému ze svých přátel. Doporučení od přátel si může uživatel vyžádat na stránce dostupné přes tlačítko „Ask for Recommendations“.

Obrázek č. 8 Ukázka obrazovky sekce „Explore“ na Goodreads (<https://www.goodreads.com/>)

Poslední sekce dostupná z hlavní horizontální funkční lišty „Explore“ je částečně individualizovaná pro každého uživatele a obsahuje jakýsi mix různých oddílů umožňujících najít nějaký titul (Obrázek č. 8). V centrální části stránky je pole jednoduchého vyhledávání, nabídka knih zdarma od autorů ze sekce „Giveaways“, přehled nejlépe hodnocených recenzí týdne, nabídky nově vydaných knih v oblíbených žánrech uživatele a nejpoužívanější knihy týdne. Ve vertikálním menu napravo jsou řazeny oblíbené žánry uživatele a ostatní žánry, po jejichž aktivaci se uživatel přesune na dříve zmíněné stránky s podrobnými informacemi a nabídkami ke konkrétnímu žánru. Oddíl „Meet a Goodreader“ obsahuje každý měsíc několik zajímavých informací o vybraném uživateli stránky Goodreads. V oddílu „Recent Award Winners“ je obsažena nabídka nedávno oceněných knih, v nichž jsou zahrnuty ceny známé i méně známé (například Pulitzer Price, Barry Award, Colorado Book Award nebo Agatha Award).

Na úvodní stránce může přihlášený uživatel použít dalších třináct funkčních tlačítek z rozbalovacího menu, které jsou rozdělené do tří skupin – různé obecné funkce, zábava/„Fun“ a společenství/„Community“. První tlačítko žánry/„Genres“ umožňuje přístup na stránku s nabídkou rozličných žánrů a titulů pod ně spadajících, také je zde možno vyhledat konkrétní žánr. Aktivací tlačítka seznamy/„Listopia“ se zobrazí stránka, kde lze vytvářet i procházet různé tematické seznamy titulů. Nahoře vpravo je situováno jednoduché vyhledávací pole, a čtyři funkční tlačítka – všechny seznamy/„All

Lists“, vytvořit seznam/„Create a List“, moje hlasy/„My Votes“ a moje oblíbené seznamy/„Lists I Like“. V centrální části stránky jsou přehledy seznamů – seznamy náhodně vybrané, s nedávnou aktivitou, populární, a ty, na kterých hlasovali přátelé uživatele. V pravé vertikální nabídce je možné například vyhledávat a procházet seznamy podle tagů nebo procházet nejnovější seznamy.

Obrázek č. 9 Ukázka obrazovky sekce „Giveaways“ na Goodreads (<https://www.goodreads.com/>)

Aktivací tlačítka „Giveaways“ lze přejít do sekce přečíst jako první/„First Reads“, ta obsahuje nabídku knih věnovaných autory (Obrázek č. 9). Do soutěže o tyto tituly se může přihlásit kterýkoli uživatel. Jediným omezením je jeho doručovací adresa (zadavatel si může určit lokaci, kam je knihu ochoten odeslat, a přihlásit se mohou pouze uživatelé s vyhovující adresou). U každého titulu je uvedeno časové rozmezí, kdy soutěž probíhá, kolik kopií knihy je dostupných a do kterých regionů je možné knihu zaslat. Obvykle se uživateli zobrazují pouze nabídky, které jsou otevřeny pro jeho lokaci. Výherci jsou vybráni náhodně po skončení soutěže, a následně jsou informováni e-mailem, že knihu mohou očekávat ve lhůtě 4-6 týdnů, přičemž za odeslání knihy je zodpovědný zadavatel (obvykle autor) a nikoli stránka Goodreads. Nabídka titulů může být řazena podle čtyř různých kritérií (brzo končící, nejžádanější, nejpoblárnější autoři a naposledy přidáné), a mezi těmito možnostmi lze přecházet pomocí záložek umístěných nahoře v centrální části stránky. Nabídky lze prohledávat či procházet i podle tagů, a přes funkční tlačítka v první části stránky si může uživatel například zobrazit přehled nabídek, kam se přihlásil/„Giveaways You’ve Entered“. Na stránku

tykající se Goodreads Choice Awards uživatel vstoupí po aktivaci tlačítka „Choice Awards“. Zde je dostupný přehled nominovaných a vítězných titulů, a pokud je aktuálně otevřeno hlasování, může se zde uživatel také zúčastnit. Nejpopulárnější nově vydané knihy či nejčtenější knihy v konkrétním měsíci lze zobrazit v sekci „Popular“. Rozhovory s autory, videa a mnohé další zajímavé informace jsou uživatelům dostupné v sekci „Voice“. Posledním tlačítkem z první skupiny je „Ebooks“ zpřístupňující přehled veškerých e-knih dostupných v jakékoli formě přes stránky Goodreads. Může jít o e-knihy, které lze stáhnout, o e-knihu, kterou si lze číst jen na stránkách Goodreads, nebo jen o části knih. Konkrétní titul nebo autora lze vyhledat prostřednictvím pole umístěného v pravé části stránky, kde je také tlačítko pro zobrazení e-knih přihlášeného uživatele získaných na Goodreads.

Další skupinou v rozbalovacím menu úvodní stránky je skupina „Fun“ zahrnující tři funkční tlačítka – literární otázky/„Trivia“, kvízy/„Quizzes“ a citáty/„Quotes“. V sekci „Trivia“ se uživateli zobrazí různé náhodné literární otázky, a jeho odpovědi jsou hned vyhodnoceny. Je zde také možno zvolit jen zobrazení otázek vztahujících se k titulům, které přihlášený uživatel četl, nebo si vyhledat konkrétního autora, téma či titul. Centrální část stránky sekce „Quizzes“ vyplňují oddíly s nabídkou kvízů, například na knihy z knihovny uživatele nebo oblíbené kvízy. V horní části stránky je také funkční tlačítko, jež slouží k vytvoření nového kvízu. Doplněním názvu, tématu nebo tagu do vyhledávacího pole vpravo na této stránce lze kvíz také vyhledat. Na stránce „Quotes“ je možno vyhledat nebo vložit nové citáty oblíbených autorů. Jednoduché vyhledávací pole v horní části stránky slouží k vyhledání citátu pomocí jména autora nebo klíčových slov, pro vyhledávání pomocí tagů je třeba přejít do pravé vertikální nabídky. Také funkční tlačítka pro vytvoření nového citátu či k zobrazení uživatelských oblíbených citátů i oddíl s citátem dne/„Quote of the Day“ (zde je možné se přihlásit k odběru citátů dne) jsou součástí pravé vertikální nabídky. Nabídka citátů je umístěna v centrální části stránky, a záložky nahoře je dělí na pět okruhů – populární, nedávno označené uživateli, nejnovější, označené přáteli a od autorů v uživatelské knihovně. Pokud si chce uživatel konkrétní citát přidat mezi své oblíbené, použije tlačítko „Like“.

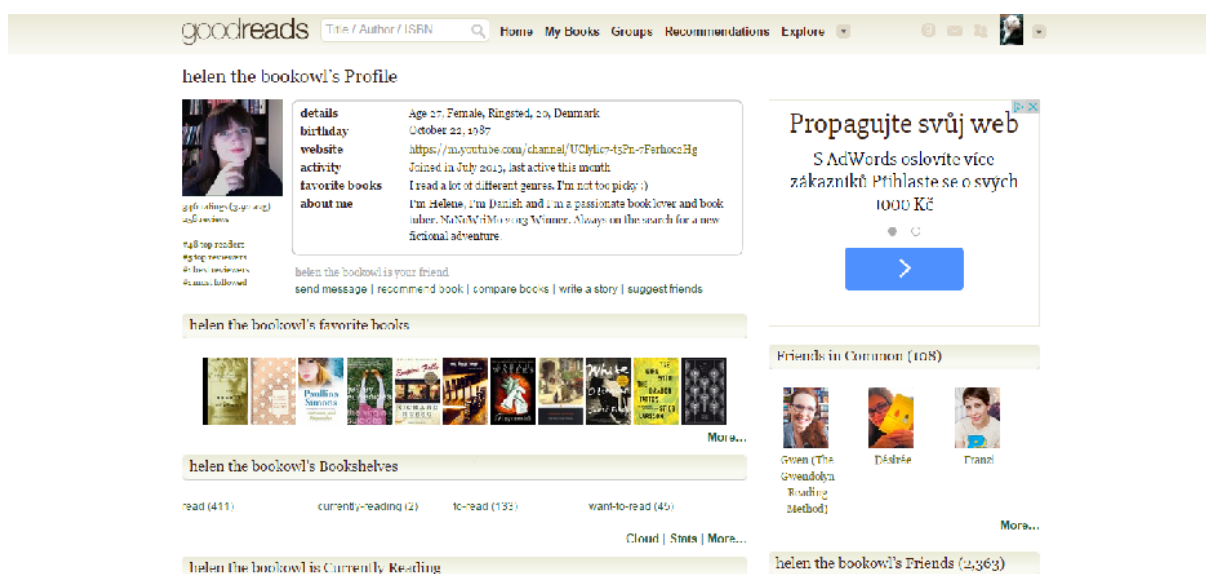
Následující tři funkční tlačítka jsou zařazena do skupiny „Community“ – kreativní psaní/„Creative Writing“, lidé/„People“ a události/„Events“. Jednotlivé příspěvky v sekci "Creative Writing" může uživatel procházet podle tagů, žánrů nebo kategorií, a případně využít vyhledávacího pole v pravé části stránky. Záložky nahoře v centrální části stránky umožňují zobrazit například poslední příspěvky nebo příspěvky

přátel, a pomocí tlačítka „my writing“ si uživatel zobrazí své vlastní příspěvky nebo může vkládat příspěvky nové. V sekci „People“ jsou dostupné různé přehledy uživatelů stránky Goodreads (například nejlepší recenzenti, nejsledovanější nebo největší čtenáři). Pro vyhledání zajímavé literární události může uživatel využít sekce „Events“.

Kromě již zmíněných funkčních tlačítek jsou na hlavní horizontální liště umístěny i tři funkční ikony. První z nich obsahuje seznam notifikací vztahujících se k přihlášenému uživateli, následující zpřístupňuje sekci vnitřní pošty a poslední sekci přátel. Sekce vnitřní pošty je velmi jednoduše uspořádána, v levé části je pět funkčních tlačítek (vytvoř novou zprávu/„compose“, přijaté/„inbox“, uložené/„saved“, odeslané/„sent“ a vyhozené/„trash“) a v centrální části stránky se nachází přehled příslušných zpráv, které lze otevřít, a případně na ně odpovědět. V sekci přátel může uživatel spravovat seznam svých aktuálních přátel, nebo si hledat a přidávat přátele nové (přátele lze hledat například podle e-mailu, účtu na sociálních sítích jako Twitter nebo podle uživatelského jména přímo na Goodreads).

Vpravo na hlavní horizontální liště je umístěna profilová ikona uživatel s přidruženým rozbalovacím menu. Po aktivaci nabídky je v její horní části zobrazeno jméno uživatele, počet jeho přátel, počet knih v jeho virtuální knihovně a tlačítko sloužící k odhlášení/„SIGN OUT“. Niže je několik funkčních tlačítek pro rychlou orientaci na stránkách Goodreads, přičemž první z nich úprava profilu/„Edit Profile“ umožňuje měnit nastavení v profilu uživatele (například, které údaje budou nastaveny jako soukromé, změna profilové fotky či nastavení e-mailu a dalších údajů). Tlačítka „Friends“ slouží pro rychlý přístup na stránku seznamu uživatelových přátel na Goodreads, aktivací „Recs to me“ si uživatel zobrazí seznam doporučení, která obdržel, a pomocí tlačítka „Help“ si vyvolá sekci nápovědy včetně nejčastěji pokládaných otázek. Sekce nápovědy⁵⁸ je velmi kvalitně zpracovaná, lze v ní vyhledávat či kontaktovat pomocí formuláře technickou podporu stránky. V této technické sekci jsou i odkazy na další stránky například nabídku zaměstnání, informace pro tisk nebo manuál knihovníků. Všechny technické sekce jsou dostupné i přes funkční tlačítka umístěná v zápatí stránky Goodreads. Aktivací funkčního tlačítka „Groups“ lze přejít na seznam skupin, kde je uživatel členem, přes „Quotes“ se zobrazí oblíbené citáty přihlášeného uživatele a aktivace tlačítka „Comments“ umožňuje zobrazení všech příspěvků, které uživatel na Goodreads vložil.

⁵⁸ Goodreads Help Topics. *Goodreads* [online].

Obrázek č. 10 Ukázka obrazovky profilu přihlášeného uživatele na Goodreads (<https://www.goodreads.com/>)

Přímo na profilovou stránku (tato má totožnou podobu u všech standardních uživatelů) lze vstoupit kliknutím na profilovou fotku nebo na jméno uživatele v rozbalovací nabídce (Obrázek č. 10). V horní části vedle profilové fotky jsou základní údaje a informace o uživateli (jejich množství se liší podle nastavení a preferencí konkrétního uživatele) například lokace, věk nebo zájmy. Pod profilovou fotkou jsou uvedeny počty recenzí a hodnocení daného uživatele, průměrné hodnocení, případně další údaje (například pořadí oblíbenosti recenzentů a jiné). Níže je přehled oblíbených knih uživatele, jeho poliček, aktuálně čtených knih, posledních aktivit na stránkách, oblíbených citátů, skupin, kde je členem a také prostor pro komentáře. V pravé vertikální liště je oddíl s přehledem přátel uživatele, uživatelů, kteří sledují jeho aktivity, jeho oblíbených autorů, seznamů, kde hlasoval, oblíbených žánrů a výsledků kvízů, na které odpovídal. Pokud se uživatel účastní roční „reading challenge“ jsou zde umístěny i přehledy jeho výsledků za minulé roky a postup v aktuálně probíhající výzvě (nyní probíhá „2015 Reading Challenge“), záznamy za jednotlivé roky lze také otevřít a prohlédnout si například jaké konkrétní tituly uživatel četl a jak je hodnotil.

Vrátíme-li se na úvodní stránku přihlášeného uživatele, budou v centrální části stránky zobrazeny poslední aktivity jeho přátel nebo uživatelů, které sleduje, případně lze pomocí záložek nahoře přepnout na zobrazení posledních příspěvků v diskuzích. Pro přesnější nastavení zobrazení slouží obvyklá ikona nastavení (ozubené kolečko)

v pravém horním rohu. Několik dalších oddílů je umístěno v pravé vertikální nabídce, v prvním z nich „Currently Reading“ jsou zobrazeny tituly, které uživatel právě čte, a pomocí funkčních tlačítek zde může aktualizovat svůj postup nebo přidávat nové tituly. V oddílu „Recommendations“ jsou uživatelům na základě některého z titulů, které přečetl doporučovány tituly podobné. Dalšími oddíly jsou aktuální roční „reading challenge“, hlasování pořádané stránkou a přehled políček uživatele. Nejníže je odkaz na aktuální příspěvek na blogu stránky Goodreads a citát dne.

Jako pozitivum lze jistě vnímat to, že na podrobný záznam titulu může uživatel vstoupit téměř odkudkoli ze stránek, velmi snadno je možno také přidat titul na konkrétní políčku v uživatelské virtuální knihovně. Ani vložení nového titulu nebo edice do databáze stránky není komplikované, a tyto záznamy jsou dodatečně kontrolovány uživateli s oprávněním knihovníků (tito uživatelé mají určité nadstandardní oprávnění například právě s ohledem na správu titulů a autorů v databázi stránky Goodreads). Samotná databáze titulů na stránce Goodreads je velmi obsáhlá (u řady titulů je dostupné i české vydání), většina titulů obsahuje alespoň krátkou anotaci, samozřejmostí jsou bibliografické údaje a velmi pozitivní je vcelku důsledné zařazování titulů do jednotlivých sérií. K sociálnímu aspektu lze říci, že Goodreads se snaží nejen umožňovat, ale i podporovat interakce a diskuze mezi uživateli, proto většina sekcí uživatelům dovoluje vkládání komentářů, případně jsou zde zakomponovány odkazy na diskuze na jiných místech stránky. Ačkoli je hlavním komunikačním jazykem angličtina, tak je možno vkládat recenze i v jiných jazycích, také diskuzní skupina může komunikovat jiným jazykem. Ovládání hlavních funkcí je intuitivní a nejčastěji užívaná tlačítka jsou graficky zvýrazněna. Důkazem toho, že správci stránky reagují na podněty uživatelů, je nedávná úprava ve vyhledávání, které je nyní doplněno našeptávačem a dokáže také akceptovat drobné chyby v zadání vyhledávaného výrazu.

Většinu funkcí stránky Goodreads lze díky mobilní aplikaci využívat i z mobilních telefonů a tabletů. Jednotlivé sekce jsou samozřejmě částečně zjednodušeny a upraveny pro rozlišení na displejích mobilních zařízení. Pro uživatele je asi nejpraktičtější funkcí, kterou poskytuje jen mobilní aplikace možnost skenování čárového kódu/„Scan“. Skenovat lze čárové kódy jednotlivě, nebo jich lze načíst větší množství najednou (například pokud by si chtěl uživatel zaznamenat všechny knihy ze své domácí knihovny). Poté, kdy je určitý čárový kód pomocí fotoaparátu v mobilním zařízení načten, tak se objeví na displeji podrobný záznam daného titulu (pokud je tedy

v databázi stránky Goodreads). Se záznamem lze následně pracovat a případně jej umístit na zvolené políčky virtuální knihovny uživatele.

5.2 Databáze knih

<http://www.databazeknih.cz/>⁵⁹

Registrovaných uživatelů: 88 283

Počet knih v databázi: 236 245

Databáze knih je pravděpodobně nejvyužívanější českou stránkou tohoto druhu. Lze zde knihy hodnotit, získat informace o autorech nebo si vytvářet virtuální knihovnu. Na stránce jsou i další sekce, jako například sekce s bazarem knih. Projekt, jehož provozovatelem je Daniel Fiala,⁶⁰ byl spuštěn v prosinci 2008 a na stránky jsou stále přidávány další funkce.⁶¹ Všechny oficiálně vydané knihy a e-knihy (případně i takové, jejichž vydání je plánováno nejpozději do 1 roku), které byly vydány v českém nebo slovenském jazyce nebo vydané českým či slovenským nakladatelstvím na území České republiky nebo Slovenska po roce 1945, lze na stránku přidávat⁶².

Obrázek č. 11 Ukázka úvodní obrazovky stránky Databáze knih (<http://www.databazeknih.cz/>)

Pro využívání většiny funkcí není nutná registrace uživatele, ale některé jsou funkční až po přihlášení. Vzhled úvodní stránky i většiny dalších je totožný před i po

⁵⁹ Databáze knih [online].

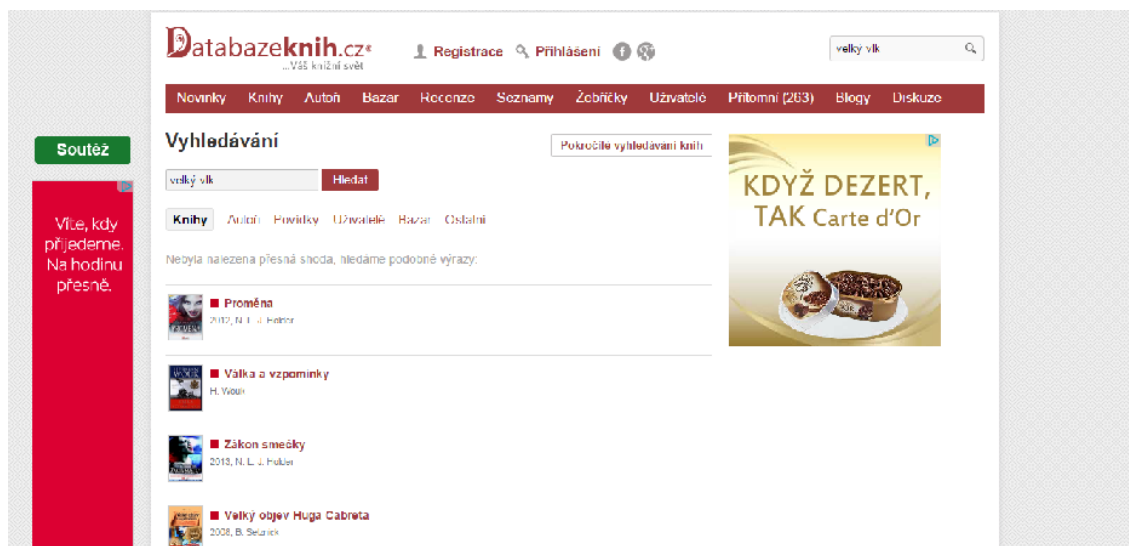
⁶⁰ Napište nám. Databáze knih [online].

⁶¹ Náповěda. Databáze knih [online].

⁶² Tamtéž.

přihlášení uživatele (*Obrázek č. 11*). Popis stránky tedy bude vycházet z výše zmíněné podobnosti a v případě rozdílu bude toto uvedeno v textu. Nad hlavní horizontální lištou úvodní stránky jsou situována tlačítka pro registraci či přihlášení na stránku. Přihlásit se lze pomocí e-mailu, účtu na Facebooku nebo Google+, a proto jsou nad horizontální lištou ikony těchto aplikací.

Jestliže je uživatel přihlášen, tak se v místě, kde byla tlačítka pro registraci a přihlášení, zobrazí tlačítko „Můj profil“ a tři funkční ikony – zprávy, upozornění a nastavení. Po aktivaci tlačítka „Můj profil“ se v centrální části stránky zpřístupní základní údaje o aktuálně přihlášeném uživateli (například pohlaví nebo datum registrace), níže je pak přehled právě čtených knih a případně několik dalších informací o uživateli, které sem mohl sám vložit. Vertikální funkční menu je umístěno po levé straně stránky, a nahoře je funkční tlačítko pro změny v nastavení uživatelského profilu. Níže je řada tlačítek pro zobrazení knih, které má čtenář umístěny na svých seznamech, přehled jeho komentářů, hodnocení a článků nebo přehled oblíbených uživatelů, vždy je uveden počet položek, které daný oddíl obsahuje. Konkrétně jde o tyto oddíly – „Právě čtené knihy“, „Knihotéka“, „Oblíbení autoři“, „Přečtené knihy“, „Doporučené knihy“, „Chystám se číst“, „Chci si koupit“, „Vlastní seznamy“, „Hodnocení“, „Komentáře“, „Oblíbené citáty“, „Bazar“, „Články a recenze“ a „Oblíbení uživatelé“. Sekce pošty je rozdělena do tří oddílů – „Nové“, „Přečtené“ a „Odeslané“, a samozřejmě obsahuje i funkční tlačítko pro vytvoření nové zprávy. Další sekci lze zpřístupnit přes ikonu upozornění, ta je rozdělena do následujících oddílů – „Diskuze“, „Komentáře u knih“, „Diskuze u knih“ a „Ostatní“. Ikona nastavení (ozubené kolečko) zpřístupní nabídku tří funkčních tlačítek – „Nastavení“, „Nápověda“ a „Odhlásit“.

Obrázek č. 12 Ukázka obrazovky s výsledky vyhledávání na stránce Databáze knih (<http://www.databazeknih.cz/>)

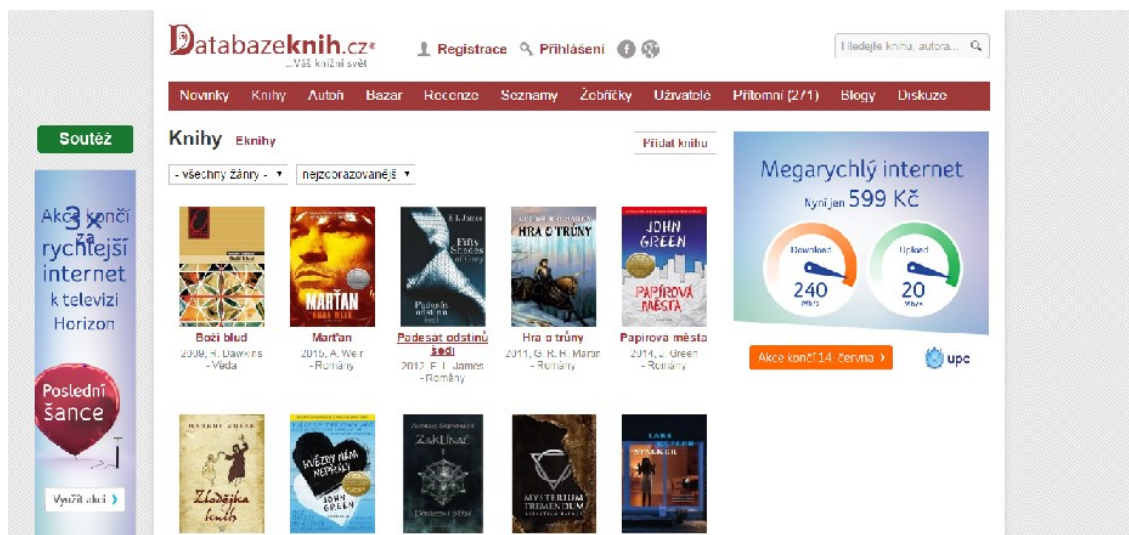
Vpravo nahoře je umístěno pole jednoduchého vyhledávání, a vyhledávat lze podle názvu, autora i různých výrazů například z anotace knihy. Výsledky vyhledávání se zobrazí na nové stránce, a jsou rozděleny podle typu, například Knihy, Uživatelé nebo Bazar (Obrázek č. 12). Na této stránce je i tlačítko pro přechod na pokročilé vyhledávání, které zpřístupní stránku s formulářem, do kterého lze zadat další kritéria pro zpřesnění vyhledávání – podle žánru (například literatura světová nebo pro děti a mládež) a podžánru (například detektivky nebo romány pro ženy), rozmezí roku 1. vydání, rozmezí hodnocení a počtu hodnocení). Výsledky vyhledávání se poté zobrazí pod tímto formulářem a lze je řadit podle různých kritérií (například nejvyšší hodnocení nebo abecedně).

Hlavní horizontální lišta, která zůstává stejná, jak po přihlášení uživatele, tak během pohybu uživatele po stránce, je umístěno jedenáct funkčních tlačítek – „Novinky“, „Knihy“, „Autoři“, „Bazar“, „Recenze“, „Seznamy“, „Žebříčky“, „Uživatelé“, „Přítomní (...)“, „Blogy“ a „Diskuze“. Směrem dolů pod hlavní horizontální lištou je v centrální části stránky zobrazena vybraná aktualita a vpravo nabídka několika knižních novinek v sekci „Nové knihy“ s možností zobrazit jich více po aktivaci funkčního tlačítka „Více knižních novinek“, které je situováno nad touto sekci. Níže je oddíl „Oblíbené knihy“ s výběrem deseti aktuálně nejoblíbenějších titulů mezi uživateli. Každý ze zobrazených titulů lze otevřít a zobrazit si podrobnější informace. Následuje střední horizontální lišta, která stránku dělí na dvě části. Lišta obsahuje sedm funkčních tlačítek – „Nápověda“, „Kniha roku“, „Literární ceny“,

„Štítky“, „Knihovny“, „Soutěže“ a „Statistiky“. Níže jsou situovány další tři sekce – „Nové komentáře“, „Doporučeno z recenzí“, „Doporučeno z blogů“, přičemž v každé je náhled jednoho nebo více posledních příspěvků v každé z uvedených sekcí. Všechny příspěvky lze samozřejmě zobrazit v detailu. Následuje oddíl „Nejpilnější uživatelé v soutěži“, kde je uvedeno pět nejaktivnějších uživatelů s počtem získaných bodů. Poslední oddíl v této části shrnuje základní informace o stránce a jejích funkcích.

V dolní části úvodní stránky je umístěno několik tematických funkčních oddílů. První z nich obsahuje tlačítka pro registraci, informace o webu, tlačítka nápovědy a například i možnost kontaktovat provozovatele stránky. V dalším oddílu "Najdete nás" jsou odkazy na účty stránky na různých sociálních sítích například Twitter. Pro využívání stránky Databáze knih na mobilních telefonech si mohou uživatelé v sekci „Aplikace“ stáhnout aplikaci pro zařízení s operačním systémem Android. V oddíle „Není tu vše?“ mohou všichni uživatelé odeslat správcům stránky podněty a nápady na vylepšení. Přihlášení uživatelé zde mohou také vložit do databáze stránky chybějící knihu nebo autora. V posledním oddíle „Další“ je možno nastavit upozornění RSS, procházet novinky na webu a také naposledy přidané knihy a autory.

„Novinky“ je první funkční tlačítko na hlavní horizontální liště. Po jeho aktivaci se v centrální části stránky zobrazí přehled několika posledních článků a příspěvků vložených na stránku. V pravém vertikálním sloupci je možno nastavit zasílání zpráv na email, a to jak novinek na webu, tak článků s přehledem publikovaných knižních novinek. Níže je pak oddíl „Knižní novinky“ s přehledem pěti nově publikovaných titulů, a tlačítko „více nových knih“ pro zobrazení dalších. Po aktivaci tohoto tlačítka se uživatel přesune na stránku „Knižní novinky“, která obsahuje přehledy nových knih v různých tematických či žánrových skupinách (například Sci-fi a fantasy, Literatura česká nebo Pro děti a mládež).

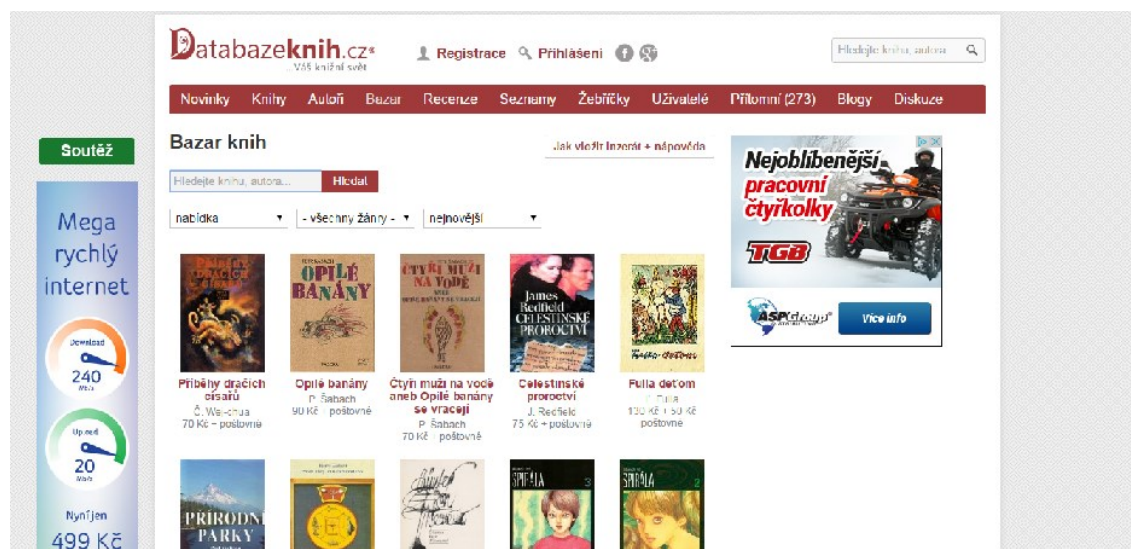

Obrázek č. 13 Ukázka obrazovky sekce „Knihy“ na stránce Databáze knih (<http://www.databazeknih.cz/>)

Sekce „Knihy“ je druhou položkou z hlavní horizontální lišty a obsahuje přehled titulů, které lze najít v databázi stránky (Obrázek č. 13). Tento lze omezit pouze na určitý žánr (například Poezie nebo Literatura světová) a řadit pomocí různých kritérií (například abecedně nebo podle hodnocení uživatelů) nastavitelných ve dvou rozbalovacích menu v horní části stránky. Pod horizontální lištou vpravo je situováno tlačítko umožňující přidání nové knihy, přičemž se uživateli otevře formulář, kde je třeba vyplnit alespoň základní údaje o přidávaném titulu (například název, jméno autora nebo ISBN publikace). Napravo u nadpisu sekce je umístěno tlačítko „Eknihy“, po jehož aktivaci se čtenáři zobrazí přehled e-knih. Stránka je vizuálně totožná, jako předchozí, jen v horní části je navíc tlačítko „Eknihy zdarma ke stažení“. Zatím jsou zde ke stažení jen tituly několika autorů, například Boženy Němcové, Karla Čapka nebo Vladislava Vančury, které lze obvykle stáhnout v několika různých formátech (například EPUB, HTML, PDF, PRC nebo TXT).

Následuje sekce „Autoři“, ve které se uživatelům zobrazí přehled autorů zanesených v databázi stránky včetně fotografie malého formátu. Autory lze filtrovat podle národnosti, řadit podle různých kritérií nebo použít funkčního tlačítka „Přidat autora“. Přes jméno autora lze z přehledu otevřít stránku jeho podrobného profilu. Přimo v centrální části stránky jsou uvedeny pseudonymy autora, jeho krátký životopis a případné komentáře uživatelů. Pod jménem autora je osm funkčních tlačítek a jejich název přesně vystihuje, jaký obsah uživateli zpřístupňují – „Autor“ (toto tlačítko je aktivní automaticky a zpřístupňuje právě obecné informace o autorovi), „Životopis“, „Knihy“, „Povídky“, „Ocenění“, „Citáty“, „Bazar“ a „Web“. V pravé vertikální nabídce

mají přihlášení uživatelé možnost přidat autora ke svým oblíbeným, anebo upravit či doplnit jeho údaje. Níže je dostupný přehled sérií daného autora a seznam všech jeho knih a povídek včetně roku vydání.

Obrázek č. 14 Ukázka obrazovky sekce „Bazar“ na stránce Databáze knih (<http://www.databazeknih.cz/>)

Po přechodu do sekce „Bazar“ má uživatel možnost vyhledávat určitý inzerát pomocí pole jednoduchého vyhledávání v horní části stránky (Obrázek č. 14). Zobrazené inzeráty lze filtrovat na nabídku a poptávku, podle žánrů, případně je řadit například podle data přidání nebo abecedy. Vpravo pod hlavní horizontální lištou je tlačítka nápovědy pro tuto sekci, a návod jak vložit nový inzerát. Po otevření vybraného inzerátu se přihlášenému uživateli zobrazí informace o ceně položky, popis stavu knihy, datum vložení inzerátu, přezdívku uživatele (včetně pozitivního nebo negativního hodnocení od předchozích kupujících), a je zde samozřejmě i tlačítka pro odpověď na inzerát.

V sekci „Recenze“ se v centrální části stránky zobrazuje přehled naposledy přidávaných recenzí na různé tituly, a nahoře vpravo je tlačítka pro vložení nové recenze. V pravé vertikální nabídce je přístupný přehled aktuálně nejčtenějších a nejpopulárnějších recenzí. Po otevření vybrané recenze mohou přihlášení uživatelé také vkládat komentáře a popřípadě hlasováním zvyšovat popularitu recenze. Na stránce konkrétní recenze je v pravé vertikální nabídce také přehled dalších recenzí od stejného autora. Další sekci z hlavní horizontální lišty jsou „Seznamy“, které obsahují přehled různých seznamů, které vytvořili jednotliví uživatelé (například Zásadní díla sci-fi nebo 30 románů pro inteligentní ženy), na stránce je samozřejmě i tlačítka pro vytvoření

nového seznamu. U každého seznamu je uvedena přezdívka autora a počet titulů v něm obsažených. Po otevření může uživatel přejít na záznamy jednotlivých děl nebo seznam označit „To se mi líbí“. V sekci „Žebříčky“ se uživateli v centrální části stránky zobrazí sto nejlépe hodnocených knih, a pomocí lišty s nabídkou si může vyvolat obdobný seznam jen pro vybraný žánr. Napravo je dostupná ještě nabídka dalších žebříčků, například Nejčtenější knihy, Nejvíce doporučované knihy nebo Nejoblíbenější citáty.

Přehled registrovaných uživatelů je dostupný v sekci „Uživatelé“, kde je uveden i počet právě přítomných, respektive přihlášených uživatelů, a zobrazit lze i seznam jen aktuálně přihlášených. Pomocí pole jednoduchého vyhledávání je možno vyhledat například uživatele s konkrétní přezdívkou, seznam uživatelů lze filtrovat podle kraje, který uvedli při registraci, nebo je řadit například podle počtu získaných bodů či data poslední aktivity. Pro zobrazení právě přítomných uživatelů lze použít i tlačítko „Přítomní (...)“ z hlavní horizontální lišty. V sekci „Blogy“ se v centrální části stránky zobrazují poslední články vložené uživateli na jejich blogy, a pomocí tlačítka lze vložit nový článek. Napravo jsou zobrazeny přehledy nejčtenějších a nejpoblíbenějších článků, a je tu i odkaz na redakční blog. Posledním tlačítkem na hlavní horizontální liště je „Diskuze“, po jehož aktivaci se uživatel dostane do sekce diskuzních příspěvků. Nahoře je umístěno jednoduché vyhledávací pole, níže pak přehled hlavních skupin diskuzí (například O knihách, Volná diskuze nebo Chyby na webu) a nových příspěvků. Napravo je přehled nejnovějších témat diskuzí.

The screenshot shows the website 'Databazeknih.cz' with a navigation bar and a search field. The main content area features the book 'Martian' by Andy Weir. The book cover is on the left, and the title 'Martian' is prominently displayed. Below the title, there is a brief description of the book, the author's name, and the genre 'Sci-fi a fantasy - Romany'. There are buttons for 'Koupit' and 'Koupit okem'. To the right, there is a section for 'Autor knihy:' with a small profile picture of Andy Weir and the text 'Andy Weir (USA)'. Below that, there is a section for 'Další knihy autora:' with a small book cover for 'Martian (part 1)'. The page also includes a 'Komentáře' section with a 'Přidat komentář' button and a 'Diskuze' button.

Obrázek č. 15 Ukázka obrazovky s podrobným záznamem titulu na stránce Databáze knih (<http://www.databazeknih.cz/>)

Kliknutím na název nebo obálku knihy lze přejít na podrobný záznam určitého titulu (*Obrázek č. 15*). Hlavní část záznamu titulu umístěná v centrální části stránky obsahuje krátkou anotaci, základní bibliografické údaje, průměrné hodnocení v procentech a počet hodnocení uživatelů. Přihlášený uživatel může záznam upravovat pomocí tlačítka „upravit, doplnit údaje“ a ohodnotit tento titul žádnou až pěti hvězdičkami (tato hodnocení se přepočítávají následně na procenta, ve kterých je uvedeno hodnocení průměrné). V prostoru nad anotací jsou umístěna tři až čtyři funkční tlačítka – „Přidat do mých knih“, „koupit“, „koupit eknihu“ a „trailer“. Po aktivaci tlačítka „Přidat do mých knih“ se uživateli zobrazí nabídka přednastavených seznamů jeho virtuální knihovny (Knihotéka, Doporučené, Právě čtu, Přečteno, Chystám se číst a Chci koupit) a možnost „Vytvořit vlastní seznam“. Uživatel si pomocí vybraných možností může titul přiřadit na zvolený seznam ke svému profilu. Pokud uživatel uvažuje o koupi vybraného titulu, tak se mu po aktivaci kteréhokoli z příslušných tlačítek („koupit“ nebo „koupit eknihu“) otevře stránka internetového knihkupectví bux.cz. Po aktivaci tlačítka „trailer“ se otevře dialogové okno, ve kterém se spustí krátké video.

Níže je umístěn oddíl se šesti záložkami – „Komentáře“, „Zajímavosti“, „Bazar“, „Recenze“, „Diskuze“ a „Vydání“. V záložce „Komentáře“ může přihlášený uživatel přidat nový komentář k titulu, nebo si projít komentáře jiných uživatelů, a tyto lze také řadit podle různých kritérií pomocí rozbalovacího menu. Každý komentář obsahuje také hodnocení titulu pomocí hvězdiček, a jednotlivé komentáře je možno označit „To se mi líbí“. Různé zajímavosti k vybranému titulu najdou uživatelé pod záložkou „Zajímavosti“, a přihlášení zde mohou přidávat další příspěvky. Pokud se k danému titulu vztahují nějaké inzeráty, tak se tyto zobrazí přes tlačítko „Bazar“. Inzeráty jsou rozdělené na nabídky a poptávky, je zde uvedena i požadovaná cena a tlačítko pro zobrazení detailu inzerátu. Přihlášení uživatelé mohou inzerát vložit pomocí tlačítka „Vložit nový inzerát“. V záložce „Recenze“ je přehled recenzí na právě zobrazený titul, a přihlášený uživatel zde může vložit svou recenzi. O knize mohou uživatelé, jak název napovídá, diskutovat v oddíle „Diskuze“. Zobrazení přehledu různých vydání daného titulu a případně přidání dalšího je dostupné pod záložkou „Vydání“.

V pravé vertikální nabídce se nachází několik praktických oddílů, přičemž první dva „Autor knihy“ a „Další knihy autora“ obsahují pouze jmenné seznamy umožňující přechod na podrobný záznam. V oddílu „Podobné knihy“ jsou uživateli doporučovány

tituly podobné právě zobrazenému. Následuje oddíl „Štítky“, kde lze najít určité výrazy, které výstižně charakterizují aktivní titul (například humor, sci-fi nebo boj o přežití). A jednotlivé štítky umožňují přejít na stránku s přehledem titulů, které mají přiřazen stejný štítek. Oddíl „Kniha je“ obsahuje přehled všech přednastavených seznamů s údajem, kolik uživatelů si na něj titul přidalo. Níže jsou ještě možnosti nastavit si sledování komentářů či diskuze k danému titulu.

Přes tlačítka na střední horizontální liště úvodní stránky může uživatel přejít na stránku nápovědy, informací o knize roku, a v sekci „Literární ceny“ je přehled známých i méně známých literárních cen. V další sekci „Štítky“ je seznam abecedně seřazených štítků, které jsou přiděleny ke knihám na stránce. Po aktivaci tlačítka „Knihovny“ se uživateli zobrazí seznam knihoven z České republiky a Slovenska, ten lze filtrovat podle kraje a podle typu (například odborná knihovna nebo veřejná knihovna). Sekce „Soutěže“ obsahuje přehled jak aktuální soutěže, tak i soutěží minulých, ve kterých mohou uživatelé získávat body. Tři uživatelé s nejvyššími bodovými zisky mohou vyhrát různé knihy. Nejrůznější statistické údaje týkající se Databáze knih mohou uživatelé najít v sekci „Statistiky“.

Databáze této stránky zahrnuje většinu českých a slovenských titulů, což je jistě pozitivum, a případné chybějící tituly může přidat kterýkoli přihlášený uživatel. Vcelku využívaná je funkce bazaru knih, který je přehledně uspořádán, a díky možnosti hodnotit prodávajícího je nákup zde relativně bezpečný a spolehlivý pro kupující. Za negativum lze označit, že Databáze knih odkazuje pouze na jednoho prodejce (internetové knihkupectví bux.cz), a tato skutečnost není uživateli sdělena ani u příslušných tlačítek. Nabídka štítků je zde velmi obsáhlá, a jistě je i praktická pro uživatele, který uvažuje o dohledání podobného titulu k určitému tématu. Pokud uživatel potřebuje vyhledat konkrétní titul, u kterého například nezná název, tak může využít možnost rozšířeného vyhledávání, které umožňuje postupnou specifikaci tak, aby výsledek vyhledávání byl co nejpřesnější.

6. Přehled vybraných internetových stránek a sociálních sítí pro čtenáře

Všechny údaje týkající se počtu uživatelů a knih v databázi jednotlivých stránek byly shromážděny k 1. květnu 2015. Zmíněné údaje byly dostupné jen u části zkoumaných stránek, v některých případech není vyžadována registrace uživatelů, u dalších provozovatel tyto údaje nezveřejňuje. Pojmy a pojmenování záložek a položek uváděné v textu v uvozovkách jsou používány v totožné podobě, jak se nachází na příslušných stránkách.

Webové stránky a sociální sítě pro čtenáře je možno dělit podle několika kritérií. Primární dělení používané v této práci je na zahraniční a české stránky, a příslušnost stránek k jedné či druhé skupině je zřejmá podle zařazení do příslušných podkapitol. Další rozdělení stránek je podle toho, zda je uživatelům umožněno vytvářet si vlastní virtuální knihovny, které mohou být buď omezené, nebo neomezené. Mezi stránky, kde je tato funkce, patří například aNobii, BookLikes, knihi.cz nebo Baila.net. Naopak tato funkce není implementována například na stránce All About Romance či Čítárny – knihy. Další možný způsob rozdělení je na stránky specifického žánrového zaměření, a ty, které se žánrově nevymezují. Z žánrově zaměřených lze uvést například Crime Fiction Lover a Renčina červená knihovna. Do druhé skupiny můžeme zařadit například Shelfari, The Reading Room a ČBDB – Československá bibliografická databáze.

6.1 Vybrané zahraniční internetové stránky a sociální sítě pro čtenáře

6.1.1 All About Romance

<http://likesbooks.com/>⁶³

Registrovaných uživatelů: na stránce se nelze registrovat

Počet knih v databázi: údaj není uveden

⁶³ *All About Romance: For Romance Novel Lovers* [online].

Obrázek č. 16 Ukázka úvodní obrazovky stránky All About Romance (<http://likesbooks.com/>)

Stránka All About Romance funguje od roku 1996, a všechny její funkce jsou dostupné bez registrace, která zde ani není možná. Cílem stránky je vytvořit prostor pro komunitu čtenářů romantické literatury, jimž nabízí různé informace, hodnocení, recenze i místo pro diskuze. Stránka má určitou pevnou skupinu recenzentů a manažerů, vytvářejících většinu základního obsahu stránky. Důležitými spoluvůrci stránky jsou však i samotní uživatelé, kteří zde mohou zveřejňovat svá hodnocení, účastnit se různých hlasování nebo komunikovat mezi sebou, a tak vnášet na stránky zajímavé podněty a názory.

Hlavní horizontální lišta na úvodní stránce obsahuje řadu funkčních tlačítek, přičemž téměř všechna po aktivaci zobrazí nabídku několika dalších funkčních tlačítek vztahujících se k příslušné sekci – domů/„Home“, recenze/„Reviews“, novinky/„News“, různé/„Features“, volba čtenářů/„Readers' Choice“, ze strany autorů/„Writer's Side“, čtenáři hovoří/„Readers Speak“, přehledy zpráv/„Message Boards“, informace o stránce/„About AAR“ (Obrázek č. 16). Tlačítko „Home“ přenesení uživatele z jakékoli stránky zpět na stránku úvodní.

Po aktivaci „Review“ se uživateli zpřístupní další tlačítka. První z nich „Review Hub“ se zobrazí přehled informací k recenzím – například jak je psát, jak v nich vyhledávat, a sekce obsahuje i odkazy na stránku vyhledávání a další stránky k tomuto tématu. V dolní části centrální stránky je dostupné pole jednoduchého vyhledávání v recenzích, kde si uživatel pomocí přidružené nabídkové rolety pouze zvolí, zda chce vyhledávat v názvech titulů nebo ve jménech autorů. Ve stejné úrovni více vpravo, je

situováno další vyhledávací pole vztahující se ke zbývajícím obsahu stránky. Obě zmíněná vyhledávací pole jsou dostupná i na některých dalších stránkách v této sekci.

Pomocí dalšího tlačítka „New Reviews“ se uživateli zobrazí přehled posledních uveřejněných recenzí, který lze řadit podle různých kritérií. Následující stránka „Review Search“ obsahuje formulář podrobného vyhledávání v rezervacích, kde je možno hledat například i podle data publikace nebo přesného žánru knihy (středověká romance, a další). Jednou z dalších položek je „Let’s Talk Romance Forum“, kde mohou uživatelé debatovat nad různými tématy, po aktivaci se zobrazí přehled aktuálně otevřených témat, případně může uživatel přidat téma nové. Prostřednictvím dalších možností v nabídce může uživatel získat různé informace, kromě jiného, na kterých recenzích se aktuálně pracuje, jak rozumět jednotlivým stupňům hodnocení a údajům v recenzích, jaké je průměrné hodnocení jednotlivých recenzentů či jak se stát také recenzentem. Zajímavá je sekce „Historical Designation“, kde se uživatel seznámí se specifickými žánry a dělením romantických knih používaným na tomto webu (například renesanční, z období koloniální Ameriky či středověká), a jak jsou v jejich rámci ohraničena jednotlivá časová období.

Přes tlačítko „News“ se uživatel může dostat na stránku „Blog“, kde je samozřejmě zobrazen přehled nejnovějších příspěvků na blogu nebo na stránku „At The Back Fence Index“, kde je chronologický seznam příspěvků do sloupku At the Back Fence. Aktivací možnosti „Features“ se otevře sekce obsahující články o historii a cestování, články ze sekcí a sloupků, které byly v minulosti ukončeny, přehled knih, jejichž vydání je plánováno na aktuální měsíc a pseudonymy autorů.

Sekce „Readers’ Choice“ je zaměřena na uživatele, jsou zde například informace o roční ceně čtenářů této stránky/„All About Romance Reader Awards“, dále také doporučení na další autory podle uživatele oblíbeného spisovatele, seznam nejoblíbenějších knih od různých autorů a výsledky různých hlasování probíhajících na tomto webu. „Writer’s Side“ je oproti předešlé sekci zaměřena na autory, dostupná jsou zde interview s nimi, některé jejich články o spisovatelské profesi nebo zprávy z různých konferencí.

V sekci „Readers Speak“ najdou uživatelé příspěvky na různá témata od ostatních uživatelů, dále je zde možno vstoupit na různé oddíly fóra stránky. Pod dalším tlačítkem „Message Boards“ uživatel najde seznam hlavní diskusních oblastí na fóru stránky, a také jsou zde tlačítka pro rychlý přístup do těchto diskusí. „About AAR“ je v podstatě technickým a informačním zázemím stránky, kde můžeme najít informace o

historii a fungování stránky, rozcestník stránky, FAQ, informace o zásadách chování na tomto webu a kontakty.

Centrální část úvodní stránky obsahuje několik nejnovějších recenzí, poslední článek na blogu stránky a odkazy na aktuální obsah na webu. Níže je pole pro vyhledávání v recenzích zmíněné již dříve, včetně odkazu na podrobné vyhledávání, v zápatí stránky je druhé pole pro vyhledávání mimo recenze, možnost přihlásit se k odběru novinek e-mailem a nastavení RSS.

6.1.2 aNobii

<http://www.anobii.com/>⁶⁴

Registrovaných uživatelů: údaj není uveden

Počet knih v databázi: 44 910 599 (údaj je přístupný jen pro přihlášené uživatele)

Obrázek č. 17 Ukázka úvodní obrazovky stránky aNobii (<http://www.anobii.com/>)

Stránky aNobii fungují od roku 2006, a byly založeny jako stránka určená pro čtenářskou komunitu. Uživatelé zde mohou knihy hledat, hodnotit a recenzovat, přidávat na poličky a seznamy přání, přistupovat do různých skupin nebo doporučovat knihy dalším uživatelům. Uživatel si může na aNobii importovat seznam knih z několika zdrojů (například soubor Excel, účet na stránkách Amazon nebo účet na stránkách LibraryThing). Registrace a užívání stránek je zdarma.

⁶⁴ *aNobii* [online].

V pravém horním rohu úvodní stránky jsou umístěna přihlašovací tlačítka, přihlášení je možné také prostřednictvím účtu na Facebooku. Prohledávat databázi knih a prohlížet si jejich záznamy včetně hodnocení může i nepřihlášený uživatel, ale pro využití jakýchkoli dalších funkcí je vyžadováno přihlášení. V centrální části úvodní stránky je situováno pole jednoduchého vyhledávání (*Obrázek č. 17*). Seznam vyhledaných titulů lze omezit pomocí výběru ze seznamu kategorií umístěného v pravém vertikálním menu (například omezení jen na vydání v určitých jazycích). Vpravo vedle pole jednoduchého vyhledávání je umístěno tlačítko pro aktivaci formuláře pro rozšířené vyhledávání, kde je možno vyhledávat podle názvu titulu, autora, ISBN či nakladatele.

Dále je v centrální části úvodní stránky zobrazen výpis z poslední aktivity na stránce, odkaz pro přechod na blog webu a dvě tlačítka pro stažení „Anobii Scan App“ – mobilní aplikace, která umožňuje přidávání knih po naskenování jejich čárového kódu. V zápatí úvodní stránky lze najít informace o webu, nápovědu nebo kontakt.

Po přihlášení se uživatel ocitne na své domovské stránce. V jejím záhlaví je vlevo nahoře zobrazen aktivní údaj o aktuálním počtu knih v databázi, vpravo jsou tlačítka přístupu k uživatelské poště/„Messages“, nastavení/„Settings“ a odhlášení/„Sign Out“. Na hlavním horizontálním menu jsou přístupné tyto záložky – domovská stránka/„Home“, moje polička/„My Shelf“, skupiny/„Groups“, kolekce/„Collections“, kontakty/„Contacts“, seznamy/„Charts“.

Centrální část domovské stránky/„Home“ obsahuje přehled posledních aktivit, který lze omezit tak, aby se zobrazovaly jen aktivity uživatelových přátel nebo skupin, v nichž je členem, dole je pak lišta s přehledem nejpopulárnějších titulů. Vpravo nahoře pod horizontálním menu je umístěno vyhledávací pole, kde lze nastavit, zda bude vyhledávání probíhat na celém webu nebo jen na poličkách uživatele. V pravém vertikálním menu uživatel najde přehled notifikací, níže údaje o počtu knih, skupin a přátel přihlášeného uživatele, dále jsou tu tlačítka pro přidání knihy do poličky nebo nového přítele. V tomto menu se nachází ještě přehled posledních recenzí, odkaz na blog webu a odkaz pro stažení mobilní aplikace.

Po aktivaci záložky „My Shelf“ se uživateli v centrální části stránky zobrazí jeho graficky velmi povedené poličky, kde jsou viditelné knihy, které si uživatel přidal. Pořadí knih na poličkách lze měnit pomocí nabídky v levém horním rohu knihovničky (například podle data přidání nebo abecedy). V levém vertikálním menu je umístěno vyhledávací pole, a několik možností k omezení počtu zobrazených knih podle stádia

čtení, jazyka, tagů a dalších. V tomto menu je i pole pro zápis jakéhokoli obecného komentáře. Vpravo nad knihovnou je situováno pole pro vyhledávání v uživatelské knihovně. Výše na stránce „My Shelf“ je umístěno horizontální menu, kde lze vybírat mezi zobrazením poličky/„Shelf“, seznamu přání/„Wish list“, uživatelských recenzí/„My reviews“ a statistikami/„Stats“. Po aktivaci „Wish list“ může uživatel zvolit, zda má být tento seznam soukromý nebo veřejný. Stránka „Stats“ obsahuje například přehled počtu přečtených knih respektive stránek za jednotlivé roky. Všechny knihy na poličce i v seznamech lze otevřít a přenést se tak na záznam konkrétního titulu. U každé knihy najdeme základní bibliografické údaje, průměrné hodnocení, většinou také krátkou anotaci, recenze uživatelů, komentáře, případně citáty či obrázky, hudbu a videa. V pravé vertikální liště jsou tlačítka pro přidání titulu na poličku nebo do seznamu přání, možnost ohodnotit knihu hvězdičkami, doporučit ji příteli nebo změnit stav čtení.

V záložce „Groups“ si může uživatel zobrazit přehled skupin, kde je členem, seznam pozvánek do skupin, nebo skupiny prohledávat. Vyhledávací pole je umístěno v pravé postranní liště a tlačítko pro vytvoření nové skupiny vpravo vedle nadpisu záložky. Aktivací záložky „Collections“ uživatel zobrazí množství seznamů na různá témata, která tvoří sami uživatelé, jednotlivé seznamy může registrovaný uživatel sledovat, přidávat do nich knihy, případně vytvářet seznamy nové. Tlačítko pro nový seznam je situováno zcela nahoře v levé vertikální liště, a pod ním je umístěno pole pro vyhledávání v seznamech. Záložka „Contacts“ je určena k práci se seznamem přátel/„Friends“ či sousedů/„Neighbors“, u sousedů uživatel jen sleduje jejich aktivitu, a není třeba potvrzení protistrany, jako je tomu u přátelství. Přes tuto záložku je také možno hledat nové přátele, případně pracovat se stávajícími seznamy přátel.

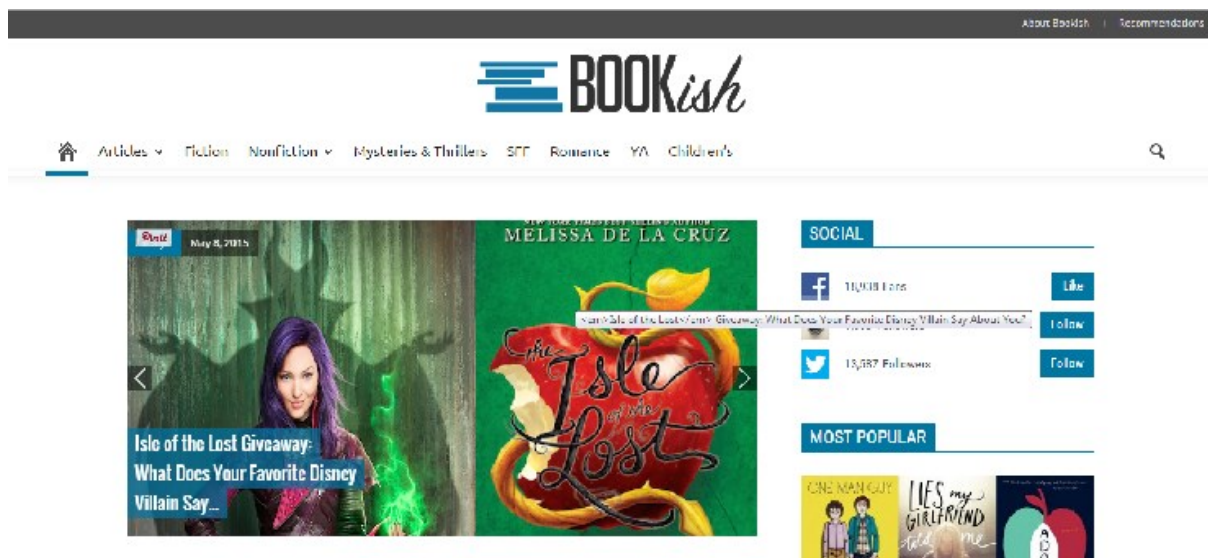
Záložka „Charts“ je poslední na hlavním horizontálním menu domovské stránky, zde se uživateli zobrazí seznam nejpoblárnějších knih za posledních sedm dní. Přes pravé vertikální menu lze zobrazit nejpoblárnější knihy v určitých kategoriích (například kriminální literatura/„Crime“, biografie/„Biography“ nebo dětská literatura/„Children“).

6.1.3 Bookish

www.bookish.com⁶⁵

Registrovaných uživatelů: stránka funguje bez registrace

Počet knih v databázi: více než 400 000

Obrázek č. 18 Ukázka úvodní obrazovky stránky Bookish (<https://www.bookish.com/>)

Na této stránce se nelze zaregistrovat. Bookish obsahuje řadu různých typů článků – stručné i obsáhlejší recenze, analýzy titulů, eseje, interview s autory, seznamy doporučovaných knih v různých oblastech, atd. Stránka se snaží čtenářům nabídnout řadu informací o dílech, autorech a různých žánrech, které čtenáři preferují, a zároveň je chce zaujmout žánry mimo jejich obvyklý okruh četby. Bookish funguje v angličtině, má sídlo v New Yorku, a cílem je zaujmout jak občasně, tak i vášnivě čtenáře. Vpravo na liště záhlaví úvodní obrazovky lze přes tlačítko „About Bookish“ zobrazit informace o stránce, a zcela vpravo je tlačítko doporučení „Recommendations“ (Obrázek č. 18). Po vložení názvu některé z uživatelových oblíbených knih do vyhledávacího pole je vygenerován seznam dalších knih, které jsou uživateli doporučeny na základě vloženého titulu.

Na hlavní funkční horizontální liště se zleva doprava nacházejí tato funkční tlačítka – domů (piktogram domu), články/„Articles“, beletrie/„Fiction“, naučná literatura/„Nonfiction“, detektivní literatura a thrillery/„Mysteries & Thrillers“, sci-fi a fantasy literatura/„SFF“, romantická literatura/„Romance“, young adult knihy/„YA“, dětská literatura/„Children's“ a tlačítko pro vyhledávání. Po aktivaci tlačítka „Articles“

⁶⁵ Bookish [online].

si může uživatel vybrat, zda chce zobrazit všechny články, články o autorech/„Authors“, lifestylevé články/„Lifestyle“, články, kde je vždy uveden nějaký seznam titulů doporučených k určitému tématu/„Lists“, zprávy/„News“, jiné/„Others“ nebo doporučení/„Recommendations“. Rozšířené možnosti výběru lze zobrazit aktivací tlačítka „Nonfiction“, zde je možno vybírat z těchto oborů – biografie a memoáry/„Biographies & Memoirs“, obchod/„Business, kuchařky, jídlo a víno/„Cookbooks, Food & Wine“, zdraví a zdravý životní styl/„Health & Wellness“, historie a politika/„History & Politics“, mysl, tělo a duše/„Mind, Body & Spirit“, rodičovství a vztahy/„Parenting & Relationships“, náboženství/„Religion“, věda/„Science“, seberozvoj/„Self-Improvement“, sporty a rekreace/„Sport & Recreation, cestování/„Travel“. Ostatní tlačítka hlavní nabídky i tlačítka rozšířené nabídky zobrazí vždy v centrální části stránky nabídku článků ke zvolenému tématu. Hlavní funkční nabídka je plovoucí, a je zobrazena v záhlaví i při rolování po stránce, takže lze její funkce kdykoli použít.

Po zobrazení vybraného článku je vždy dole nabídka podobných, a uživatel může také vložit komentář. Jednoduché vyhledání je dostupné jen pomocí výše zmíněného pole, rozšířené vyhledávání na stránce není implementováno. V pravé vertikální liště jsou umístěna tlačítka pro nastavení sledování této stránky přes vybrané sociální sítě (například Facebook a Twitter) nebo RSS. Níže je pak nabídka několika aktuálně nejpopulárnějších článků.

6.1.4 BookLikes

www.booklikes.com⁶⁶

Registrovaných uživatelů: údaj není uveden

Počet knih v databázi: údaj není uveden

⁶⁶ BOOKLIKES. *BookLikes* [online].

Obrázek č. 19 Ukázka úvodní obrazovky stránky BookLikes (<http://booklikes.com/>)

Tyto stránky jsou v angličtině, ale je možné přejít na německou či polskou jazykovou verzi. Kromě psaní recenzí a hodnocení knih si uživatel může vytvářet i jakýsi osobní blog a na základě podobných preferencí komunikovat s dalšími registrovanými uživateli. Na stránce si uživatelé mohou umisťovat knihy do osobních poliček a vytvářet si tak pomyslnou knihovnu.

Dokud není uživatel přihlášen je v horní horizontální liště úvodní stránky pouze tlačítko přihlášení/„log in“ a registrace/„sign up“, přihlašovat se lze i pomocí účtu na Facebooku (Obrázek č. 19). V centrální části stránky lze přehrát krátké video o těchto stránkách, níže jsou pak stručné informace o tom jaké funkce a možnosti stránka nabízí. V zápatí stránky jsou situovány informace pro tisk/„Press“, informace o stránkách/„About“, podmínky užití/„Terms of Services“, ochrana osobních údajů/„Privacy Policy“, kontakt/„Contact Us“, blog/„Blog“, „FAQ“. Po celou dobu vertikálního pohybu po stránce je na levém okraji obrazovky plovoucí tlačítko „Need help?“ po jehož aktivaci se zobrazí dialogové okno pro kontaktování podpory. V informacích o stránce je uvedeno, že tento polský projekt byl spolufinancován z Evropského fondu regionálního rozvoje.

Registrace ani používání stránky není nijak zpoplatněno, ale samotná registrace je podmínkou k využívání jakýchkoli funkcí stránky. Uživatelé mají možnost přidávat knihy na osobní poličku, kterou si mohou personalizovat. U knih na poličce lze nastavit status (přečtené/„read“, plánuji číst/„planning to read“, právě čtu/„currently reading“, případně další vytvořené samotným uživatelem), přidělovat jim určité atributy

(oblíbené/„favorite“, seznam přání/„wishlist“, soukromé/„private“) a hodnotit je hvězdičkami. Každý registrovaný uživatel může vytvářet vlastní poličky, jejichž počet stejně jako počet knih na nich je neomezený. Uživatelskou recenzi lze propojit jak s konkrétním titulem, tak i s celou knižní sérií, zároveň je možné doporučovat knihy nejen prostřednictvím tlačítka „Like“ a „Reblog“. Na stránkách mohou uživatelé navázat kontakt nejen s dalšími čtenáři, ale také s autory, profesionálními recenzenty a blogery. Stejně jako je obvyklé na podobných stránkách, tak i zde se mohou uživatelé zapojit do knižních diskuzí, zajímavou funkcí je však možnost vygenerování osobní časové osy/„Timeline“ shrnující všechny údaje čtenářské historie daného uživatele. Každý registrovaný uživatel se po vložení odkazu ve formátu „přihlašovací jméno.booklikes.com“ do příkazové řádky dostane přímo na svou profilovou stránku, jakýsi blog.

Při hodnocení se mohou na rozdíl od některých jiných stránek používat i „půlhvězdičky“. Uživatelé mohou měnit informace o knihách i autorech, ale tyto musí být následně potvrzené knihovníky/„Librarians“. Na BookLikes lze importovat recenze, hodnocení a poličky z Goodreads ve formátu CSV, je také možné synchronizovat profil na Goodreads a na BookLikes (přidání knih do poliček, přidání poliček, zveřejnění review, hodnocení knih). Umožněna je i synchronizace s Kindlem, přičemž se bude na uživatelově účtu zobrazovat postup čtení, a uživatelský účet je možno propojit také s Facebookem a Twitterem. Další blogy a čtenáře si lze vyhledat přes „Explore page“. Autoři si mohou vytvořit oficiální stránku po změně statusu od administrátorů.

Po přihlášení se uživatel přenese na svou osobní domovskou stránku/„Dashboard“, kde je v levém horním rohu hlavní funkční nabídka. První část této nabídky tvoří výběr mezi 4 hlavními možnostmi stránky – „Dashboard“, „Blog“, „Shelf“, „Timeline“. Funkční nabídka pokračuje možnostmi – „Explore“, „Discussions“, „Friends“ a také „Book Catalog, Apps“, „Giveaways“, „Events“, „Book Clubs“, „Daily Deals“, „Goodies“, „Setting“ a „Logout“. V pravém horním rohu je pole pro vyhledávání podle názvu, autora, ISBN, ASIN⁶⁷ nebo tagu, výsledky vyhledávání jsou rozdělené na knihy a na tagy. Výsledek lze omezit podle jazyku knihy, výsledek

⁶⁷ ASIN je zkratka pro Amazon Standard Identification Number, což je desetimístný unikátní alfanumerický identifikátor, který společnost Amazon.com a její partneři přidělují všem produktům. Pro některé produkty je toto číslo unikátní celosvětově, což platí například pro knihy, kde je shodné s ISBN, pokud jej má titul přidělený, ale u některých produktů může být číslo rozdílné s ohledem na lokalizaci stránky Amazon.

setřídít podle abecedy, popularity nebo hodnocení. V tomto prostoru je situováno také tlačítko k přidání nové knihy do databáze.

Na stránce „Dashboard“ tvoří horní horizontální lištu profilová fotka a několik tlačítek pro vložení jednotlivých typů příspěvků (fotka, citát, text, a další). V centrální části stránky se zobrazují příspěvky sledovaných uživatelů, vpravo lze vyvolat vertikální rozbalovací lištu a zvolit typ příspěvků pro zobrazení. Kliknutím na profilovou fotku se uživateli zobrazí osobní stránka, zde nazvaná blog. Zde se v pravém vertikálním menu nachází pole pro vyhledávání a tři prepínací tlačítka „Blog“, „Shelf“ a „Timeline“.

Při přepnutí na stránku „Blog“ zůstává horní horizontální lišta stejná, v pravé vertikální se zpřístupní možnost vyhledávat tituly nebo tagy. Po přepnutí na stránku „Shelf“ lze vybírat jen z levé vertikální lišty, kde je možno přidat novou poličku, zobrazit stávající poličky, zobrazit knihy v určitém statusu (například „Planning to read“) nebo s určitým atributem (například „Favorite“). Nad centrální částí stránky nalezneme pole pro vyhledávání, možnost změnit řazení knih, přidat knihu na poličku, změnit typ zobrazení a nastavení. V samotné centrální části stránky vidíme obsah zobrazené poličky či zvoleného seznamu knih. Po aktivaci stránky „Timeline“ se zobrazí uživatelská historie řazená podle data.

U záznamů jednotlivých knih jsou vždy zobrazeny základní bibliografické údaje, případně obálka, krátká anotace, průměrné hodnocení pomocí hvězdiček, možnost knihu přidat na poličku nebo ji komentovat, zjistit její dostupnost ve vybraných obchodech (například Amazon, Selkar, Matras), uživatelova čtenářská historie vztažená k této knize, a možnost vložit ke knize poznámku. V levé vertikální liště této stránky je nabídka dalších edic, knih od téhož autora a informace, kteří další uživatelé mají tuto knihu na své poličce.

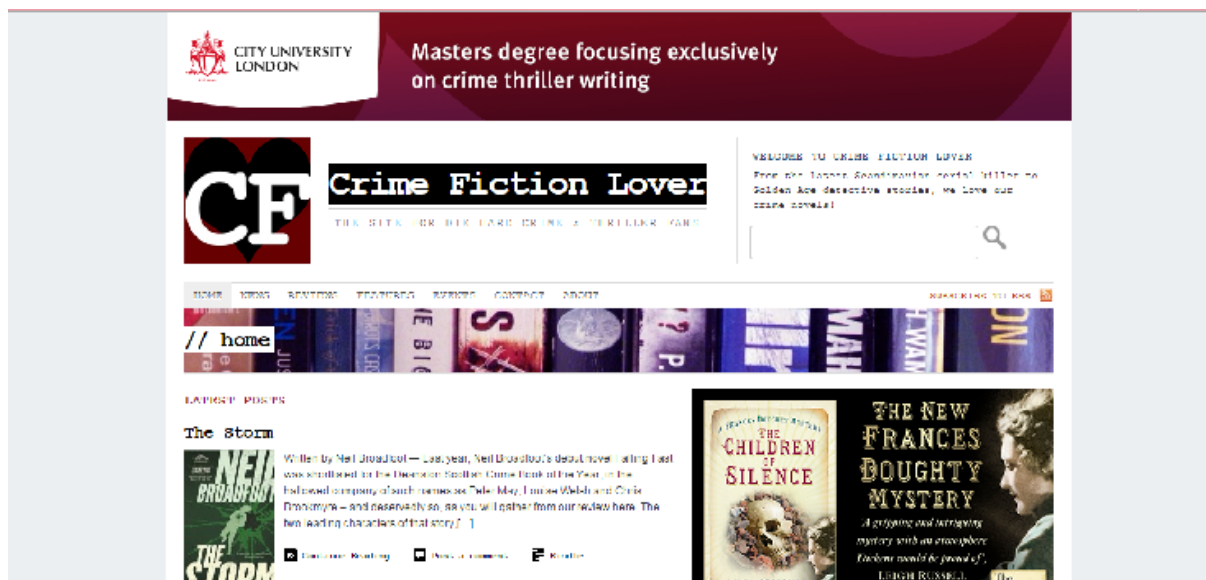
Další položkou ve funkční nabídce domovské stránky uživatele je „Book catalog“, kde je kromě jiného možno zobrazit seznamy knih zařazených do některé z kategorií (například historie, právo, new adult, poezie), kterých je několik set a částečně plní funkci tagů. Zajímavou funkcí stránky je nabídka e-knih zdarma přístupná přes volbu „Daily Deals“ z funkční nabídky.

6.1.5 Crime Fiction Lover

<http://www.crimefictionlover.com/>⁶⁸

Registrovaných uživatelů: stránka funguje bez registrace

Počet knih v databázi: údaj není uveden

Obrázek č. 20 Ukázka úvodní obrazovky stránky Crime Fiction Lover (<http://www.crimefictionlover.com/>)

Stránka Crime Fiction Lover je, jak je patrné již z jejího názvu, určena pro čtenáře detektivní literatury a thrillerů bez ohledu na podrobnější třídění těchto žánrů. K využívání stránky není vyžadována registrace uživatelů a stránku spravuje dvanáctičlenný tým.

V pravém horním rohu úvodní stránky je umístěno pole pro jednoduché vyhledávání (Obrázek č. 20). Výsledky vyhledávání se zobrazí v centrální části stránky, a nelze je nijak omezit. Jednotlivé příspěvky jsou řazeny podle data vzniku od nejnovějších. Hlavní horizontální funkční lišta obsahuje sedm tlačítek – „Home“, „News“, „Reviews“, „Features“, „Events“, „Contact“, „About“, a v pravém rohu se lze zaregistrovat k odběru RSS. Hlavní funkční lišta zůstává neměnná i po aktivaci jednotlivých tlačítek. Tlačítko „Home“ umožňuje uživatelům návrat na úvodní stránku z jakéhokoli místa na stránce. Sekce „News“ obsahuje aktuální informace a různorodé příspěvky, recenze jednotlivých titulů lze nalézt v sekci „Reviews“, aktivací tlačítka „Features“ si uživatel zobrazí přehled článků na témata vztahující se k zaměření stránky. Sekce „Events“ obsahuje seznam aktuálních událostí. Tlačítko „Contact“ otevře formulář

⁶⁸ *Crime Fiction Lover* [online].

sloužící ke kontaktování správců stránky a sekce „About“ shrnuje základní informace o stránce.

V pravé části úvodní stránky se nachází dvě vertikální funkční nabídky, první obsahuje seznam doporučených titulů a pole pro přístup do archivu stránky. Druhá funkční nabídka umístěná více napravo začíná seznamem specifických druhů knih (například e-kniha, tištěná kniha, audiokniha či e-kniha určená pro Kindle), uživatel si může aktivací příslušného tlačítka zobrazit příspěvky vztahující se jen k vybranému druhu knih, níže je ještě seznam posledních novinek.

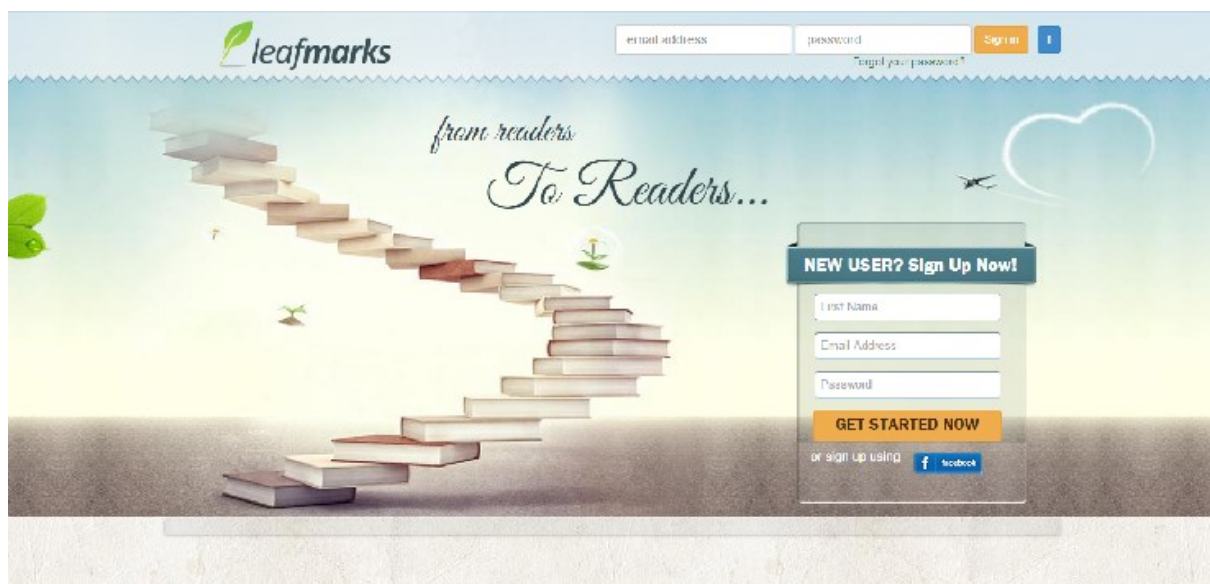
Centrální část úvodní stránky tvoří nabídka posledních uveřejněných příspěvků. Jednotlivé příspěvky lze otevřít kliknutím na jejich název, u každého jsou v horní části uvedeny aktivovatelné klíčové výrazy či tagy, přímo pod recenzí je uvedeno jaký druh knihy byl recenzován a proklik na stránky Amazon.co.uk, kde je možno knihu koupit. Níže pod příspěvkem je vždy formulář, přes který mohou uživatelé příspěvek komentovat. Aktivací klíčového slova či tagu si uživatel zobrazí seznam příspěvků spadajících pod totožné označení.

6.1.6 Leafmarks

www.leafmarks.com⁶⁹

Registrovaných uživatelů: údaje nejsou uvedeny

Počet knih v databázi: údaje nejsou uvedeny

Obrázek č. 21 Ukázka úvodní obrazovky stránky Leafmarks (<https://www.leafmarks.com/>)

⁶⁹ LEAFMARKS. *Leafmarks* [online].

Na stránkách Leafmarks si mohou uživatelé zaznamenávat přečtené knihy, recenze, organizovat si knihy na svých poličkách, a také vstupovat do diskuzí s dalšími čtenáři. Dokud není uživatel přihlášen, jsou v pravém horním rohu úvodní stránky pole pro přihlášení, což je možné i pomocí účtu na Facebooku (*Obrázek č. 21*). Níže na stránce je malý formulář pro registraci nového uživatele. V centrální části stránky jsou zobrazeny nabídky knih, na poličce je několik naposledy recenzovaných titulů, níže pak výběr nejlepších knih měsíce. Každá se zobrazených knih je interaktivním prvkem, a pomocí prokliku se zobrazí podrobnější informace o zvoleném titulu – obálka knihy, pokud je dostupná, základní bibliografické informace, stručný obsah, nabídka dalších edicí, průměrné hodnocení pomocí hvězdiček a případné recenze. Dále je uvedena informace, kde knihu koupit (jsou zde aktivní odkazy na prodejce jako Amazon, Book Depository nebo Barnes & Noble), případně je možno pomocí tlačítka „recommend book“ knihu doporučit dalším uživatelům. V pravé vertikální liště je umístěn box „Shelf Cloud“ s názvy poliček, na kterých mají uživatelé tuto knihu zařazenu, přičemž princip je částečně stejný jako u tagů. V zápatí úvodní stránky je nabídka těchto informací – o nás/„About Us“, podmínky/„Terms“, soukromí/„Privacy“, kontaktujte nás/„Contact Us“ a „FAQ“.

Všechny služby stránky jsou dostupné až po přihlášení a jsou zdarma. Leafmarks je poměrně nová stránka, a stále se zde objevují nová vylepšení a služby, z posledních lze zmínit například možnost přidávat různé statusy knize, naplánována je mobilní aplikace. Na tuto stránku si uživatel může importovat obsah poliček, včetně hodnocení a recenzí – z Goodreads (formát CSV) a ze Shelfari (formát TSV). Veškerá hodnocení a recenze lze označovat pomocí tlačítka „like“ nebo k nim vložit komentář.

Specifikem stránky je systém soutěží, odměn a různě barevných lístků/„Leaves“, které čtenáři mohou získat za přečtení, případně hodnocení určitého počtu knih, případně za plnění různých úrovní v soutěžích. Stránka se tak zaměřuje nejen na pokročilé čtenáře nebo čtenáře velkého počtu knih, ale i na čtenáře příležitostné, začínající, a případně mladší uživatele, ve kterých chce probudit výraznější zájem o čtení. Soutěže/„challenges“ se dají rozdělit na tři typy – „Community“, které nastavuje provozovatel stránek (mají vždy určitá specifická omezení, která musí knihy splňovat, aby je bylo možno započítat), „Individual“, jež si nastavuje každý sám pro sebe, a „Friend“, k jejichž plnění je možné pozvat i další uživatele.

Ke knihám si uživatel může vkládat také soukromé poznámky, které budou viditelné pouze pro něj. Při hodnocení je možné používat i „půlhvězdičky“. Uživatelé

mají možnost založit vlastní skupinu „Group“ nebo se stát členem již existující skupiny, kde probíhají různé diskuze. Mezi uživateli stránek lze posílat doporučení/„Recommendations“ nebo si je lze od ostatních vyžádat. U vyžádaných doporučení mohou ostatní uživatelé hlasovat/„vote“, a tak žadateli napovědět, která doporučení jsou nejlepší. Vyhledávání na stránkách je pouze jednoduché, nejsou zde rozšiřující funkce. Vyhledávat lze podle autora, názvu, ISBN a ASIN. Uživatelé si mohou posílat osobní zprávy prostřednictvím systému vnitřní pošty.

Po přihlášení uživatele se v záhlaví stránky zobrazí hlavní funkční nabídka, na které lze při postupu zleva doprava použít tyto funkce – „Home“, „My Books“, „My Profile“, „Friends“, „Community“, pole jednoduchého vyhledávání, ikony pro poštu, notifikaci a nastavení účtu respektive odhlášení. Na osobní domovské stránce „Home“ se pod hlavní funkční nabídkou zobrazují tři tlačítka k aktualizaci profilu uživatele, importu knih a přihlášení do soutěže. Centrální část stránky zobrazuje přehled poslední aktivity sledovaných uživatelů či přátel, a je možno omezit, které novinky chceme zobrazovat. V levé boční liště lze vložit nový status/„general status update“, níže lze v záložkách zobrazit právě čtené knihy, aktivní soutěže a členství ve skupinách.

Aktivací tlačítka „My Books“ si uživatel zobrazí buď přehled knih na svých políčkách, nebo seznam aktivních políček. V přehledu knih uživatel může zobrazit všechny, nebo jen tituly z určité políčky, jejichž seznam vidí v levém vertikálním menu. V pravém horním rohu nabídky „My Books“ je také speciální pole pro vyhledávání v přehledu knih. Záznam u jednotlivých knih obsahuje kromě základních informací i hodnocení uživatele, průměrné hodnocení, zda k ní publikoval recenzi, umístění na políčkách, datum přidání a datum přečtení, pokud je dostupné.

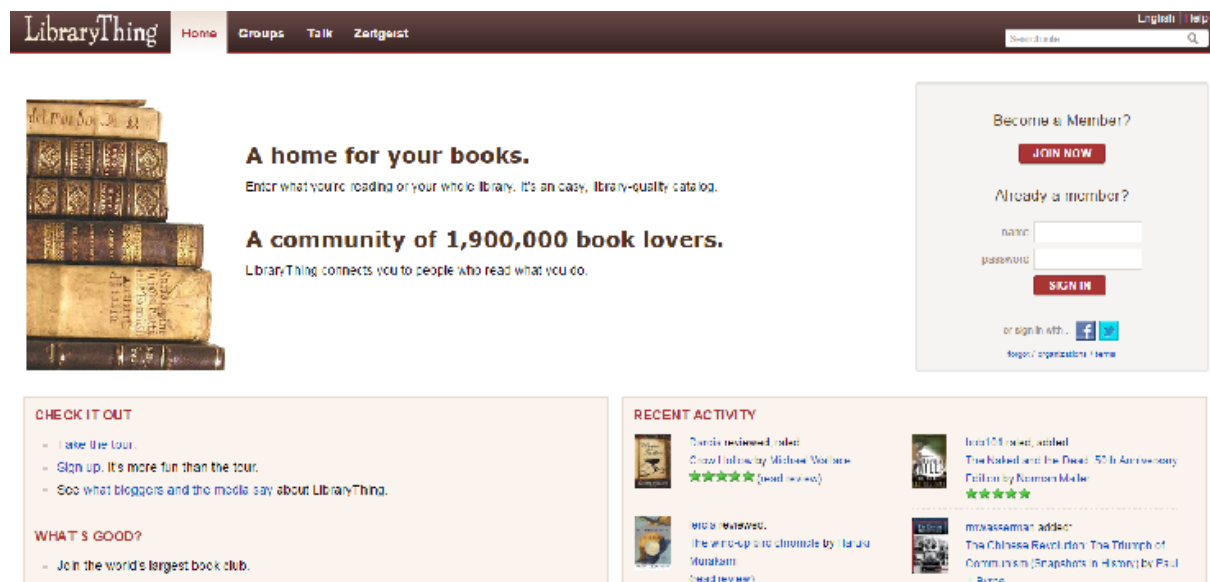
Aktivací nabídky „My Profile“ zobrazíme přehled údajů o uživateli, a ty lze také měnit. Nabídka „Friends“ obsahuje několik horizontálně uspořádaných záložek, kde je vždy seznam specifické skupiny uživatelů a také záložka k hledání nových přátel/„Find Friends“. Aktivace položky „Community“ zpřístupní nabídku dalších funkcí – čtenářské soutěže/„Reading Challenges“, skupiny/„Groups“, doporučení/„Recommendations“, nejlepší uživatelé v různých kategoriích/„Rankings“ a nabídka knih, které lze vyhrát/„Giveaways“.

6.1.7 LibraryThing

<https://www.librarything.com/>⁷⁰

Registrovaných uživatelů: 1 938 607

Počet knih v databázi: 96 798 846

Obrázek č. 22 Ukázka úvodní obrazovky stránky LibraryThing (<https://www.librarything.com/>)

Hlavním účelem stránky LibraryThing je umožnit čtenářům snadno zaznamenávat své knihy a jako počáteční rok jejího fungování je uváděn rok 2006. Uživatelův seznam knih je dostupný i z mobilního telefonu. Web podporuje i komunikaci mezi jednotlivými uživateli. Záznamy do knižní databáze shromažďuje stránka z několika zdrojů – Knihovna Kongresu, všechny národní stránky Amazon a více než 700 různých světových knihoven. Stránka poskytuje knižní doporučení na základě dostupných informací o uživateli a knihoven jiných uživatelů s podobnými preferencemi. Zdarma může mít každý registrovaný uživatel ve své knihovně 200 knižních titulů, za neomezenou virtuální knihovnu zaplatí uživatel buď 10\$ za roční členství nebo 25\$ za doživotní členství. Za specifických podmínek si zde mohou zřídit členství také organizace, které mohou mít na svém účtu maximálně 5 000 knih, se speciálním povolením správců webu až 10 000 titulů. LibraryThing nabízí uživatelům i možnost získat recenzní výtisky knih od nakladatelů, vydavatelů a autorů ještě před jejich oficiálním vydáním. Uživatel si může na stránku importovat knihovny z jiných webů s obdobným zaměřením, samozřejmě ze stránky Amazon, ale také například ze

⁷⁰ *LibraryThing* [online].

stránek Shelfari, Goodreads nebo i osobních seznamů obsahujících ISBN vytvořených v některém textovém editoru. Stránky jsou dostupné v mnoha jazycích (například francouzština, španělština, dánština, hebrejšтина nebo japonština) včetně češtiny, ačkoli rozsah implementace je u každého jazyka různý.

Před přihlášením uživatele jsou vlevo v záhlaví úvodní stránky zobrazena čtyři funkční tlačítka – domovská stránka/„Home“, skupiny/„Groups“, komunikace/„Talk“ a statistiky a přehledy/„Zeitgeist“ (Obrázek č. 22). Na domovské stránce je vpravo situováno pole pro jednoduché vyhledávání, tlačítko výběru jazyka a nápověda. Výsledky vyhledávání zobrazené v centrální části stránky lze řadit například podle abecedy nebo hodnocení, a lze zvolit, zda mají výsledky vyhledávání obsahovat také jména autorů. Pro filtraci výsledku vyhledávání se zobrazí vlevo vertikální lišta obsahující různé kategorie, které jsou zahrnuty ve výsledku vyhledávání (například tituly, série, tagy, skupiny, jména uživatelů a další). Přes název titulu lze vyvolat podrobné informace zahrnující základní bibliografické údaje, průměrné hodnocení, recenze, doporučení, diskuze, tlačítka pro přidání do knihovny a na seznam přání, a počet uživatelů, kteří tak již učinili, údaje o různých edicích, rychlé odkazy na dostupnost knihy v externích zdrojích, tagy, knižní doporučení na podobné tituly a případně i anotace. Podrobný záznam o autorovi obsahuje seznam jeho děl na stránce, průměrné hodnocení jeho knih, jména uživatelů, kteří jej sledují a hodnotí, tagy a případně další údaje o něm. Jak lze předpokládat, tak podrobný záznam o sérii obsahuje seznam titulů, které do ní patří včetně jejich pořadí, tagy a doporučení na podobné knihy. V případě tagu se uživateli zobrazí seznam položek, kterým byl tento přidělen a také seznam tagů souvisejících.

V centrální části úvodní stránky před přihlášením uživatele je umístěn formulář k registraci či přihlášení, základní informace o stránce a přehled posledních aktivit. V zápatí úvodní stránky lze najít převážně technické informace například FAQ, informace o stránce, kontakt a další. Aktivací tlačítka „Groups“ uživatel vstoupí na stránku skupin, nahoře jsou přístupné tagy skupin/„Group Tags“, níže je přehled skupin aktivních v daný týden, dále jsou zobrazeny přehledy stálých a oficiálních skupin, skupiny s nejvíce členy, komunitní projekty, lokální skupiny a nejnovější skupiny. Pro rychlý přechod na určitý seznam lze využít funkční vertikální menu na levé straně stránky, přes které je možno vyhledat skupinu i podle tagů nebo jazyka a také si otevřít kompletní seznam skupin (například v češtině je zde dostupných 11 skupin). Přes tlačítka „Talk“ se uživateli zobrazí výpis otevřených diskuzí, částečně lze seznam

omezit podle zaměření diskuze volbou z levého vertikálního menu. Na stránce dostupné přes tlačítko „Zeitgeist“ je možno procházet statistické údaje o webu a několik výběrů z různých kategorií (například „Top 25 books“ nebo „Top 75 tags“). Na dalších záložkách dostupných přes horní horizontální lištu lze zobrazit například přehled nejpopulárnějších knih za určité období či seznam posledních doporučení realizovaných na stránce.

Uživatel se může na webu registrovat, případně se může přihlásit prostřednictvím svého účtu na Facebooku nebo Twiteru. Již při registraci se volí, zda se jedná o osobní účet nebo účet organizace, a v případě, že jde o autora, může si nechat nastavit speciální status, který jeho účet oficiálně potvrdí (speciální ikona zobrazena u profilu autora). Vpravo nad pole pro vyhledávání přibyla tlačítka profilu uživatele, nových zpráv a tlačítko pro odhlášení. Na horizontální liště v záhlaví stránky jsou po přihlášení dostupná další tlačítka – vaše knihy/„Your books“, přidat knihy/„Add books“, lokální/„Local“, více/„More“. Některá již dříve dostupná tlačítka („Home“, „Groups“ a další) nabízí po přihlášení více funkcí. Aktivací tlačítka „Home“ se v režimu přihlášení uživateli zpřístupní další horizontální funkční nabídka – „Home“, „Profile“, „Connections“, „Recommendations“, „Reviews“, „Stats/Memes“, „Clouds“, „Authors“. Pod nabídkou „Home“ je stručný přehled uživatelských údajů a aktivit včetně možnosti základní správy profilu, a přibyla zde i levá vertikální lišta obsahující tlačítka pro zrychlený přístup k vybraným funkcím stránky (například „Recommendations“ nebo „Reviews“). S veškerými přehledy dat a aktivit na svém účtu zde může uživatel snadno a podrobně pracovat. Tlačítko „Profile“ umožňuje podrobnou správu uživatelského profilu. Přes tlačítko „Connection“ lze zobrazit přehled aktivit uživatelů zařazených mezi přátele přihlášeného a uživatelů s podobnými zájmy. Aktivací „Recommendations“ se načtou seznamy doporučení z různých zdrojů (například automaticky generované stránkou nebo od přátel uživatele). Pokud přihlášený uživatel v minulosti vložil na stránku nějakou recenzi, zobrazí se tato na stránce „Reviews“, kde jsou zobrazeny i recenze jiných uživatelů na tituly z knihovny uživatele. Stránka „Stats/Memes“ obsahuje velmi různorodé údaje od statistik o knihách v uživatelské knihovně přes přehled různých tematických seznamů až k funkci vyhledávání duplicit („Work duplicates“). Po aktivaci „Clouds“ získá uživatel seznamy týkající tagů nebo autorů, s kterými někdy v rámci svého účtu pracoval. Autory knih, které má uživatel ve své knihovně si může zobrazit přes tlačítko „Authors“.

Po přihlášení uživatele přibylo na hlavní horizontální lištu několik nových tlačítek, první z nich je „Your books“, umožňuje uživateli přístup do virtuální knihovny, jeho kolekcí, a také do seznamu přání. Pro práci v tomto oddílu se využívá horizontální funkční lišta. Zde uživatel může omezit zobrazení přehledu jen na vybrané části či oddíly své knihovny (například „To read“ nebo „Favorites“), vybrat typ a styl zobrazení, zobrazit seznam tagů, které knihám přidělil, nebo seznam autorů, kteří jsou zahrnuti v jeho knihovně. Dále je možné měnit pořadí zobrazených titulů nebo upravit další nastavení. Zcela vpravo na horizontální liště je pole pro vyhledávání v uživatelově knihovně zahrnující i možnost nastavit, kde má být vyhledáváno (například název/autor, tagy nebo recenze), je zde i doporučení k vyhledávání.

V nabídce je zahrnuto také tlačítko k vyvolání dialogového okna s formulářem rozšířeného vyhledávání. Do polí formuláře je možno zadat různé typy údajů, a tyto kombinovat za pomoci operátorů AND a OR. Výsledek se zobrazí v centrální části stránky a u každé položky je i několik funkčních ikon umožňujících práci s titulem. Přes tlačítko „Add books“ vstoupí uživatel na stránku, kde může v levé polovině centrální části stránky vyhledávat jednotlivé tituly nebo tagy, které si chce přidat do své virtuální knihovny. Pravá polovina centrální části stránky obsahuje přehled posledních uživatelem přidávaných titulů.

Po aktivaci tlačítka „Local“ má uživatel možnost zobrazit si po zadání lokace svého bydliště nabídku literárních akcí, které se v okolí konají (je zde i možnost přidat do seznamu novou položku). Dále je na této stránce seznam knihoven a knihkupectví včetně mapy, a také přehled dalších místních uživatelů webu. K vyhledání konkrétní literární akce nebo festivalu lze použít i jednoduché vyhledávací pole umístěné v pravém horním rohu této stránky. Další služby, aplikace a funkce, které LibraryThing nabízí (například „Import/Export“, „Get Free Books“ nebo „Widgets and Extensions“) je možno zobrazit přes tlačítko „More“. Funkce dostupné přes tlačítka „Groups“, „Talk“ a „Zeitgeist“ zůstávají stejné i po přihlášení.

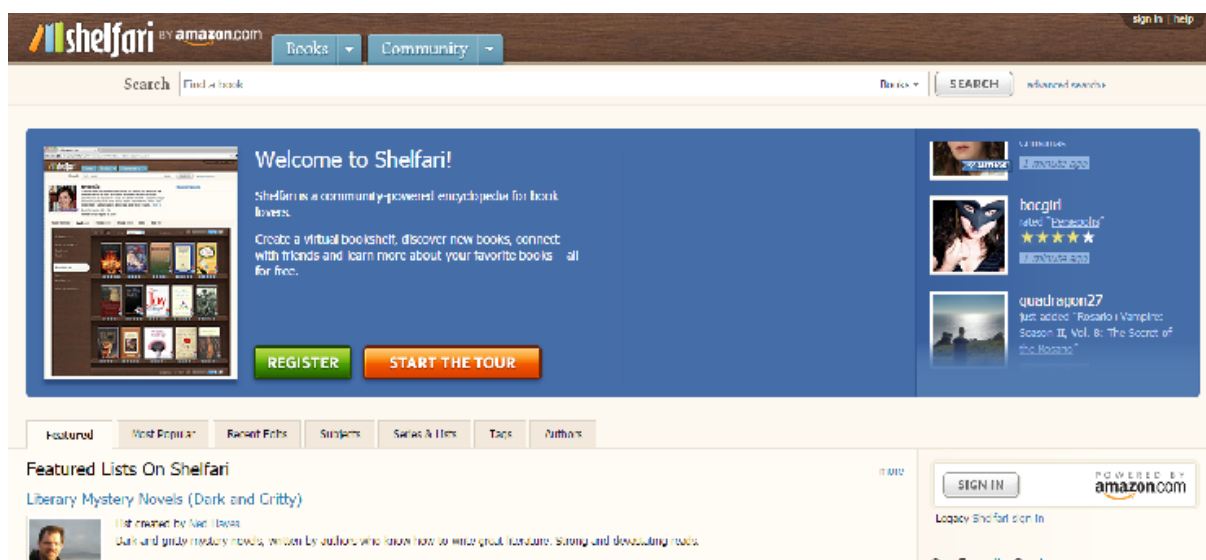
6.1.8 Shelfari

<http://www.shelfari.com/>⁷¹

Registrovaných uživatelů: údaj není uveden

Počet knih v databázi: údaj není uveden

⁷¹ Shelfari [online].

Obrázek č. 23 Ukázka úvodní obrazovky stránky Shelfari (<http://www.shelfari.com/>)

Stránka Shelfari se sídlem v Seattlu byla oficiálně zprovozněna v říjnu 2006, a Amazon.com ji získal v srpnu 2008. Web se snaží nabídnout mezinárodní čtenářské komunitě prostor, kde se mohou setkávat s dalšími uživateli, autory a nakladateli. Na Shelfari si může každý uživatel vytvářet vlastní virtuální knihovnu, objevovat nové knihy přes doporučení přátel, knihy hodnotit, diskutovat o nich a seznámit se s dalšími uživateli, kteří čtou podobný druh knih. Prohlížet si knihy přes stránku lze i bez přihlášení, ale využití jakýchkoli dalších funkcí vyžaduje registraci, respektive přihlášení. Uživatel se může přihlásit pomocí svého účtu na stránkách Amazon.com, nebo si jej musí vytvořit. Jak vyplývá z předchozí věty, Shelfari je napojena na Amazon.com, díky čemuž si může přihlášený uživatel vybrané knihy snadno zakoupit online.

Pokud uživatel není přihlášen, může tak učinit vpravo v záhlaví úvodní stránky, kde se nacházejí dvě tlačítka – přihlášení/„sign in“ a nápověda/„help“. V zápatí téže stránky jsou pak informace pro tisk, informace o stránce obecně, sekce nápověda, kontakt a odkaz na blog Shelfari. Nahoře v centrální části stránky je umístěno pole pro jednoduché vyhledávání, které lze zpřesnit pomocí přidružené nabídkové rolety (Obrázek č. 23). Uživatel si může vybrat, zda má vyhledávání probíhat v knihách, členech, skupinách nebo diskuzích. Během zapisování dotazu do vyhledávacího pole funguje automatický našeptávač. Seznam vyhledaných knih se následně zobrazí v centrální části obrazovky, a každý záznam lze otevřít. Vpravo od vyhledávacího pole je tlačítko pro vstup do formuláře rozšířeného vyhledávání, které obsahuje řadu polí,

pomocí nichž lze vyhledávání omezit (například jazyk, obor, datum vydání a další). Termín, který je ve vyhledávacím poli uzavřen v uvozovkách, systém zpracuje jako přesnou frázi.

Nad centrální částí stránky jsou dvě aktivní záložky obsahující nabídku několika funkcí – „Books“ a „Community“, ty zůstávají neměnné po přechodu na jakoukoli stránku webu. Aktivací záložky „Books“ může uživatel zobrazit nabídku těchto funkcí – „Featured“, „Most Popular“, „Subjects“, „Series & Lists“, „Tags“, „Authors“. Funkce „Featured“ zobrazí v centrální části obrazovky nabídku několika náhodně vybraných seznamů knih k různým tématům a také nabídku náhodných knih od Shelfari, a v pravé postranní liště se nachází několik oblíbených citátů. Při aktivaci možnosti „Most Popular“ se zobrazí na políčkách výběr z nejčtenějších a nejlépe hodnocených knih aktuálního dne, níže přehled několika recenzí, a v levé postranní liště je pak přehled knižních narozenin připadajících na konkrétní datum. Pod funkcí „Subjects“ najde uživatel v levé postranní liště přehled různých oborů či témat knih. Tituly spadající pod vybraný obor se po kliknutí zobrazí v centrální části obrazovky, v levé postranní liště se zároveň zpřístupní nabídka podrobnějšího dělení oboru, díky níž lze počet zobrazených titulů omezit.

V levém vertikálním menu nabídky „Series & Lists“ lze volit z několika tematických okruhů různých seznamů a typů sérií, a každý obsahuje další upřesňující nabídku. Přehled knih patřících do zvoleného seznamu nebo série se zobrazí v centrální části stránky, a v pravém horním rohu stránky je pro registrované uživatele tlačítko pro vytvoření nového seznamu. V položce „Tags“ se zobrazí přehled 200 nejpoužívanějších tagů. Registrovaný uživatel může ke každé knize přidělit neomezený počet tagů. Při aktivaci nabídky „Authors“ se na centrální části stránky načte přehled populárních autorů a také přehled autorů zaregistrovaných na stránce Shelfari.

V záložce „Community“ se nachází sekce členové/„Members“, kde si uživatel může hledat nové přátele a další uživatele, jejichž aktivity chce sledovat. Dále je zde sekce skupiny/„Groups“, přes kterou si lze prohlédnout nejaktivnější skupiny, případně vyhledávat skupiny podle kategorií, a registrovaní uživatelé si zde mohou založit i skupinu novou. Je zde také tlačítko pro přechod na „Shelfari Blog“, kde je v centrální části stránky zobrazeno několik posledních příspěvků.

Po přihlášení uživatele se podoba úvodní stránky částečně změní, zůstanou aktivní všechny dříve popsány záložky a funkce, ale přibude i několik dalších. V centrální části stránky se zobrazí shrnutí několika sekcí uživateleova účtu – obsah jeho

poličky (tento je rozdělen do sekcí – plánuji číst, právě čtu a přečetl jsem), přehled skupin, kde je členem, a přehled jeho přátel. V rámci pravé postranní vertikální lišty si lze nastavit roční cíl „Your Goal“, tedy kolik knih plánuje uživatel za aktuální rok přečíst. Níže jsou vidět statistiky uživatelova čtení, rychlé odkazy na vybraný obsah jeho účtu (například poznámky, recenze nebo oblíbené seznamy), a případně doporučení od přátel.

Vpravo v záhlaví úvodní stránky se zpřístupní možnost nastavit účet „account settings“ a ikony notifikací, zpráv a pozvánek k přátelství. K dříve zmíněným záložkám umístěným nad centrální částí úvodní stránky jsou doplněny další dvě – přechod na domovskou stránku „Home“ a možnosti profilu „Profile“. Přes nabídku v záložce „Profile“ lze přejít na několik stránek – přehled „Overview“, moje polička „My Shelf“, přátelé „Friends“, aktivity „Activity“, skupiny „Groups“, úpravy „Edits“, a také se zde nalézají dvě zrychlené volby k vyhledání a pozvání přátel.

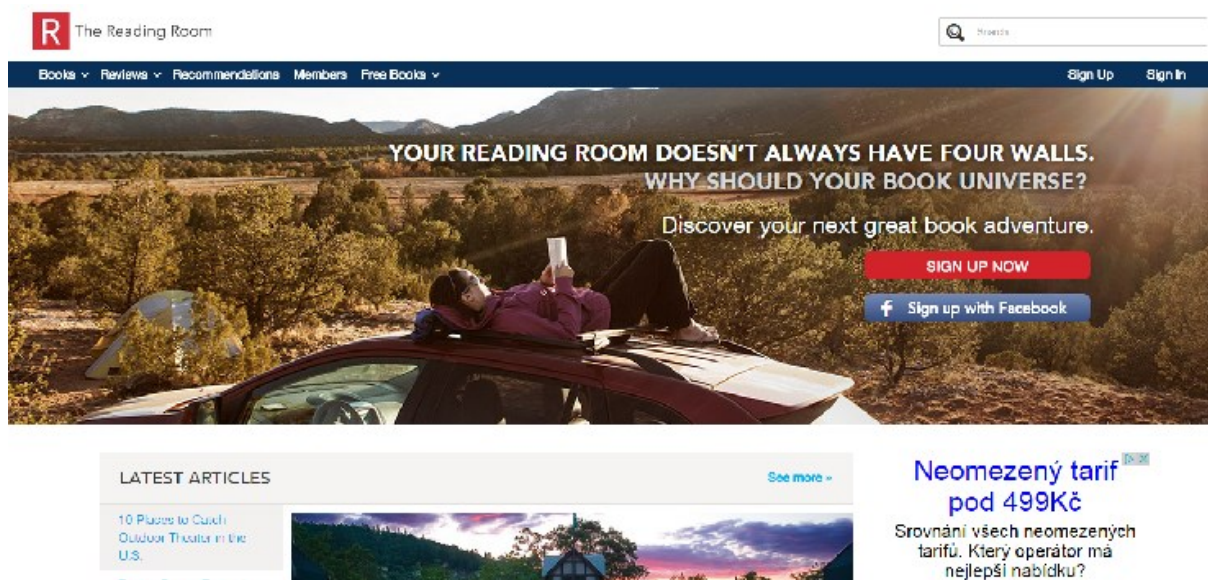
Pod sekcí „Overview“ je v centrální části stránky uveden přehled posledních aktivit uživatele, který je přístupný každému, kdo si konto některého z uživatelů vyvolá. Po aktivaci sekce „My Shelf“ se zobrazí graficky velmi zdařilé zobrazení poliček virtuální knihovny daného uživatele, přičemž lze zobrazené knihy řadit podle různých kritérií (například datum přidání nebo podle abecedy). Také je možno omezit počet vyhledaných knih, uživatel může zobrazit jen knihy v určité fázi čtení nebo umístěné na konkrétní poličce (například oblíbené nebo vlastním). U knih na poličkách lze otevřít podrobný záznam k titulu. V sekci „Friends“ lze spravovat seznam přátel, v „Activity“ uživatel vidí podrobný přehled vlastních aktivit, a oddíl „Groups“ umožňuje správu aktivních skupin přihlášeného uživatele nebo jeho přihlášení do nových skupin. Sekce „Edits“ nabízí přehled případných úprav, které uživatel provedl (například aktualizace anotace knihy nebo doplnění informací či titulů ke konkrétnímu autorovi), většinu informací o jednotlivých knihách může uživatel editovat. Přes funkční horizontální lištu uživatelova účtu, která nabízí přístup ke stejným funkcím jako záložka „Profile“ je umožněn i přístup k dalším méně využívaným funkcím (například moje poznámky nebo moji autoři).

6.1.9 The Reading Room

<https://www.thereadingroom.com/>⁷²

Registrovaných uživatelů: více než 1 400 000

Počet knih v databázi: údaj neuveden

Obrázek č. 24 Ukázka úvodní obrazovky stránky The Reading Room (<https://www.thereadingroom.com/>)

Stránka The Reading Room byla zprovozněna v roce 2010, původně sídlila v Austrálii, ale v roce 2013 se její sídlo přesunulo do New Yorku. Registrovaní uživatelé si mohou zaznamenávat knihy do své virtuální knihovny, doporučovat je nebo si vybrané tituly zakoupit, a to mnohdy za výhodné ceny. Na webu je možno sledovat poslední novinky z literárního světa, číst si doporučení dalších uživatelů i z několika důvěryhodných zdrojů (The New York Times a The Guardian), anebo se dělit o radost ze čtení s ostatními uživateli.

Stránkou lze listovat bez nutnosti přihlášení, ale k aktivnímu používání většiny funkcí je registrace nutná. Na úvodní stránce je vpravo nahoře pole pro jednoduché vyhledávání (Obrázek č. 24). Při zadávání hledaného výrazu se aktivuje našeptávač, který je rozdělený do dvou oblastí – názvy knih/„Book titles“ a autoři/„Authors“. Vyhledané tituly, které lze seřadit podle různých kritérií (například podle abecedy nebo podle průměrného hodnocení) se zobrazí v centrální části stránky, a zároveň se nad tímto výpisem zobrazí tlačítko „Show Filters“, přes které je možno výsledek dále filtrovat. Podrobný záznam titulu obsahuje průměrné hodnocení, anotaci, informace o

⁷² The Reading Room [online].

počtu uživatelů, kteří mají knihu umístěnou ve své knihovně, tlačítka pro nákup knihy a pro přidání knihy do knihovny uživatele. Dále jsou zde funkční tlačítka určená k uživatelské práci s daným titulem a jeho hodnocení, prostor pro vložení recenze, konverzaci o titulu s dalšími uživateli, a také přehled hodnocení a recenzí dalších uživatelů.

Na horizontální funkční liště je umístěno několik nabídkových tlačítek, a zcela vpravo jsou umístěna tlačítka pro registraci a přihlášení. Volit lze z těchto tlačítek – knihy/„Books“, recenze/„Reviews“, doporučení/„Recommendations“, uživatelé/„Members“, knihy zdarma/„Free Books“. Po aktivaci tlačítka „Books“ se otevře nabídka, která se následně ještě větví, přičemž první tři tlačítka jsou rozcestníky podle žánru či oboru knih – „Fiction“, „Nonfiction“, „Children’s Books“. Po otevření kterékoli z nabídek se zobrazí přehled posledních uveřejněných článků k danému tématu, nabídka několika knižních doporučení od uživatelů, související tematické seznamy knih, přehled naposledy vydaných knih, přehled několika e-knih, nabídka knih za výhodnou cenu na daný týden a informace o tematickém knižním klubu. V levém vertikálním menu uživatel najde přehled populárních autorů daného žánru, přehled udělovaných cen a několik oficiálních recenzí. V nabídce jsou dále možnosti ocenění/„Awards“, „The New York Times Best Sellers“ a poslední vydané/„Latest Releases“. Po aktivaci stránky „Awards“ uživatel získá základní informace o příslušné ceně, vidí seznam vítězů včetně aktuálního, a oddíl „The New York Times Best Sellers“ se dále dělí podle žánru knih.

Aktivací tlačítka „Reviews“ uživatel přejde na stránku s přehledem posledních recenzí, které jsou členěny do tří oddílů – „The New York Times Book Review“, „The Guardian Book Reviews“ a „Member Reviews“. Dole v centrální části této stránky je ještě oddíl posledních ukázek z knih/„Latest Preview Chapters“, a v levé vertikální liště výběr z „The New York Times Best Sellers“. Přes tlačítka „Recommendation“ uživatel zobrazí stránku s nabídkou doporučení od autorů, různých tematických seznamů a dalších přehledů. Vyhledat uživatele nebo si prohlédnout poslední aktivní či nejpopulárnější konverzace lze pomocí tlačítka „Members“. Tlačítka „Free Books“ umožňuje výběr ze dvou možností – ukázky či kapitoly z knih/„Preview Chapters“ a recenzní výtisky knih/„Advance Reading Copies“, přičemž se v obou případech v centrální části obrazovky zobrazí seznam možností, v nichž lze hledat, případně je řadit podle různých kritérií.

V centrální části úvodní stránky se zobrazuje nabídka posledních uveřejněných článků, doporučení uživatelů, tematických seznamů, recenzí uživatelů a recenzních

výtisků knih. Při samotném přihlášení je možno použít buď již existující účet na Facebooku, nebo se registrovat pomocí e-mailu. Zvláštností je, že při registraci je požadováno vyplnění data narození, pohlaví a státu, tyto informace nejsou obvykle na podobných stránkách požadovány. Po přihlášení uživatele zůstávají veškerá menu a lišty stejné, pouze v hlavní horizontální liště se vpravo objeví ikona uživatele a ikona notifikací. Po aktivaci ikony uživatele lze měnit nastavení účtu, odhlašovat se, zobrazit si svou uživatelskou knihovnu, aktuální objednávky nebo si importovat obsah políček z Goodreads ve formátu CSV. Zatím není možný import seznamů z jiných stránek, ale s touto funkcí se do budoucna počítá.

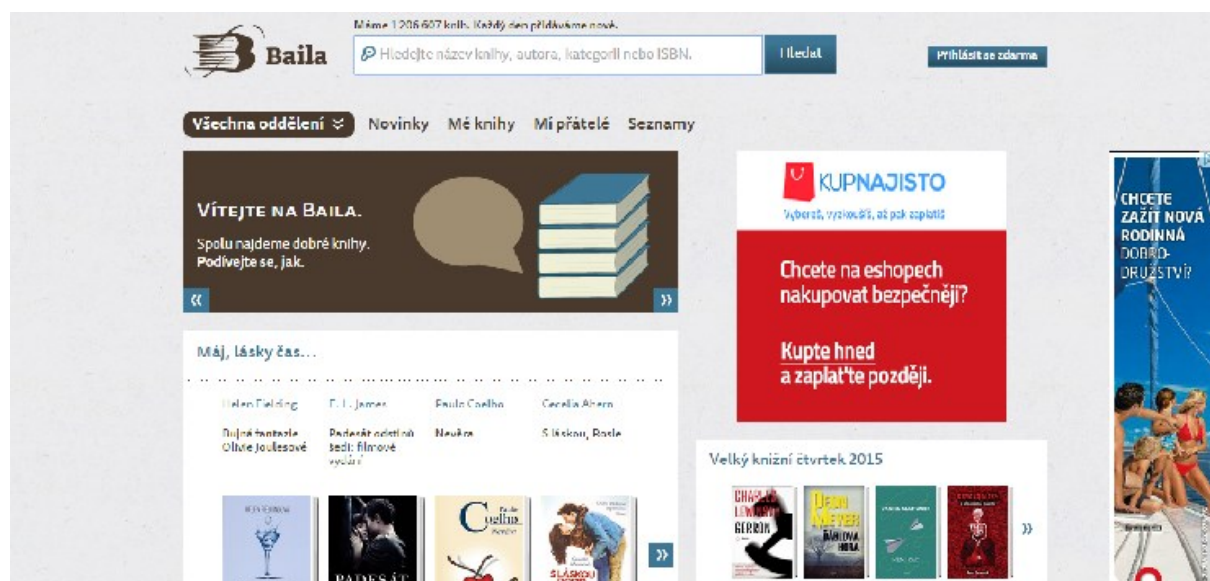
6.2 Vybrané české internetové stránky a sociální sítě pro čtenáře

6.2.1 Baila.net

<http://baila.net/>⁷³

Registrovaných uživatelů: údaj není uveden

Počet knih v databázi: 1 206 561

Obrázek č. 25 Ukázka úvodní obrazovky stránky Baila.net (<http://baila.net/>)

Baila.net je česko-slovenskou knižní sociální sítí, na které jsou dostupné anotace, články, životopisy i tagy. Stránka pracuje v režimu betaverze, proto některé funkce nefungují zcela bez problémů (například vyhledávání dalších uživatelů a jiné), a další jsou teprve ve fázi implementace (například podrobné vyhledávání, vyhledávání podle žánrů či tagů, stahování e-knih zdarma, knižní kluby a podobně). Registrace i

⁷³ *Baila.net* [online].

používání stránek je zdarma. Cílem je předávat doporučení a informace od jednoho čtenáře k druhému, přičemž stránka nabízí i odkazy na několik e-shopů a antikvariátů, kde si lze knihy koupit. Každý uživatel si může knihy přidávat do své knihovny, hodnotit je (jen přihlášený uživatel), doporučovat ostatním nebo si vyhledat knihy podobné.

Zcela nahoře na úvodní stránce dostupné i bez přihlášení se nachází pole pro jednoduché vyhledávání (*Obrázek č. 25*). Tituly lze vyhledávat podle názvu, autora, kategorie nebo ISBN, a výsledky je možno omezit (například jen na knihy skladem) či řadit podle různých kritérií (například podle abecedy nebo podle počtu vydání). U každé knihy je kromě základních bibliografických údajů uvedeno průměrné hodnocení a hodnocení přihlášeného uživatele, tlačítko pro přidání do knihovny, kategorie, do kterých je kniha zařazena, tlačítka pro nákup titulu na několika e-shopech a níže je možno vložit osobní komentář. Pro vložení hodnocení nebo komentáře však musí být uživatel přihlášen. Kategorie jsou vlastně funkční odkazy, které po aktivaci zobrazí seznam knih zařazený do stejné kategorie.

Tlačítko pro vyvolání přihlašovacího dialogového okna je umístěno na úvodní stránce vpravo nahoře. Po úspěšném přihlášení se na tomto místě zobrazí ikona se jménem přihlášeného uživatele. Prostřednictvím této ikony může uživatel vstoupit na stránku svého uživatelského nastavení, a je zde také tlačítko pro odhlášení. Po přihlášení se funkční horizontální lišta nemění, a k dispozici jsou tato tlačítka – „Všechna oddělení“, „Novinky“, „Mé knihy“, „Mí přátelé“, „Seznamy“, přičemž některá tlačítka mohou použít pouze přihlášení uživatelé. Tlačítko „Všechna oddělení“ zobrazí seznam přibližně dvaceti základních oddělení ve smyslu oborů či žánrů (například „Beletrie“, „Umění“ či „Domov a zahrada“). Po aktivaci kteréhokoli z nich se zpřístupní seznam publikací patřících do zvoleného oboru a nabídka dalších upřesňujících kategorií či podoborů.

Tlačítko „Novinky“ zobrazí seznam nejnovějších článků na této stránce. Tlačítko „Seznamy“ je posledním, které je funkční i bez přihlášení uživatele, a po jeho aktivaci se zobrazí nabídka seznamů knih k různým tématům (například „Literární detektivky“, „Čtení o psaní“ nebo „Nejzakazovanější knihy“). Aktivací tlačítka „Mé knihy“ si přihlášený uživatel zobrazí knihy, které si vložil na poličky své virtuální knihovny. Na výběr je několik přednastavených – „Přečteno“, „Právě čtu“, „Chci přečíst“ a „Zakoupeno“, nabídka pro zobrazení těchto poliček se nachází v levé vertikální postranní liště, přes kterou lze také zobrazit autory vložených titulů, a osobní

nebo veřejné seznamy. Přes horizontální menu na stránce „Mé knihy“ je možno řadit zobrazené položky, a přes vyhledávací pole prohledat tituly na uživatelských políčkách. Aktivací tlačítka „Mí přátelé“ je vyvolán seznam dalších uživatelů, jež přihlášený sleduje nebo si přidal mezi své přátele. Na této stránce je umístěno také pole pro hledání přátel a tlačítko pro přidání přátel z Facebooku.

V centrální části úvodní stránky se umístěno několik pohyblivých nabídek, k různým tématům – aktuální nabídka (například „Máj, lásky čas...“), „Nejnovější eKnihy“, „Nejnovější knihy“ a „Nové články“. V pravém vertikálním menu je výběr dalších aktuálních nabídek, několika recenzí, seznam naposled prohlížených knih, a výběr z knihovny náhodně vybraného uživatele. Přihlášenému uživateli se zcela nahoře ve zmíněném vertikálním menu zobrazí stručné shrnutí dat o jeho virtuální knihovně (například počet knih a další).

V zápatí úvodní stránky najdeme informace o stránce, kontakty, shrnutí podmínek užívání stránky, nabídky spolupráce a údaje o připravovaných funkcích. Zcela vlevo jsou také ikony, které slouží jako odkaz pro přechod na uživatelské účty této stránky na vybraných sociálních sítích.

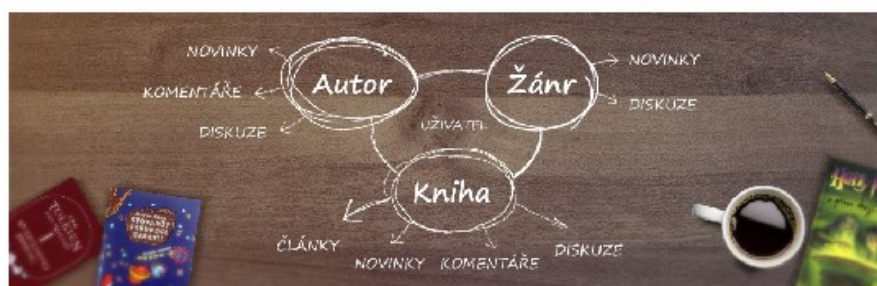
6.2.2 ČBDB – Československá bibliografická databáze

<http://www.cbdb.cz/>⁷⁴

Registrovaných uživatelů: 38 297

Počet knih v databázi: 132 569

⁷⁴ ČBDB - Československá bibliografická databáze [online].

Recenze knihy Pět

Beatrice Kasparyová to nemá po všech stránkách života zrovna lehké. Solčubská vyšetřovatelka vešně přitrouvená kofeinem čelí denně terorů ze strany manžela Adama, se kterým se nerozdělí zrovna pořádkově. Šel pro anónu rovněž přimhouřit oko nad její permanentní nedochvilností. A k tomu ještě chbí nechte pokoušej se svém kadoním kolegovi Florinovi. Ani její kariéra užijkové spravedlnosti nevykládá z českých liději. A k tomu má teď ještě na stole případ, který nebude jako žádný předešlý. Vrah si tucce totiž z policii evidentně hrá.

Obrázek č. 26 Ukázka úvodní obrazovky stránky ČBDB – Československá bibliografická databáze (<http://www.cbdb.cz/>)

Pro plné využití webu je třeba, aby se uživatel na stránku zaregistroval, případně může pro přihlášení využít svého účtu na Facebooku nebo Google+. Uživatelé mohou na stránce přidávat knihy do své virtuální knihovny, vytvářet si dárkový seznam, vstupovat do kontaktu s dalšími uživateli, diskutovat, hodnotit i komentovat jednotlivé tituly. Pokud není uživatel přihlášen, vidí v centrální části úvodní stránky tlačítko pro přihlášení, výběr z aktuálních příspěvků v různých sekcích a výběr knih v různých oddílech. Níže je možnost stáhnout mobilní aplikaci ČBDB Booxy. V zápatí stránky je možno kontaktovat správce, použít nápovědu, nastavit RSS, podívat se na statistiky stránky a také jsou zde uvedeni partneři webu.

Hlavní funkční lišta je současně záhlavím stránky, vpravo nahoře jsou umístěna tlačítka pro přihlášení a registraci a možnost přepínat mezi českou a slovenskou verzí stránky (Obrázek č. 26). V levé části funkční lišty se nachází pole pro jednoduché vyhledávání. Vedle je umístěno tlačítko pro přechod do formuláře pokročilého vyhledávání, v jehož rámci si uživatel nejprve zvolí, zda chce vyhledávat v knihách, autorech nebo uživateli. U knih lze vyhledávat podle českého názvu, ale i podle názvu originálního, dále je možno zadat kategorii, ve které má vyhledávání probíhat (například autobiografie, detektivní, leporelo či pro mládež), případně lze hledání zpřesnit zadáním přibližného procentuálního hodnocení. Výsledky jednoduchého vyhledávání jsou rozděleny do tří sekcí (knihy, autoři, uživatelé), přičemž jsou zobrazeny i položky jen s částečnou shodou. Z výsledku vyhledávání je možno přejít přímo na záznamy jednotlivých vyhledaných titulů. U záznamu titulu jsou uvedeny

základní bibliografické informace, průměrné procentuální hodnocení, možnost knihu hodnotit pomocí hvězdiček (každá z pěti hvězdiček představuje 20%), počet osob, kteří mají knihu ve virtuální knihovně. Uživatel má možnost přidat titul do své knihovny, dále jsou uvedeny kategorie, do kterých kniha spadá, krátká anotace, možnost přidat osobní poznámku či sledovat knihu, vložit komentář či příspěvek do diskuze, ale také možnost knihu koupit (uživatel je po této volbě přesměrován na stránky internetového knihkupectví bux.cz).

V pravé části horizontální funkční lišty jsou další tlačítka – „Články“, „Knihy“, „Spisovatelé“, „Uživatelé“, „Žebříčky“, „Fórum“, „Bazar knih“ a „Nakladatelství“. Po aktivaci tlačítka „Články“ se v centrální části stránky zobrazí poslední příspěvky, může jít o recenze knih, přehled knižních novinek nebo aktuality. Každý z příspěvků lze po zobrazení komentovat. Oddíl „Knihy“ obsahuje abecední přehled knih, na řádku každého titulu jsou uvedeny údaje o originálním názvu, autor a hodnocení, a každý záznam lze zobrazit i podrobně. V horní části stránky „Knihy“ je možno vybrat z rozbalovacího menu „Knižní série“ její název a příslušné se poté zobrazí níže. Po aktivaci tlačítka „Spisovatelé“ se uživateli zobrazí abecední seznam autorů s informacemi o umístění v oblíbených a hodnocení. Nad zobrazeným seznamem je situována lišta s tlačítky pro omezení seznamu (například nejoblíbenější spisovatelé nebo spisovatelé dle státu). Přes tlačítko „Uživatelé“ se zobrazí abecední seznam uživatelů stránky obsahující datum registrace, údaj o poslední aktivitě a celkovém počtu bobů, které lze získat za různé akce (například soutěže nebo komentáře).

Aktivací „Žebříčky“ si uživatel vyvolá stránku s možností zobrazení různých žebříčků – „Nejnovější knihy“, „Nejlépe hodnocené knihy“, „Nejhůře hodnocené knihy“, „Nejčtenější knihy“, „Nejoblíbenější knihy“ a „Dle kategorie“ (zde si uživatel z nabídky v rozbalovacím menu vybere kategorii, ze které chce zobrazit nejlépe hodnocené knihy – například horor nebo rostliny). „Fórum“ je rozděleno do několika oddílů a každý z nich obsahuje řadu diskutovaných témat, tyto jsou seříděny podle poslední aktivity. Přihlášený uživatel může buď přispívat do již otevřených témat, nebo založit téma nové. Po otevření určitého tématu může uživatel toto začít sledovat aktivací tlačítka „Sledovat nové příspěvky“. Oddíl „Bazar knih“ je rozdělen na sekce „nabízím“ a „hledám“, na zveřejněný inzerát může reagovat pouze přihlášený uživatel. Aktivací tlačítka „Nakladatelství“ si uživatel vyvolá seznam nakladatelství, a po zobrazení detailu získá informaci o vydaných titulech.

Po přihlášení uživatele se v pravé vertikální liště zobrazí menu uživatele obsahující tyto položky – „Stream“, „Moje knihy“, „Oblíbení autoři“, „Oblíbení uživatelé“, „Doporučené knihy“, „Poznámky“, „Dárkový seznam“, „Pošta“. Níže v pravé liště je odkaz na stažení mobilní aplikace ČBDB Booxy, tlačítko pro vstup do aktuální soutěže, sekce „Plugin pro web“, oddíl nápovědy, statistiky a sekce aktuálního hlasování. Úvodní stránka přihlášeného uživatele má zčásti jinou podobu, centrální část obsahuje nabídku několika recenzí, přehled posledních přidaných knih, přehled dnes nejnavštěvovanějších knih a nabídku aktuálních příspěvků v různých sekcích.

Po aktivaci „Stream“ se uživateli zobrazí příspěvky, komentáře knih nebo nakladatelství, které si přidal mezi sledované, nebo jsou mu nabídnuty na základě jeho aktivit na stránkách. Zobrazené lze dále filtrovat, případně na ně reagovat, komentovat je nebo hodnotit. Tlačítko „Moje knihy“ aktivuje rozbalovací menu, které obsahuje názvy přednastavených poliček, případně těch, které si uživatel sám založil (mezi přednastavené patří například „Oblíbené“, „Knihovna“ nebo „Právě čtu“). Obsah zvolené poličky se uživateli zobrazí v centrální části stránky, kde může s obsahem poličky dále pracovat. V dalších dvou sekcích „Oblíbení autoři“ a „Oblíbení uživatelé“ se uživateli zobrazí oblíbení autoři či uživatelé. V sekci „Doporučené knihy“ může uživatel v závislosti na svém předchozím hodnocení prohlížet různé doporučené tituly. Názvy následujících dvou tlačítek jsou výstižné, a zobrazí buď kompletní přehled uživatelových osobních poznámek, nebo aktuální dárkový seznam, se kterým zde může pracovat. Pod tlačítkem „Pošta“ se zobrazí stručné rozbalovací menu, kde jsou jen tři položky – „Nová zpráva“, „Přijaté zprávy“ a „Odeslané zprávy“. Nad tímto menu je umístěna ikona uživatele, přes kterou lze vstoupit na přehled uživatelského účtu.

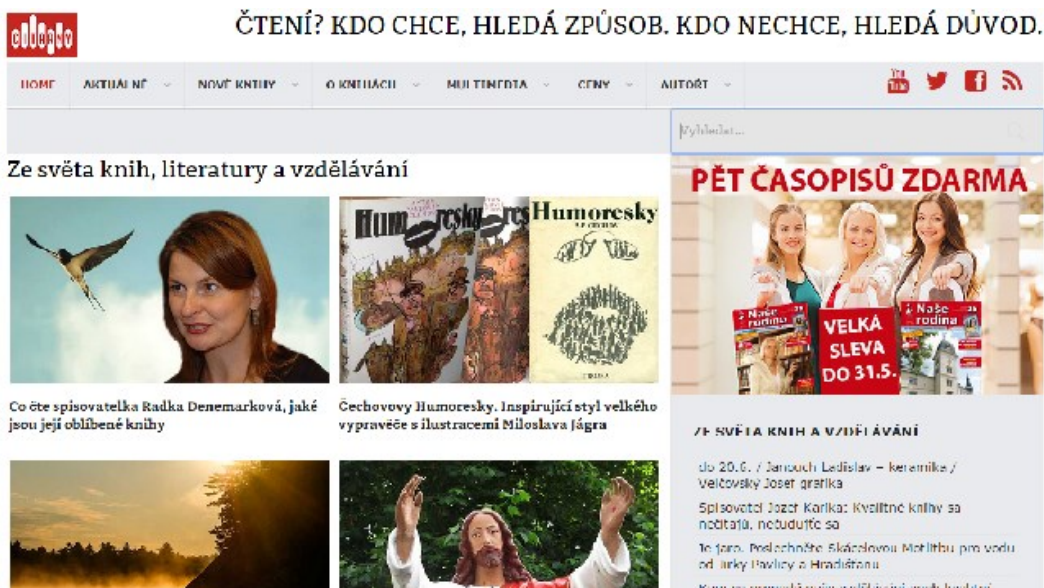
6.2.3 Čítárny – knihy

<http://citarny.cz/>⁷⁵

Registrovaných uživatelů: údaj není uveden

Počet knih v databázi: údaj není uveden

⁷⁵ Čítárny – knihy [online].

Obrázek č. 27 Ukázka úvodní obrazovky stránky Čítárny – knihy (<http://citarny.cz>)

Stránka byla zprovozněna v roce 2002 jako informační a vzdělávací portál o knihách. Na hlavní horizontální liště úvodní stránky, která zůstává neměnná i během pohybu po webu, se nachází několik tlačítek, která po aktivaci zpřístupní rozbalovací menu – „Home“, „Aktuálně“, „Nové knihy“, „O knihách“, „Multimedia“, „Cena“ a „Autoři“ (Obrázek č. 27). Vpravo na liště jsou ještě ikony pro přechod na vybrané sociální sítě a pro aktivaci RSS.

Přes tlačítko „Aktuálně“ lze vstoupit do tří sekcí, z jejichž názvů je zřejmý jejich obsah – „Aktuální informace“, „Výstavy, akce, veletrhy“, „Poslední komentáře“. Nabídka „Nové knihy“ obsahuje čtyři hlavní sekce, které se následně dělí ještě podle žánrů či témat knih – „Knihy děti“, „Knihy mládež“, „Knihy – dospělí“, „Poezie“. Po aktivaci kteréhokoli oddílu se v centrální části stránky zobrazí seznam aktuálních článků ke zvolenému tématu, jež lze kliknutím otevřít, a v pravé postranní liště je nabídka několika titulů. Jednotlivé články mohou uživatelé komentovat a články mají také přiděleny tagy. Po aktivaci tlačítka „O knihách“ se otevřou tři hlavní sekce obsahující několik dalších oddílů – „Autoři a knihy“, „Čtenářství“ a „Související“. V sekci „Autoři a knihy“ lze zobrazit například seznam posledních článků o různých autorech nebo ilustrátorech, případně rozhovory s nimi. „Čtenářství“ nabízí články o čtení a čtenářích, událostech ze světa knih nebo články o tom, jaké knihy by uživatelům doporučili různé osobnosti. Poslední oddíl „Související“ obsahuje spíše články vzdělávacího charakteru například na témata historie knihy, vzdělávání nebo muzea a projekty.

Tlačítko „Multimedia“ na hlavní horizontální liště nabízí seznamy článků na téma audioknih, internetu, e-knih nebo filmů. Následuje tlačítko „Ceny“, které je rozděleno téma cen českých a zahraničních. Poslední tlačítko „Autoři“ odkazuje na pět prohledavatelných databází spisovatelů a ilustrátorů českých i zahraničních a databázi překladatelů. Po aktivaci kterékoli z možností se zobrazí seznam příslušných osob, který lze prohledat pomocí jednoduchého vyhledávacího pole umístěného zcela nahoře v centrální části stránky.

Vpravo pod hlavní horizontální lištou je umístěno vyhledávací pole, a vyhledávat lze i přesnou frázi. Výsledek vyhledávání je možno řadit podle různých kritérií, například podle oblíbenosti, podle abecedy nebo lze vyhledávání omezit jen na články. V centrální části úvodní stránky se zobrazuje nabídka aktuálních článků, několika doporučených knih, recenzí a přehled posledních zpráv. V pravé vertikální liště uživatel najde sekce „Ze světa kniha vzdělávání“ a „Glosa: Krátce o světě kolem nás“, dále několik doporučení, výběr z informací o zajímavých osobnostech a níže je také přehled aktuálních výročí. Prostor dole na úvodní stránce je vyplněn třemi sekcemi s odkazy na jiné stránky – „Co se píše u sousedů“, „Knihy online, e-knihy“ a „Katalogy, knihy, čeština“. V zápatí stránky je kromě jiných i tlačítko pro přihlášení „Login“, ale stránky je možné plně využívat bez registrace, a dále jsou zde dostupné například informace o redakci, projektu či kontakt.

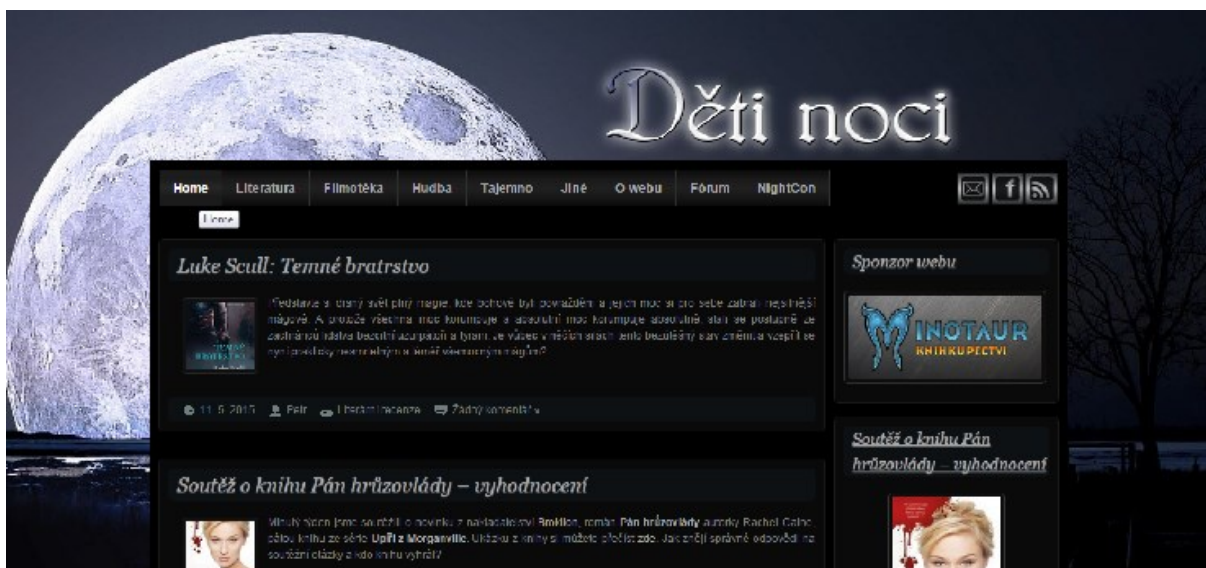
6.2.4 Děti noci

<http://deti-noci.cz/>⁷⁶

Registrovaných uživatelů: stránka funguje bez registrace

Počet knih v databázi: údaj není uveden

⁷⁶ *Děti noci* [online].

Obrázek č. 28 Ukázka úvodní obrazovky stránky Děti noci (<http://deti-noci.cz/>)

Stránky Děti noci fungující od roku 2006 jsou zaměřené na fanoušky nočních nadpřirozených bytostí zvláště upírů a vlkodlaků. Jedná se o tituly na pomezí sci-fi, fantasy a hororů. Na stránkách lze číst nejrůznější tematicky zaměřené články, diskutovat, účastnit se soutěží a také každoročního NightConu (součást Festivalu fantazie). Aktivita na stránkách nevyžaduje registraci a redakce je složena z 12 členů.

Na hlavní horizontální funkční liště najdeme tato tlačítka – „Home“, „Literatura“, „Filmotéka“, „Hudba“, „Tajemno“, „Jiné“, „O webu“, „Fórum“, „NightCon“, a ikonky pošty, Facebooku a RSS (Obrázek č. 28). Po aktivaci kterékoli z uvedených funkčních tlačítek zůstává hlavní lišta neměnná. Funkční tlačítko „Home“ je v podstatě odkazem na domovskou stránku, přičemž její centrální část tvoří nabídka posledních článků uveřejněných na webu. Článek lze zobrazit kliknutím na název, každý je zařazen do určité kategorie (například „Literární recenze“, „Soutěže“ nebo „Nové knihy“), a ke každému článku může uživatel vložit komentář. Po aktivaci tlačítka „Literatura“ se rozbalí roleta, ve které lze zvolit některou z předtříděných skupin článků – „Literární recenze“, „Nové knihy“, „Ukázky z knih“, „Spisovatelé“, „Literární aktuality“, „Studie“, „Komiksy“, „Povídky“ a „Zajímavosti“. Obdobnou nabídku nabízí i tlačítko „Filmotéka“, kde jsou samozřejmě články týkající se filmů – „Filmové recenze“, „Nové filmy“, „Seriály“, „Trailery“, „Filmové aktuality“, „Anime“, „Osobnosti“ a „Synopsisy“. Nabídková roleta se zobrazí také pod tlačítkem „Hudba“ a „Tajemno“, kde si mohou uživatelé vybrat z možností – „Mrazivá skutečnost“, „Mýty a pověsti“, „Historie“ a „Rumunsko“. Pod tlačítkem „Jiné“ se skrývají odkazy na „Akce“, „Soutěže“,

„Střípky“, „Tvorba čtenářů“ a „Oblíbené odkazy“. Aktivací tlačítka „O webu“ se zobrazí několik odkazů na informace o této stránce, redakci nebo aktuality.

Tlačítko „Fórum“ aktivuje přesun na fórum stránky, kde je pro vložení příspěvku vyžadována registrace respektive přihlášení uživatele. Fórum je rozděleno do několika tematických okruhů, které částečně kopíruje rozdělení hlavní stránky Děti noci, například informace o samotném fóru, sekci literatury nebo sekci filmotéky. Tyto sekce jsou dále děleny na několik hlavních témat, v rámci kterých mohou uživatelé komunikovat. V horní horizontální liště jsou v pravém rohu umístěna tlačítka přihlášení a registrace, vlevo pak tlačítka „FAQ“, „Hledat“, „Seznam uživatelů“ a „Uživatelské skupiny“. Do vyhledávacího formuláře je možno zadat klíčová slova, nebo autora, také lze použít booleovské operátory a znak „*“ nahrazující část řetězce při vyhledávání. Výsledky vyhledávání je možno ještě setřídit například podle času odeslání nebo výsledek ještě zpřesnit například zadáním kategorie do vyhledávacího formuláře.

Přes tlačítko „NightCon“ se uživateli zobrazí stránka s informacemi k této akci. V pravé vertikální liště jsou informace o sponzorovi webu, vyhodnocení aktuální soutěže, seznam nejnovějších komentářů, sekce „Novinka“, „Doporučujeme“ a „Akce“. Níže se nachází lišta jednoduchého vyhledávání a přístup do archivu stránky.

6.2.5 Knihy.cz

www.knihy.cz⁷⁷

Registrovaných uživatelů: 6 026

Počet knih v databázi: 48 736

⁷⁷ *Knihy.cz* [online].

Obrázek č. 29 Ukázka úvodní obrazovky stránky Knihy.cz (<http://www.knihy.cz/>)

Podle provozovatelů je tato stránka určena všem čtenářům, kterým zde umožňuje vytvoření osobního online čtenářského deníku, do nějž si vkládají zvolené knihy. Přečtené knihy mohou uživatelé také hodnotit a o své názory se podělit s ostatními. Veškeré údaje o knihách na knihy.cz pochází od samotných čtenářů, a každý registrovaný uživatel může na stránku vložit nový titul. Stejně tak lze hodnotit i autory, a tyto údaje jsou dostupné v příslušné sekci. Stránka také obsahuje sekci „čtenáři“, kde jsou uvedeni všichni zaregistrovaní uživatelé. Knihy.cz nabízí možnost najít nové zajímavé knihy, dozvědět se jak je hodnotí jejich čtenáři, případně najít další uživatele, kteří preferují podobný druh knih. Pro využívání veškerých možností stránky je třeba provést registraci, přičemž mezi povinné údaje patří pouze uživatelské jméno, heslo a funkční e-mailová adresa. Mezi nepovinné pak patří například adresa uživateleova webu, pohlaví nebo se může uživatel krátce představit.

Vlevo nahoře jsou pole pro vyplnění přihlašovacích údajů, pod nimi je jednoduché vyhledávací pole, u kterého lze zvolit, zda má vyhledávání probíhat v sekci kniha, autor nebo čtenář (Obrázek č. 29). Střední a největší část levého menu tvoří nabídka kategorií knih, například beletrie, historie, přírodní vědy nebo umění a mnoho dalších, samozřejmě je zde i kategorie „všechny“. Dolní část levého menu obsahuje sekci „informace“, kde je například „návod“, „kontakt“ či „statistiky“. Kontaktovat administrátory lze prostřednictvím uvedeného e-mailu nebo použitím formuláře.

Vpravo na hlavním horizontálním navigačním menu jsou 4 funkční záložky – „knihy“, „autoři“, „čtenáři“, „diskuze“. Pod tímto menu je vždy menu příslušné záložky,

na úvodní stránce lze vybírat z těchto možností: „nové“, „oblíbené“, „dobré/přepočít“, „kontroverzní“, „založené“, „nabídka“, „poptávka“. Teprve po výběru některé z možností se uživatel dostává do záložky „knihy“, přestože tato se po otevření stránky jeví jako aktivní. Po aktivaci některé možnosti z horizontálního menu zůstává levé boční menu totožné a mění se pouze centrální prostor stránky, kde se zobrazí výčet knih odpovídající volbě. Ve funkční záložce „knihy“ je možno kombinovat tyto možnosti s jednotlivými kategoriemi z levého menu, a tím výsledek omezit. Možnosti „nabídka“ a „poptávka“ jsou vlastně bazarem knih. U každé knihy jsou údaje o oblíbenosti odpovídající počtu čtenářů, počtu komentářů ke knize, grafický ukazatel celkového hodnocení, náhled obálky knihy, název a autor, celkové hodnocení knihy a hodnocení přihlášeného uživatele, kategorie, datum přidání knihy, zkrácená anotace a možnost vložení hodnocení či přidání knihy do seznamu uživatele. Ve funkční záložce „autoři“ jsou vždy uvedena díla zvoleného autora a tlačítko pro zobrazení podobných autorů. Po aktivaci záložky „diskuze“ lze na horizontální liště vybrat „témata“ nebo „vyhledávání“. Kliknutím na „témata“ se v centrální části stránky zobrazí 5 sekcí – „knihy“, „autoři“, „čtenáři“, „připomínky“ a „ostatní“, a v každé lze nastavit RSS. V jednotlivých sekcích lze zobrazit různé diskuze mezi uživateli ve formě jednotlivých příspěvků.

V centrální části úvodní stránky jsou pod sebou uvedeny nejaktuálnější informace z různých sekcí – „právě teď nejvíc lidí čte“, „nové hodnotící komentáře“, „nové diskuze ke knihám“, „nové příspěvky v diskuzním fóru“. Ve všech těchto částech lze po kliknutí na název knihy, jméno autora či čtenáře zobrazit podrobnější informace. V pravé části úvodní stránky je vertikálně zobrazena nabídka „štítky“ s odkazem na jejich kompletní výpis a nabídka nejhledanějších výrazů s možností zobrazit tyto údaje za poslední měsíc nebo celkově.

6.2.6 Knihovnice.cz

<http://www.knihovnice.cz/>⁷⁸

Registrovaných uživatelů: registrace není požadována

Počet knih v databázi: 1 072

⁷⁸ *Knihovnice.cz: Pokladnice plná knih* [online].

Obrázek č. 30 Ukázka úvodní obrazovky stránky Knihovnice.cz (<http://www.knihovnice.cz/>)

Stránky Knihovnice.cz fungují od roku 2004, a snahou je poskytnout uživatelům na jednom místě, co nejširší nabídku čtenářských recenzí, další informace a zprávy ze světa literatury. Uživatelé se na stránkách neregistrují, mohou knihy hodnotit a účastnit se diskuzí, ale pokud zde chtějí uveřejňovat recenze, je třeba kontaktovat administrátora. V centrální části úvodní stránky je přehled posledních přidávaných recenzí a článků, s odkazy na zobrazení dalších (Obrázek č. 30).

Hlavní menu stránky je umístěno v levé vertikální liště a obsahuje několik funkčních tlačítek – „úvodní stránka“, „knihy“, „doporučujeme“, „autoři“, „životopisy“, „recenze“, „těšte se“, „ukázky“, „soutěže“, „články a rozhovory“, „knižní novinky“, „knižní drby“, „dárkový servis“, „diskuze“, „antikvariát“, „klíček ke knihám“, „o nás“ a „nakladatelství“. Názvy tlačítek většinou přesně vystihují obsah sekce, na kterou odkazují. V sekci „knihy“ se uživatel v centrální části stránky zobrazí seznam recenzovaných knih seřazených abecedně podle názvu, ale lze přepnout také na řazení podle autorů. Po zobrazení podrobností k titulu zde uživatel najde základní bibliografické informace, krátkou anotaci, seznam dostupných recenzí a odkaz na diskuzi k danému titulu. V rámci recenzí je používáno hodnocení v rozmezí 0-100%, sami čtenáři titul známkují v rozmezí 1-5, přičemž jednička je nejlepším hodnocením a pětka nejhorším.

V sekci „doporučujeme“ je uživatelům nabídnuto několik zajímavých titulů. Aktivací tlačítka „autoři“ se uživatel zobrazí abecední seznam autorů, a každý záznam následně obsahuje informace o jeho dílech dostupných na této stránce. Sekce „recenze“

obsahuje seznam všech dostupných recenzí rozdělený do oddílů podle recenzenta. Přehled plánovaných recenzí si může uživatel zobrazit pomocí tlačítka „těšte se“. Tlačítko „knižní novinky“ uživateli zpřístupní sekci, která má jiný grafický design než hlavní stránka, a obsahuje nabídku nových knih včetně možnosti jejich nákupu. V sekci „diskuze“ se nachází seznam aktivních diskuzí, kam mohou uživatelé přispívat, a diskuzi týkající se přímo nabídky a poptávky knih lze vyvolat přes tlačítko „antikvariát“. Po aktivaci tlačítka „klíček ke knihám“ se uživatel může přihlásit k odběru elektronického magazínu obsahujícího novinky ze světa knih, nové recenze a zprávy, který mu bude zasílán měsíčně e-mailem, a také je zde možnost si stáhnout starší čísla ve formátu PDF.

V levé vertikální liště jsou přístupné odkazy na profily stránky na sociálních sítích, informace o možnosti inzerce, přehled žánrů knih a statistické informace. Oddíl žánry obsahuje řadu funkčních tlačítek, pomocí nichž si uživatel zobrazí seznam záznamů knih spadajících pod daný žánr (například detektivka, humor, romány pro ženy, kuchařky a další). V pravé postranní liště je pod sekci reklamy nabídka nejnovějších i starších recenzí, nejživějších diskuzí a odkazy na přátelené weby.

6.2.7 Knihovnicka.NET

www.knihovnicka.net⁷⁹

Registrovaných uživatelů: 5 702

Počet knih v databázi: 52 899

The screenshot shows the homepage of Knihovnicka.NET. At the top, there is a navigation menu with links: 'Antoři', 'Knihy', 'Recenze', 'Články', 'Čtenáři', and 'Antikvariát'. The main heading is 'Vítejte v Knihovničce!'. Below it, there is a paragraph of introductory text. Further down, there is a section titled 'Poslední komentáře knih' which contains a table with columns for 'Kniha', 'Nick', and 'Komentář'. The table shows a book 'Poslední tango s Carmen' by 'Ortiz' and 'Toliz' with a comment. To the right, there is a sidebar with a search bar, a 'Soutěže Diskuze' section, and a 'Knihovnicka w žánlech' section listing various book genres.

Obrázek č. 31 Ukázka úvodní obrazovky stránky Knihovnicka.NET (<http://www.knihovnicka.net/>)

⁷⁹ PUKOWIEC, Tomáš. *Knihovnicka.NET* [online].

Jedná se o databázi knih a autorů, která nabízí po registraci i další funkce. Registrovaní uživatelé mohou přidávat obsahy knih, recenze i články, a také si vytvářet vlastní knihovnu, zde nazývanou „knihotéka“. Ve střední části úvodní stránky je zobrazen přehled aktuálních komentářů ke knihám a poslední aktivity uživatelů (Obrázek č. 31). Na horní horizontální liště je umístěno šest záložek – „Autoři“, „Knihy“, „Recenze“, „Články“, „Čtenáři“, „Antikvariát“. V záložce „Autoři“ lze najít formace o vybraných autorech a seznam jejich děl, které jsou v databázi. Obsah jednotlivých děl, základní bibliografické údaje a také hodnocení a komentáře o jednotlivých titulech jsou v záložce „Knihy“. Po aktivaci určitého díla je v této záložce je také možno vložit knihu do své „knihotéky“. V následujících dvou záložkách „Recenze“ a „Články“ uživatel najde abecedně řazené recenze a články zařazené do 4 různých kategorií, veškeré zde obsažené příspěvky pocházejí od uživatelů stránky. Záložka „Čtenáři“ pochopitelně obsahuje seznam registrovaných uživatelů, který lze řadit podle různých hledisek. Poslední záložka „Antikvariát“ se nejeví být uživateli příliš využívaná.

V pravém vertikálním menu nahoře jsou dvě tlačítka – „Soutěže“ a „Diskuze“, přičemž druhé z nich je využíváno uživateli poměrně často. Níže lze použít jednoduché vyhledávací pole, přičemž pod zobrazeným výsledkem je možno také využít rozšířené vyhledávání. Zpočátku je třeba zvolit cílový okruh (autoři, knihy, recenze), podle této první volby se mění nabídka zpřesňujících polí ve vyhledávacím formuláři. Pod ním je umístěno uživatelské menu, kde je možné přihlášení či registrace, následuje informace o pěti nejsledovanějších autorech. Dále je zde pole „Žánr knihy“, kde lze vybírat pojmy z nabídky, avšak nejde jen o obvyklé žánry, ale jsou zde i témata (archeologie, mystika, sport a hry, aj.) a typ knih (encyklopedie, sborník, aj.). Dále se na pravém vertikálním menu nachází sekce pomoci, „Kniha návštěv“, „Fórum“, „Kontakt“ a několik zajímavých číselných údajů o této stránce.

V poslední době se zdá aktivní převážně hodnocení knih, případně jejich komentování, většinu dalších nadstavbových funkcí uživatelé v posledních letech příliš nevyužívají.

6.2.8 Legie - databáze knih Fantasy a Sci-Fi

www.legie.info⁸⁰

Registrovaných uživatelů: 8 813

Počet knih v databázi: 15 199

Obrázek č. 32 Ukázka úvodní obrazovky stránky Legie – databáze knih Fantasy a Sci-Fi (<http://legie.info/>)

Jak je zřejmé již z názvu stránky, zaměřuje se tato na fantasy a sci-fi literaturu. Zařazení sem mohou být ti autoři, kterým byla na území České republiky nebo Slovenska vydaná alespoň jedna kniha či povídka spadající do těchto žánrů. Stránkami je možno listovat i bez registrace, ale po ní lze využít různých nastavbových funkcí. Registrovaní uživatelé mohou hodnotit tituly i série, označit si jednotlivé knihy, a tím si vytvářet osobní virtuální knihovnu, také si mohou vytvářet seznamy knih plánovaných k přečtení nebo zakoupení. Dále je možné přidávat komentáře či diskutovat nad jednotlivými tituly a autory. Doplnovat další vydání knih nebo přikládat jejich obálky mohou jen registrovaní uživatelé, a tito také mohou upravovat tagy u jednotlivých titulů.

V horní liště je umístěno pole pro jednoduché vyhledávání, ale po vložení dotazu je zpřístupněna nová stránka obsahující výsledek vyhledávání (Obrázek č. 32). Vyhledané záznamy jsou rozděleny na knihy, autory, série a povídky, současně je na této stránce možno otevřít formulář pro podrobné vyhledávání. Ve formuláři lze vyhledávat například podle nakladatele, ISBN, roku vydání, národnosti autora nebo slov

⁸⁰ LEGIE - databáze knih Fantasy a Sci-Fi [online].

vyskytujících se v komentářích či diskuzích. V pravém horním rohu jsou umístěna pole pro přihlášení.

Nad centrální částí stránky je horizontální menu, které obsahuje tyto záložky – „autor“, „kniha“, „povídka“, „serie“, „svět“, „antikvariát“ a „ocenění“. Všechny položky v jednotlivých záložkách umožňují zobrazení podrobného záznamu. U knih a povídek je vždy zaznamenán počet a průměrné hodnocení, u sérií potom ještě počet knih v sérii. V záložce „svět“ jsou uvedeny některé známé fantasy a sci-fi světy, které obsahují link na jejich stručný popis a výčet příslušných titulů. V aktivně používané sekci „antikvariát“ mohou registrovaní uživatelé nabízet a poptávat knihy. Poslední záložka horizontálního menu je „ocenění“ a obsahuje vyčerpávající seznam cen vztahující se k tématice webové stránky. V centrální části stránky jsou stručné informace, sekce „Právě vyšlo“ a níže výběr aktivních diskuzí, komentářů a dnes nejnavštěvovanějších stránek.

Přes tlačítko „diskuze“ v pravém vertikálním menu lze vstoupit na stránku s příspěvky uživatelů. Dále jsou v menu tlačítka „komentáře“, „o serveru“, „návod a pravidla“, „FAQ“, „statistika“, „podpora“, „novinky“, „seznamy“, „podrobné vyhledávání“, „problém? stížnost?“ a „RSS zdroje“. Každý záznam titulu obsahuje tyto informace - zařazení do série, kategorie a případné další tagy, údaje o vydání, seznam ocenění, průměrné hodnocení, odkazy komentáře, diskuze a recenze.

6.2.9 Renčina červená knihovna

<http://www.cervenaknihovna.com/>⁸¹

Registrovaných uživatelů: údaj není uveden

Počet knih v databázi: údaj není uveden

⁸¹ *Renčina červená knihovna* [online].

Obrázek č. 33 Ukázka úvodní obrazovky stránky Renčina červená knihovna (<http://www.cervenaknihovna.com/>)

Tato stránka je zaměřena na romantickou literaturu a obsahuje především informace, hodnocení a recenze týkající zmíněného žánru, některé části mají spíše formu blogu. K orientaci na stránce slouží především levá vertikální funkční lišta. Zcela nahoře jsou situována pole pro registraci a přihlášení, ale registrace na webu není nutná a bez registrace lze přidávat i komentáře (Obrázek č. 33). Níže je umístěn oddíl „Menu“, který sdružuje následující tlačítka – „eShop Renčiny červené knihovny“, „Podpořte RČK“, „Renčin Bazar“, „Návštěvní kniha“, „Napište mi“. Aktivací prvního tlačítka se uživatel přeměrován na stránku „eshop RČK“, která má odlišnou grafickou úpravu a funguje na jiném URL, není tedy přímou součástí původního webu. Knihy na eshopu jsou děleny primárně podle žánrů a dalších kategorií (například paranormální romance, zfilmované knihy a další). V oddílu „Renčin Bazar“ mohou uživatelé skrze připravený formulář vkládat své nabídky nebo poptávky, a přímo na funkci bazaru je možno nastavit RSS. Jak již název napovídá tlačítko „Návštěvní Kniha“ zpřístupní stránku určenou pro vložení příspěvků týkajících se tohoto webu, sekce „Napište mi“ umožňuje kontaktovat přímo hlavní autorku. Níže v liště je umístěno pole jednoduchého vyhledávání, přičemž prohledávání probíhá fulltextově v názvech příspěvků i v jejich celém textu. Výsledky vyhledávání nelze následně nijak třídit. Pod polem pro vyhledávání je náhled dvou knih, na které je na stránkách zpracovaná recenze, avšak náhledy nefungují jako proklik.

Posledním rozsáhlým oddílem ve vertikální funkční liště je velmi obsáhlá sekce „Rubriky“, která obsahuje poměrně nesourodé položky. Aktivací tlačítka „Autorky(ři) knížek“ uživatel zpřístupní rozbalovací menu, kde může vybírat z abecedně řazených autorů. Detaily jednotlivých autorů obsahují všechny recenze na jejich knihy zveřejněné na této stránce. Následuje řada položek, která obsahuje různé kategorie romantických knih specifické pro tento web, jedná se buď o dobové zařazení příběhu (například „Doba rytířů“ nebo „Regentská Anglie“), nebo lokaci, kam je příběh situován (například „Australské kolonie“ nebo „České země“), případně jiné kategorie (například „Upíři a další havěť“ nebo „Česky ještě nevyšlo“). Dále jsou v sekci „Rubriky“ další položky, jako „Z jiného soudku“, „Anketa“, „Jak na tyhle stránky?“ či „Napiš Rence“. Zajímavou položkou v dolní části vertikální funkční lišty jsou „Ediční plány“, po jehož aktivaci si uživatel zobrazí přehledy plánovaných vydání knih s romantickou tematikou v České republice. Sekce „Novinky“ obsahuje čtrnáctidenní přehledy aktuálně vydaných titulů. Dalším oddílem je „Archiv“, a zde je možno vyhledat starší příspěvky podle měsíce jejich zveřejnění na webu. Dvě poslední položky na liště se týkají hodnocení knih. „Vy dáváte hvězdy“ obsahuje náhodně vybraná hodnocení titulů podle uživatelů. Tlačítko „My dáváme hvězdy“ zpřístupní níže prostor, kde lze vybírat hodnocení recenzentů mezi plovoucími tagy (například „dvě a kousek“, „skoro PĚT“ nebo „tři a tři čtvrtě“).

Centrální část úvodní stránky obsahuje jednotlivé příspěvky a recenze řazené chronologicky od nejnovějších. Jednotlivé recenze obsahují stručné bibliografické údaje o titulu, anotaci, hodnocení pomocí hvězdiček, slovní recenzi, sekci pro hodnocení knihy čtenáři a sekci pro vložení komentáře, u některých je také umístěno tlačítko pro vstup do eshopu, a v případě, že se jedná o část knižní série, tak i seznam jednotlivých dílů série. V dolní části stránky je situováno rozsáhlé menu s několika sekcemi – „Nejnovější příspěvky“, „Poslední komentáře“, „Nejčastěji hodnocené“, „Takový ty věci kolem“, „Odkazy“, „Píší pro vás“ a rozbalovací menu „Knihy v sérii“.

6.3 Shrnutí funkcí vybraných internetových stránek a sociálních sítí pro čtenáře

V této podkapitole jsou shrnuty vybrané funkce a některé další specifikace internetových stránek a sociálních sítí pro čtenáře, které byly popsány v předešlých kapitolách práce. Tyto byly zvoleny s ohledem na jejich důležitost na tomto typu

stránek, a to jak z pohledu uživatelů, tak provozovatelů. Data v některých položkách jsou logicky závislá na primární koncepci dané stránky.

	Umožněn kontakt mezi uživateli	Umožněn kontakt s autory	Virtuální knihovny uživatelů
Goodreads	Ano	Ano	Ano (neomezené)
All About Romance	Ano (přes fórum)	Spíše ne	Ne
aNobii	Ano	Ne	Ano (neomezené)
Bookish	Ne	Ne	Ne
BookLikes	Ano	Ano	Ano (neomezené)
Crime Fiction Lover	Ne	Ne	Ne
Leafmarks	Ano	Ano	Ano (neomezené)
LibraryThing	Ano	Ano	Ano (zdarma jen omezená)
Shelfari	Ano	Ano	Ano (neomezené)
The Reading Room	Ano	Ano	Ano (neomezené)
DatabázeKnih.cz	Ano	Ne	Ano (neomezené)
Baila.net	Ano	Ne	Ano (neomezené)
ČBDB – Československá bibliografická databáze	Ano	Ne	Ano (neomezené)
Čítárny – knihy	Ne	Ne	Ne
Děti noci	Ano (přes fórum)	Ne	Ne
Knihi.cz	Ano	Ne	Ano (neomezené)
Knihovnice.cz	Ano (přes diskuze)	Ne	Ne
Knihovnicka.NET	Ano	Ne	Ano (neomezené)
Legie – databáze knih Fantasy a Sci- Fi	Ano	Ne	Ano (neomezené)

Renčina červená knihovna	Ano (přes komentáře)	Ne	Ne
---------------------------------	----------------------	----	----

Tabulka č. 1 Shrnutí základních funkcí vybraných internetových stránek a sociálních sítí pro čtenáře

Z údajů ve výše uvedené tabulce (*Tabulka č. 1*) je zřejmé, že v naprosté většině zpracovaných stránek je umožněn kontakt mezi jednotlivými uživateli, ale u některých je tato možnost omezena jen na jednu sekci. Naopak většina stránek neumožňuje kontakt směrem k autorům. Tuto funkci nalezneme jen u některých zahraničních stránek, přičemž důvodem může být také zájem ze strany autorů, pro něž je tento způsob dialogu výhodný zejména u stránek s velkou uživatelskou základnou. Abychom určitou stránku mohli označit za sociální síť pro čtenáře, musí tato umožňovat kontakt mezi uživateli, tedy určité sociální interakce, a tyto stránky zpravidla zahrnují i funkci umožňující vytváření uživatelských virtuálních knihoven. Většina zvolených stránek dovoluje vytvářet neomezené virtuální knihovny, což podporuje aktivní využívání dané stránky ze strany uživatele.

	Možnosti vyhledávání	Žánrové dělení	Rozmezí a typ hodnocení
Goodreads	Jen jednoduché	Ano (široké)	1-5 hvězdiček (jen celé)
All About Romance	Jednoduché i rozšířené	Ano (jen v rámci zaměření stránky)	A, B, C, D, F (možno přidávat i znaménka +/-)
aNobii	Jednoduché i rozšířené	Ne	1-5 hvězdiček (jen celé)
Bookish	Jen jednoduché	Ano (širší)	Nelze (jen komentáře ke článkům)
BookLikes	Jen jednoduché	Ano	1-5 hvězdiček (i půlky)
Crime Fiction Lover	Jen jednoduché	Spíše ne	Nelze (jen komentáře k příspěvkům)

Leafmarks	Jen jednoduché	Ne (částečně nahrazeno názvy políček)	1-5 hvězdiček (i půlky)
LibraryThing	Jen jednoduché (filtrování výsledků)	Ano (jsou jedním z druhů tagů)	1-5 hvězdiček (jen celé)
Shelfari	Jednoduché i rozšířené	Ano (široké)	1-5 hvězdiček (jen celé)
The Reading Room	Jen jednoduché (přidané filtry)	Ano (vícestupňové)	1-5 hvězdiček (i půlky)
DatabázeKnih.cz	Jednoduché i rozšířené	Ano	0-5 hvězdiček (jen celé)
Baila.net	Jen jednoduché (rozšířené v přípravě)	Ano (zahrnuto do kategorií)	1-5 hvězdiček (jen celé)
ČBDB – Československá bibliografická databáze	Jednoduché i rozšířené (velmi sofistikované)	Ano (široce pojaté)	1-5 hvězdiček (každá zastupuje 20%)
Čítárny – knihy	Jen jednoduché	Ano	Pouze slovní recenze
Děti noci	Jen jednoduché (rozšířené jen fórum)	Spíše ne	Nelze (jen komentáře ke článkům)
Knihy.cz	Jen jednoduché	Ano (zahrnuto do kategorií)	Procenta z 100%
Knihovnice.cz	Není implementováno	Ano	Klasické známkování 1-5
Knihovnicka.NET	Jednoduché i rozšířené	Ano (široce pojaté)	1-5 hvězdiček (jen celé)
Legie – databáze knih Fantasy a Sci-Fi	Jednoduché i rozšířené	Ano (jen v rámci zaměření stránky)	Procenta z 100%

Renčina červená knihovna	Jen jednoduché	Ano (jen v rámci zaměření stránky)	1-5 hvězdiček (jen celé; recenzenti až čtvrtiny)
---------------------------------	----------------	------------------------------------	--

Tabulka č. 2 Shrnutí funkce vyhledávání a hodnocení vybraných internetových stránek a sociálních sítí pro čtenáře

Naprostá většina stránek nabízí uživatelům alespoň možnost jednoduchého vyhledávání (*Tabulka č. 2*), často je doplněno také možností řazení výsledků vyhledávání, a v některých případech i rozšířeným vyhledáváním. U většiny zvolených stránek nějaké žánrové dělení nalezneme, ale jeho hloubka a pojetí se u jednotlivých stránek značně liší. Výrazné rozdíly jsou i ve způsobu implementace tohoto dělení, někdy je zcela samostatné, jindy je zahrnuto mezi tagy nebo mezi kategorie. Většina stránek používá pro hodnocení na internetu již typické hvězdičky, přičemž některé umožňují i jejich půlení. Průměrná hodnocení jsou však v některých případech nakonec uváděna v přepočtu na procenta včetně desetinných míst.

7. Výzkumná část

7.1 Zvolené metody výzkumu a popis vzorku respondentů

Ve výzkumné části této diplomové práce je použita metoda smíšeného výzkumu. Kvantitativní výzkum je zastoupen ve formě dotazníkového šetření realizovaného prostřednictvím zpřístupnění dotazníku na stránkách Google Forms⁸² (*text dotazníku viz Příloha 1*). Dotazník byl přístupný od 28. dubna 2015 do 31. května 2015, obsahoval 23 otázek. Dvě z otázek byly nepovinné (otázka na mateřský jazyk a otázka na přibližný věk respondenta), zobrazení některých otázek předpokládalo určité varianty odpovědí v předchozí otázce a u 5 otázek bylo možno označit či doplnit několik variant odpovědí.

Respondenti byli osloveni zprávou rozeslanou vnitřní poštou na stránkách Goodreads, jejíž součástí byla krátká žádost v češtině nebo v angličtině, s prosbou o vyplnění zmíněného dotazníku (*text žádosti viz Příloha 2*). Respondenti byli zároveň požádáni o případné předání žádosti o vyplnění dotazníku či odkazu na něj dalším uživatelům Goodreads.

Zadavatel dotazníku primárně využil pro rozeslání žádosti svůj osobní seznam přátel na stránkách Goodreads. Uvedený přístup byl zvolen s ohledem na množství spamu, kterému jsou uživatelé internetu v současné době vystaveni, a proto často reagují pouze na zprávy od uživatelů ze svého adresáře.

Odezvy oslovených respondentů byly překvapivě kladné, většina z nich potvrzovala vyplnění dotazníku odpovědí. Celkem bylo odesláno 356 žádostí o vyplnění dotazníku. Dotazník k 1. červnu 2015 zodpovědělo celkem 289 respondentů. Tento počet respondentů překročil původní cíl získat alespoň 100-120 odpovědí.

Kvalitativní část výzkumu je zastoupena ve formě šesti strukturovaných rozhovorů s uživateli stránky Goodreads (*text s doslovným přepisem rozhovorů viz Příloha 3*). S respondenty bylo jednáno s několikaměsíčním předstihem, přičemž za optimální počet byl určen počet čtyř rozhovorů, ale ve výsledku se podařilo sjednat rozhovorů šest.

Aby byla dodržena podmínka anonymity, kterou oslovení podmínili svou účast, nejsou uváděna skutečná jména ani jiné identifikační údaje, a je použito přezdívky. Otázky připravené pro hloubkové rozhovory rozšiřují a prohlubují vybrané okruhy otázek použité již v dotazníku. Rozhovory byly vedeny s respondenty osobně, ale nebyl pořizován zvukový záznam, odpovědi na otázky byly zaznamenány do textového

⁸² Google Forms. *Google* [online].

souboru v počítači. Každý z respondentů si tento soubor po skončení rozhovoru přečetl a ústně podobu záznamu autorizoval. Při každém ze strukturovaných rozhovorů byl použit totožný soubor otázek, a tyto byly koncipovány tak, aby jejich zadání nenavádělo respondenty k určité odpovědi a byla jim poskytnuta dostatečná svoboda vyjádřit svůj názor. Odpovědi nebyly následně kráceny ani nebyly měněny použité výrazy z obecné češtiny.

Jak již bylo zmíněno výše, do výzkumu byli zapojeni pouze respondenti využívající stránky Goodreads, protože z tohoto předpokladu vycházela i formulace otázek jak v dotazníku, tak při strukturovaných rozhovorech. Naprostá většina uživatelů tohoto typu stránek neuvádí obvykle ani ve svém profilu demografické ukazatele typu věk, bydliště, případně ani pohlaví. Z tohoto důvodu nebylo možné docílit zcela vyváženého vzorku respondentů. U tohoto typu specializovaných sociálních sítí či webových stránek lze navíc předpokládat, že zastoupení určitých demografických skupin nebude odpovídat zastoupení těchto skupin v běžné populaci.

Z výše zmíněných důvodů byl jako alternativní selekční kritérium zvolen mateřský jazyk respondentů, přičemž naprostá většina respondentů tento dobrovolný údaj uvedla. Snahou při oslovování potencionálních respondentů samozřejmě bylo, aby jazykové zastoupení bylo různorodé, ale zastoupení respondentů, jejichž mateřským jazykem je čeština nebo slovenština, bylo podle předpokladu větší než by pravděpodobně odpovídalo jejich procentuálnímu zastoupení na stránce Goodreads. Tento výsledek ovšem nepovažujeme za negativum, protože jsou tak výsledky výzkumu adekvátněji aplikovatelné na realitu České republiky.

7.2 Cíle výzkumu a hypotézy

Cílem výzkumu je zjistit preference uživatelů knižní sociální sítě Goodreads, která je nejvyužívanější sítí tohoto druhu především s ohledem na počet registrovaných uživatelů. Primárně byl dotazník zaměřen na identifikaci funkcí a služeb stránky, jež čtenáři využívají, případně v jakém rozsahu je využívají. Dalším účelem anonymního dotazníkového šetření bylo určit, zda uživatelé případně registrují nějaké nedostatky, anebo zda některé funkce či služby zcela postrádají. Cílem bylo také identifikovat nejčastěji a nejvýrazněji využívané služby a funkce, které by bylo možné považovat za klíčové pro tento typ stránek. Otázky v dotazníku byly koncipovány se zřetelem na zjištění, zda jsou určité preference a tendence společné většině uživatelů, nebo se tyto

výrazněji rozchází, a je tedy možno vyzorovat několik skupin odpovídajících například různým typům uživatelů. Na základě získaných dat se poté pokusíme charakterizovat podobu ideální knižní sociální sítě podle preferencí uživatelů čtenářů.

Výzkumné hypotézy:

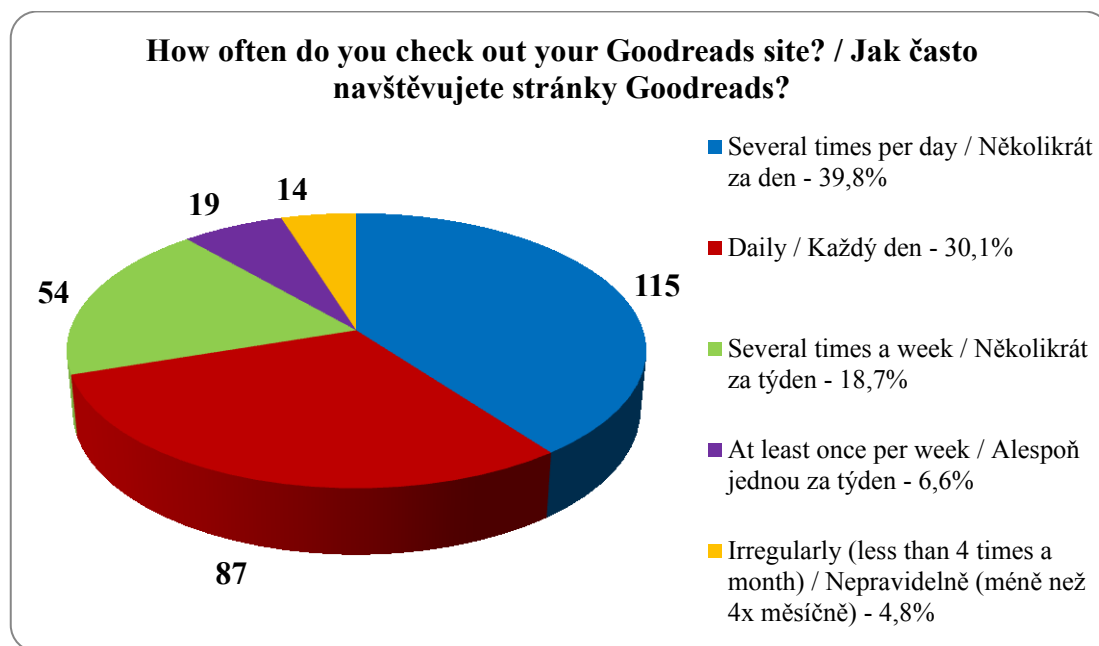
- Stránku Goodreads využívají převážně uživatelé ve věku do 30-35 let.
- Většina uživatelů využívá pouze stránky Goodreads, další obdobně zaměřené stránky a sociální sítě nevyužívá.
- Uživatelé obvykle svůj účet na Goodreads kontrolují minimálně jednou denně.
- Většina uživatelů hodnotí knihy, které přečetli, a to primárně pomocí hvězdiček neboli „star rating“.
- Velká část uživatelů si na stránkách udržuje seznam knih k přečtení či ke koupi.
- Většina uživatelů stránek Goodreads komunikuje mezi sebou, popřípadě s autory (například prostřednictvím diskuzí ve skupinách, vnitřní pošty nebo pomocí komentářů), ale méně než polovina z nich tak činí často.
- Významná část uživatelů by ocenila částečnou úpravu funkce vyhledávání, zejména zahrnutí funkce automatické opravy překlepů, případně také rozšířené vyhledávání.
- Jednou z funkcí, kterou zná a využívá velká většina uživatelů je roční „reading challenge“.
- Možnosti knižních doporučení a identifikace dalších knih k přečtení je pro značnou část uživatelů důležitou funkcí stránky Goodreads.

7.3 Dotazníkové šetření mezi uživateli Goodreads

V následující části práce jsou odpovědi respondentů z dotazníkového šetření zpracovány pro lepší přehlednost většinou do podoby výsečových grafů, případně tabulek. Otázky byly rozděleny do podkapitol podle jejich tématické příbuznosti, nejsou tedy uvedeny ve stejném pořadí, jak byly řazeny v samotném dotazníku. U povinných otázek (nepovinné byly otázky týkající se věkové kategorie a mateřského jazyka respondenta) je celkový počet odpovědí 289, a tato hodnota je rovna 100%. Tam kde je použit pruhový graf, mohli respondenti jako odpověď zvolit i více možností, a proto součet odpovědí neodpovídá celkovému počtu respondentů, avšak procentuální vyjádření zde udává, kolik procent z celkového počtu respondentů si danou možnost

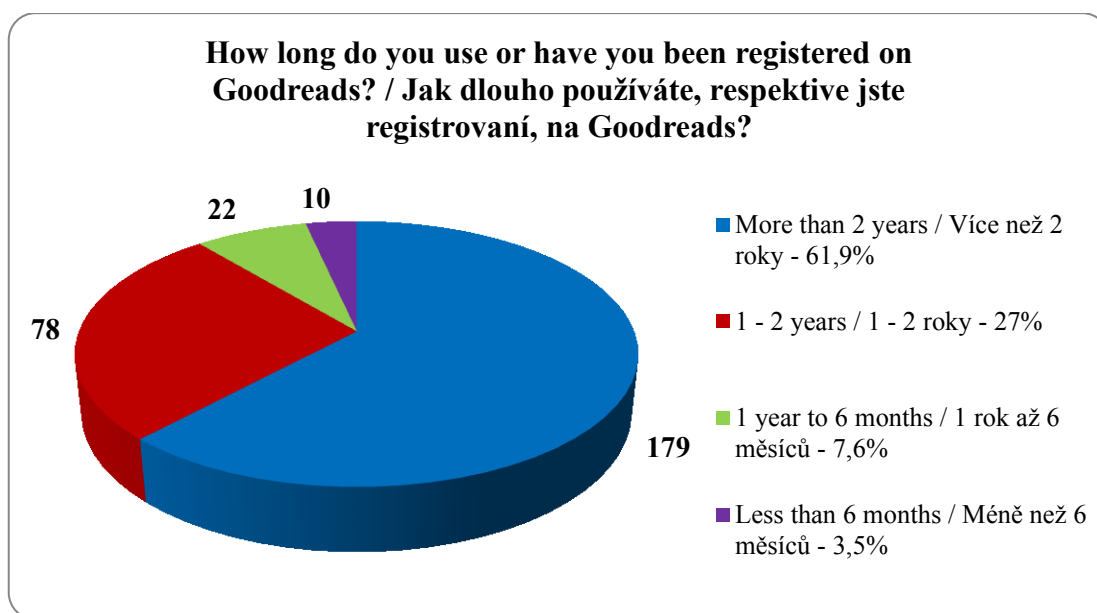
zvolilo. U několika otázek v dotazníku bylo jejich zobrazení podmíněno určitou odpovědí nebo odpověďmi na předchozí otázku. V těchto případech je tedy 100% rovno jinému počtu respondentů (u těchto otázek bude na danou skutečnost upozorněno). Všechny procentuální údaje v tabulkách byly zaokrouhleny na jedno desetinné místo.

7.3.1 Délka používání stránky a četnost návštěv na ní

Graf č. 1 Jak často navštěvujete stránky Goodreads?

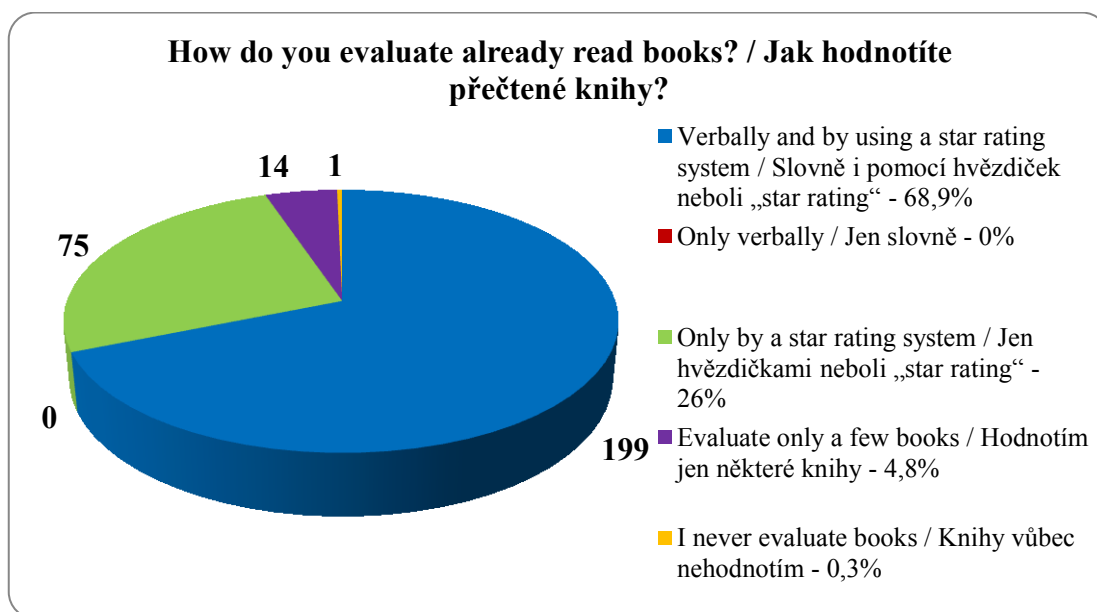
Počet respondentů, kteří uvedli, že navštěvují stránku Goodreads jedenkrát nebo vícekrát denně je téměř 70% z celkového počtu odpovídajících (Graf č. 1). Z tohoto výsledku můžeme vyvozovat, že tito uživatelé mají potřebu využívat alespoň některé funkce stránky pravidelně, s její funkčností a podobou jsou zřejmě spokojeni a pravděpodobně někteří z nich přistupují na stránku i z mobilní aplikace. Při pohledu na tyto respondenty jako čtenáře bychom také mohli konstatovat, že pravděpodobně čtou pravidelně a své postřehy z četby zřejmě zaznamenávají na Goodreads, případně často sledují aktuální příspěvky na stránce. Přibližně 25% respondentů uvedlo, že stránky navštěvují nejméně jedenkrát týdně. Tyto údaje potvrzují domněnku, že Goodreads je mezi čtenáři využívajícími některou z dostupných knižních internetových stránek a sociálních sítí opravdu fenoménem. Zbývajících necelých 5% respondentů navštěvuje stránku méně než 4x měsíčně.

Graf č. 2 Jak dlouho používáte, respektive jste registrovaní, na Goodreads?

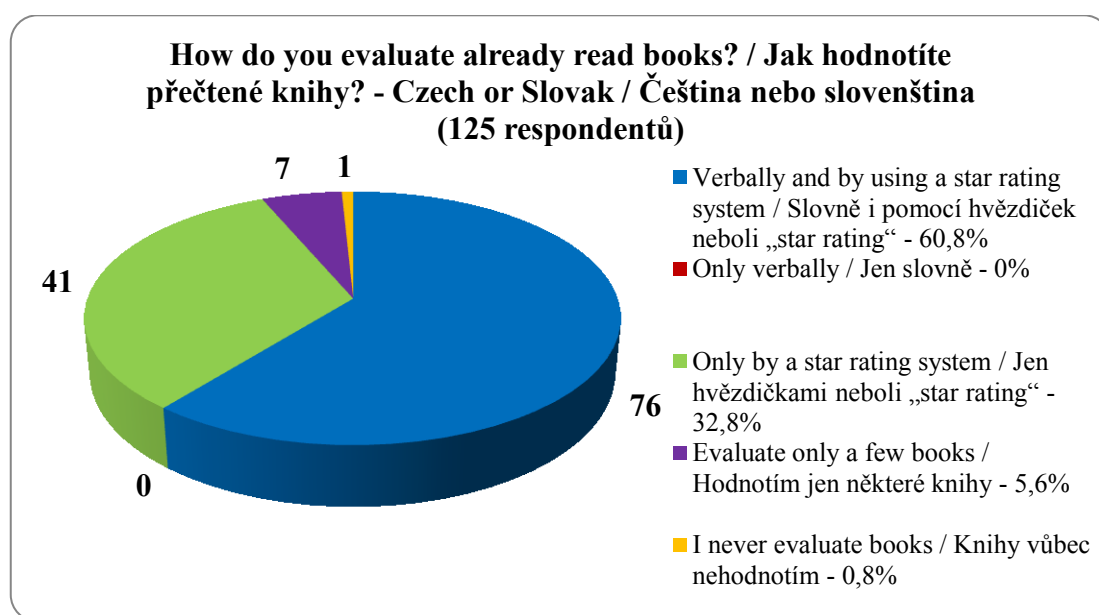
Uživatelé jsou s Goodreads pravděpodobně spokojeni, což potvrzuje fakt, že téměř 62% z celkového počtu respondentů používá Goodreads více než 2 roky a 27% nejméně 1 rok (*Graf č. 2*). V souvislosti s údaji z předchozího grafu o četnosti návštěv na stránce můžeme vyvodit, že uživatelé zůstávají stránce věrní a dlouhodobě využívají jejich služeb. Zbytek odpovídajících (přibližně 11%) využívá stránku méně než 1 rok.

7.3.2 Hodnocení přečtených knih

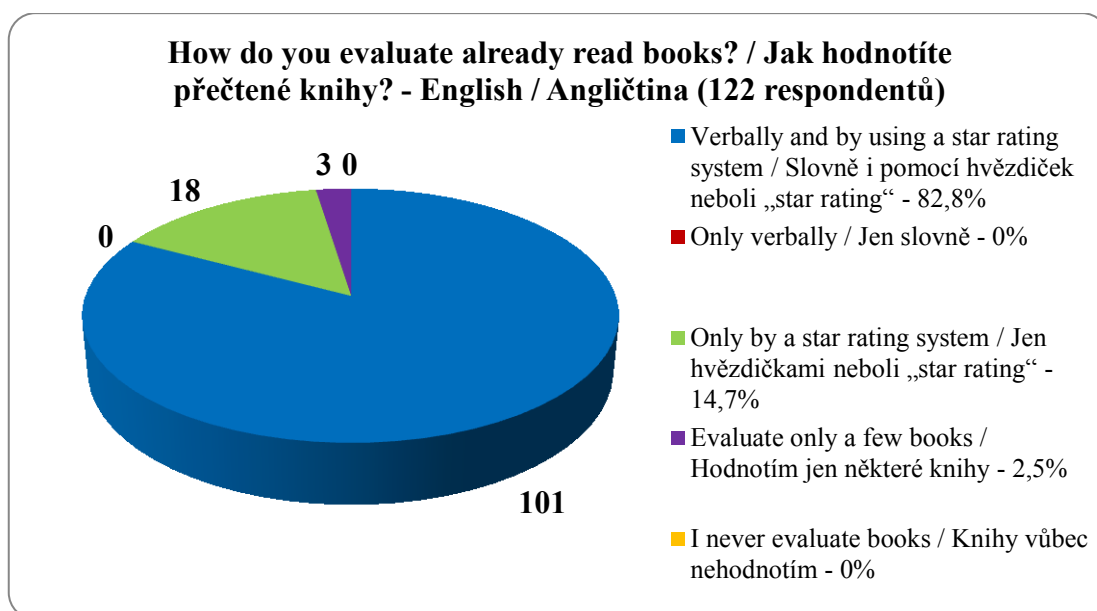

Graf č. 3 Jak hodnotíte přečtené knihy?

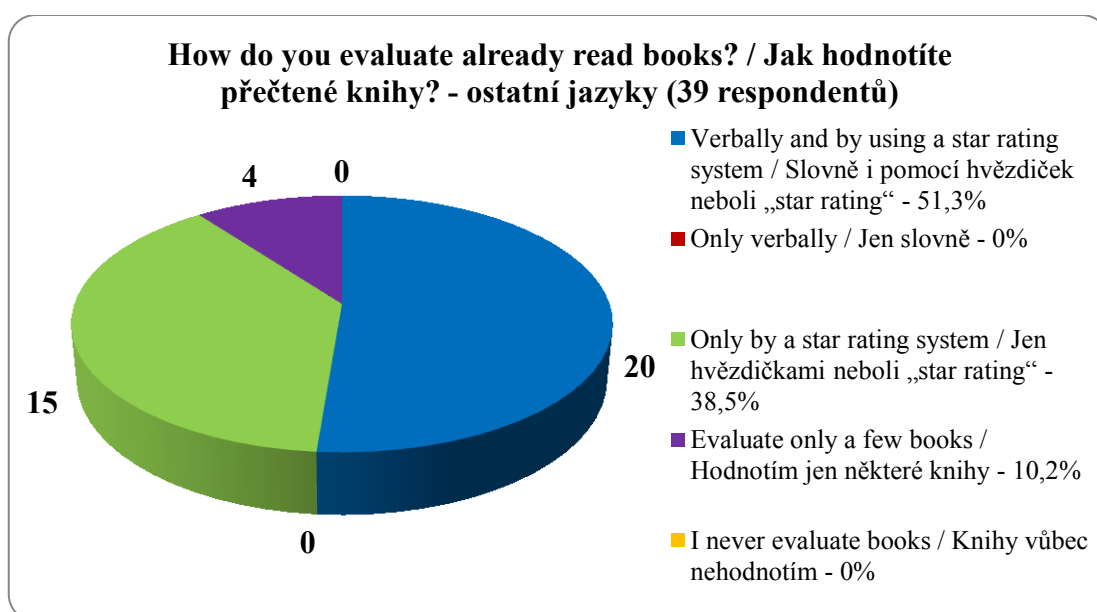
Z grafu výše (*Graf č. 3*) je zřejmé, že hodnocení je na Goodreads hojně využíváno, z celkového počtu odpovídajících vůbec knihy nehodnotí jen 1 dotazovaný. Alespoň některé knihy hodnotí téměř 5% dotazovaných uživatelů, kombinované hodnocení (tedy slovní i hvězdičky) používá téměř 69% respondentů a pouze hodnocení pomocí hvězdiček 26% respondentů. Ze zjištěných údajů můžeme hodnocení titulů považovat za jednu z nejvíce využívaných funkcí stránky. Lze také oprávněně předpokládat, že jednotlivé tituly budou hodnoceny dostatečným počtem uživatelů, aby tato hodnocení (u každého je zřetelně zobrazeno průměrné hodnocení titulu) poskytovala dalším uživatelům a návštěvníkům stránky relevantní informace.

Graf č. 4 Jak hodnotíte přečtené knihy? - Czech or Slovak / Čeština nebo slovenština

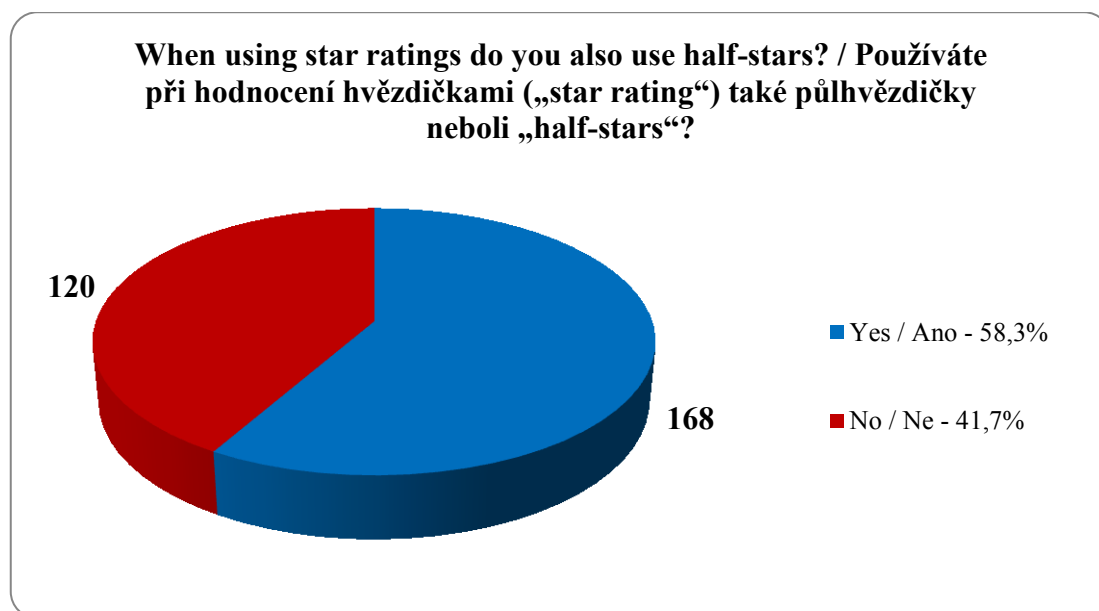
Graf č. 5 Jak hodnotíte přečtené knihy? - English / Angličtina

Graf č. 6 Jak hodnotíte přečtené knihy? - ostatní jazyky

Tři výše uvedené grafy (*Graf č. 4; Graf č. 5; Graf č. 6*) byly zpracovány, protože odpovědi na otázku ohledně způsobu hodnocení knih vykazovaly zajímavé výsledky v souvislosti s údaji o mateřském jazyce respondentů. Z těchto je patrné, že slovní hodnocení používají ve větší míře respondenti, kteří jako svůj mateřský jazyk uvedli angličtinu (82,8%). Oproti tomu dotazovaní uživatelé s jiným mateřským jazykem volí při hodnocení častěji jen hvězdičky (z respondentů hovořících česky nebo slovensky uvedlo hodnocení slovně i hvězdičkami 60,8% respondentů, a u ostatních jazyků šlo o

51,3% respondentů), ovšem v obou případech více než polovina respondentů používá i slovní hodnocení. Můžeme předpokládat, že někteří z těchto respondentů zveřejňují slovní hodnocení ve svém mateřském jazyce, avšak část pravděpodobně používá angličtinu, která je na Goodreads primárním jazykem.

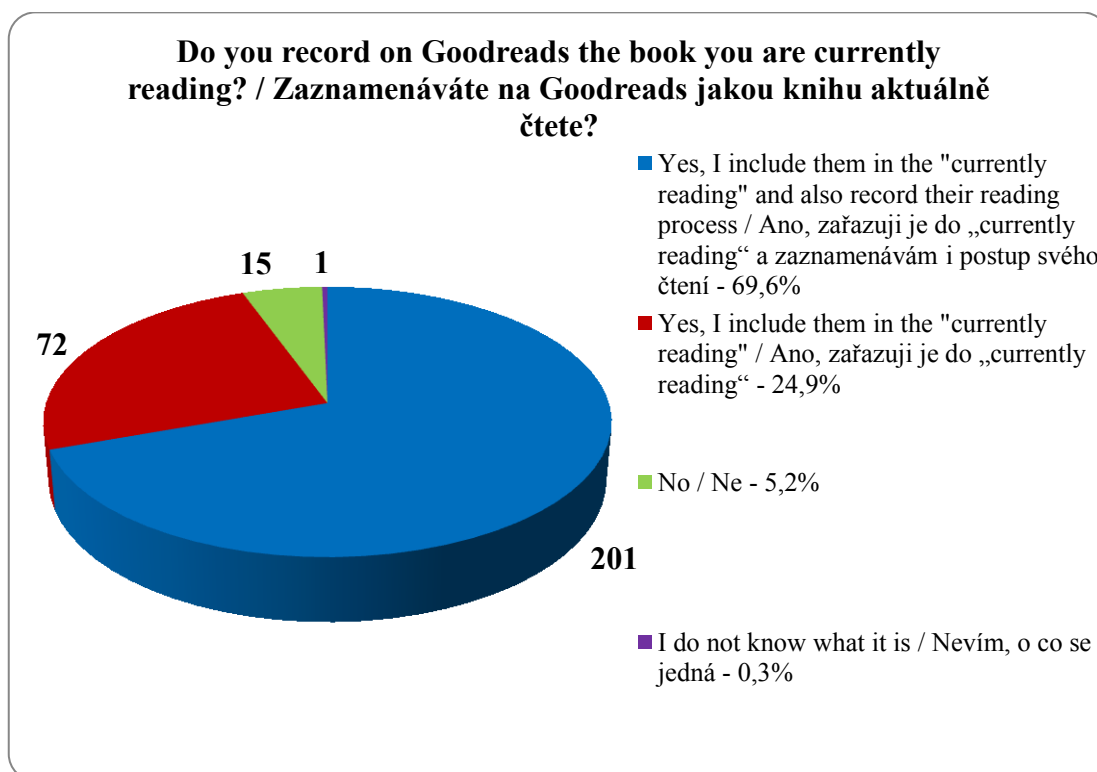

Graf č. 7 Používáte při hodnocení hvězdičkami („star rating“) také půlhvězdičky neboli „half-stars“?

Na tuto otázku odpovídali jen ti, kteří v předchozí otázce odpověděli, že používají i hodnocení hvězdičkami neboli „star rating“. Používání „půlhvězdiček“ neboli „half-stars“ při svém hodnocení potvrdilo 58,3% respondentů, naopak 41,7% respondentů používá pouze celé hvězdičky (Graf č. 7). „Půlhvězdičky“ nejsou na Goodreads do „star rating“ implementovány, pokud chce uživatel tuto hodnotu použít, musí prozatím zvolit v samotném grafickém zobrazení celé hodnoty a údaj včetně „půlhvězdiček“ dopsat do textové poznámky. Ze zjištěných údajů vyplývá, že by výrazná část uživatelů uvítala implementaci této možnosti na stránku.

Z hodnocení titulů na stránkách Goodreads mohou mít prospěch samozřejmě uživatelé, pro které je toto primárně určeno, ale využívat tyto údaje může být přínosem také pro knihovny, samotné autory i nakladatele. Hodnocení uživatelů mohou také iniciovat interakce s dalšími uživateli či autory, ať již v komentářích nebo diskuzích.

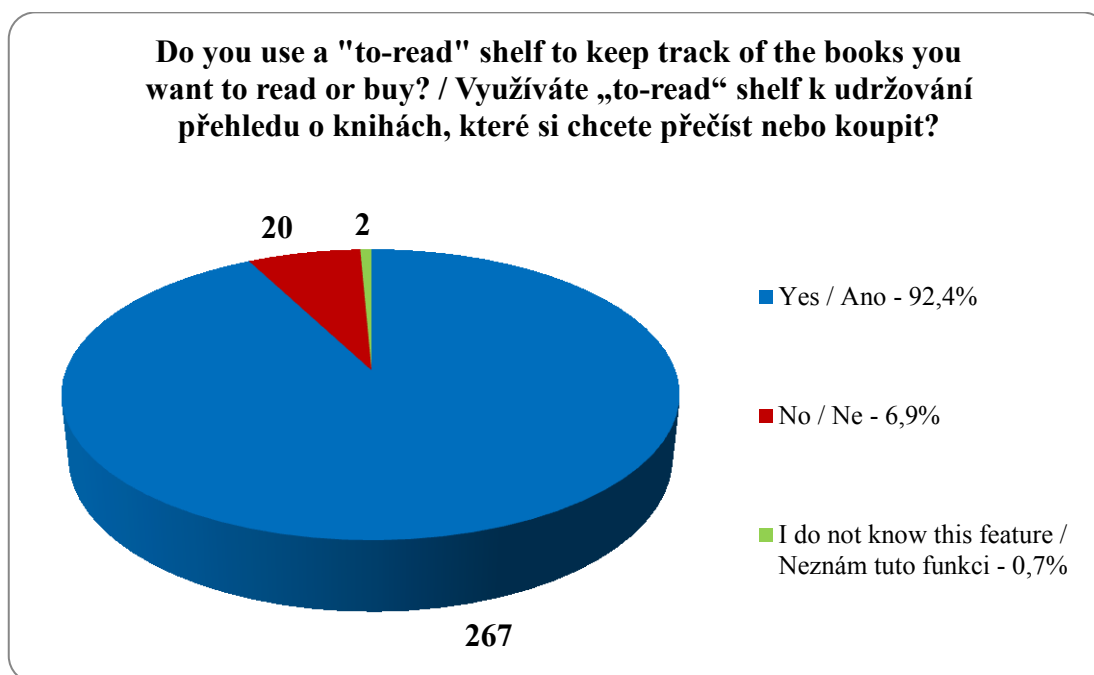
7.3.3 Záznamy aktuální četby

Graf č. 8 Zaznamenáváte na Goodreads jakou knihu aktuálně čtete?

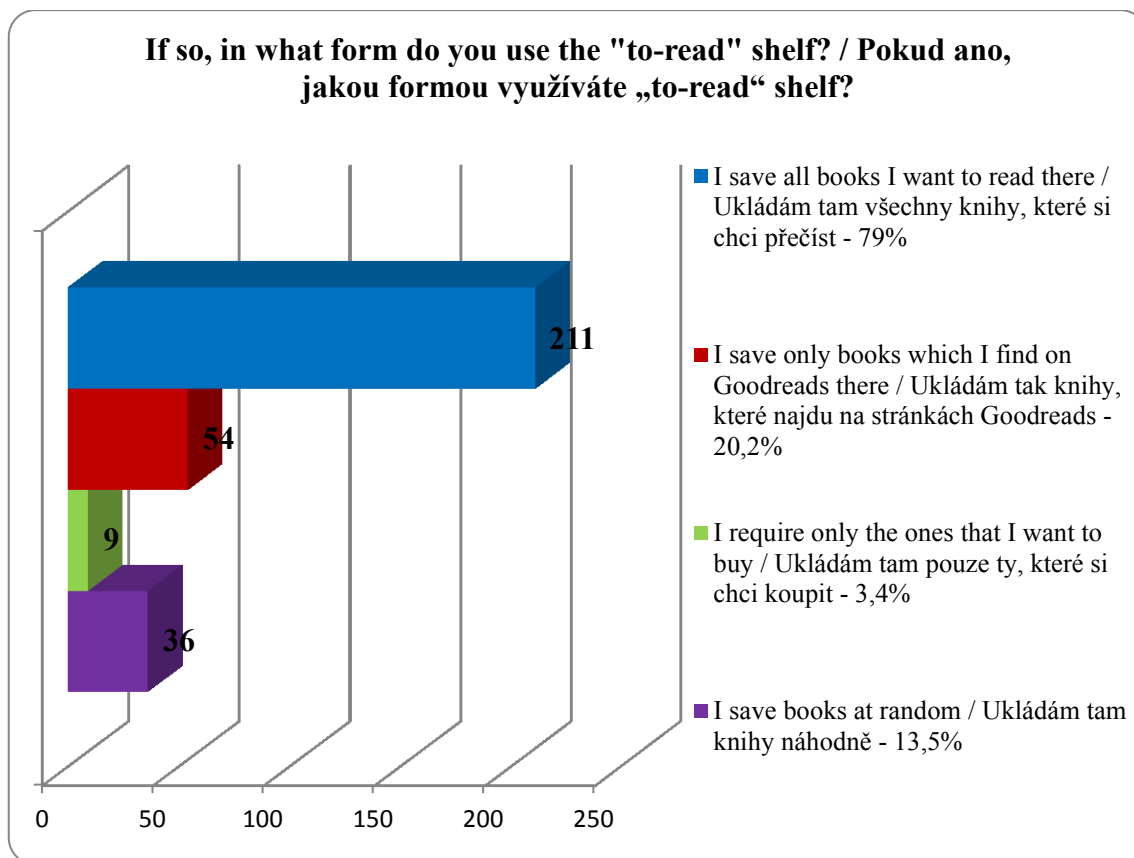
Na Goodread si zaznamenává aktuálně čtenou knihu přes 94% respondentů, přes 69% jich dokonce aktualizuje záznam podle postupu četby (*Graf č. 8*). Tyto informace vůbec nezaznamenává jen 15 dotazovaných, a jeden tuto funkci nezná. Jak už bylo uvedeno v komentáři ke Grafu č. 1, téměř 70% respondentů navštěvuje stránku denně, a z údajů zde bychom mohli dovést, že kromě jiného zde aktualizují údaje o své četbě. Pro část uživatelů se Goodreads kromě jiného stalo interaktivním deníkem všeho ohledně četby, knih, autorů a někdy i dalších aktivit.

7.3.4 Vytváření seznamu titulů k přečtení

Graf č. 9 Využíváte „to-read“ shelf k udržování přehledu o knihách, které si chcete přečíst nebo koupit?

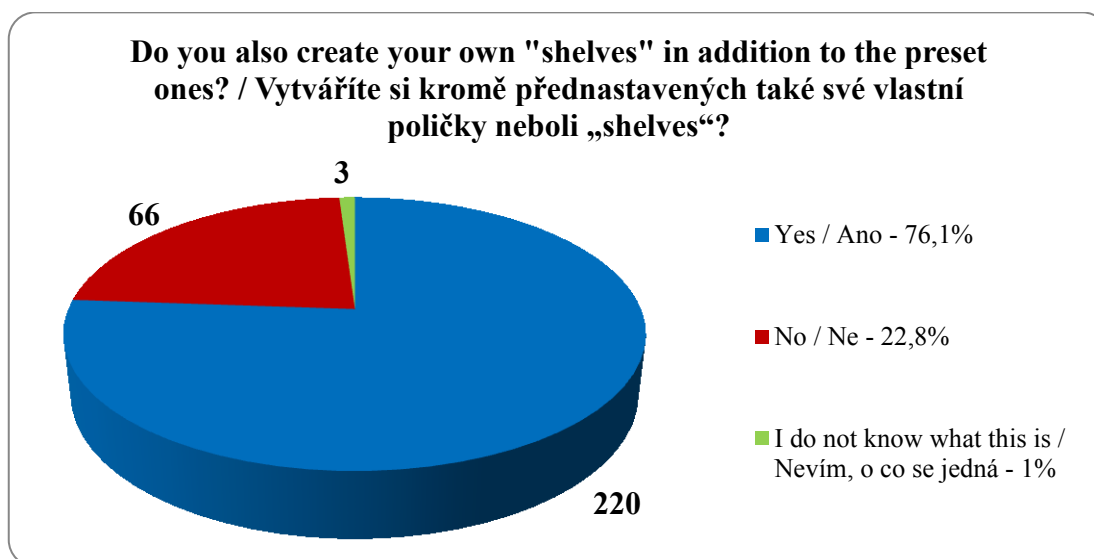
Naprostá většina respondentů 92,4% uvedla, že si tituly k přečtení či koupi ukládá na „to-read“ shelf, tedy policičku k tomuto účelu určenou (Graf č. 9). Pouze 20 respondentů uvedlo, že tuto policičku nepoužívá, a dva tuto funkci neznají. Z těchto dat lze vyvodit, že podobně postupuje i většina uživatelů Goodreads, tedy že svou budoucí četbu plánují. Vzhledem k tomu, že všichni přihlášení uživatelé mohou vidět obsah kterékoli „to-read“ shelf, lze se z obsahu policiček jiných uživatelů inspirovat pro vlastní četbu. Záznam každého titulu také obsahuje údaj, kolik uživatelů si jej na svou policičku přidalo, tyto informace mohou být zajímavé pro knihovny i nakladatelské domy, které z nich mohou vycházet například při výběru titulů pro překlad a následné uvedení národní trh.

Graf č. 10 Pokud ano, jakou formou využíváte „to-read“ shelf?

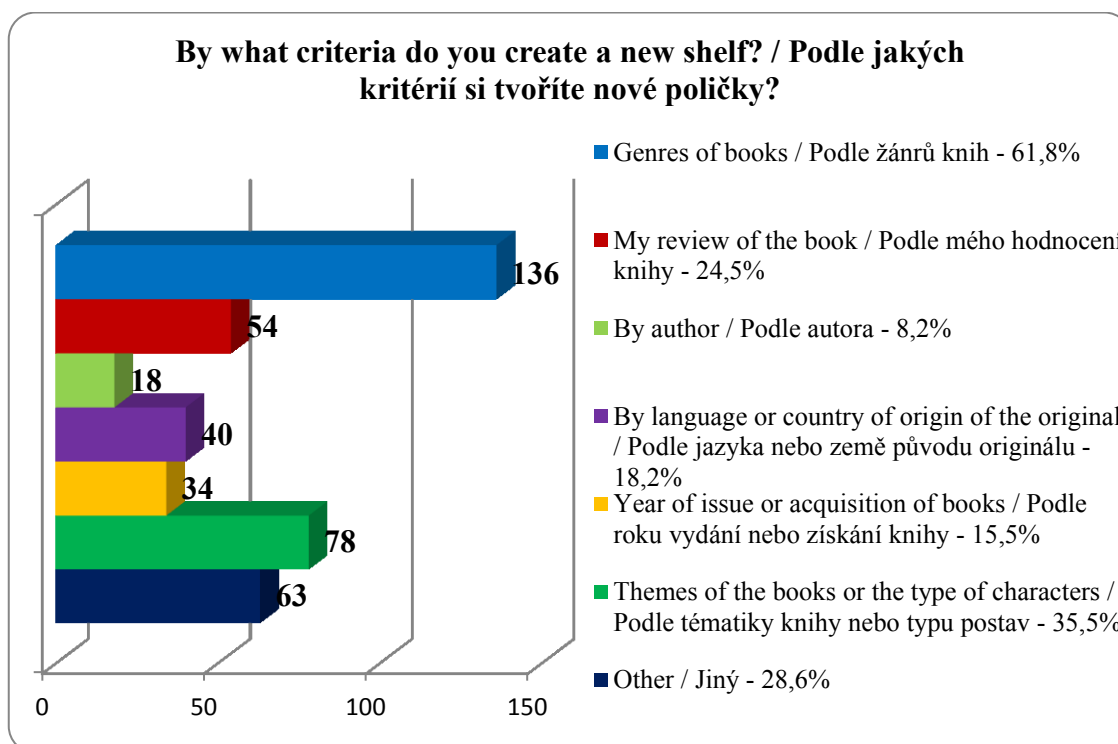
Na tuto otázku odpovídali jen ti, co v předchozí otázce odpověděli kladně, tedy ano. Na „to-read“ shelf si ukládá všechny knihy, které plánují přečíst, 211 respondentů z 267 (Graf č. 10). Pouze 54 respondentů se omezuje na knihy, které najdu na stránce Goodreads, a jen 9 respondentů si na policičky ukládá pouze knihy, které uvažuje koupit. Náhodně si knihy přidává 36 dotázaných uživatelů. Z výsledků zobrazených v grafu, můžeme dovodit, že virtuální knihovna je pro většinu dotázaných důležitou funkcí i s ohledem na budoucí četbu, a navíc si všechna tato data shromažďují primárně na jednom místě, v tomto případě na Goodreads.

7.3.5 Individuální členěné knihovny uživatele

Graf č. 11 Vytváříte si kromě přednastavených také své vlastní poličky neboli „shelves“?

Většina uživatelů, konkrétně 76,1%, si jak je zřejmé, tituly ve své virtuální knihovně třídí ještě podle vlastních preferencí (Graf č. 11). Pouze přednastavené poličky používá téměř 23% dotázaných, a 3 respondenti odpověděli, že o této možnosti nevědí. Lze tedy předpokládat, že i většina uživatelů Goodreads využívá možnosti organizovat si poličky ve své virtuální knihovně individuálně.

Graf č. 12 Podle jakých kritérií si tvoříte nové poličky?

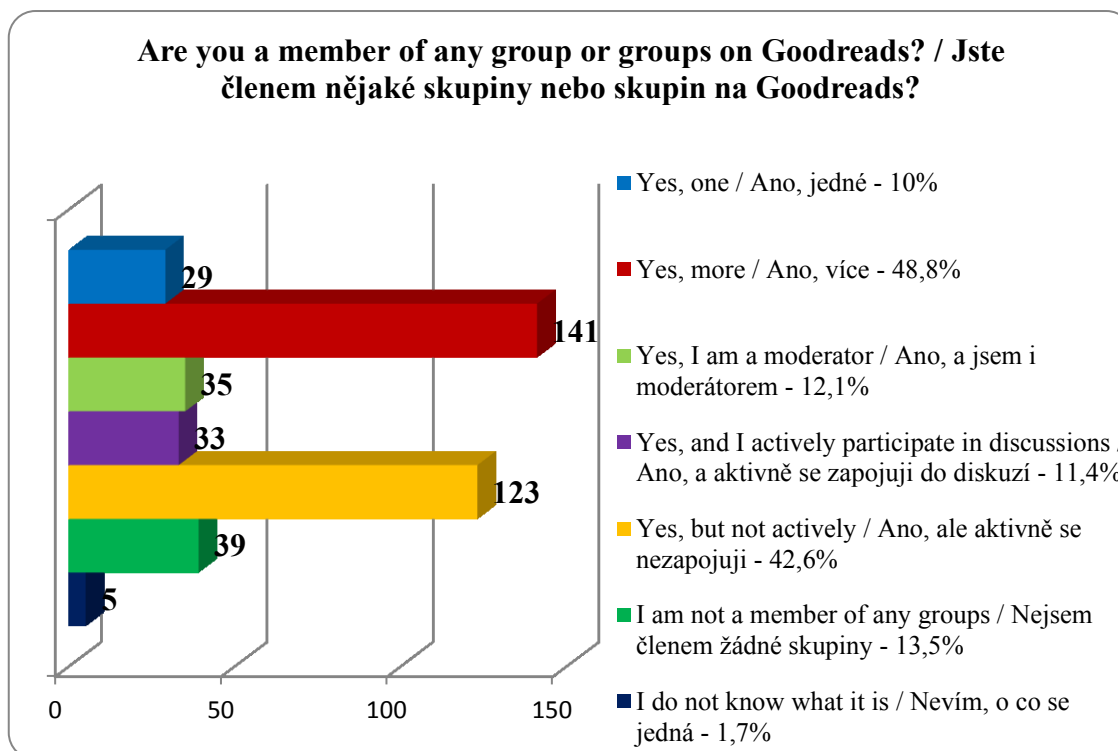
Zde odpovídali jen ti, kteří v předchozí otázce odpověděli kladně, tedy ano. Celkem 136 dotázaných uživatelů (z 220, kteří odpovědi na předchozí otázku kladně) používá třídění podle žánrů (*Graf č. 12*). Mezi často využívaná patří ještě třídění podle tematiky knihy (78 respondentů) či podle uživateleova vlastního hodnocení knihy (54 respondentů), další možnosti třídění uvedené v dotazníku využívá menší počet respondentů. Více než čtvrtina respondentů (přesně 63) využila možnosti zvolit variantu „jiný“ a doplnit vlastní odpověď, která mohla obsahovat i několik dalších možností. V níže uvedené tabulce (*Tabulka č. 3*) ve výčet několika dalších kategorií, podle nichž si dotázaní uživatelé vytváří vlastní políčky, přičemž nejčastěji uváděným kritériem je v podstatě vlastnictví knihy (20 respondentů). Velmi specifické třídění je například podle barvy knihy, roku přečtení nebo fyzického typu knihy, což dále potvrzuje, že uživatelé preferují možnost individualizované organizace své virtuální knihovny.

Další kritéria, podle kterých si respondenti tvoří nové políčky (v dotazníku odpověď „Other / Jiný“)	Počet respondentů
Vlastním/nevlastním/recenzní výtisk/koupit	20
Pozitivní/negativní hodnocení po přečtení	8
Rok přečtení	8
Fyzický typ knihy - pevná vazba/měkká vazba/e-kniha	7
Název soutěže neboli „challenge“	7
Oblíbené/číst znovu neboli „re-reading“	7
Série	5
Stav čtení/kdy plánuji číst	5
Jazyk, ve kterém byla kniha čtena	4
Určitý motiv v knize (například vražda, upíři, a další)	4
Datum vydání	3
Autor	2
Barva knihy	1

Kdo mi ji doporučil	1
Počet stran	1

Tabulka č. 3 Další kritéria, podle kterých si respondenti tvoří nové poličky

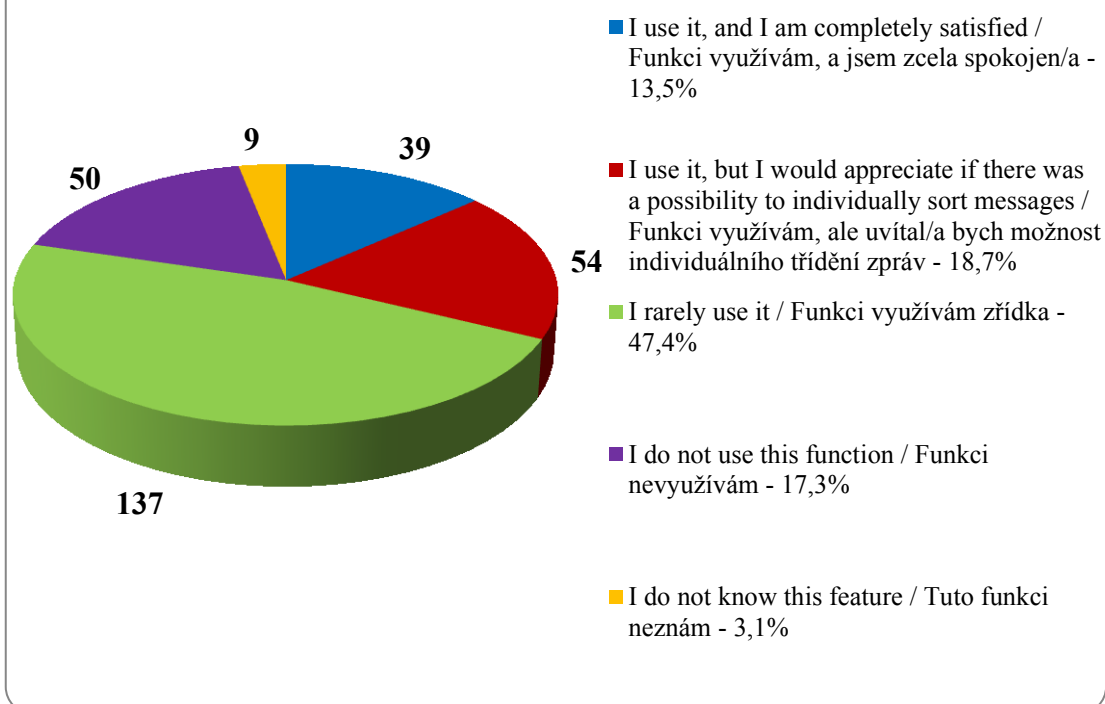
7.3.6 Zájmové skupiny a interakce uživatelů

Graf č. 13 Jste členem nějaké skupiny nebo skupin na Goodreads?

Z grafu výše je zřejmé, že více než polovina respondentů (170 respondentů) je členem jedné nebo více skupin na Goodreads (*Graf č. 13*), nicméně část z nich pravděpodobně současně označila, že ve skupinách nejsou aktivní (123 respondentů). Toto koresponduje s poměrným rozdělením uživatelů sociálních sítí na jednotlivé typy, kdy počet skutečně aktivních uživatelů je mnohem nižší než počet těch, kteří přispívají průměrně, podprůměrně či vůbec. V souladu s tímto, je zdánlivě nízký počet respondentů moderátorů (35 respondentů) a počet respondentů aktivních v diskuzích (33 respondentů). Dále z grafu vyplývá, že 39 respondentů není členem žádné skupiny, a 5 dotázaných uživatelů nezná tuto funkci. Samozřejmě je možné, že uživatel je aktivní v jedné skupině a několika dalších ne, nebo naopak.

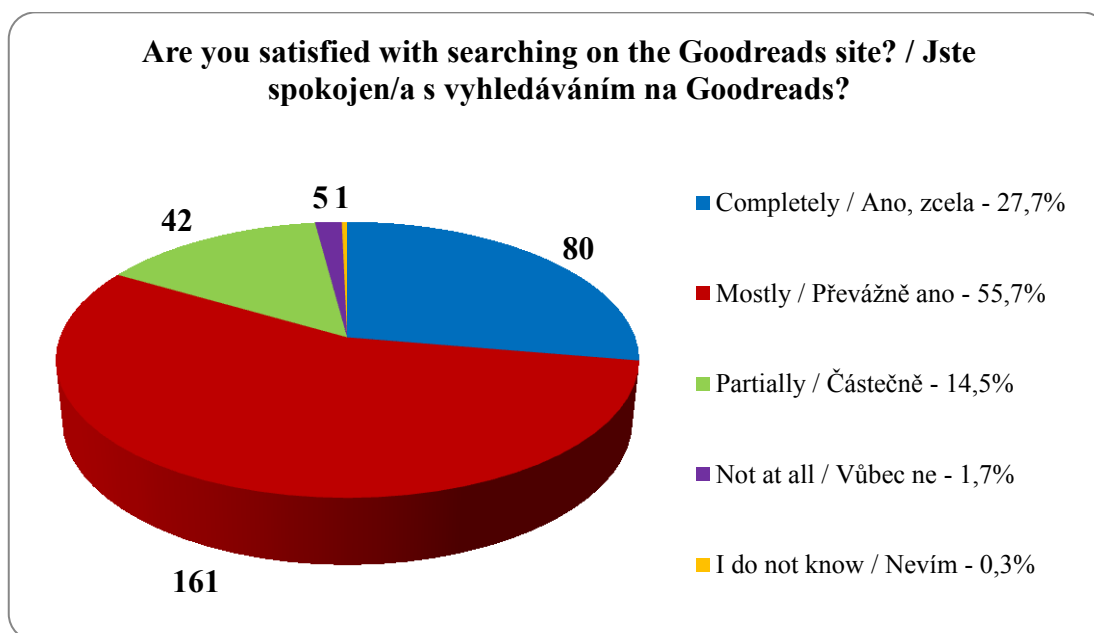
What is your opinion of the internal mail system on Goodreads? / Jaký váš názor na systém vnitřní pošty na Goodreads?

Graf č. 14 Jaký váš názor na systém vnitřní pošty na Goodreads?

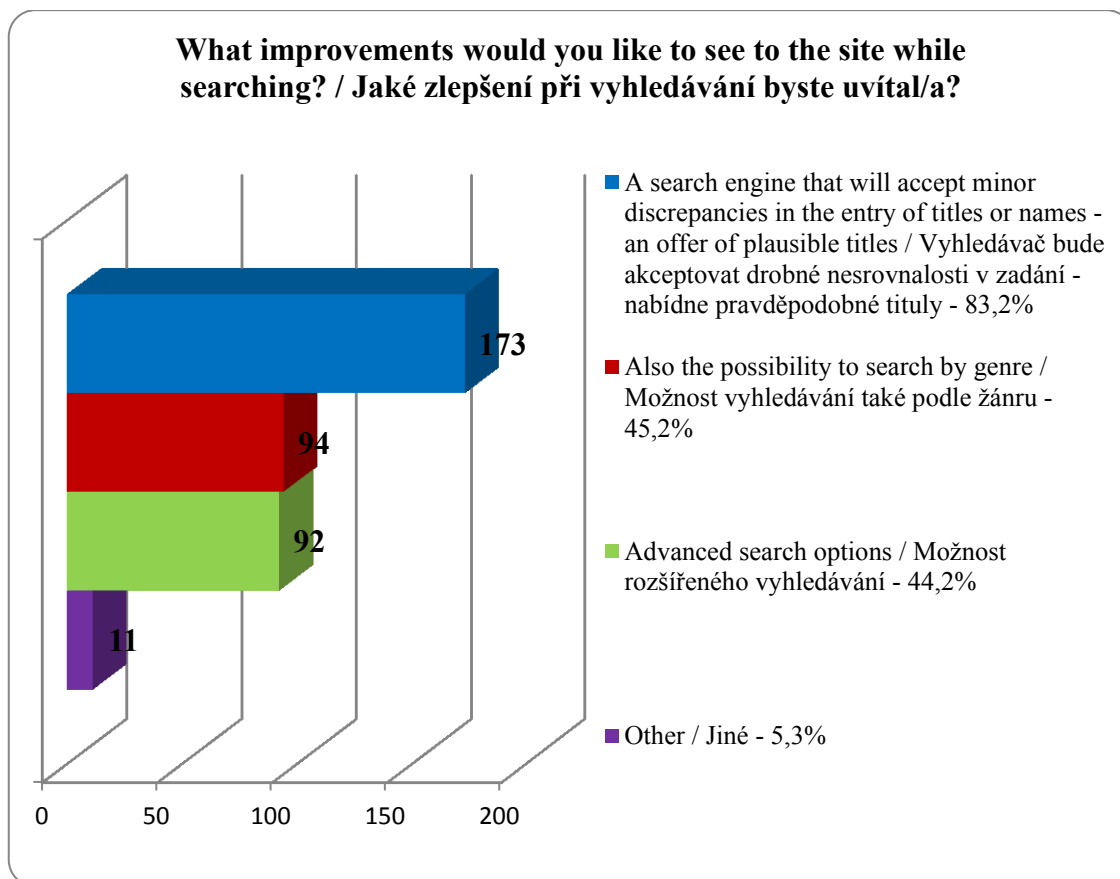
Z odpovědí respondentů vyplývá, že vnitřní poštu na Goodreads nepovažují za zásadní funkci na této stránce, protože přes 47% dotázaných uživatelů ji užívá zřídka, a dalších 17% vůbec a 3% tuto funkci ani neznají (*Graf č. 14*). Z respondentů využívajících vnitřní poštu je zcela spokojeno 13,5%, ale více než 18% dotázaných uživatelů by vyhovovalo přesnější třídění zpráv. Nízký počet uživatelů této funkce může být způsobem výraznější podporou dalších způsobů komunikace, které stránka umožňuje (například komentáře k příspěvkům).

7.3.7 Vyhledávání z pohledu uživatelů

Graf č. 15 Jste spokojen/a s vyhledáváním na Goodreads?

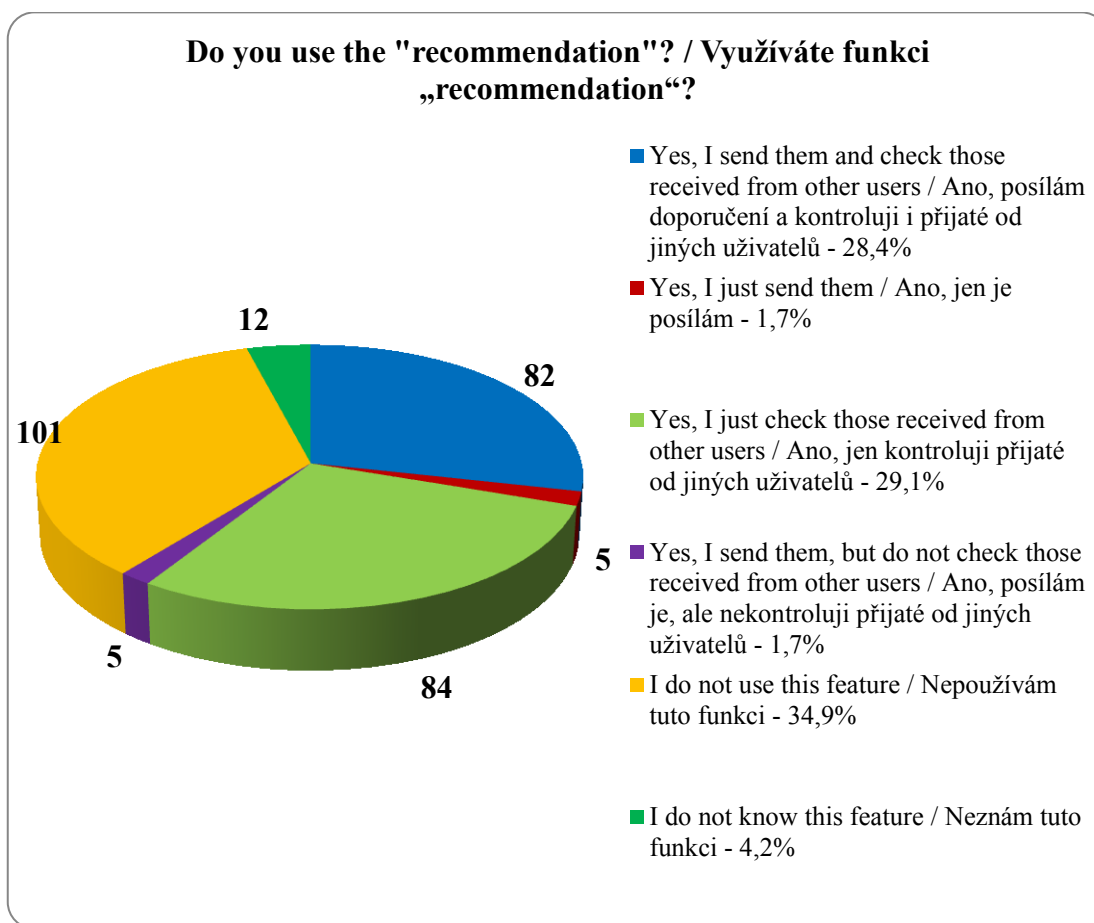
Nejprve je třeba uvést, že dotazník byl přístupný ještě před termínem částečných úprav vyhledávání na stránkách Goodreads probíhající v květnu 2015, které některé z nedostatků zřejmě vyřešily. Nicméně je zřejmé, že více než 70% respondentů by uvítalo nějaké změny v systému vyhledávání (*Graf č. 15*), což je v souvislosti s velkým počtem titulů v databázi stránky logickým a pochopitelným požadavkem, protože stránky například umožňují jen jednoduché vyhledávání. Zcela spokojeno ještě před úpravami bylo 27,7% respondentů, zatímco zcela nespokojeno bylo 5 respondentů.

Graf č. 16 Jaké zlepšení při vyhledávání byste uvítal/a?

Odpovídali jen ti, kteří v předchozí otázce odpověděli, že nejsou spokojeni zcela a také nezvolili možnost „nevím“. V návaznosti na implementaci některých vylepšení vyhledávání by zřejmě byl poměr odpovědí na obě výše uvedené otázky z části odlišný. Přesto na grafu výše vidíme, že 173 respondentů požadovalo akceptaci drobných nesrovnalostí v zadání dotazu (*Graf č. 16*), což bylo při úpravách zohledněno. Zatím není na Goodreads implementováno rozšířené vyhledávání, které by vyhovovalo 92 dotázaným uživatelům. Dále by 94 respondentů uvítalo možnost vyhledávat podle žánru. Jiné úpravy by požadovalo 11 z dotázaných uživatelů.

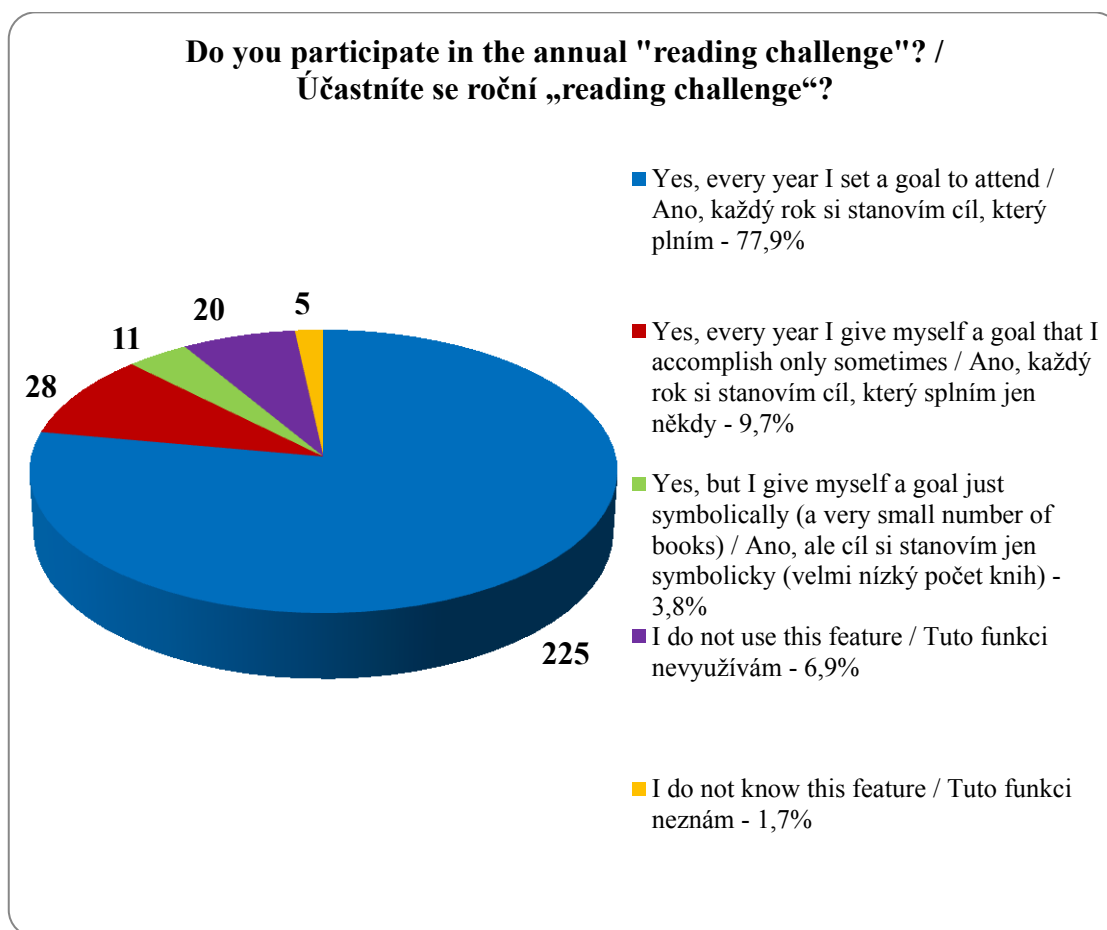
7.3.8 Systém doporučení

Graf č. 17 Využíváte funkci „recommendation“?

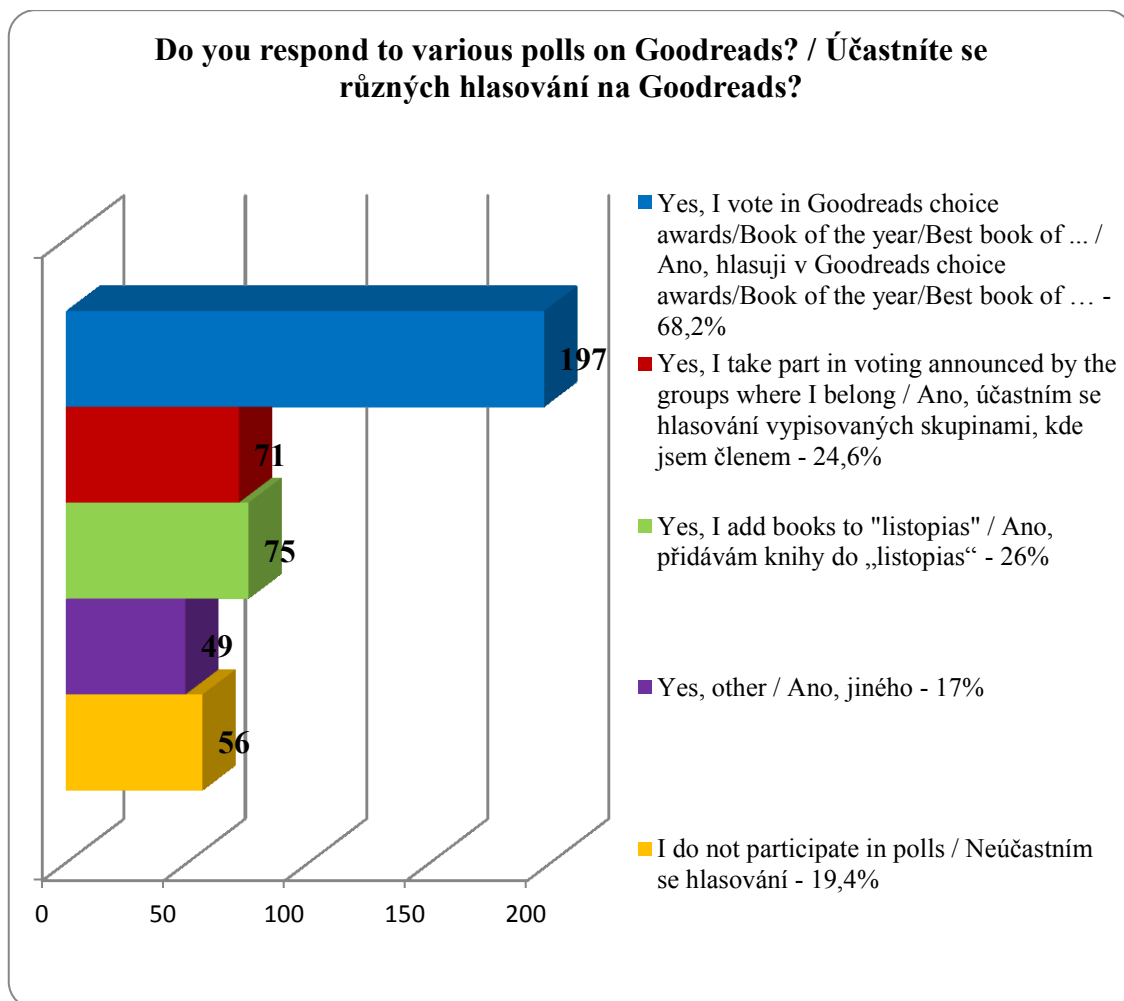
Funkci „recommendation“ používá téměř 61% respondentů, ale přes 29% dotázaných uživatelů doporučení neodesílá, pouze si čte přijatá (Graf č. 17). Téměř 35% respondentů tuto funkci nepoužívá vůbec, a dvanáct dotázaných ji nezná. Aktivně rozesílá doporučení přibližně 32% respondentů, což je relativně málo, vzhledem k tomu, že jednou z hlavních funkcí stránky Goodreads je zprostředkovat doporučení k budoucí četbě. Zdá se, že mnoho uživatelů využívá spíše doporučení na tituly generovaná stránkou na základě jejich předchozí četby, hodnocení a přidávání na poličky, než doporučení od jiných uživatelů. Také je možné, že řada uživatelů poskytuje doporučení na tituly jinou cestou, například v komentářích nebo v diskuzích.

7.3.9 Roční výzva a účast na hlasování

Graf č. 18 Účastníte se roční „reading challenge“?

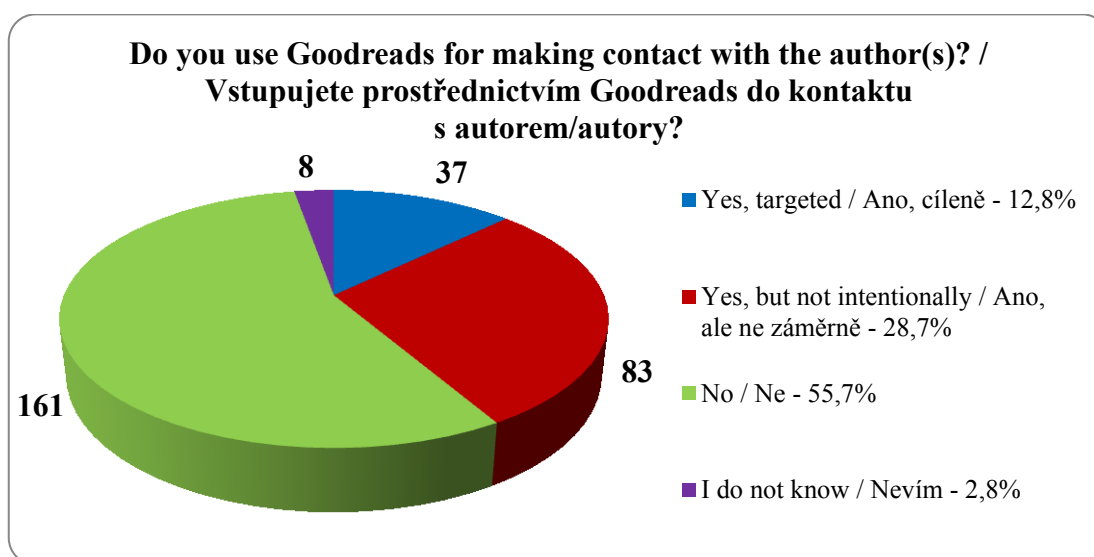
Z odpovědí respondentů na tuto otázku vyplývá, že roční „reading challenge“ se účastní naprostá většina dotázaných uživatelů, přesněji 91,4% (Graf č. 18). Pouze dvacet respondentů uvedlo, že funkci nevyžívá a pět dotázaných uživatelů ji nezná. Většina uživatelů, také uvádí, že svůj stanovený roční cíl splní, a pouze necelá 4% respondentů si stanovuje cíl jen symbolický. Můžeme tedy konstatovat, že tato funkce je uživateli velmi oblíbená a využívaná.

Graf č. 19 Účastníte se různých hlasování na Goodreads?

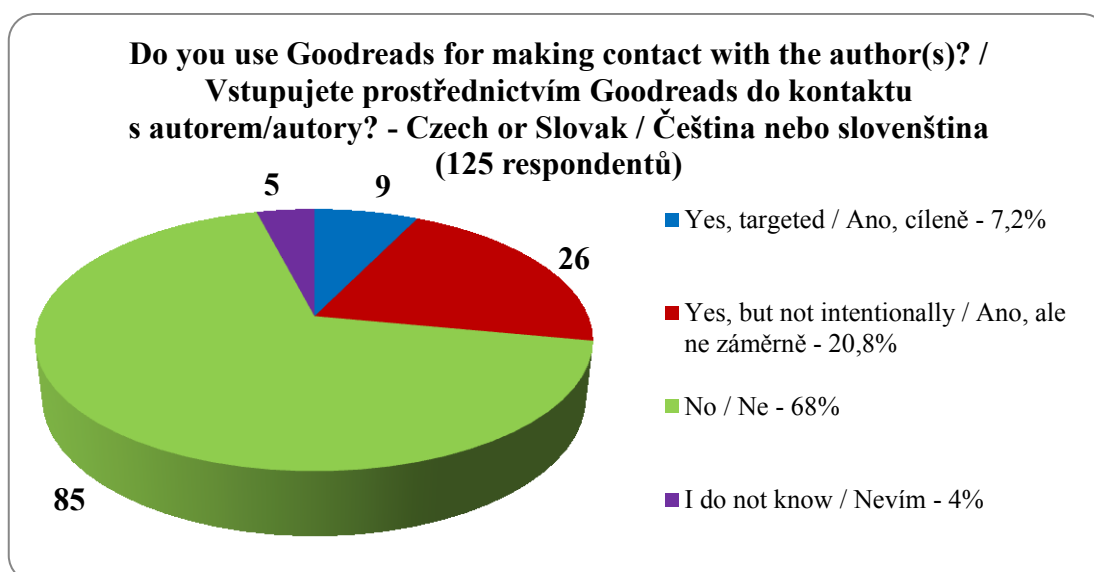
Dotázaní uživatelé jsou aktivní i v různých hlasováních na stránce, a jen 56 respondentů uvedlo, že se žádného neúčastní (*Graf č. 19*). V Goodreads choice awards hlasuje 197 respondentů, a lze tedy předpokládat, že se ho účastní i výrazná část uživatelů stránky. Jak hlasování ve skupinách, tak přidávání titulů do „listopias“ potvrdilo přibližně 25% dotázaných uživatelů. Účast v jiném hlasování uvedlo 49 respondentů.

7.3.10 Interakce s autory

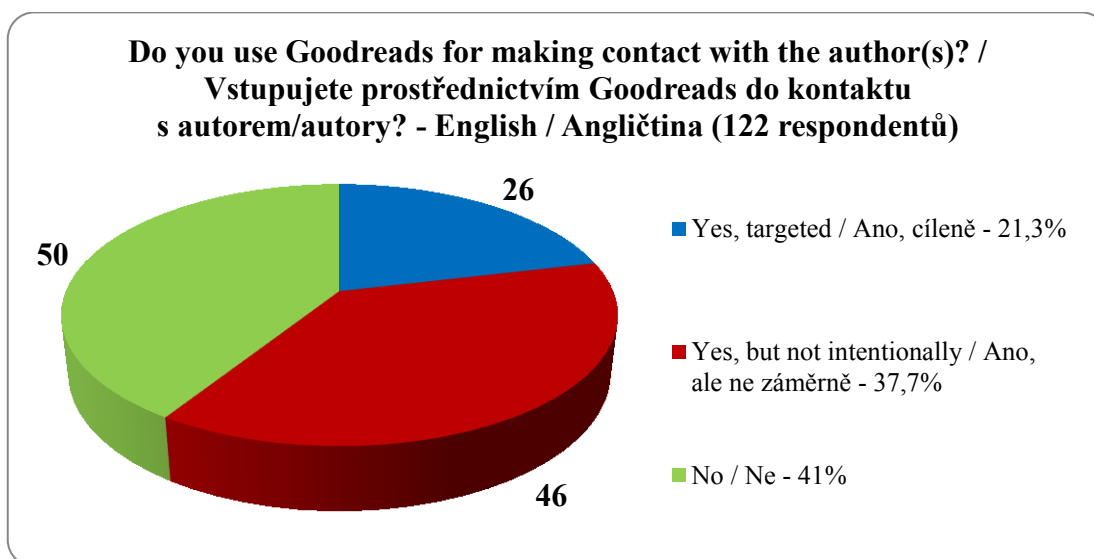

Graf č. 20 Vstupujete prostřednictvím Goodreads do kontaktu s autorem/autory?

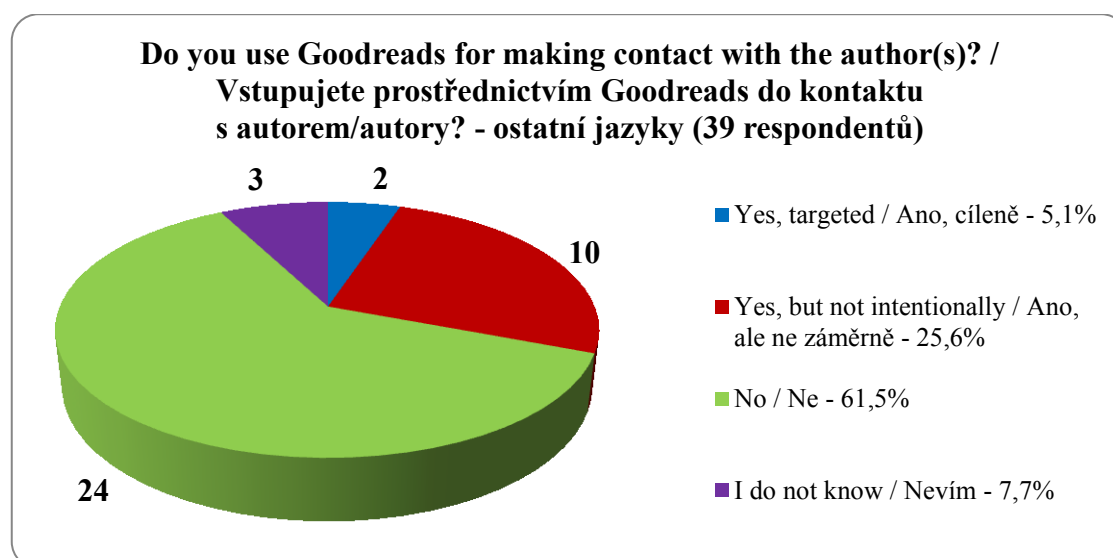
Komunikace je přínosná pro čtenáře, kteří mají možnost oslovit autory přímo například se svými otázkami a reakcemi, ale také pro autory, kteří zde mohou efektivně komunikovat i s větším počtem čtenářů. Čtenáři zde poskytují autorům i nakladatelským domům cennou zpětnou vazbu. Do kontaktu s autory vstupuje více než 41% respondentů, 12,8% záměrně, a dalších 28,7% nezáměrně (Graf č. 20). Záporně odpovědělo na tuto otázku 55,7% dotázaných uživatelů. A variantu nevím zvolilo 2,8% respondentů.

Graf č. 21 Vstupujete prostřednictvím Goodreads do kontaktu s autorem/autory? - Czech or Slovak / Čeština nebo slovenština

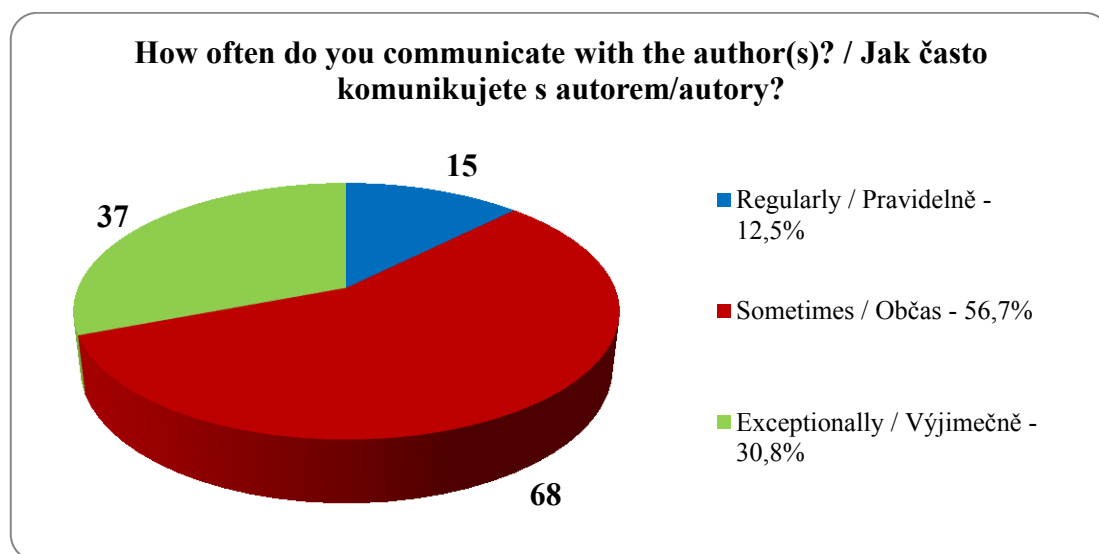
Graf č. 22 Vstupujete prostřednictvím Goodreads do kontaktu s autorem/autory? - English / Angličtina

Graf č. 23 Vstupujete prostřednictvím Goodreads do kontaktu s autorem/autory? - ostatní jazyky

Pokud bychom si odpovědi na stejnou otázku rozčlenili podle mateřského jazyka respondentů, jak je tomu ve třech předchozích grafech (*Graf č. 21; Graf č. 22; Graf č. 23*), lze zjistit zajímavé údaje. Respondenti, kteří uvedli jako mateřský jazyk angličtinu, vstupují do kontaktu s autory rozhodně častěji než respondenti s jinými mateřskými jazyky. Dotázaní uživatelé, kteří uvedli angličtinu, zvolili kladnou odpověď v 59% případů. Z dalších respondentů vstupuje do kontaktu s autory jen 28% z nich (čeština a slovenština) respektive 30,7% z nich (ostatní jazyky). Mohli bychom tedy usuzovat, že vzhledem k tomu, že mnoho autorů aktivně používajících stránku Goodreads, je

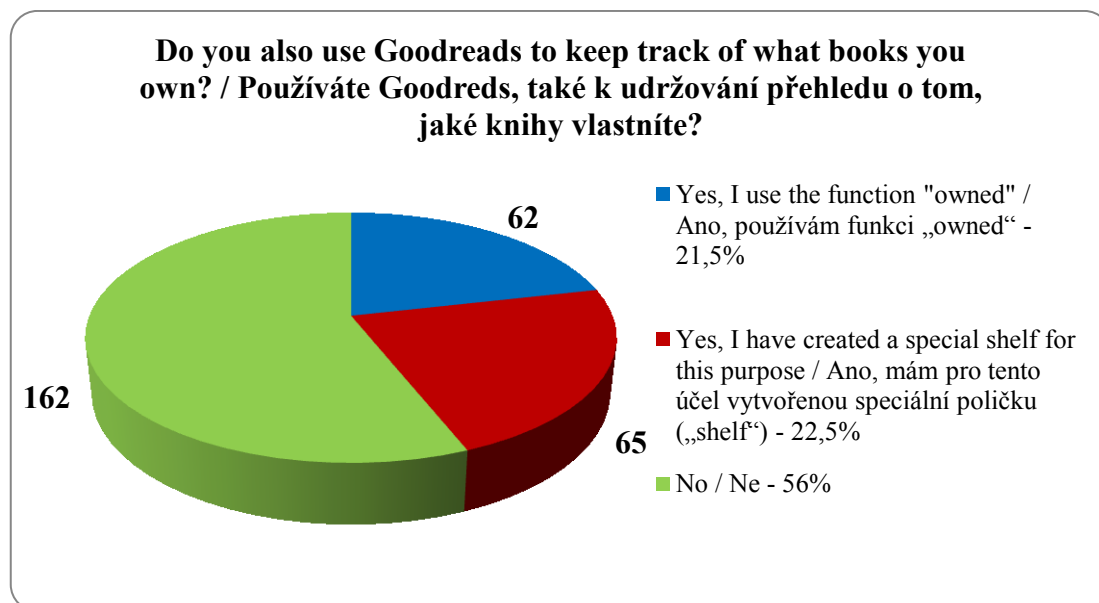
primárně anglicky hovořící, mají dotázaní uživatelé uvádějící jako mateřský jazyk angličtinu tendenci více s autory komunikovat.

Graf č. 24 Jak často komunikujete s autorem/autory?

Na tuto otázku odpovídali jen ti, kteří v předchozí otázce odpověděli kladně, tedy ano. Pouze 12,5% z nich komunikuje s autory pravidelně, zatímco 56,7% tak činí občas a 30,8% výjimečně (*Graf č. 24*). Můžeme tedy předpokládat, že komunikace s autory není jednou z hlavních funkcí, kterou uživatelé na stránce vyhledávají.

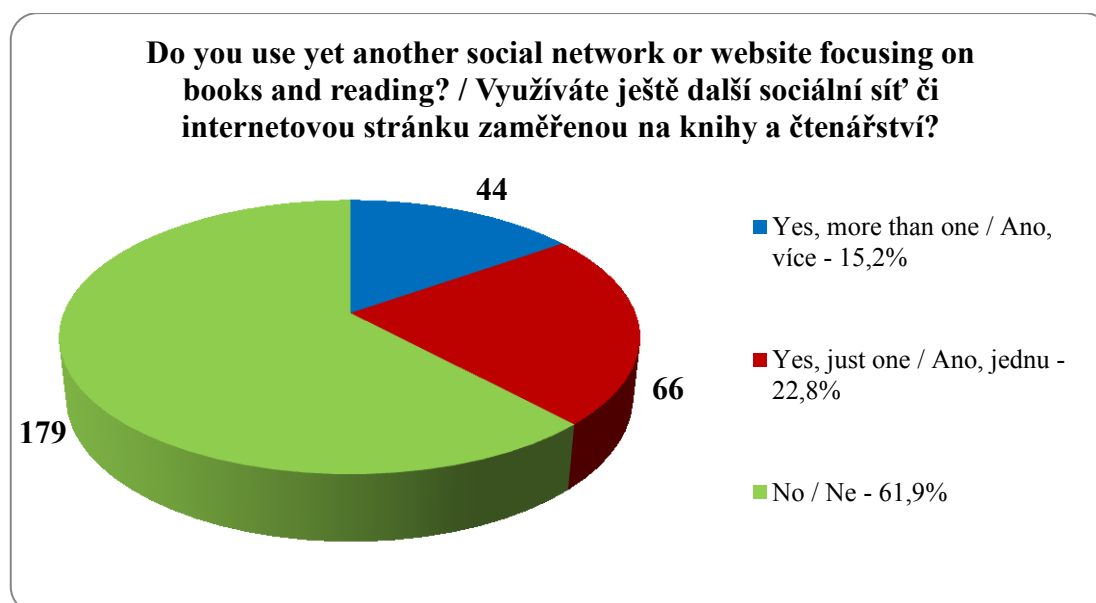
7.3.11 Uživatelova reálná knihovna

Graf č. 25 Používáte Goodreads, také k udržování přehledu o tom, jaké knihy vlastníte?

Goodreads je také nástrojem pro vedení a správu virtuálních knihoven uživatelů, ale 44% respondentů si zde vede záznamy i o své skutečné knihovně (*Graf č. 25*). Někteří z nich využívají přednastavené funkce „owned“, která zobrazí značku vlastnictví titulu u jeho stručného záznamu na kterékoli policičce, zatímco přibližně stejný počet si pro tento účel vytvoří vlastní separovanou policičku. A 56% respondentů si knihy, které vlastní, nijak speciálně neoznačuje ani nevyčleňuje.

7.3.12 Využívání jiných stránek pro čtenáře

Graf č. 26 Využíváte ještě další sociální síť či internetovou stránku zaměřenou na knihy a čtenářství?

Většina respondentů, konkrétně 61,9%, uvedla, že kromě Goodreads žádnou další sociální síť ani internetovou stránku pro čtenáře nevyužívá (*Graf č. 26*). Z dotázaných uživatelů, kteří uvedli, že využívají i jiné podobné stránky, jich 15,2% využívá jen jednu další a 22,8% více než jednu. Následovala otázka „Which ones? / Které?“, kde mohli respondenti, kteří v předchozí otázce odpověděli kladně, tedy ano, vypsát, které další stránky používají. Přehled odpovědí respondentů je uveden v tabulce níže (*Tabulka č. 4*). Důvody pro používání dalších stránek s podobným zaměřením mohou být různé, může jít například o stránky žánrově zaměřené, jejich osobní stránky nebo stránky v jiném jazyce (například v mateřském jazyce respondenta).

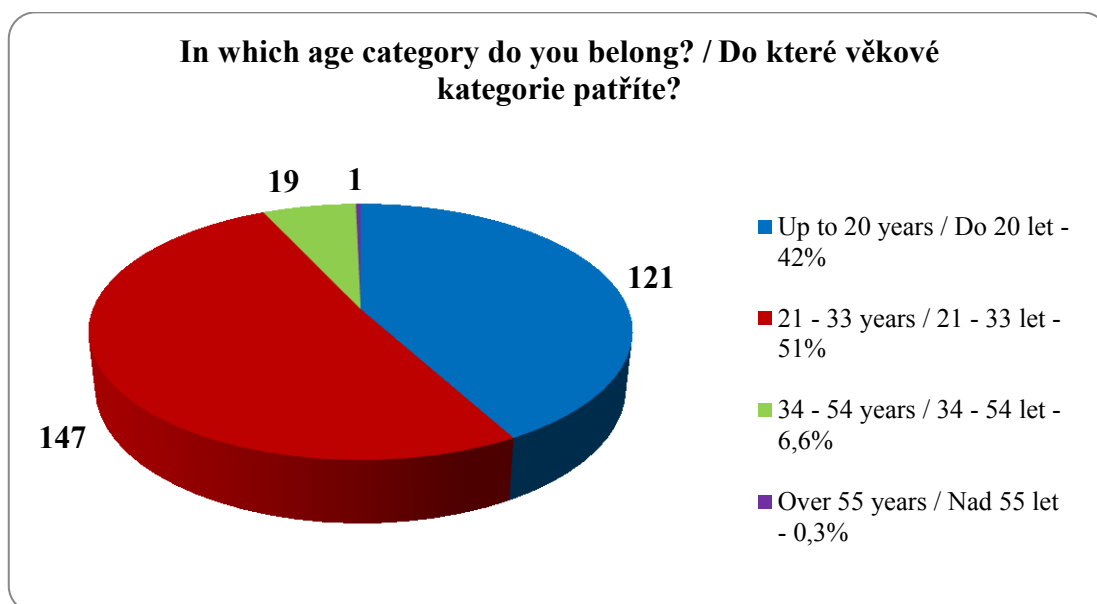
Další sociální sítě či internetové stránky zaměřené na knihy a čtenářství, které respondenti uvedli	Počet respondentů
Databáze knih	33
Youtube	18
Instagram	12
Twitter	10
různé knižní blogy	9
BookLikes	6
Facebook	6
Tumblr	5
ČBDB – Československá bibliografická databáze	4
Libib.com	4
LibraryThing	4
Shelfari	4
Amazon.com	2
FictFact	2
Pulseit	2
stránky různých knihkupectví	2
Wattpad	2

Tabulka č. 4 Které další sociální sítě či internetové stránky zaměřené na knihy a čtenářství využíváte?

Stránky, které uvedl vždy jen jeden z dotázaných uživatelů, jsou tyto – ComicsDB, Epic Reads, Google+, InsaneJournal, Leafmarks, Legie – databáze knih Fantasy a Sci-Fi, List Challenges, NetGalley, Riffle, Scribd, Swoon Reads.

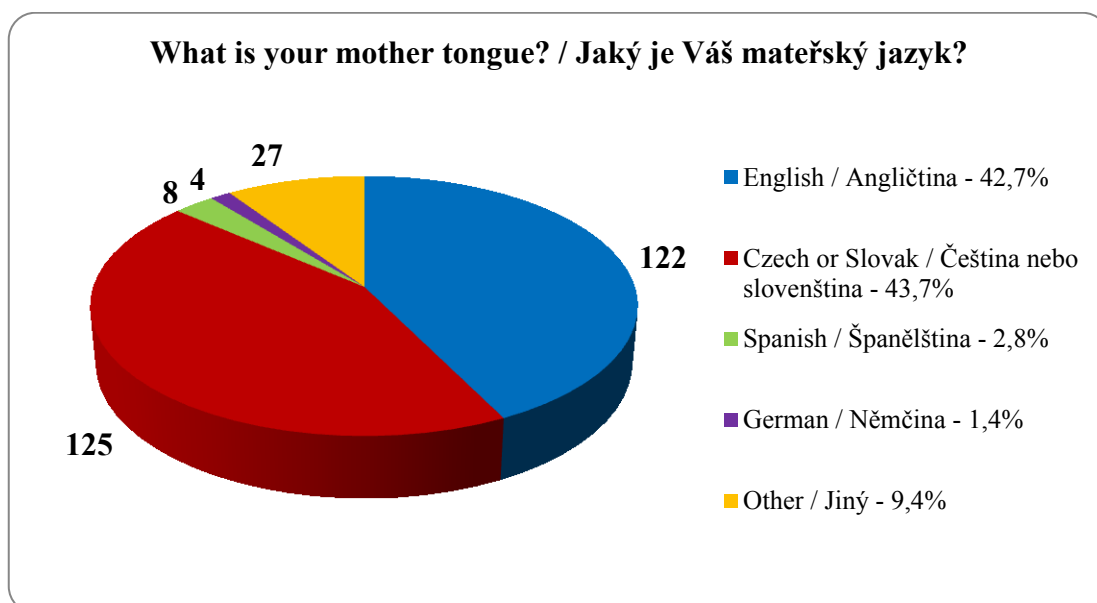
7.3.13 Věkové rozložení respondentů a jejich mateřský jazyk

Odpověď na dvě níže uvedené otázky nebyla povinná, a vyplněný dotazník bylo možno odeslat i bez nich. Na otázku o věku neodpověděl jeden respondent a na otázku o mateřském jazyce tři respondenti.

Graf č. 27 Do které věkové kategorie patříte?

Nadpoloviční většina respondentů (51%) patří do kategorie 21 - 33 let, což lze na stránce s rysy sociální sítě očekávat (*Graf č. 27*). Také věková skupina osob do 21 let je poměrně vysoce zastoupena (42%), což není vzhledem k oblíbenosti nových médií v této věkové kategorii překvapením. V souladu s výše uvedeným je zastoupení vyšších věkových kategorií procentuálně výrazně nižší, respondentů z kategorie 34 - 54 let je 6,6% a nad 55 let 0,3%.

Graf č. 28 Jaký je Váš mateřský jazyk?

Vzhledem ke způsobu šíření dotazníku není příliš překvapivé, že jako mateřský jazyk uvedlo češtinu nebo slovenštinu 43,7% respondentů a angličtinu 42,7% dotázaných uživatelů (*Graf č. 28*). Zastoupení dalších jazyků, přičemž žádný z nich už nepřesáhl 3% respondentů, ilustruje tabulka níže (*Tabulka č. 5*). Výstupy z této otázky potvrzují globální charakter a působnost stránky Goodreads.

Mateřský jazyk	Počet respondentů
Čeština nebo slovenština	125
Angličtina	122
Španělština	8
Nizozemština	6
Němčina	4
Tagalština + filipínština	4
Bez odpovědi	3
Portugalština	3
Švédština + finština	3
Čínština + mandarínská čínština	2
Francouzština	2
Arabština	1
Dánština	1
Italština	1
Litevština	1
Lotyština	1
Uzbečtina	1
Velština	1

Tabulka č. 5 Počty respondentů podle jejich mateřského jazyka

7.3.14 Shrnutí výsledků dotazníkového šetření a porovnání s hypotézami

Níže jsou výzkumné hypotézy porovnány s výsledky dotazníkového šetření, a jsou zde také vyhodnoceny. Ze stanovených hypotéz vycházely i otázky pro strukturované rozhovory, kde byly některé oblasti zkoumány více do hloubky.

Vyhodnocení výzkumných hypotéz:

- Stránku Goodreads využívají převážně uživatelé ve věku do 30-35 let. – Tato hypotéza byla potvrzena, protože přibližně 93% dotázaných uživatelů je ve věku do 34 let. Podobný výsledek bychom očekávali i u dalších stránek podobného charakteru či sociálních sítí.
- Většina uživatelů využívá pouze stránky Goodreads, další obdobně zaměřené stránky a sociální sítě nevyužívá. – Tato hypotéza byla potvrzena, vzhledem k tomu, že 61,9% respondentů žádnou další obdobnou stránku nevyužívá. Zde bychom tedy mohli předpokládat, že Goodreads splňuje většinu jejich hlavních požadavků na tento typ stránek.
- Uživatelé obvykle svůj účet na Goodreads kontrolují minimálně jednou denně. – Tato hypotéza byla potvrzena, přičemž téměř 70% respondentů uvedlo, že Goodreads navštěvují alespoň jedenkrát za den. Toto koresponduje s pojetím Goodreads jako čtenářské sociální sítě, a například i s potřebou uživatelů pravidelně sledovat aktivity na stránce.
- Většina uživatelů hodnotí knihy, které přečetli, a to primárně pomocí hvězdiček neboli „star rating“. – Tato hypotéza byla potvrzena, protože přes 94% dotázaných uživatelů hodnotí knihy alespoň hvězdičkami. Avšak je vhodné zmínit, že 68,9% respondentů současně používá i slovní hodnocení titulů.
- Velká část uživatelů si na stránkách udržuje seznam knih k přečtení či ke koupi. – Tato hypotéza byla potvrzena, 92,4% respondentů k tomuto účelu využívá „to-read“ shelf.
- Většina uživatelů stránek Goodreads komunikuje mezi sebou, popřípadě s autory (například prostřednictvím diskuzí ve skupinách, vnitřní pošty nebo pomocí komentářů), ale méně než polovina z nich tak činí často. – Tato hypotéza byla potvrzena jen částečně. Z dotázaných uživatelů 170 uvedlo, že je na stránce členem jedné nebo více skupin, ale zároveň 123 odpovědělo, že se ve skupinách aktivně nezapojují. Vnitřní poštu využívá zřídka 47,4% respondentů a vůbec 17,3% respondentů. Zaměříme-li se na kontakt s autory, zjistili jsme, že s nimi komunikuje jen 41,5% dotázaných uživatelů, a z nich jen 12,5% pravidelně.

- Významná část uživatelů by ocenila částečnou úpravu funkce vyhledávání, zejména zahrnutí funkce automatické opravy překlepů, případně také rozšířené vyhledávání. – Tato hypotéza byla potvrzena, ale část výhrad respondentů již byla napravena úpravou funkce vyhledávání spuštěnou v průběhu května letošního roku. Z funkcí vyhledávání před zmíněnou úpravou nebylo zcela spokojeno přes 71% respondentů. Přičemž zahrnutí funkce automatických oprav překlepů by přivítalo 173 respondentů a rozšířené vyhledávání 92 respondentů.
- Jednou z funkcí, kterou zná a využívá velká většina uživatelů je roční „reading challenge“. – Tyto hypotéza byla jednoznačně potvrzena, roční „reading challenge“ se účastní 91,4% dotázaných uživatelů. Můžeme tedy jistě říci, že se jedná o populární funkci na Goodreads.
- Možnosti knižních doporučení a identifikace dalších knih k přečtení je pro značnou část uživatelů důležitou funkcí stránky Goodreads. – Tato hypotéza byla potvrzena, ačkoli většina je u této hypotézy relativně těsná. Doporučení od ostatních uživatelů si kontroluje více než 57% respondentů, a důležitost této funkce bude ještě dále zkoumána v rámci strukturovaných rozhovorů.

Většina zformulovaných hypotéz byla potvrzena, a z těchto údajů lze tedy vycházet při popisu ideální čtenářské sociální sítě z pohledu uživatelů. Tuto ideální čtenářskou sociální síť se pokusíme popsat v závěrečné kapitole této práce, zahrnujíc i zjištění ze strukturovaných rozhovorů s uživateli stránky Goodreads.

7.4 Strukturované rozhovory s několika uživateli

7.4.1 Realizace a zpracování strukturovaných rozhovorů

Kvalitativní část výzkumu je v práci zastoupena strukturovanými rozhovory. Již při jejich přípravě jsme se rozhodli zaměřit se opět na uživatele stránky Goodreads, aby byla zachována kontinuita s dotazníkovým šetřením. Otázky, na které respondenti v rozhovorech odpovídali, navazovaly tématicky na zmíněné dotazníkové šetření, a záměrem bylo dále prohloubit a zpřesnit poznatky získané v tomto šetření. Goodreads využívají samozřejmě také uživatelé z České republiky i Slovenska, a proto byli pro strukturované rozhovory zvoleni uživatelé z tohoto regionu. Takto byla zajištěna lepší aplikovatelnost získaných poznatků na zdejší realie, ať již v knihovnách nebo jinde. Dalšími důvody, proč byli osloveni místní uživatelé, byla potřeba uskutečnit rozhovor

tváří v tvář a dát uživatelům možnost vyjádřit názor na Goodreads v rodném jazyce. V rámci rozhovorů měli respondenti dostatek prostoru obsírněji vyjádřit svůj názor než je to možné v dotazníku, a to je jistě kladem tohoto typu výzkumu. Metoda strukturovaných rozhovorů, kdy všichni respondenti odpovídali na tytéž otázky, byla zvolena záměrně. Dotazy byly koncipovány tak, aby vhodně doplnily a rozšířily otázky použité v dotazníkovém šetření. Toto také umožnilo efektivní a vypovídající vyhodnocení výstupů z těchto rozhovorů, a získané poznatky bylo poté možno vhodně zkombinovat s výstupy z kvantitativní části výzkumu.

Původně byla plánována realizace čtyř strukturovaných rozhovorů, ale během příprav se podařilo zajistit celkem šest respondentů původem z České republiky a Slovenska. Předběžný výběr zahrnoval osm uživatelů stránky Goodreads, kteří měli být osloveni i v rámci dotazníkového šetření. Z informací dostupných v profilech těchto uživatelů bylo možné předpokládat, že zastupují několik různých skupin uživatelů, s ohledem na intenzitu a způsob využívání stránky Goodreads. Tito byli následně osloveni několik měsíců předem s žádostmi o účast v tomto šetření. Souhlas s realizací rozhovoru po vzájemné komunikaci poskytlo šest uživatelů. Během měsíce dubna tohoto roku byly s jednotlivými uživateli dohodnuty osobní schůzky k realizaci strukturovaných rozhovorů, které byly uskutečněny v průběhu května 2015 (přesná data konání jednotlivých rozhovorů jsou uvedena v příloze).

Otázky pro strukturované rozhovory lze pomyslně rozdělit do osmi skupin, které určitým způsobem korespondují s obdobným okruhem obsaženým v dotazníkovém šetření. První skupina otázek se soustředí na důvody přístupů na stránky Goodreads, a navazuje tak na otázku o četnosti návštěv na stránce položenou v dotazníku. Nejprve jsme se respondentů ptali na to, proč na Goodreads přistupují, a následně jestli mají vždy stanovený pevný cíl, pro návštěvu na stránce. Tímto jsme chtěli zjistit, co nejčastěji uživatele vede k využívání této stránky, a případně zda na ni přistupují v určitých pravidelných intervalech. Následující skupina otázek se soustředila na využívání jiných internetových stránek a sociálních sítí pro čtenáře. Nejprve byli respondenti dotázáni, zda využívají ještě nějakou jinou stránku tohoto typu, a pokud ano, byli požádáni, aby ji porovnali s Goodreads. Otázka na využívání i jiných čtenářských stránek byla obsažena i v dotazníku, a v rámci rozhovorů nám měla ukázat, jestli uživatelé obvykle využívají jednu nebo naopak více takto zaměřených stránek. A případně také naznačit rozdíly například v intenzitě či pravidelnosti návštěv na jednotlivých stránkách, a důvody k tomuto vedoucí. Třetí skupina otázek se týkala

celosvětové působnosti stránky Goodreads. Nejprve byla položena otázka, jak uživatelé vnímají to, že jsou stránky v angličtině, což nám mělo napovědět, zda je toto pro uživatele ze středoevropského regionu důležité. Podobná tematika pokračovala i v další otázce, v níž byli respondenti dotázáni na jejich názor na globální působnost stránky. Poslední otázka této skupiny týkající se případné obdobné stránky v české jazykové mutaci, měla vypovídat o důležitosti nebo nedůležitosti souladu mateřského jazyka a primárního jazyka na čtenářské stránce.

Následující skupina rozváděla několik otázek z dotazníku, které byly věnovány hodnocení titulů na stránce. Zde byli respondenti dotázáni na jejich vlastní definici určitého počtu hvězdiček u jejich hodnocení. Dále bylo zjišťováno, zda jsou na stránce ochotni zveřejnit i negativní hodnocení, což by nám mohlo naznačit, jakou vypovídající hodnotu mají údaje o průměrném hodnocení titulů. Poslední otázkou v této skupině jsme zjišťovali, zda uživatelé zveřejňují hodnocení primárně pro sebe nebo pro ostatní. Pátý okruh otázek se zaměřoval na problematiku poličky „to-read“. Zjišťovali jsme názor respondentů na tuto poličku a důvody vedoucí k přidání konkrétních titulů na ni. Předpokládali jsme, že právě hledání titulů k budoucí četbě je jedním z hlavních důvodů pro využívání stránky, a také jsme chtěli zjistit, co uživatele na jednotlivých titulech upoutá, a zda je toto nějak ovlivňováno čtenářskou sítí. Třetí otázka této skupiny se týkala individualizovaného třídění titulů na zmíněné poličce. Následující skupina se v podstatě skládá jen z jedné obsáhlejší otázky, která zjišťovala, zda se respondenti účastní roční „reading challenge“, a zda si pro sebe stanovují reálný cíl, který je případně může motivovat ke čtení. Z dat na stránce Goodreads se zdá, že roční „reading challenge“ se účastní velké procento uživatelů, a tato otázka mohla osvětlit důvody obliby této funkce mezi uživateli.

Sedmá skupina otázek se soustředila na problematiku doporučení na Goodreads. Nejdříve jsme se dotazovali na obecný názor respondentů na funkci „recommendation“, a následně zda službu využívají jen jako příjemci nebo i jako odesílatelé. Pokud respondent odpověděl, že doporučení i odesílá, byl ještě dotázán, na čem zakládá svá doporučení. Při zařazení této skupiny otázek jsme vycházeli z předpokladu, že doporučení zasílaná uživateli mohou mít vliv na výběr četby ostatních, a tato funkce také koresponduje s pojetím Goodreads jako sociální sítě. Poslední otázka strukturovaného rozhovoru v podstatě vyzývala respondenta k otevřenému vyjádření, jak on sám vnímá stránku Goodreads. Předpokládali jsme, že zde respondenti uvedou

obsáhlejší odpovědi, které ve výsledku napoví, co uživatele na stránce Goodreads nejvíce oslovuje.

Všechny strukturované rozhovory byly vzhledem k atmosféře na stránce Goodreads záměrně vedeny ve velmi uvolněné a přátelské atmosféře, což dokládají spontánní odpovědi jednotlivých respondentů. Již při plánování jednotlivých schůzek bylo s respondenty dohodnuto, že na rozhovor by si měli vyčlenit 90 minut. Tímto bylo zajištěno, že rozhovory nebudou vedeny ve spěchu ani z jedné strany, a počítáno bylo i s časem na závěrečnou autorizaci rozhovorů. Odpovědi respondentů byly během rozhovorů zapisovány přímo do textového souboru, a po skončení rozhovoru mohl každý z odpovídajících rozhovor na místě autorizovat. Následně již nebyly texty nijak upracovány a jejich kompletní přepis je obsažen v příloze práce (*text s doslovným přepisem rozhovorů viz Příloha 3*). Také bezprostřední reakce dotázaných mohou napovědět, že Goodreads je pro uživatele skutečně místem pro časté a přátelské setkávání nejen s knihami, ale také s dalšími čtenáři.

Z přípravy a realizace kvalitativní části výzkumu vyplývá několik praktických poznatků pro případná další šetření. Za pozitiva a dobrou praxi lze jistě označit včasné oslovení respondentů pro uvažované rozhovory, přizpůsobení komunikace s respondenty neformální atmosféře stránky, a také autorizace rozhovoru či zápisu bezprostředně po skončení dotazování (toto je samozřejmě aplikovatelné, pouze pokud je prováděn zápis a nepředpokládáme stylistickou úpravu textu). Volba strukturovaného rozhovoru v případě souběžného provádění kvantitativního výzkumu je vhodná vzhledem k možnosti dobrého provázání výstupů z obou typů výzkumu. Ze zkušeností při přípravě strukturovaných rozhovorů vyplývá, že velká část oslovených uživatelů je ochotna k účasti na výzkumu pouze za příslibu jejich anonymity, což koresponduje se současným trendem ochrany osobních údajů. A lze oprávněně předpokládat, že v takovém případě budou respondenti odpovídat také mnohem otevřeněji. Jako zajímavá možnost pro následné nebo další doplnění šetření se jeví ještě realizace skupinové schůzky tazatele a menší skupiny respondentů, kteří by vedli částečně organizovanou společnou diskuzi k vybraným tématickým okruhům. Ideální by byla kombinace několika respondentů ze strukturovaných rozhovorů a několika respondentů, kteří odpovídali jen v dotazníkovém šetření. Z tohoto setkání by mohly vyplynout některé oblasti, na které mají uživatelé polarizované názory, a také by jistě bylo zajímavé zapracovat do výzkumu reakce jednotlivých respondentů na odpovědi ostatních.

7.4.2 Shrnutí výsledků strukturovaných rozhovorů

Z porovnání realizovaných strukturovaných rozhovorů lze odvodit určité závěry o chování, využívání některých funkcí a názorech uživatelů stránky Goodreads. Některé otázky vykazují větší podobnost odpovědí, zatímco u jiných lze vidět rozdíly v přístupu či vnímání samotné stránky či jejích funkcí.

Respondenty vedou k přístupu na stránku různé důvody, ale několikrát je zmíněn záměr zaznamenat pokroky v četbě či dočtení titulu. Někteří uvádějí také jako podnět doporučení titulu od jiného uživatele nebo úmysl najít další zajímavou četbu. Z odpovědí na následující otázku vyplývá, že převážná většina dotazovaných přistupuje na Goodreads z konkrétního důvodu. Přibližně polovina respondentů již žádné další stránky podobného zaměření nevyužívá. Až polovina odpovídajících využívá doplňkově Databázi knih a jiné žánrově zaměřené české internetové stránky pro čtenáře, ovšem všichni zmiňují, že Goodreads je pro ně primární.

Následující tři pokládané otázky se týkaly mezinárodního charakteru stránky Goodreads, a jak toto uživatelé vnímají. Přestože mateřským jazykem žádného z odpovídajících není angličtina, všichni vnímají používání angličtiny na Goodreads vcelku pozitivně. Pokud by existovala srovnatelná stránka v české jazykové mutaci, tak by pro 50% odpovídajících určitě nebyla adekvátní náhradou Goodreads, a druhá polovina je k takové variantě také spíše skeptická. Větší část respondentů uvedla, že globální charakter stránky a její mezinárodní působnost považují za veskrze pozitivní skutečnost.

Další skupina otázek se týkala postojů respondentů k hodnocení titulů. Z odpovědí respondentů v dotazníkovém šetření bylo možné vyvodit, že výrazná většina z nich používá k hodnocení primárně hvězdičky neboli „star rating“. Více než polovina dotázaných v rámci strukturovaných rozhovorů uvedla, že mají vlastní pevné rámce pro hodnocení určitým počtem hvězdiček. Kromě toho se až na jednoho odpovídajícího zdržují negativního slovního hodnocení a případně i přidělování velmi nízkého počtu hvězdiček (1-2 hvězdičky). Zároveň lze konstatovat, že definice zvláště středních hodnot (3-4 hvězdičky) není mezi uživateli jednotná. Zajímavé výsledky vykazuje otázka o potencionálním adresátovi hodnocení, 50% odpovídajících uvádí, že hodnotí spíše pro ostatní uživatele, a druhá polovina hodnotí víceméně pro vlastní potřebu. Z tohoto údaje bychom mohli vyvodit, že uživatelé směřující hodnocení

k ostatním vnímají Goodreads více jako sociální síť, oproti tomu zbylí ke Goodreads přistupují spíše jako k aplikaci pro čtenáře.

Z odpovědí na otázku ohledně poličky „to-read“ lze konstatovat, že všichni dotazovaní ji využívají a vnímají ji víceméně pozitivně. Zajímavé je, že až na jednoho respondenta tituly na poličce dále netřídí, pouze přidávají stále další. Důvody vedoucí k přidání titulu nejsou u všech dotázaných uživatelů stejné, ovšem převažuje mezi nimi doporučení a dobré hodnocení. Několik dotázaných uvedlo také zajímavou anotaci či obsah knihy, a překvapivě i poutavou obálku knihy. Z těchto údajů bychom mohli vyvodit, že pro respondenty jsou doporučení a hodnocení titulů ze strany dalších uživatelů významným vodítkem při výběru další četby.

Odpovědi na otázku ohledně roční „reading challenge“ potvrzují, že většina uživatelů stránky Goodreads tuto funkci využívá, a roční cíl si stanovuje. Také všichni dotazovaní až na jednoho se roční „reading challenge“ účastní, a poslední dotázaný, tak plánuje učit v následujícím roce. Více než polovina připouští, že je účast motivuje k pravidelnému až častějšímu čtení. Tím, že uživatel vidí nejen vlastní pokroky, přičemž se ukazuje i to, zda je napřed či pozadu v plnění svého cíle, ale může sledovat i postup čtení svých přátel na stránce, stává se ze čtení z části kolektivní aktivita a z části jakási soutěž.

Zasílání doporučení vnímá více než polovina dotázaných pozitivně, a žádný k němu nemá negativní postoj. Všichni tuto funkci využívají jako příjemci, a jen tři dotázaní doporučení také sami odesílají. Tento výsledek ukazuje, že někteří uživatelé jsou spíše pasivními účastníky, a přenechávají iniciativu ostatním, ačkoli sami právě na doporučeních z části zakládají svoje plány na budoucí četbu. Pokud by tedy někteří uživatelé byli při využívání této funkce výrazně aktivnější, mohli by v podstatě velmi jednoduše ovlivnit volbu ostatních. Uživatelé, kteří uvedli, že jsou i odesílateli doporučení, současně připouští, že svá doporučení zakládají primárně na zájmech příjemce.

Účelem poslední otázky strukturovaných rozhovorů bylo zjistit, jak dotázaní vnímají Goodreads jako celek. Ve všech odpovědích je zřejmá asociace této stránky se čtením a knihami. Podstatným zjištěním je, že všichni dotázaní vnímají Goodreads jako určitou velkou mezinárodní komunitu či společenství jedinců se stejným zájmem, což z Goodreads jednoznačně činí jakousi sociální síť. Přestože čtení jako takové je spíše individuálním zájmem, tak díky Goodreads se stává skupinovou aktivitou, a čtenáři zde nachází prostor, kde mohou okamžitě sdílet své dojmy a bezprostředně komunikovat

s lidmi, pro které je čtení také důležitou součástí života. Toto vše je bezprostřední a nezáleží na geografické poloze uživatele, tradiční četba je tak přenesena do digitálního věku.

Výsledky strukturovaných rozhovorů také potvrdily vybrané výzkumné otázky, například ohledně hodnocení titulů, udržování seznamu knih k přečtení či koupi, a účasti v roční „reading challenge“. Zvolené oblasti tedy byly prozkoumány více do hloubky, například proč respondenti přistupují na stránky nebo zda je roční „reading challenge“ motivuje více číst. Vzhledem k tomu, že mateřským jazykem respondentů je čeština nebo slovenština byl více zkoumán i jejich názor na to, že hlavním jazykem používaným na Goodreads je angličtina.

7.5 Možnosti využití poznatků z výzkumu v knihovnách

Čtenářské sociální sítě už ze své podstaty dokáží rychle a efektivně zachytit aktuální trendy mezi čtenáři. Z diskuzí uživatelů na těchto stránkách a opakujících se témat v různých příspěvcích lze tyto trendy vysledovat, a následně aplikovat při nákupu fondu či jeho nabízení čtenářům. Informace získané z různých čtenářských sociálních sítí by tedy mohly knihovny například efektivně využít při prezentaci titulů doporučených čtenářům nebo přípravě tematických výstavek. Tyto stránky často nabízí tematické výběry nejčtenějších či nejlépe hodnocených knih, které by mohly jednotlivé knihovny částečně upravit na míru českým čtenářům.

Dobrym vodítkem pro oddělení akvizice a obecně nákup či dokup jednotlivých titulů, může být nejen hodnocení knih, ale i údaj kolik uživatelů si určitý titul vložilo na svou „to-read“ poličku. Ideálně lze tyto informace využít při doplňování cizojazyčného fondu, zvláště titulů v angličtině, ale u titulů již přeložených do češtiny by bylo vhodné k tomuto účelu vycházet přednostně z údajů u českého vydání.

Popularita tohoto typu stránek by také mohla knihovny inspirovat ke službě knižních doporučení poskytovaných buď online, nebo na dotaz přes internetové stránky dané instituce. Část uživatelů má zábrany a nechce se ptát na doporučení knihovníků tváří v tvář, nejsou si jisti, zda by od právě přítomného knihovníka dostali adekvátní doporučení v rámci svého preferovaného žánru,⁸³ a v tomto případě samozřejmě hrají sympatie či antipatie mezi jedinci důležitou roli. Část stránek pro čtenáře nabízí u

⁸³ TROTT, Barry. Advising Readers Online: A Look at Internet-Based Reading Recommendation Services, s. 212.

každého titulu i nabídku podobných, což je jistě využitelná informace především při individuálním poradenství s přihlédnutím k zájmu a předchozí četbě každého čtenáře.

Jako další se nabízí možnost v rámci knihovny zřídit jeden nebo více elektronických čtenářských kroužků či klubů, kde by uživatelé četli vybraný titul pod „vedením“ knihovníka, a průběžně se dělili o své dojmy z četby. Pro tento účel by mohla být vyčleněna sekce na webu knihovny (skupin by mohlo být i více s ohledem na různé knižní žánry).

Přiřazení jednotlivých titulů k určitému žánru může být mnohdy sporné, ale řada čtenářských sociálních sítí umožňuje uživatelům označovat tituly kromě jiného žánrovými tagy, které by se tak mohly stát vhodným vodítkem. Nejde samozřejmě jen o samotné zařazení k hlavnímu žánru, ale i například doplnění této charakteristiky o upřesňující podžánry a další kategorie. Z konkrétnějších možností využití čtenářských sítí může jít například o informace k jednotlivým knižním sériím, ať již jde o počet dílů nebo jejich pořadí. Při vydávání českých překladů se nezdá, že nejsou vydány všechny díly série nebo jsou vydávány v nesprávném pořadí, a knihovna by měla při katalogizaci toto zohlednit.

Pro reálné využití alespoň některých zde uvedených návrhů by bylo vhodné vyčlenit část pracovní doby některých zaměstnanců k tomu, aby pravidelně sledovali aktuální vývoj na vybraných internetových stránkách a sociálních sítích pro čtenáře. Tito by následně také mohli poskytovat čtenářům výše zmíněné online konzultace.

8. Závěr

Účelem této diplomové práce bylo zjistit, jaké jsou požadavky uživatelů na internetové stránky pro čtenáře a knižní sociální sítě, které jsou v současnosti mezi čtenáři velkým fenoménem. Na počátku práce byly různé typologie uživatelů sociálních sítí aplikovány právě na čtenářské sociální sítě, což nám umožnilo prvotní orientaci ve spektru uživatelů, jejichž požadavky se musí tyto stránky snažit uspokojit. Jedním z výstupů z této teoretické části bylo zjištění, že pomocnými tvůrci obsahu těchto stránek pro čtenáře je relativně malé procento jejich uživatelů. Tito jsou však velmi aktivní, jak v maximálním využívání funkcí těchto stránek, tak v produkci vlastního materiálu, který je na stránkách poté k dispozici pro ostatní uživatele. Největším procentem uživatelů zmíněných stránek jsou příjemci materiálu, který je na stránkách k dispozici, a tito využívají některých funkcí v různé intenzitě. Ovšem jen menší část z nich nepravidelně také přispívá k obsahu stránek, například zveřejněním slovní recenze nebo příspěvkem do diskuze. Můžeme předpokládat, že procento registrovaných uživatelů, kteří zůstávají zcela pasivními, bude na čtenářských sociálních sítích velmi malé. V dalších kapitolách byly nejprve podrobně představeny pravděpodobně největší mezinárodní stránka pro čtenáře Goodreads, a také největší z českých, Databáze knih. Pokusili jsme se popsat jejich funkce a možnosti, které uživatelům nabízí. Následně byly popsány další vybrané české i zahraniční internetové stránky a sociální sítě pro čtenáře, abychom představili, co nejširší spektrum aktuálně fungujících stránek tohoto typu. Na závěr byl také zpracován přehled některých hlavních funkcí, který shrnuje, v jaké míře různé stránky tyto funkce nabízejí čtenářům.

Na základě výstupů z dotazníkového šetření a strukturovaných rozhovorů s uživateli stránky Goodreads se v následujícím textu pokusíme charakterizovat hlavní rysy ideální čtenářské sociální sítě z pohledu uživatelů. Jako první se nabízí příjemné uživatelské rozhraní a snadné a intuitivní ovládání. Toto předpokládá dostupnost nejpoužívanějších funkcí přímo z úvodní stránky, výstižné pojmenování tlačítek i záložek, umístění hlavních funkčních tlačítek na stále přístupné horizontální liště a snadno dostupné vyhledávací pole. Čtenářská sociální síť by měla obsahovat nejen základní informace o titulech a možnost přečíst si několik recenzí, ale ideálně také uživateli umožnit vytvořit si vlastní virtuální knihovnu a případně si také částečně individualizovat vzhled stránky přihlášeného uživatele (například jaké sekce chce zobrazit na úvodní stránce nebo jaký má být vzhled jeho virtuální knihovny). Stránka by

také měla obsahovat další nadstavbové funkce jako například vnitřní poštu, diskuze, možnost oslovit autory či vytvářet tématické seznamy. V současné době je jistě vhodné umožnit provázání uživatelského profilu na různých sociálních sítích.

Pro zajištění bezproblémového pohybu po stránce je žádoucí, aby spolu byly jednotlivé sekce a funkce propojeny, například aby se uživatel přes název titulu dostal nejen na jeho detail, ale i do své virtuální knihovny, do nabídkových seznamů nebo na stránku s příbuznou diskuzí. Centrální část úvodní stránky přihlášeného uživatele by neměla být přeplněna informacemi, avšak měla by obsahovat jen stručné přehledy například několika nejnovějších titulů, posledních recenzí, nejaktivnějších diskuzí a nejlépe hodnocených titulů. Pokud má být stránka mezinárodního charakteru bude pravděpodobně nejlepší zvolit jako hlavní komunikační jazyk angličtinu, zároveň by však měla stránka umožňovat i komunikaci v jiných jazycích. Žádoucí je, aby stránka obsahovala minimálně stručnou nápovědu, a samozřejmě by měl být z úvodní stránky dostupný kontakt na administrátora prostřednictvím přednastaveného formuláře. Pokud mají být uživatelům zasílány informační e-maily, měl by být jejich počet omezený, a současně by měl mít registrovaný uživatel možnost upravovat nastavení s ohledem na typ informací a jejich frekvenci. Stejně tak by měla být reklama na stránce omezená pouze na nutné minimum, a ideálně statického charakteru.

Každý registrovaný uživatel by měl být oprávněn vkládat do databáze stránky dosud nezařazené tituly nebo konkrétní vydání titulu, přičemž by tyto záznamy byly dodatečně kontrolovány administrátory nebo uživateli s vyšším oprávněním. U stránky s mezinárodní působností je jistě třeba do databáze titulů zahrnout i neanglická vydání knih. Každý záznam titulu by měl obsahovat správné základní bibliografické údaje a ideálně také krátkou anotaci, případně obálku knihy. Přejdeme-li k dalším konkrétním požadavkům uživatelů na ideální čtenářskou sociální síť, měla by tato rozhodně umožňovat hodnocení knih jak slovně, tak pomocí hvězdiček či procentuálního hodnocení. Žádoucí by bylo zvolit širší než jen pětibodovou škálu, například rozšířit hodnotící škálu také o poloviny a čtvrtiny bodů. Na čtenářské stránce by neměla chybět sekce aktuálně čtených titulů, ve které budou moci uživatelé také zaznamenávat aktuální postup své četby. Zcela neopominutelnou součástí ideální čtenářské sítě jsou virtuální knihovny uživatelů, které bude možno individualizovat podle preferencí jednotlivých uživatelů. Může jít o tvorbu dalších políček k tradičně přednastaveným (obvykle přečtené, právě čtu a chci číst), úpravy vzhledu nebo různé řazení titulů na políčkách. Někteří uživatelé by uvítali i podskupinu u políčky s plánovanou četbou, například

rozdělit tituly na ty ke koupi, vypůjčení a podobně. Součástí funkce virtuální knihovny by ideálně měly být i záznamy o případném vlastnictví daného titulu, přičemž řada uživatelů by tyto ráda doplnila o záznamy týkající se typu knihy (například papírová kniha nebo e-kniha) či data zakoupení. Velké oblibě se mezi uživateli těší rozdělení titulů podle žánrů. Toto dělení by bylo dobré zakomponovat nejen mezi tagy, ale i do dělení políček či do zasílání doporučení uživatelům, přičemž by si každý stanovil své prioritní žánry (toto nastavení by samozřejmě mělo být modifikovatelné).

Jednou z nejdůležitějších funkcí je samozřejmě vyhledávání, u jednoduchého vyhledávání uživatelé jednoznačně preferují fungování na bázi webového vyhledávače typu Googlu. To znamená implementaci našeptávače, automatickou opravu drobných chyb, případně vyhledávání také v textu anotací či recenzí. Ideálně by uživatelé přivítali na tomto typu stránek také možnost rozšířeného vyhledávání prostřednictvím strukturovaného vyhledávacího formuláře. Poměrně oblíbené mezi uživateli jsou i zájmové diskuzní skupiny, pro lepší orientaci v nich by bylo vhodné tyto ještě detailněji rozčlenit, například na klasické čtenářské kluby nebo na fanouškovské stránky určité série či autora. Ačkoli vnitřní pošta není masově využívanou funkcí, je žádoucí ji na stránkách zachovat, a doplnit ji buď o podrobnější členění složek zpráv, nebo o možnost označovat jednotlivé zprávy různými štítky. Tato funkce, stejně jako komentáře k příspěvkům a diskuze napomáhá zařazení stránky mezi sociální sítě. Kontakt s autory vyhledává menší procento uživatelů, nicméně pokud mají autoři na těchto stránkách přidělen status, tak by kontakt mezi nimi a ostatními uživateli měl být na ideální síti rozhodně umožněn. Řada autorů ráda naváže se čtenáři spíše neformální kontakt, a také část uživatelů uvítá možnost diskuze s autory, kteří se tu mohou prezentovat také jako čtenáři.

Velmi oblíbená je funkce zasílání doporučení, ačkoli většina uživatelů doporučení raději přijímá, než posílá. Stránkou automaticky generovaná doporučení by měla co nejpřesněji reflektovat zájmy jednotlivých uživatelů, primárně zohledňující jejich hodnocení přečtených titulů, a také oblíbenost určitých žánrů. Na základě výstupů z dotazníkového šetření i strukturovaných rozhovorů lze oprávněně konstatovat, že ideální čtenářská sociální síť by zcela určitě měla nabízet funkci obdobnou ročnímu „reading challenge“ na Goodreads. Možná by také bylo vhodné nabízet soutěže i na kratší časová období, nebo i rozšíření pro společnou motivující četbu v menších skupinách. Zájem uživatelů si udržuje i hlasování o nejlepší knihu roku v rozličných žánrech, hlasy zde odevzdávají pouze sami čtenáři, a mnohým jsou tak výsledky bližší

než rozhodnutí skupiny odborníků, proto by toto ideální síť měla také umožňovat. V současné době, kdy řada uživatelů disponuje nejmodernějšími mobilními zařízeními, je téměř nezbytné, aby ideální stránka nabízela možnost instalovat si její mobilní aplikaci. Tato by měla umožňovat i vkládání titulů do virtuální knihovny uživatele pomocí snímání čárových kódů nebo QR kódů.

Vzhledem k tomu, že veškeré sociální sítě se v současnosti těší velké oblibě a jsou díky moderním technologiím masově rozšířené, lze oprávněně očekávat zvýšení zájmu i v případě čtenářské sociální sítě. Pro řadu čtenářů je nyní již standardem diskutovat o knihách s uživateli napříč kontinenty, což jim mezinárodní sítě pro čtenáře také umožňují. Tomuto trendu by měly vycházet vstříc i knihovny, protože vše, co si plánuje běžný uživatel přečíst, nutně nemusí vlastnit. Využití dat z těchto sítí tak může knihovny přiblížit větší části populace, a napomoci jim oslovit i skupiny, které dosud jejich služby nevyužívají.

9. Seznam použité literatury

- About Goodreads. *Goodreads* [online]. © 2015 [cit. 2015-06-08]. Dostupné z: <https://www.goodreads.com/about/us>
- *All About Romance: For Romance Novel Lovers* [online]. © 2010 [cit. 2015-05-14]. Dostupné z: <http://likesbooks.com/>
- Amazon compra el portal de recomendación de libros Goodreads. In: *Cinco Días* [online]. 30-03-2013 [cit. 2015-06-10]. Dostupné z: http://cincodias.com/cincodias/2013/03/30/tecnologia/1364654240_714197.html
- *ANobii* [online]. © 2015 [cit. 2015-05-12]. Dostupné z: <http://www.anobii.com/>
- AROLAS, Enrique Estellés a Fernando González LADRÓN-DE-GUEVAR. Uses of explicit and implicit tags in social bookmarking. *Journal of the American Society for Information Science and Technology* [online]. 2012, **63**(2), 313-322 [cit. 2015-05-31]. DOI: 10.1002/asi.21663. ISSN 2330-1643. Dostupné z: http://www.researchgate.net/publication/235889308_Uses_of_Explicit_and_Implicit_Tags_in_Social_Bookmarking
- *Baila.net* [online]. [2013-2015] [cit. 2015-05-12]. Dostupné z: <http://baila.net/>
- BAKKUM, Beth. See what Your Friends Read on Goodreads. *The Writer*. January 2008, **121**(1), 12. ISSN 0043-9517. Dostupné také z: ProQuest Central
- BALLANO, Sonia, Ana Cynthia URIBE a Rosa-Àuria MUNTÉ-RAMOS. Young users and the digital divide: readers, participants or creators on Internet?. *Communication & Society* [online]. 2014, **27**(4), 147-155 [cit. 2015-04-19]. DOI: 10.15581/003.27.4.147-155. Dostupné z: http://www.unav.es/fcom/communication-society/en/resumen.php?art_id=517
- BEDNÁŘ, Vojtěch. *Marketing na sociálních sítích: prosad'te se na Facebooku a Twitteru*. Vyd. 1. Brno: Computer Press, 2011, 197 s. ISBN 978-80-251-3320-0.
- BERCOVICI, Jeff. Amazon Buys Goodreads. Take That, Bookish!. In: *Forbes* [online]. MAR 28, 2013 [cit. 2015-06-09]. Dostupné z: <http://www.forbes.com/sites/jeffbercovici/2013/03/28/amazon-buys-goodreads-take-that-bookish/>
- *Bookish* [online]. © 2014 [cit. 2015-05-10]. Dostupné z: <https://www.bookish.com/>
- BOOKLIKES. *BookLikes* [online]. © 2015 [cit. 2015-05-10]. Dostupné z: <http://booklikes.com/>

- BRANTLEY, John S. Exploring Library 2.0 on the Social Web. *Journal of Web Librarianship*. 2010, 4(4), 351-374. DOI: 10.1080/19322909.2010.525412. ISSN 1932-2909. Dostupné také z:
http://works.bepress.com/cgi/viewcontent.cgi?article=1001&context=steve_brantley
- CALDWELL, Serenity. Read me: Four social-media sites for bookworms. In: *Macworld* [online]. Aug 29, 2011 [cit. 2015-06-11]. Dostupné z:
http://www.macworld.com/article/1162005/read_me_four_social_media_sites_for_bookworms.html
- COTA, Jim. Goodreads helps readers find their next favorite novel. In: *Indianapolis Business Journal: IBJ.com* [online]. 29 March 2012 [cit. 2015-06-10]. Dostupné z:
<http://www.ibj.com/articles/33555-web-review-goodreads-helps-readers-find-their-next-favorite-novel>
- *Crime Fiction Lover* [online]. © 2015 [cit. 2015-05-11]. Dostupné z:
<http://www.crimefictionlover.com/>
- *ČBDB - Československá bibliografická databáze* [online]. © 2009-2015 [cit. 2015-04-11]. Dostupné z: <http://www.cbdb.cz/>
- *Čítárny – knihy* [online]. © 2002-2014 [cit. 2015-05-14]. Dostupné z:
<http://citarny.cz/>
- D'ANDREA, Debra. Reading 2.0: From Solitary to Social. *The School Librarian's Workshop*. 2010, 31(1), 11-12. ISSN 0271-3667. Dostupné také z:
<https://dandreamedia.wordpress.com/2010/04/02/reading-2-0-from-solitary-to-social/>
- *Databáze knih* [online]. © 2008-2015 [cit. 2015-06-12]. Dostupné z:
<http://www.databazeknih.cz/>
- *Děti noci* [online]. © 2006-2015 [cit. 2015-05-11]. Dostupné z: <http://deti-noci.cz/>
- DILWORTH, Dianna. Ten Social Networks For Readers. In: *SocialTimes* [online]. Jun. 23, 2011 [cit. 2015-06-11]. Dostupné z:
<http://www.adweek.com/socialtimes/ten-social-networks-for-readers/164707>
- DOČEKAL, Daniel. Infografika: Typologie uživatelů sociální médií. In: *JustIT.cz* [online]. 08/06/2011 [cit. 2015-04-12]. Dostupné z:
<http://www.justit.cz/wordpress/2011/06/08/infografika-typologie-uzivatelu-socialni-medii/>
- DOČEKAL, Daniel. Typologie sociálních aktivit uživatelů – Social Technographics Ladder. In: *JustIT.cz* [online]. 05/01/2012 [cit. 2015-04-12]. Dostupné z:

<http://www.justit.cz/wordpress/2012/01/05/typologie-socialnich-aktivit-uzivatelu-social-technographics-ladder/>

- DOIRON, Roy. WorldReaders: Young readers reading the world: Teacher-librarians using social networking to promote reading interests. In: *IASL Conference Reports* [online]. January 2009 [cit. 2015-05-31]. Dostupné z: EBSCOhost
- EIDENBENZ, Raphael, Yu LI a Roger WATTENHOFER. Reading Up on Bookcrossing. *The International Journal of the Book*. 2013, (10), 11-26. ISSN 1447-9516. Dostupné také z: EBSCOhost
- ENIS, Matt. Goodreads Acquisition Presents Opportunity for LibraryThing. In: *The Digital Shift* [online]. April 2, 2013 [cit. 2015-06-10]. Dostupné z: <http://www.thedigitalshift.com/2013/04/social-media/goodreads-acquisition-presents-opportunity-for-librarything/>
- GERON, Tomio. Goodreads Investor Jon Callaghan On Amazon Acquisition Of 'Scrappy' Startup. In: *Forbes* [online]. MAR 29, 2013 [cit. 2015-06-09]. Dostupné z: <http://www.forbes.com/sites/tomiogeron/2013/03/28/goodreads-investor-jon-callaghan-on-amazon-acquisition/>
- Goodreads Help Topics. *Goodreads* [online]. © 2015 [cit. 2015-06-08]. Dostupné z: <https://www.goodreads.com/help>
- GOODREADS. *Goodreads* [online]. © 2015 [cit. 2015-04-11]. Dostupné z: <https://www.goodreads.com/>
- Google Forms. *Google* [online]. [© 2015] [cit. 2015-05-10]. Dostupné z: <https://forms.google.com/>
- GRAY, Peter H., Salvatore PARISE a Bala IYER. Innovation Impacts of Using Social Bookmarking Systems. *MIS quarterly*. September 2011, **35**(3), 629-644. ISSN 0276-7783. Dostupné také z: <http://aisel.aisnet.org/cgi/viewcontent.cgi?article=2974&context=misq>
- HAN, Bo a John WINDSOR. User's Willingness to Pay on Social Network Sites. *The journal of computer information systems* [online]. 2011, **51**(4), 31-40 [cit. 2015-04-12]. ISSN 0887-4417. Dostupné z: EBSCOhost
- HANDL, Jan. Digitální životní styl. In: *Marketing Journal* [online]. 19. 10. 2010 [cit. 2015-05-05]. Dostupné z: http://www.m-journal.cz/cs/internet/digitalni-zivotni-styl__s281x7404.html
- HANDL, Jan. Šest typů uživatelů internetu. Který jste vy a co s nimi?. In: *Tyinternet.cz* [online]. 21.10.2010 [cit. 2015-05-05]. Dostupné z:

<http://www.tyinternety.cz/socialni-site/sest-typu-uzivatelu-internetu-ktery-jste-vy-a-co-s-nimi/>

- HART, Jane. Understanding Today's Learner. In: *Learning Solutions Magazine* [online]. September 22, 2008 [cit. 2015-06-11]. Dostupné z: <http://www.learningsolutionsmag.com/articles/80/understanding-todays-learner>
- HENDL, Jan. *Kvalitativní výzkum: základní teorie, metody a aplikace*. 3. vyd. Praha: Portál, 2012, 407 s. ISBN 978-802-6202-196.
- HEO, Geyong Mi a Romee LEE. Blogs and Social Network Sites as Activity Systems: Exploring Adult Informal Learning Process through Activity Theory Framework. *Educational Technology & Society* [online]. 2013, **16**(4), 133-145 [cit. 2015-04-19]. ISSN 1436-4522. Dostupné z: http://www.ifets.info/journals/16_4/11.pdf
- HERTHER, Nancy K. Goodreads: Social Media Meets Readers Advisory. *Online searcher* [online]. 2013, **37**(4), 38-41 [cit. 2015-04-12]. ISSN 2324-9684. Dostupné z: ProQuest Central
- HOFFERT, Barbara. Every Reader a Reviewer. *Library Journal*. 2010, **135**(14), 23-25. ISSN 0363-0277. Dostupné také z: EBSCOhost
- HOOPER, Rachel. Using Goodreads in Adult Programming: A Case Study. *Tennessee Libraries*. 2014, **64**(3). ISSN 1935-7052. Dostupné také z: http://www.tnla.org/?page=TL64_3_goodreads
- HUANG, Cheng-Lung, Po-Han YEH, Cheng-Wei LIN a Den-Cing WU. Utilizing user tag-based interests in recommender systems for social resource sharing websites. *Knowledge-Based Systems* [online]. 2014, **56**(1), 86-96 [cit. 2015-04-19]. DOI: 10.1016/j.knosys.2013.11.001. Dostupné z: <http://linkinghub.elsevier.com/retrieve/pii/S0950705113003511>
- CHARLES, Ron. Goodreads wants you to 'Ask the Author'. In: *The Washington Post* [online]. May 21, 2014 [cit. 2015-06-10]. Dostupné z: <http://www.washingtonpost.com/blogs/style-blog/wp/2014/05/21/goodreads-wants-you-to-ask-the-author/>
- JEFFRIES, Scott. Social cataloging tools: a comparison and application for librarians. *Library Hi Tech News* [online]. 2008, **25**(10), 1-4 [cit. 2015-05-31]. DOI: 10.1108/07419050810949986. ISSN 0741-9058. Dostupné z: ProQuest Central

- JOE, Ryan. Social Sophistication. In: *Publishers Weekly* [online]. Aug 22, 2014 [cit. 2015-06-11]. Dostupné z: <http://www.publishersweekly.com/pw/by-topic/authors/pw-select/article/63754-social-sophistication.html>
- JONKER, Travis. Social Media's Best-Kept Secret. *School Library Journal: SLJ*. 2013, **59**(1), 32-34. ISSN 0362-8930. Dostupné také z: <http://www.thedigitalshift.com/2013/01/social-media/social-medias-best-kept-secret-goodreads-is-a-fabulous-site-to-revolutionize-your-literary-life/>
- JONKER, Travis. Welcome to the Mothership. *School library journal: SLJ*. 2013, **59**(5), 12. ISSN 0362-8930. Dostupné také z: <http://www.thedigitalshift.com/2013/04/ebooks/travis-goodreads/>
- JOPSON, Barney. Amazon gets social with Goodreads. In: *Financial Times: FT.com Europe* [online]. March 28, 2013 [cit. 2015-06-10]. Dostupné z: <http://www.ft.com/cms/s/0/e1dad68-97f5-11e2-b7ef-00144feabdc0.html#axzz3cfQM0WIa>
- JUERGEN, Michelle. Reading goes social. *Entrepreneur*. 2011, **39**(3), 57. ISSN 0163-3341. Dostupné také z: EBSCOhost
- KAUFMAN, Leslie. Amazon to Buy Social Site Dedicated to Sharing Books. *The New York Times*. 2013, (March 29, 2013), B3. ISSN 0362-4331. Dostupné také z: http://www.nytimes.com/2013/03/29/business/media/amazon-to-buy-goodreads.html?_r=0
- KAUFMANFER, Leslie. Read Any Good Web Sites Lately? Book Lovers Talk Online. *The New York Times*. 2013, (February 13, 2013), C1. ISSN 0362-4331. Dostupné také z: http://www.nytimes.com/2013/02/13/books/goodreadscom-is-growing-as-a-popular-book-site.html?_r=0
- *Když výzkum, tak kvalitativní: serpentinami bádání v terénu*. Vyd. 1. Brno: Masarykova univerzita, 2013, 152 s. Etnologické studie, 14. ISBN 978-808-7112-755.
- *Knihi.cz* [online]. © 2006-2015 [cit. 2015-05-10]. Dostupné z: <http://www.knihi.cz/>
- *Knihovnice.cz: Pokladnice plná knih* [online]. © 2004-2015 [cit. 2015-05-14]. Dostupné z: <http://www.knihovnice.cz/>
- KOPPENHAVER, Christopher. Goodreads Business Cards Connect with Readers. *Voice Of Youth Advocates: VOYA*. October 2011, **34**(4), 331. ISSN 0160-4201. Dostupné také z: EBSCOhost

- KOTRLA, Pavel. Sociální život knih v síti. *Host: literární měsíčník*. 2012, **28**(6), 10-11. ISSN 1211-9938. Dostupné také z: <http://casopis.hostbrno.cz/archiv/2012/06-2012/socialni-zivot-knih-v-siti>
- LEAFMARKS. *Leafmarks* [online]. © 2015 [cit. 2015-05-10]. Dostupné z: <https://www.leafmarks.com/>
- LEGIE - databáze knih Fantasy a Sci-Fi [online]. 2005-2015 [cit. 2015-05-10]. Dostupné z: <http://legie.info/>
- *LibraryThing* [online]. [© 2015] [cit. 2015-05-14]. Dostupné z: <https://www.librarything.com/>
- MACMANUS, Richard. Book Lovers. In: *ReadWrite* [online]. Sep 13, 2012 [cit. 2015-06-10]. Dostupné z: <http://readwrite.com/2012/09/13/book-lovers-if-youre-not-already-on-goodreads-heres-why-you-should-be>
- MANSO-RODRÍGUEZ, Ramón-Alberto. Bibliotecas, fomento de la lectura y redes sociales: convirtamos amigos en lectores. *El Profesional de la Información* [online]. 2012, **21**(4), 401-405 [cit. 2015-05-31]. DOI: 10.3145/epi.2012.jul.12. ISSN 1699-2407. Dostupné z: EBSCOhost
- MCCLELLAN, Rob. 11 Alternatives to GoodReads. In: *ThirdScribe Blog* [online]. March 31, 2013 [cit. 2015-06-11]. Dostupné z: http://blog.thirdscribe.com/2013/03/31/11-alternatives-to-goodreads/#.VXIL9_DjglQ
- MCMILLAN, Kate. 8 Communities for Book Lovers. In: *Outbox Online: Author Website Design* [online]. [2013] [cit. 2015-06-11]. Dostupné z: <http://www.outboxonline.com/websites-for-authors/social-networks-for-book-lovers/>
- MERGA, Margaret K. Are Avid Adolescent Readers Social Networking About Books?. *New Review of Children's Literature and Librarianship* [online]. 2015, **21**(1), 1-16 [cit. 2015-05-31]. DOI: 10.1080/13614541.2015.976073. ISSN 1740-7885. Dostupné z: <http://www.tandfonline.com/doi/pdf/10.1080/13614541.2015.976073>
- MOSCARITOLO, Angela. First-Gen Kindle Paperwhite Gets Goodreads, FreeTime. In: *PCMag.com* [online]. March 11, 2014 [cit. 2015-06-10]. Dostupné z: <http://www.pcmag.com/article2/0,2817,2454853,00.asp>
- NAKAMURA, Lisa. "Words with Friends": Socially Networked Reading on Goodreads. *PMLA* [online]. 2013, **128**(1), 238-243 [cit. 2015-04-11]. DOI: 10.1632/pmla.2013.128.1.238. Dostupné z: <http://www.mlajournals.org/doi/abs/10.1632/pmla.2013.128.1.238>

- Napište nám. *Databáze knih* [online]. © 2008-2015 [cit. 2015-06-14]. Dostupné z: <http://www.databazeknih.cz/kontakt>
- Nápořveda. *Databáze knih* [online]. © 2008-2015 [cit. 2015-06-14]. Dostupné z: <http://www.databazeknih.cz/napoveda/o-databazi-knih>
- NARULA, Svati Kirsten. Millions of People Reading Alone, Together: The Rise of Goodreads. In: *The Atlantic* [online]. FEB 12, 2014 [cit. 2015-06-09]. Dostupné z: <http://www.theatlantic.com/entertainment/archive/2014/02/millions-of-people-reading-alone-together-the-rise-of-goodreads/283662/>
- NATIONS, Daniel. Book Social Networks: A List of Social Networks For The Booklover. In: *About Tech* [online]. [2015] [cit. 2015-06-11]. Dostupné z: <http://webtrends.about.com/od/socialnetworks/tp/book-social-network-list.htm>
- NATIONS, Daniel. What is Social Networking?: Social Networking Explained. In: *About.com* [online]. © 2015 [cit. 2015-05-31]. Dostupné z: <http://webtrends.about.com/od/socialnetworking/a/social-network.htm>
- NELSON, Amanda. 12 Alternatives to Goodreads. In: *BOOK RIOT* [online]. Apr 3, 2013 [cit. 2015-06-11]. Dostupné z: <http://bookriot.com/2013/04/03/alternatives-to-goodreads/>
- NIELSEN, Jonas Klit. Global Social Media Adoption In 2011 [White Paper]. In: *Mindjumpers* [online]. Jan 23rd, 2012 [cit. 2015-04-12]. Dostupné z: <http://www.mindjumpers.com/blog/2012/01/global-social-media-adoption-2011/>
- OESTREICHER-SINGER, Gal, Barak LIBAI, Liron SIVAN, Eyal CARMÍ a Ohad YASSIN. The Network Value of Products. *Journal of Marketing* [online]. 2013, 77(3), 1-14 [cit. 2015-04-19]. DOI: 10.1509/jm.11.0400. Dostupné z: <http://pages.stern.nyu.edu/~goestrei/JM.pdf>
- O'LEARY, Mick. Reading Dead? No Way! See Goodreads. *Information Today*. 2012, 29(1), 22-23. ISSN 8755-6286. Dostupné také z: ProQuest Central
- OPÁLKOVÁ, Markéta. *Analýza vybraných OPACů nové generace a sociálních sítí se zaměřením na sdílení knih*. Praha, 2010, 116 s. Dostupné také z: <https://is.cuni.cz/webapps/zzp/detail/84958/>. Rigorózní práce. Univerzita Karlova v Praze, Filozofická fakulta, Ústav informačních studií a knihovnictví. Vedoucí práce PhDr. Eva Bratková, Ph.D.
- PACK, Thomas. Goodreads is Great for Bibliophiles. *Information Today*. 2014, 31(9), 31. ISSN 8755-6286. Dostupné také z: ProQuest Central

- PAGE, Loraine. Offline Readers Meet in Online Community. *Information Today*. February 2008, **25**(2), 38-39. ISSN 8755-6286. Dostupné také z: http://www.redorbit.com/news/technology/1255715/offline_readers_meet_in_online_community/
- PALMER, Alex. On Readers' Radar: Social media expands discoverability options for self-published authors. *Publishers Weekly: the international news magazine of book publishing and bookselling*. 2012, **259**(52), 1-3. ISSN 0000-0019. Dostupné také z: <http://www.publishersweekly.com/pw/by-topic/authors/pw-select/article/55229-pw-select-december-2012-on-readers-radar.html>
- PETRI, Alexandra. Is Goodreads' New Policy really Censorship?. In: *The Washington Post* [online]. September 23, 2013 [cit. 2015-06-10]. Dostupné z: <http://www.washingtonpost.com/blogs/compost/wp/2013/09/23/is-good-reads-new-policy-really-censorship/>
- Privacy Policy. *Goodreads* [online]. © 2015 [cit. 2015-06-09]. Dostupné z: <http://www.goodreads.com/about/privacy>
- PUKOWIEC, Tomáš. *Knihovnicka.NET* [online]. [2008] [cit. 2015-05-10]. Dostupné z: <http://www.knihovnicka.net/>
- PUNCH, Keith. *Základy kvantitativního šetření*. Vyd. 1. Praha: Portál, 2008, 150 s. ISBN 978-80-7367-381-9.
- REICHEL, Jiří. *Kapitoly metodologie sociálních výzkumů*. Vyd. 1. Praha: Grada, 2009, 184 s. Sociologie (Grada). ISBN 978-80-247-3006-6.
- *Renčina červená knihovna* [online]. [© 2015] [cit. 2015-05-14]. Dostupné z: <http://www.cervenaknihovna.com/>
- ROSEN, Judith. Looking for the Next Goodreads. *Publishers Weekly*. May 20, 2013, (20), 7-8. ISSN 0000-0019. Dostupné také z: <http://www.publishersweekly.com/pw/by-topic/digital/retailing/article/57299-looking-for-the-next-goodreads.html>
- RYLICH, Jan. KNIHOVNY A WEB 2.0: Chyťte se do sociálních sítí. *Čtenář: Měsíčník pro knihovny* [online]. 2008, **60**(12) [cit. 2015-05-31]. ISSN 1805-4064. Dostupné z: <http://ctenar.svkk1.cz/clanky/2008-roc-60/12-2008/knihovny-a-web-2-0-chytte-se-do-socialnich-siti-47-292.htm>
- SEMUELS, Alana. Unlikely forum for Iran's youth: Goodreads, a book lovers' site based in Santa Monica, has become a place to let off political steam. In: *Los Angeles*

- Times* [online]. January 02, 2008 [cit. 2015-06-10]. Dostupné z: <http://articles.latimes.com/2008/jan/02/business/fi-goodreads2>
- *Shelfari* [online]. © 2006-2013 [cit. 2015-05-13]. Dostupné z: <http://www.shelfari.com/>
 - SCHMIDT, Janine. Promoting library services in a Google world. *Library Management*. 2007, **28**(6/7), 337-346. DOI: 10.1108/01435120710774477. ISSN 0143-5124. Dostupné také z: http://digitool.library.mcgill.ca/view/action/singleViewer.do?dvs=1433104414125~709&locale=cs_CZ&show_metadata=false&VIEWER_URL=/view/action/singleViewer.do?&DELIVERY_RULE_ID=6&adjacency=N&application=DIGITool-3&frameId=1&usePid1=true&usePid2=true
 - Social media census 2011. In: *PR Moment* [online]. 20 June 2011 [cit. 2015-06-11]. Dostupné z: <http://www.prmoment.com/685/social-media-census-2011.aspx>
 - STARR, Jennie. Social Networks: Another Avenue to New Books and Friends. *Searcher: the magazine for database professionals* [online]. 2008, **16**(6), 42-48 [cit. 2015-05-31]. ISSN 1070-4795. Dostupné z: ProQuest Central
 - STODOLA, Jiří. Individua, sociální sítě a poznání: Možnosti a limity kognitivního a sociálně-doménového paradigmatu v informační vědě a realistický model domény. *ProInflow: časopis pro informační vědy* [online]. 2012, **4**(1), 1-34 [cit. 2015-04-12]. ISSN 1804–2406. Dostupné z: <http://www.phil.muni.cz/journals/index.php/proinflow/article/view/808/937>
 - SULLIVAN, Doreen. Tech Services on the Web: Goodreads. *Technical Services Quarterly* [online]. 2013, **30**(1), 117-118 [cit. 2015-06-10]. DOI: 10.1080/07317131.2013.735977. ISSN 0731-7131. Dostupné z: ProQuest Central
 - ŠESEK, Lara a Maruša PUŠNIK. Reading popular literature and digital media: Reading experience, fandoms, and social networks. *Anthropological Notebooks*. 2014, **20**(2), 103-126. ISSN 1408-032X. Dostupné také z: http://www.drustvo-antropologov.si/AN/PDF/2014_2/Anthropological_Notebooks_XX_2_Sesek.pdf
 - ŠVARŤÍČEK, Roman a Klára ŠEĎOVÁ. *Kvalitativní výzkum v pedagogických vědách*. Vyd. 1. Praha: Portál, 2007, 377 s. ISBN 978-80-7367-313-0.
 - TANG, Muh-Chyun, Yi-Jin SIE a Pei-Hang TING. Evaluating books finding tools on social media: A case study of aNobii. *Information Processing* [online]. 2014, **50**(1), 54-68 [cit. 2015-06-11]. DOI: 10.1016/j.ipm.2013.07.005. ISSN 0306-4573. Dostupné z:

http://www.researchgate.net/publication/259126629_Evaluating_books_finding_tools_on_social_media_A_case_study_of_aNobii

- Terms of Use. *Goodreads* [online]. © 2015 [cit. 2015-06-09]. Dostupné z: <http://www.goodreads.com/about/terms>
- *The Reading Room* [online]. © 2015 [cit. 2015-05-14]. Dostupné z: <https://www.thereadingroom.com/>
- TROTT, Barry a Yesha NAIK. Finding Good Reads on Goodreads. *Reference & User Services Quarterly* [online]. 2012-6-1, **51**(4), 319-323 [cit. 2015-06-11]. DOI: 10.5860/rusq.51n4.319. ISSN 1094-9054. Dostupné z: <http://journals.ala.org/rusq/article/view/3896>
- TROTT, Barry. Advising Readers Online: A Look at Internet-Based Reading Recommendation Services. *Reference & User Services Quarterly* [online]. 2005, **44**(3), 210-215 [cit. 2015-05-31]. ISSN 1094-9054. Dostupné z: http://www.researchgate.net/publication/254173617_Advising_Readers_Online_A_Look_at_Internet-Based_Reading_Recommendation_Services
- TUFEKCI, Zeynep. Gender, Social Capital And Social Network(ing) Sites: Women Bonding, Men Searching. *Conference Papers -- American Sociological Association* [online]. 2008, (2008 Annual Meeting) [cit. 2015-04-12]. Dostupné z: EBSCOhost
- TŮMOVÁ, Štěpánka. Co má typologie uživatelů sociálních sítí společného s knihovnami?. In: *Konference Kniha ve 21. století: téma: "Budoucnost knihoven - trendy a směry" : 15.-16. února 2012*. V Opavě: Slezská univerzita, 2012, s. 98-104. ISBN 978-80-7248-822-3. Dostupné také z: <http://eprints.rclis.org/17254/>
- TŮMOVÁ, Štěpánka. Typologie uživatelů: Sociální sítě a knihovny. *ProInflow: časopis pro informační vědy* [online]. 2012, **4**(1), 1-16 [cit. 2015-04-12]. ISSN 1804-2406. Dostupné z: <http://www.phil.muni.cz/journals/index.php/proinflow/article/view/809/938>
- WEAVER, Matt. Contextual metadata: faceted schemas in virtual library communities. *Library Hi Tech* [online]. 2007, **25**(4), 579-594 [cit. 2015-05-31]. DOI: 10.1108/07378830710840527. ISSN 0737-8831. Dostupné z: ProQuest Central
- What Does Amazon's Purchase Of Goodreads Mean For Book Industry?. In: *NPR: National Public Radio* [online]. April 06, 2013 [cit. 2015-06-10]. Dostupné z: <http://www.npr.org/2013/04/06/176419121/what-does-amazons-purchase-of-goodreads-mean-for-book-industry>

- WIKERT, Joe. Goodreads + Amazon: Winners and losers. In: *Joe Wikert's Digital Content Strategies* [online]. April 01, 2013 [cit. 2015-06-10]. Dostupné z: http://jwikert.typepad.com/the_average_joe/2013/04/goodreads-amazon-winners-and-losers.html
- WIKERT, Joe. Goodreads New Recommendation Engine & Discoverability. In: *Joe Wikert's Digital Content Strategies* [online]. October 03, 2011 [cit. 2015-06-10]. Dostupné z: http://jwikert.typepad.com/the_average_joe/2011/10/goodreads-new-recommendation-engine-discoverability.html
- WILLIAMS, Martyn. Amazon to acquire Goodreads book recommendation site. In: *TechHive* [online]. Mar 28, 2013 [cit. 2015-06-09]. Dostupné z: <http://www.techhive.com/article/2032382/amazon-to-acquire-goodreads-book-recommendation-site.html>
- WOOD, Felicity. Good vibrations. *The Bookseller* [online]. 26 April 2013, (5573), 14-15 [cit. 2015-06-10]. ISSN 0006-7539. Dostupné z: EBSCOhost
- WRIGHT, David a Abby BASS. No Reader is an Island: New Strategies for Readers' Advisory. *Alki: The Washington Library Association Journal*. 2010, **26**(3), 9-10. ISSN 8756-4173. Dostupné také z: EBSCOhost
- ZICH, František. *Úvod do sociologického výzkumu*. 1. vyd. Praha: Vysoká škola finanční a správní, 2004, 115 s. Eupress. ISBN 80-867-5419-7.

10. Seznam obrázků

Obrázek č. 1 Ukázka úvodní obrazovky stránky Goodreads	26
Obrázek č. 2 Ukázka obrazovky s výsledky vyhledávání na Goodreads	28
Obrázek č. 3 Ukázka úvodní obrazovky stránky Goodreads po přihlášení uživatele.....	
.....	29
Obrázek č. 4 Ukázka obrazovky sekce „My Books“ na Goodreads.....	30
Obrázek č. 5 Ukázka obrazovky s podrobným záznamem titulu na Goodreads	32
Obrázek č. 6 Ukázka obrazovky sekce „Groups“ na Goodreads.....	34
Obrázek č. 7 Ukázka obrazovky sekce „Recommendations“ na Goodreads.....	36
Obrázek č. 8 Ukázka obrazovky sekce „Explore“ na Goodreads.....	37
Obrázek č. 9 Ukázka obrazovky sekce „Giveaways“ na Goodreads.....	38
Obrázek č. 10 Ukázka obrazovky profilu přihlášeného uživatele na Goodreads	41
Obrázek č. 11 Ukázka úvodní obrazovky stránky Databáze knih	43
Obrázek č. 12 Ukázka obrazovky s výsledky vyhledávání na stránce Databáze knih	
.....	45
Obrázek č. 13 Ukázka obrazovky sekce „Knihy“ na stránce Databáze knih	47
Obrázek č. 14 Ukázka obrazovky sekce „Bazar“ na stránce Databáze knih	48
Obrázek č. 15 Ukázka obrazovky s podrobným záznamem titulu na stránce Databáze knih	
.....	49
Obrázek č. 16 Ukázka úvodní obrazovky stránky All About Romance.....	53
Obrázek č. 17 Ukázka úvodní obrazovky stránky aNobii	55
Obrázek č. 18 Ukázka úvodní obrazovky stránky Bookish.....	58
Obrázek č. 19 Ukázka úvodní obrazovky stránky BookLikes.....	60
Obrázek č. 20 Ukázka úvodní obrazovky stránky Crime Fiction Lover	63
Obrázek č. 21 Ukázka úvodní obrazovky stránky Leafmarks	64
Obrázek č. 22 Ukázka úvodní obrazovky stránky LibraryThing.....	67
Obrázek č. 23 Ukázka úvodní obrazovky stránky Shelfari	71
Obrázek č. 24 Ukázka úvodní obrazovky stránky The Reading Room.....	74
Obrázek č. 25 Ukázka úvodní obrazovky stránky Baila.net.....	76
Obrázek č. 26 Ukázka úvodní obrazovky stránky ČBDB – Československá bibliografická databáze	
.....	79
Obrázek č. 27 Ukázka úvodní obrazovky stránky Čítárny – knihy	82
Obrázek č. 28 Ukázka úvodní obrazovky stránky Děti noci	84

Obrázek č. 29 Ukázka úvodní obrazovky stránky Knihy.cz	86
Obrázek č. 30 Ukázka úvodní obrazovky stránky Knihovnice.cz	88
Obrázek č. 31 Ukázka úvodní obrazovky stránky Knihovnicka.NET	89
Obrázek č. 32 Ukázka úvodní obrazovky stránky Legie – databáze knih Fantasy a Sci-Fi	91
Obrázek č. 33 Ukázka úvodní obrazovky stránky Renčina červená knihovna.....	93

11. Seznam tabulek

Tabulka č. 1 Shrnutí základních funkcí vybraných internetových stránek a sociálních sítí pro čtenáře.....	95
Tabulka č. 2 Shrnutí funkce vyhledávání a hodnocení vybraných internetových stránek a sociálních sítí pro čtenáře.....	96
Tabulka č. 3 Další kritéria, podle kterých si respondenti tvoří nové poličky.....	111
Tabulka č. 4 Které další sociální sítě či internetové stránky zaměřené na knihy a čtenářství využíváte?.....	123
Tabulka č. 5 Počty respondentů podle jejich mateřského jazyka	125

12. Seznam grafů

Graf č. 1 Jak často navštěvujete stránky Goodreads?	102
Graf č. 2 Jak dlouho používáte, respektive jste registrovaní, na Goodreads?	103
Graf č. 3 Jak hodnotíte přečtené knihy?	103
Graf č. 4 Jak hodnotíte přečtené knihy? - Czech or Slovak / Čeština nebo slovenština...	104
Graf č. 5 Jak hodnotíte přečtené knihy? - English / Angličtina	105
Graf č. 6 Jak hodnotíte přečtené knihy? - ostatní jazyky	105
Graf č. 7 Používáte při hodnocení hvězdičkami („star rating“) také půlhvězdičky neboli „half-stars“?	106
Graf č. 8 Zaznamenáváte na Goodreads jakou knihu aktuálně čtete?	107
Graf č. 9 Využíváte „to-read“ shelf k udržování přehledu o knihách, které si chcete přečíst nebo koupit?	108
Graf č. 10 Pokud ano, jakou formou využíváte „to-read“ shelf?	109
Graf č. 11 Vytváříte si kromě přednastavených také své vlastní poličky neboli „shelves“?	110
Graf č. 12 Podle jakých kritérií si tvoříte nové poličky?	110
Graf č. 13 Jste členem nějaké skupiny nebo skupin na Goodreads?	112
Graf č. 14 Jaký váš názor na systém vnitřní pošty na Goodreads?	113
Graf č. 15 Jste spokojen/a s vyhledáváním na Goodreads?	114
Graf č. 16 Jaké zlepšení při vyhledávání byste uvítal/a?	115
Graf č. 17 Využíváte funkci „recommendation“?	116
Graf č. 18 Účastníte se roční „reading challenge“?	117
Graf č. 19 Účastníte se různých hlasování na Goodreads?	118
Graf č. 20 Vstupujete prostřednictvím Goodreads do kontaktu s autorem/autory?	119
Graf č. 21 Vstupujete prostřednictvím Goodreads do kontaktu s autorem/autory? - Czech or Slovak / Čeština nebo slovenština	119
Graf č. 22 Vstupujete prostřednictvím Goodreads do kontaktu s autorem/autory? - English / Angličtina	120
Graf č. 23 Vstupujete prostřednictvím Goodreads do kontaktu s autorem/autory? - ostatní jazyky	120
Graf č. 24 Jak často komunikujete s autorem/autory?	121

Graf č. 25 Používáte Goodreads, také k udržování přehledu o tom, jaké knihy vlastníte?	121
Graf č. 26 Využíváte ještě další sociální síť či internetovou stránku zaměřenou na knihy a čtenářství?	122
Graf č. 27 Do které věkové kategorie patříte?	124
Graf č. 28 Jaký je Váš mateřský jazyk?	124

13. Seznam příloh

Příloha č. 1 : Dotazník uveřejněný na stránkách Google Forms	156
Příloha č. 2 : Texty e-mailů s žádostí o vyplnění dotazníku.....	162
Příloha č. 3 : Přepis strukturovaných rozhovorů s uživateli stránky Goodreads	164

Příloha č. 1 : Dotazník uveřejněný na stránkách Google Forms

GOODREADS - bookish social network sites / knižní sociální síť (2015)⁸⁴

The questions are mostly related to the use of specific services on Goodreads and your opinions and views of them. The questionnaire is anonymous, so it is not necessary to fill in your name or give other identifying information.

Your help is much appreciated because the completion of my thesis depends on you.

Otázky se týkají převážně využívání konkrétních služeb na Goodreads a Vašeho názoru na ně. Dotazník je zcela anonymní, není třeba vyplňovat jméno ani jiné identifikační údaje.

Vyplnění dotazníku mi velmi pomůže při zpracování mé diplomové práce a za jeho vyplnění předem velice děkuji.

(* povinné otázky)

How often do you check out your Goodreads site? / Jak často navštěvujete stránky Goodreads? *

- Several times per day / Několikrát za den
- Daily / Každý den
- Several times a week / Několikrát za týden
- At least once per week / Alespoň jednou za týden
- Irregularly (less than 4 times a month) / Nepravidelně (méně než 4x měsíčně)

How long do you use or have you been registered on Goodreads? / Jak dlouho používáte, respektive jste registrovaní, na Goodreads? *

- More than 2 years / Více než 2 roky
- 1 - 2 years / 1 - 2 roky
- 1 year to 6 months / 1 rok až 6 měsíců
- Less than 6 months / Méně než 6 měsíců

⁸⁴ Dotazník byl dostupný prostřednictvím uvedeného odkazu:
https://docs.google.com/forms/d/1NnUKclcbW7Rme6TXQ001Xi5O67GGiRnIs08rDEeVvt8/viewform?usp=send_form

What is your mother tongue? / Jaký je Váš mateřský jazyk?

- English / Angličtina
- Czech or Slovak / Čeština nebo slovenština
- Spanish / Španělština
- German / Němčina
- Other: ...

How do you evaluate already read books? / Jak hodnotíte přečtené knihy? *

- Verbally and by using a star rating system / Slovně i pomocí hvězdiček neboli „star rating“
- Only verbally / Jen slovně
- Only by a star rating system / Jen hvězdičkami neboli „star rating“
- Evaluate only a few books / Hodnotím jen některé knihy
- I never evaluate books / Knihy vůbec nehodnotím

When using star ratings do you also use half-stars? / Používáte při hodnocení hvězdičkami („star rating“) také půlhvězdičky neboli „half-stars“? *

- Yes / Ano
- No / Ne

Do you record on Goodreads the book you are currently reading? /

Zaznamenáváte na Goodreads jakou knihu aktuálně čtete? *

- Yes, I include them in the "currently reading" and also record their reading process /
Ano, zařazuji je do „currently reading“ a zaznamenávám i postup svého čtení
- Yes, I include them in the "currently reading" / Ano, zařazuji je do „currently reading“
- No / Ne
- I do not know what it is / Nevím, o co se jedná

**Do you use a "to-read" shelf to keep track of the books you want to read or buy? /
Využíváte „to-read“ shelf k udržování přehledu o knihách, které si chcete přečíst
nebo koupit? ***

- Yes / Ano
- No / Ne
- I do not know this feature / Neznám tuto funkci

If so, in what form do you use the "to-read" shelf? / Pokud ano, jakou formou využíváte „to-read“ shelf? * (zde mohli respondenti označit více možností)

- I save all books I want to read there / Ukládám tam všechny knihy, které si chci přečíst
- I save only books which I find on Goodreads there / Ukládám tak knihy, které najdu na stránkách Goodreads
- I require only the ones that I want to buy / Ukládám tam pouze ty, které si chci koupit
- I save books at random / Ukládám tam knihy náhodně

Do you also create your own "shelves" in addition to the preset ones? / Vytváříte si kromě přednastavených také své vlastní poličky neboli „shelves“? *

- Yes / Ano
- No / Ne
- I do not know what this is / Nevím, o co se jedná

By what criteria do you create a new shelf? / Podle jakých kritérií si tvoříte nové poličky? * (zde mohli respondenti označit více možností)

- Genres of books / Podle žánrů knih
- My review of the book / Podle mého hodnocení knihy
- By author / Podle autora
- By language or country of origin of the original / Podle jazyka nebo země původu originálu
- Year of issue or acquisition of books / Podle roku vydání nebo získání knihy
- Themes of the books or the type of characters / Podle tematiky knihy nebo typu postav
- Other: ...

Are you a member of any group or groups on Goodreads? / Jste členem nějaké skupiny nebo skupin na Goodreads? * (zde mohli respondenti označit více možností)

- Yes, one / Ano, jedné
- Yes, more / Ano, více
- Yes, I am a moderator / Ano, a jsem i moderátorem

- Yes, and I actively participate in discussions / Ano, a aktivně se zapojuji do diskuzí
- Yes, but not actively / Ano, ale aktivně se nezapojuji
- I am not a member of any groups / Nejsem členem žádné skupiny
- I do not know what it is / Nevím, o co se jedná

Are you satisfied with searching on the Goodreads site? / Jste spokojen/a s vyhledáváním na Goodreads? *

- Completely / Ano, zcela
- Mostly / Převážně ano
- Partially / Částečně
- Not at all / Vůbec ne
- I do not know / Nevím

What improvements would you like to see to the site while searching? / Jaké zlepšení při vyhledávání byste uvítal/a? * (zde mohli respondenti označit více možností)

- *A search engine that will accept minor discrepancies in the entry of titles or names - an offer of plausible titles / Vyhledávač bude akceptovat drobné nesrovnalosti v zadání - nabídne pravděpodobné tituly*
- *Also the possibility to search by genre / Možnost vyhledávání také podle žánru*
- *Advanced search options / Možnost rozšířeného vyhledávání*
- *Other: ...*

What is your opinion of the internal mail system on Goodreads? / Jaký váš názor na systém vnitřní pošty na Goodreads? *

- I use it, and I am completely satisfied / Funkci využívám, a jsem zcela spokojen/a
- I use it, but I would appreciate if there was a possibility to individually sort messages / Funkci využívám, ale uvítal/a bych možnost individuálního třídění zpráv
- I rarely use it / Funkci využívám zřídka
- I do not use this function / Funkci nevyžívám
- I do not know this feature / Tuto funkci neznám

Do you use the "recommendation"? / Využíváte funkci „recommendation“? *

- Yes, I send them and check those received from other users / Ano, posílám doporučení a kontroluji i přijaté od jiných uživatelů

- Yes, I just send them / Ano, jen je posílám
- Yes, I just check those received from other users / Ano, jen kontroluji přijaté od jiných uživatelů
- Yes, I send them, but do not check those received from other users / Ano, posílám je, ale nekontroluji přijaté od jiných uživatelů
- I do not use this feature / Nepoužívám tuto funkci
- I do not know this feature / Neznám tuto funkci

Do you participate in the annual "reading challenge"? / Účastníte se roční „reading challenge“? *

- Yes, every year I set a goal to attend / Ano, každý rok si stanovím cíl, který plním
- Yes, every year I give myself a goal that I accomplish only sometimes / Ano, každý rok si stanovím cíl, který splním jen někdy
- Yes, but I give myself a goal just symbolically (a very small number of books) / Ano, ale cíl si stanovím jen symbolicky (velmi nízký počet knih)
- I do not use this feature / Tuto funkci nevyužívám
- I do not know this feature / Tuto funkci neznám

Do you use Goodreads for making contact with the author(s)? / Vstupujete prostřednictvím Goodreads do kontaktu s autorem/autory? *

- Yes, targeted / Ano, cíleně
- Yes, but not intentionally / Ano, ale ne záměrně
- No / Ne
- I do not know / Nevím

How often do you communicate with the author(s)? / Jak často komunikujete s autorem/autory? *

- Regularly / Pravidelně
- Sometimes / Občas
- Exceptionally / Výjimečně

Do you respond to various polls on Goodreads? / Účastníte se různých hlasování na Goodreads? * (zde mohli respondenti označit více možností)

- Yes, I vote in Goodreads choice awards/Book of the year/Best book of ... / Ano, hlasuji v Goodreads choice awards/Book of the year/Best book of ...
- Yes, I take part in voting announced by the groups where I belong / Ano, účastním se hlasování vypisovaných skupinami, kde jsem členem
- Yes, I add books to "listopias" / Ano, přidávám knihy do „listopias“
- Yes, other / Ano, jiného
- I do not participate in polls / Neúčastním se hlasování

Do you also use Goodreads to keep track of what books you own? / Používáte Goodreads, také k udržování přehledu o tom, jaké knihy vlastníte? *

- Yes, I use the function "owned" / Ano, používám funkci „owned“
- Yes, I have created a special shelf for this purpose / Ano, mám pro tento účel vytvořenou speciální policičku („shelf“)
- No / Ne

Do you use yet another social network or website focusing on books and reading? / Využíváte ještě další sociální síť či internetovou stránku zaměřenou na knihy a čtenářství? *

- Yes, more than one / Ano, více
- Yes, just one / Ano, jednu
- No / Ne

Which ones? / Které? (zde mohli respondenti označit více možností)

...

In which age category do you belong? / Do které věkové kategorie patříte?

- Up to 20 years / Do 20 let
- 21 - 33 years / 21 - 33 let
- 34 - 54 years / 34 - 54 let
- Over 55 years / Nad 55 let

Your response has been recorded. / Vaše odpověď byla zaznamenána.

Thank you very much for your help! / Mnohokrát děkuji za vyplnění dotazníku!

Příloha č. 2 : Texty e-mailů s žádostí o vyplnění dotazníku

Request – questionnaire for master's degree thesis

Hi ...,

I am writing my master's degree thesis which deals with the use of bookish social network sites and web sites for readers, and I would like to ask you to complete the short questionnaire below. The questionnaire is accessible online at the Google Forms website –

https://docs.google.com/forms/d/1NnUKclcbW7Rme6TXQ001Xi5O67GGiRnIs08rDEeVvt8/viewform?usp=send_form . The questions are mostly related to the use of specific services on Goodreads and your opinions and views of them. The questionnaire is anonymous, so it is not necessary to fill in your name or give other identifying information. It contains only two (2) semi-personal questions; firstly, about your native language, and secondly, an optional question about your approximate age group.

Your help is much appreciated because the completion of my thesis depends on you. If you have among your friends someone who also uses Goodreads and would be willing to complete the questionnaire, please forward this e-mail.

Thank you for your help.

Zita

Prosba – dotazník k diplomové práci

Zdravím ...,

píši diplomovou práci, která se zabývá využíváním knižních sociálních sítí a internetových stránek pro čtenáře, a chtěla bych tímto požádat o vyplnění krátkého dotazníku. Dotazník je online přístupný na webových stránkách Google Forms – https://docs.google.com/forms/d/1NnUKclcbW7Rme6TXQ001Xi5O67GGiRnIs08rDEeVvt8/viewform?usp=send_form . Otázky se týkají převážně využívání konkrétních služeb na Goodreads a Tvého názoru na ně. Dotazník je zcela anonymní, není třeba vyplňovat jméno ani jiné identifikační údaje, obsahuje pouze 2 osobnější otázky – otázku na rodný jazyk a nepovinnou otázku týkající se věkové skupiny.

Vyplnění dotazníku mi velmi pomůže při zpracování mé práce a za jeho vyplnění předem velice děkuji.

Pokud máš mezi svými přáteli někoho, kdo Goodreads také využívá, a bude ochoten dotazník vyplnit, tak prosím o předání tohoto e-mailu či odkazu dále.

Mnohokrát děkuji za pomoc.

Zita

Příloha č. 3 : Přepis strukturovaných rozhovorů s uživateli stránky Goodreads

Rozhovor 1 – Lupos

Rozhovor byl realizován 7. května 2015.

Co Vás nejčastěji vede k tomu přistoupit na Goodreads?

„Nechám se zlákat ostatními z okolí. Podlehnu trendu okolí. A taky když dočtu knížku.“

Přistupujete na stránku spíše s jasným cílem nebo „jen brouzdáte“?

„Jak kdy, když to dočtu, tak tam jdu s jasným cílem, že jsem dočetla tu knížku. Když jsem v práci, tak tam jen tak brouzdám, a koukám, co ostatní.“

Používáte kromě Goodreads ještě nějakou další knižní síť nebo stránku pro čtenáře?

Pokud ano, jak tuto porovnáte s Goodreads?

„Maximálně stránky knihkupectví, a tam brouzdám na všech.“

Jak vnímáte to, že jsou stránky Goodreads v angličtině?

„Jako výzvu, že si procvičím angličtinu. Vnímám to pozitivně, ale někdy zoufale.“

Je pro Vás důležité, že Goodreads má v podstatě globální působnost?

„Není to pro mě důležité.“

Pokud by byla srovnatelná stránka v české jazykové mutaci, dali byste jí přednost?

„Ne, když to bude jen v češtině, už to nebude ono, ztratí to část toho, co dělá z Goodreads Goodreads.“

Máte pro sebe nějak definován význam určitého počtu hvězdiček u Vašeho hodnocení?

„Když je to hodně špatné, tak dávám dvě, nikdy to nechci úplně shodit. Normálně dávám tři. Čtyřku asi taky vůbec nedávám, jednička a čtyřka pro mě vlastně neexistují. Když mě to zaujme, dávám rovnou pětku.“

Jste ochotni uveřejnit i převážně negativní hodnocení titulu nebo v takovém případě raději od hodnocení upustíte?

„Dám jen ty dvě hvězdičky, ale pak už to nekomentuji. Nechci odradit jiného čtenáře, kterému by se kniha mohla líbit. Nejsem zastávce zcela negativního komentáře.“

Když uveřejňujete hodnocení, jde Vám primárně jen o záznam vlastního názoru nebo jej spíše nabízíte ostatním uživatelům?

„Hlavně pro ostatní uživatele. Jenom v případě pozitivního hodnocení to rozvedu více.“

Jak vnímáte políčku „to-read“?

„Vyvolává ve mně pozitivně zoufalé pocity – není čas, ale jistě bude.“

Co Vás nejčastěji ovlivňuje při přidávání titulů na tuto políčku?

„Zvědavost. Inspiruji se hlavně u ostatních, třeba mi něco doporučí. Třeba se nadchnu i pro něco, u čeho si po přečtení řeknu, že bych si to bez doporučení určitě nepřečetla. Nebo naopak pokud je hodnocení hodně špatné, tak si myslím, že tak špatná ta kniha být nemůže, a přečtu si ji právě proto, ale nemá pro mě takovou prioritu.“

Máte tituly v rámci této políčky ještě nějak přesněji organizované či rozdělené?

„Nemám, jsou v pořadí, jak je vkládám.“

Pokud se účastníte roční „reading challenge“ stanovujete si pro sebe reálný cíl a motivuje Vás to výrazněji ke čtení?

„Neúčastním se, ale vím o tom, nyní mám jiné priority, letos jsem ji nestanovila. Kdybych si ji stanovila, bylo by to nějaké nízké číslo, a to by nebylo ono. Příští rok si určitě nějakou výzvu stanovím.“

Vnímáte „recommendation“ spíše pozitivně, negativně nebo neutrálně?

„Neutrálně, nic proti ničemu.“

Vyžíváte tuto službu jako příjemce i odesílatel?

„Jenom jako příjemce. Protože jsem zvědavá, musím rozšiřovat svoje obzory.“

Zakládáte svá doporučení jen na svém hodnocení nebo berete v potaz i preference a zájmy příjemce?

-

Když řeknu Goodreads, tak mě napadá – mnoho lidí se stejným zájmem až posedlostí, globální sounáležitost s knihou, obrovské množství malých částic tvořících velký propojený celek nebo paralelní svět na policích virtuální soukromé knihovny. Jaké pocity vyvolává Goodreads ve Vás, jak byste Goodreads výstižně popsal/a?

„Sdílení pocitů a názorů čtenářů.“

Rozhovor 2 – Zazu

Rozhovor byl realizován 9. května 2015.

Co Vás nejčastěji vede k tomu přistoupit na Goodreads?

„Když ulovím nějakou zajímavou knihu a chci se s ní pochlubit, anebo ji chci doporučit.“

Přistupujete na stránku spíše s jasným cílem nebo „jen brouzdáte“?

„Spíš s jasným cílem, mám málo času jen brouzdat. Nebo mi přijde doporučovací mail, a chci si to hned uložit.“

Používáte kromě Goodreads ještě nějakou další knižní síť nebo stránku pro čtenáře?

Pokud ano, jak tuto porovnáte s Goodreads?

„Už ne. A na Goodreads mi přijde živější prostředí.“

Jak vnímáte to, že jsou stránky Goodreads v angličtině?

„Chvillemi mě mrzí, že nejsem tak dobrá v angličtině. Některé služby nejsem schopná využívat, protože 100% nerozumím. Ale ne moc, u těch tlačítek si člověk zvykne. A už jsem si zvykla, třeba v němčině bych to vůbec nedala.“

Je pro Vás důležité, že Goodreads má v podstatě globální působnost?

„Je to skvělé, ale není to až tak zásadní. Je zajímavé koukat se na edice v jiných jazycích.“

Pokud by byla srovnatelná stránka v české jazykové mutaci, dali byste jí přednost?
„Musela by být stejná, skutečně jen v české mutaci, vlastně by byla jen přeložená tlačítka.“

Máte pro sebe nějak definován význam určitého počtu hvězdiček u Vašeho hodnocení?
„Ano, určitě mám. Plný počet pět znamená je to super, ty dávám do oblíbených. Čtyři hvězdičky, to mě bavilo, bylo to velmi příjemné. Tři hvězdičky nic moc. Nižší hodnocení v podstatě nedávám.“

Jste ochotni uveřejnit i převážně negativní hodnocení titulu nebo v takovém případě raději od hodnocení upustíte?

„Jen formou hvězdiček, ale text tam nepíšu, na to slovní hodnocení moc nejsem.“

Když uveřejňujete hodnocení, jde Vám primárně jen o záznam vlastního názoru nebo jej spíše nabízíte ostatním uživatelům?

„Spíš směřuji na jiné čtenáře. Jednou si to bude možná číst někdo další, jako to dělám já u jiných knih.“

Jak vnímáte poličku „to-read“?

„Tam si dávám knížky, ke kterým se chci určitě dostat. Zajímavé z doporučených.“

Co Vás nejčastěji ovlivňuje při přidávání titulů na tuto poličku?

„Všechno dohromady – doporučení primárně, pak libivé obálky, některé žánry si více rozmyslím, a jiné přidám hned jen po zběžném přečtení obsahu.“

Máte tituly v rámci této poličky ještě nějak přesněji organizované či rozdělené?

„Mám ji dokonce rozdělenou na tři části – jako odpočinkovou, klasika a naučnou.“

Pokud se účastníte roční „reading challenge“ stanovujete si pro sebe reálný cíl a motivuje Vás to výrazněji ke čtení?

„Ano, účastním se. Stanovuju si reálný cíl, když něco dočtu, hrdě si to přidám. A vlastně mě to i motivuje, těším se na léto, že toho přečtu víc. Minulý rok jsem si dala moc, tentokrát jsem si dala nižší počet, a ten bych měla splnit.“

Vnímáte „recommendation“ spíše pozitivně, negativně nebo neutrálně?

„Pozitivně, já jsem zvědavý člověk, ráda se koukám na doporučení.“

Využíváte tuto službu jako příjemce i odesílatel?

„Občas i jako odesílatel, dlouho jsem nic neposílala, ale teď už ano, když na to mám čas, tak si to i užiju. A jako příjemce jsem ráda za každé doporučení.“

Zakládáte svá doporučení jen na svém hodnocení nebo berete v potaz i preference a zájmy příjemce?

„Přemýšlím spíš nad tím, jestli se to bude líbit tomu člověku. To je primární, jestli má typově podobný zájem, a pak teprve mé vlastní hodnocení.“

Když řeknu Goodreads, tak mě napadá – mnoho lidí se stejným zájmem až posedlostí, globální sounáležitost s knihou, obrovské množství malých částic tvořících velký propojený celek nebo paralelní svět na policích virtuální soukromé knihovny. Jaké pocity vyvolává Goodreads ve Vás, jak byste Goodreads výstižně popsal/a?

„Ohromný barevný svět plný zajímavých knížek, mě fascinují stránky, moc mi sednou. Možnost se kouknout na ty obálky, jsem vizuální typ. Ráda se taky dívám na to, co vychází, hledám tam primárně nové zajímavé knihy, nejde mi tak o ty ostatní, jako o najít zajímavých knih. Tady ohromné je, že je to mezinárodní, o to jsou ta doporučení zajímavější. A hlavně zájem o knihu, fascinuje mě, že celý svět furt čte, ten počet lidí, co to s chutí sdílí a řeší. Je krásné, že je nás tolik knižních fanatiků.“

Rozhovor 3 – Maka

Rozhovor byl realizován 13. května 2015.

Co Vás nejčastěji vede k tomu přistoupit na Goodreads?

„Já to víceméně využívám jen pro přidání knih, které čtu, případně přidám knihy, co bych si chtěla přečíst. A někdy také, když se chci podívat, co čtou kamarádi.“

Přistupujete na stránku spíše s jasným cílem nebo „jen brouzdáte“?

„Určitě s jasným cílem, protože přidávám knihy, které čtu, nebo, které chci číst, takže jsou to konkrétní tituly. Jen když mě zaujme nějaký seznam třeba doporučení nebo nejlepší knihy z..., tak začnu jen tak listovat, ale to dělám jen minimálně.“

Používáte kromě Goodreads ještě nějakou další knižní síť nebo stránku pro čtenáře?

Pokud ano, jak tuto porovnáte s Goodreads?

„Ne.“

Jak vnímáte to, že jsou stránky Goodreads v angličtině?

„Nevadí mi to vůbec, je to občas těžší při vyhledávání některých titulů, ale jinak mi to nevadí.“

Je pro Vás důležité, že Goodreads má v podstatě globální působnost?

„Když to využívám jen na vytvoření jakéhosi seznamu knih, tak to pro mě není tak důležité. Ale je hezké vidět tam ty autory, kteří se zapojují do fungování téhle sítě. Ale není to pro mě hlavní.“

Pokud by byla srovnatelná stránka v české jazykové mutaci, dali byste jí přednost?

„Asi ne, mě to vyhovuje v tom originálním jazyku.“

Máte pro sebe nějak definován význam určitého počtu hvězdiček u Vašeho hodnocení?

„Ano, nějaká kritéria musí být. Pět je úplný favorit, fakt dobré. Knihy, které jsou fajn, zaujaly mě, ale nečetla bych je podruhé, mají čtyři. Většinou dávám tři u těch běžných knih. Méně dávám, jen když je to fakt zlé.“

Jste ochotni uveřejnit i převážně negativní hodnocení titulu nebo v takovém případě raději od hodnocení upustíte?

„Raději od hodnocení upustím.“

Když uveřejňujete hodnocení, jde Vám primárně jen o záznam vlastního názoru nebo jej spíše nabízíte ostatním uživatelům?

„Hodnocení je převážně jen pro mě, beru to jako historii toho, co jsem přečetla.“

Jak vnímáte políčku „to-read“?

„Není to až tak pevná políčka, mám takový seznam i na účtu v knihovně, a k těm mám reálný přístup. Na Goodreads si ukládám hlavně zahraniční knihy, co asi nebyly ani přeložené, a jsou to tedy takové, ke kterým se snad jednou propracuji.“

Co Vás nejčastěji ovlivňuje při přidávání titulů na tuto poličku?

„Knihy, které mě zaujaly obsahem nebo hodnocením, nebo třeba z jiných stránek či knihkupectví. A většinou takové, co tady zatím nejsou dostupné, tedy zahraniční.“

Máte tituly v rámci této poličky ještě nějak přesněji organizované či rozdělené?

„Ne, vůbec.“

Pokud se účastníte roční „reading challenge“ stanovujete si pro sebe reálný cíl a motivuje Vás to výrazněji ke čtení?

„Ano, velmi mě to motivuje, cíl mám stanovený. A motivuje mě hlavně, když mi to napíše, že jsem třeba deset knih pozadu, tak to pak dost přidám. To je pro mě skoro ta nejoblíbenější část na Goodreads.“

Vnímáte „recommendation“ spíše pozitivně, negativně nebo neutrálně?

„Moc je nevyužívám.“

Využíváte tuto službu jako příjemce i odesílatel?

„Jenom jako příjemce, přišla jsem na tuto funkci nedávno. Ještě nedávno jsem neměla kamarády, kteří by tuto funkci aktivně používali.“

Zakládáte svá doporučení jen na svém hodnocení nebo berete v potaz i preference a zájmy příjemce?

-

Když řeknu Goodreads, tak mě napadá – mnoho lidí se stejným zájmem až posedlostí, globální sounáležitost s knihou, obrovské množství malých částic tvořících velký propojený celek nebo paralelní svět na policích virtuální soukromé knihovny. Jaké pocity vyvolává Goodreads ve Vás, jak byste Goodreads výstižně popsal/a?

„Goodreads je místo, které mě motivuje ke čtení, tím že mi nabízí výzvy a pomáhá mi utřídit si svoji knihovničku toho, co jsem přečetla a chci číst, a neustále mi připomíná, co právě čtu, a že bych měla přidat. Převážně místo jen pro moje osobní využití. Prostor pro knihy.“

Rozhovor 4 – Sikub

Rozhovor byl realizován 14. května 2015.

Co Vás nejčastěji vede k tomu přistoupit na Goodreads?

„Chci zaznamenat své pokroky v četbě a chci se podívat na doporučení od přátel.“

Přístupujete na stránku spíše s jasným cílem nebo „jen brouzdáte“?

„Někdy tak a někdy tak, někdy je to jen rychlé, dočetla jsem a dám tam novou knihu, jindy jen brouzdám a čtu si tam třeba rozhovory s autory.“

Používáte kromě Goodreads ještě nějakou další knižní síť nebo stránku pro čtenáře?

Pokud ano, jak tuto porovnáte s Goodreads?

„Databázi knih, Legie.info a pak spíše webové stránky jako Děti noci, ale ty jsou často zaměřené jen na určitý žánr. Goodreads má určitě výhodu v tom, že je to celosvětová stránka, že je tam víc knih i víc edicí.“

Jak vnímáte to, že jsou stránky Goodreads v angličtině?

„S tím nemám problém, a líbí se mi, že je tam možnost komentovat i v rodném jazyce.“

Je pro Vás důležité, že Goodreads má v podstatě globální působnost?

„Ano, mě se líbí, že sdílím třeba při pročitání recenzí názory s lidmi z opačné strany světa. A je tu díky tomu i možnost vyhrát knížky.“

Pokud by byla srovnatelná stránka v české jazykové mutaci, dali byste jí přednost?

„Přednost ne, ale koukala bych na ni asi také.“

Máte pro sebe nějak definován význam určitého počtu hvězdiček u Vašeho hodnocení?

„Ano. Pět hvězdiček dávám těm knihám, ke kterým se vracím, čtyři ty co mě nadchly, ale asi se k nim nevrátím, a tři je průměr. Míň nedávám. Vybírám si totiž, co si přečtu. Ty s pěti hvězdičkami čtu stále dokola.“

Jste ochotni uveřejnit i převážně negativní hodnocení titulu nebo v takovém případě raději od hodnocení upustíte?

„Ještě se mi nestalo, že bych musela hodnotit negativně, ale zřejmě bych to tam případně napsala.“

Když uveřejňujete hodnocení, jde Vám primárně jen o záznam vlastního názoru nebo jej spíše nabízíte ostatním uživatelům?

„Spíš bych chtěla pobídnout další, zvláště když ohodnotím i slovně, tak chci sdílet nadšení pro knihu.“

Jak vnímáte poličku „to-read“?

„To je stále se naplňující polička, ale je to dobré v tom, že si nemusím pamatovat, co všechno chci číst, a neztratí se mi ty záznamy jako na papíře.“

Co Vás nejčastěji ovlivňuje při přidávání titulů na tuto poličku?

„Doporučení přátel, taky přidávám další díly série, nebo knihy od oblíbených autorů.“

Máte tituly v rámci této poličky ještě nějak přesněji organizované či rozdělené?

„Ne, všechno to dávám jen do té jedné.“

Pokud se účastníte roční „reading challenge“ stanovujete si pro sebe reálný cíl a motivuje Vás to výrazněji ke čtení?

„Ano, cíl jsem si stanovila. Nevím, jestli je reálný, ale rozhodně mě to motivuje. Zatím jsem pozadu, ale přes léto to určitě doženu.“

Vnímáte „recommendation“ spíše pozitivně, negativně nebo neutrálně?

„Pozitivně, vzhledem k tomu, že si tam vybírám knihy, tak rozhodně pozitivní.“

Využíváte tuto službu jako příjemce i odesílatel?

„Ano, ale snažím se být hlavně jako odesílatel aktivnější. Jako příjemce ji využívám hodně.“

Zakládáte svá doporučení jen na svém hodnocení nebo berete v potaz i preference a zájmy příjemce?

„Beru v potaz hlavně preference příjemce, posílám to jen tomu, u koho si myslím, že ho daný žánr zajímá.“

Když řeknu Goodreads, tak mě napadá – mnoho lidí se stejným zájmem až posedlostí, globální sounáležitost s knihou, obrovské množství malých částic tvořících velký propojený celek nebo paralelní svět na policích virtuální soukromé knihovny. Jaké pocity vyvolává Goodreads ve Vás, jak byste Goodreads výstižně popsal/a?
„Místo, kde si nepřipadám jiná. Místo, kde najdu lidi se stejnými zájmy, můžu být v kontaktu se spisovateli, a přiblížit se jejich fiktivním světům.“

Rozhovor 5 – Jana

Rozhovor byl realizován 14. května 2015.

Co Vás nejčastěji vede k tomu přistoupit na Goodreads?

„Když hledám, co nového si přečíst, nebo když chci najít nějaké informace o konkrétní knize.“

Přistupujete na stránku spíše s jasným cílem nebo „jen brouzdáte“?

„Jak kdy, když hledám konkrétní knihu, tak s cílem, jinak jen tak.“

Používáte kromě Goodreads ještě nějakou další knižní síť nebo stránku pro čtenáře?

Pokud ano, jak tuto porovnáte s Goodreads?

„Databázi knih, ale asi tam ani nejsem zaregistrovaná, ale tam koukám pouze na konkrétní titul. Na Databázi knih ani nevím, jaké má funkce, největší je asi rozdíl v počtu českých uživatelů.“

Jak vnímáte to, že jsou stránky Goodreads v angličtině?

„Je mi to jedno, jenomže na první pohled nepoznám, jestli kniha vyšla česky.“

Je pro Vás důležité, že Goodreads má v podstatě globální působnost?

„Ano, protože tam jsou i knihy, které v češtině ještě nevyšly.“

Pokud by byla srovnatelná stránka v české jazykové mutaci, dali byste jí přednost?

„Teď už asi ne, jsem na Goodreads zvyklá, a navíc české stránky nemají nikdy tolik uživatelů.“

Máte pro sebe nějak definován význam určitého počtu hvězdiček u Vašeho hodnocení?
„Asi ne. Protože když něco přečtu do konce, tak se mi to líbí a dám tomu pět nebo čtyři hvězdičky. A když knihu nedočtu, tak jí ani nehodnotím.“

Jste ochotni uveřejnit i převážně negativní hodnocení titulu nebo v takovém případě raději od hodnocení upustíte?

„Já jí ani nehodnotím, protože je mi ta kniha, tak nějak jedno.“

Když uveřejňujete hodnocení, jde Vám primárně jen o záznam vlastního názoru nebo jej spíše nabízíte ostatním uživatelům?

„Spíš vlastní názor určitě, je to pro mě spíš deníček.“

Jak vnímáte poličku „to-read“?

„Na téhle poličce ani tolik knih nemám, spíš jen to, co budu číst v nejbližší době. Nebo si tam dám tu knihu, kterou začnu číst, když se mi po několika stránkách líbí, přesunu si ji mezi právě čtené.“

Co Vás nejčastěji ovlivňuje při přidávání titulů na tuto poličku?

„Knížka mě zaujme obsahem, a chci si ji přečíst. Buď ji tam má někdo uloženou, nebo ji najdu jinde, a na Goodreads si ji pak přidám.“

Máte tituly v rámci této poličky ještě nějak přesněji organizované či rozdělené?

„Ne, vůbec.“

Pokud se účastníte roční „reading challenge“ stanovujete si pro sebe reálný cíl a motivuje Vás to výrazněji ke čtení?

„Ano, něco jsem si nastavila na začátku roku, přišlo mi to jako dobrý nápad, aby mě to motivovalo. Ted' si ale nejsem jistá, jak přesně na tom aktuálně jsem.“

Vnímáte „recommendation“ spíše pozitivně, negativně nebo neutrálně?

„Neutrálně až pozitivně.“

Využíváte tuto službu jako příjemce i odesílatel?

„Ne, jenom jako příjemce, ale ráda si přečtu, co mi kdo doporučil.“

Zakládáte svá doporučení jen na svém hodnocení nebo berete v potaz i preference a zájmy příjemce?

-

Když řeknu Goodreads, tak mě napadá – mnoho lidí se stejným zájmem až posedlostí, globální sounáležitost s knihou, obrovské množství malých částic tvořících velký propojený celek nebo paralelní svět na policích virtuální soukromé knihovny. Jaké pocity vyvolává Goodreads ve Vás, jak byste Goodreads výstižně popsal/a?
„Komunita čtenářů. A pro mě je to spíš deníček, co jsem četla.“

Rozhovor 6 – Lavi

Rozhovor byl realizován 23. května 2015.

Co Vás nejčastěji vede k tomu přistoupit na Goodreads?

„Možnost zaznamenávat seznam přečtených knih.“

Přistupujete na stránku spíše s jasným cílem nebo „jen brouzdáte“?

„S jasným cílem.“

Používáte kromě Goodreads ještě nějakou další knižní síť nebo stránku pro čtenáře?

Pokud ano, jak tuto porovnáte s Goodreads?

„Databáze knih a Renčinu červené knihovny. V porovnání s Goodreads to jsou malí švábi.“

Jak vnímáte to, že jsou stránky Goodreads v angličtině?

„Je to přístupné pro každého, mezinárodní.“

Je pro Vás důležité, že Goodreads má v podstatě globální působnost?

„Ano, jak jsem řekla dříve.“

Pokud by byla srovnatelná stránka v české jazykové mutaci, dali byste jí přednost?

„Ne.“

Máte pro sebe nějak definován význam určitého počtu hvězdiček u Vašeho hodnocení?

„Nemám, pouze když se mi to hodně líbí, tak dám pět, a když vůbec, tak jednu. Byla bych ráda, kdyby bylo možné zadat i nula hvězdiček.“

Jste ochotni uveřejnit i převážně negativní hodnocení titulu nebo v takovém případě raději od hodnocení upustíte?

„Klidně ohodnotím, proto mi vadí, že tam není ta nula.“

Když uveřejňujete hodnocení, jde Vám primárně jen o záznam vlastního názoru nebo jej spíše nabízíte ostatním uživatelům?

„Primárně záznam mého názoru, důležité je to hlavně pro mě.“

Jak vnímáte políčku „to-read“?

„Jednoznačně pozitivně.“

Co Vás nejčastěji ovlivňuje při přidávání titulů na tuto políčku?

„Nedostatek času k přečtení titulu hned, a dobrá anotace.“

Máte tituly v rámci této políčky ještě nějak přesněji organizované či rozdělené?

„Ne, vůbec.“

Pokud se účastníte roční „reading challenge“ stanovujete si pro sebe reálný cíl a motivuje Vás to výrazněji ke čtení?

„Ano, účastním se, ale nijak speciálně mě to nemotivuje, čtu hodně i normálně.“

Vnímáte „recommendation“ spíše pozitivně, negativně nebo neutrálně?

„Od lidí, kteří mají stejný vkus na knihy pozitivně.“

Využíváte tuto službu jako příjemce i odesílatel?

„Převážně jen jako příjemce.“

Zakládáte svá doporučení jen na svém hodnocení nebo berete v potaz i preference a zájmy příjemce?

„Beru v potaz i zájmy příjemce, ale sama jich neposílám moc.“

Když řeknu Goodreads, tak mě napadá – mnoho lidí se stejným zájmem až posedlostí, globální sounáležitost s knihou, obrovské množství malých částic tvořících velký propojený celek nebo paralelní svět na policích virtuální soukromé knihovny. Jaké pocity vyvolává Goodreads ve Vás, jak byste Goodreads výstižně popsal/a?

„Jako čtenářskou databázi, která umožňuje nejen zaznamenávat seznam přečtených knih, ale i možnost vytvářet skupiny lidí se stejným čtenářským zájmem. A chápu to jako místo, kde se může také čtenář setkat s oblíbenými autory, nebo jim položit otázky.“